

L. 94. **C**ontra. **S**ed si sic contingit: ut tpe sit infinitus id est ex infinitus et unus considerandus est. Non uno quidem enim facto nihil fortassis probabit: ut si post loci mutatione alteratio sit: et post alteratione augmentum: et iterum generatio. sic enim semper quidem erit tpe motus: sed non unus propter id quod non est unus ex oibus. ut autem fiat unus non contingit infinitum esse tempus preter unus. Hic autem est unus. s. circulatio.

Chunc est 2^a pticula 2^a ptis p*n*^l huius cap*l*i in q*p*hi*u*s narrat quomodo motus potest esse infinitus tpe vel duratio ne dicens q*p* nihil probabit motum esse in infinitus ita q*p* unus motus sit statim post aliud motum ut motus localis post augmentatione et augmentatione post alteratio nem: sed q*p* motus unus spe maneatur per tpe in infinitum hoc non potest esse nisi in motu locali circulari. nam solus motus localis circularis potest esse infinitus. et hoc deo cōcedente in sequentibus declarabis. quare et ceterum.

Conclusio expositio Burlei sup 6° de phisico auditu.
Conclusio expositio eiusdem super 7° libro.

Adne autem quod mouetur: necesse est ab aliquo moueri. Siqdem igitur ut in ipso non habet principium motus: manifestum est ab altero mouetur aliud enim erit mouens.

Philosophus itedēs determinare in 7° huius motus esse eternū: vult in h. 7° determinare de motu in cōparatiō ad motorē. q*m* ex his declabit motus esse eternū. Intēdit enim in h. 7° declarare q*p* est deuenire ad p*m* motum et ad p*m* motorē immobile. et ex his sequit q*p* motus est eternus. Intelligendū f*z* 2^r 2^t 1° huius septimi. q*p* Aristo. in isto 7° itēdit iuestigare 4° q*ones*. q*rū p* est. Q*p* o*e* motu hēt motorē. hoc est o*e* quod mouet ab aliq*u* mouetur. 2^a est. q*p* o*s* mota in loco reducunt ad p*m* motu quod mouet a motore in ipso. Et hoc declarat p*bādo* q*p* in mouētib*z* et motis non ē p*cedere* in infinitū. 3^a autē est. q*p* o*s* motor est s*il* c*u* eo quod ab eo mouet in loco. et hoc declarat ubi o*s* dicit q*p* mouēs et motu s*il* s*il*. 4^a v*o* est. utrū o*s* motus hēt p*portionē* c*u* o*s* motu. hoc est utrū o*s* motus sit o*s* motu cōparabilis. Sunt igit q*tuor* q*ones* q*s* p*bās* iuestigat in hoc libro. p*vtrū oē motu hēt motorē*. 2^a an in mouētib*z* et motis sit p*cedere* in infinitū. 3^a est an o*s* motor sit s*il* cu*z* moto. 4^a est an o*s* motus sit motu cōparabilis. p*z* q*o* mouet et soluit tractatu*p*. capitulo p*z*. 1^a q*o* mouet et soluit cap*l*o 1° p*m* tractat*p*. Tertia q*o* mouetur et soluit tractatu*p*. 2^a cap*l*o p*z*. 4^a q*o* mouet et soluit tractatu*p*. 3^a cap*l*o p*z*. Unū determinato de motu q*z* ad extrinseca motus o*s* dēdo quod est motus. o*s* dēdo et que s*it* ei*s* p*spēs*: et q*z* ad ea q*p* extrinsec*z* sequunt ad motum: ut de p*trarietate* et de *divisibilitate* motus: in hoc 7° incipit p*hiu*s perscrutari de motu per cōparationē ad extrinseca motu

s. in cōparatiō ad motores et mobilia et mēsuram p*m* motus que est tpe eternū. In hoc tū libro nō determinat de eternitate motus. sed de motu per cōparationē ad motorē corporeū o*s* dēdo quod per motū contingit deuenire ad motorē immobile. s*z* in libro 8° determinat de motore incorporeo. et etiā rā de eternitate motus q*p* de eternitate motoris. Cōtinet aut̄ tres tractat*p*. q*m* in p*z* declarat q*p* omne quod mouet ab alio et q*p* est deuenire ad p*m* motus. quod mouet a motore in ipso soluēdo duas q*ones*. s. an omne quod mouet: mouet ab alio. et an sit deuenire ad motorē immobile et ceterum. In 2° ibi. Primum aut̄ mouens. Declarat q*p* in o*s* motu motor et motus sunt simul. et per hoc soluit 3^a q*o* p*n*^l. In 3° ibi. Dubitat utiq*z* alijs. declarat qui motus s*it* adiuicē cōparabiles et qui nō s*it* adiuicē cōparabiles. et p*z* hoc soluit 4^a questio. p*m* us tractat cōtinet duo capitula. q*p* p*mo* declarat q*p* omne quod mouet: mouetur ab alio. In 2° ibi. Q*m* at o*e* quod mouet. Declarat q*p* est deuenire ad p*m* motus in loco quod mouet a motore in ipso. et hoc ostēdit declarando q*p* in mouētib*z* et motis nō est p*cedere* in infinitū. In p*z* capitulo huius tractat declarat q*p* o*e* quod mouet mouet ab aliquo alio a re mota: et p*tinet* duas p*tes* p*n*^l: q*m* p*ma* pars est narrativa. 2^a v*o* declarativa et i*cipit* ibi. Ampli^z quod a seipso. Declarat quod p*ncipal* hic itēta. In p*z* ig*z* p*te* p*n*^l huius cap*l*i narrant quēdā que ualēt ad p*n*^l q*z* nēm p*bāndā*. vnde ista p*z* cōtinet duas pticulas. q*p* in p*z* p*mittit* q*p* probāda et narrat in quib*z* est manifesta quā intēdit. in 2° ibi. Si autē in seipso et ceterum. Narrat in quib*z* nō est manifesta. In p*ma* ig*z* pticula huius p*ti*s p*hiu*s p*re*mittit q*z* nē suā. d. q*p* omne quod mouet necesse est moueri ab aliquo. i. ab alio. v*n* narrat p*hiu*s in quibus est ista q*p* manifesta. d. q*p* in his que mouent ab extrinseco c*nū* modi s*it* illa que mouent per violētiā est manifestus q*p* illō quod mouet ab alio mouet: q*m* manifestum est q*p* projiciēs s*ur* s*il* lapidē est aliō a lapide moto et motus lapidis a baculo. et baculus a manu. et manu ab alio q*p* a re mota. Cōtelligentū est hic q*p* q*z* illa p*positio* sit de se manifesta v*z*. omne quod mouet ab extrinseco mouet ab alio. tū nō est manifestū de omni eo quod mouet ab extrinseco q*p* mouet ab alio. q*p* p*iectū* cessante p*mo*. p*iectū* te mouet ab alio: et tū nō est per se manifestū a quo mouet q*m* p*mo* projiciēte corrupto p*ot* projectū moueri. et nō est manifestū a quo tūc mouet: q*p* plantū est q*p* p*mo* projiciente corrupto: p*iectū* nō mouet ab illo: c*u* omne mouēs sit in actu et corruptū nō ē in actu: iō aliqui credūt q*p* p*iectū* p*mo* p*iectū* cessante mouet ab aliq*u* virtute derelicta in eo a p*mo* projiciente. et sic q*p* mouet ab extrinseco. et ita de multis alijs motis ab extrinseco de quibus nō est manifestū an moueat a seipso ul*z* ab alio. et ita p*z* q*p* q*z* illa p*positio* sit per se manifesta. o*e* quod mouet ab extrinseco mouet ab alio. nō tū de q*libet* quod mouetur ab extrinseco est manifestus q*p* mouet ab alio. Unū est manifestū q*p* ul*z* p*ot* e*c* nota et multe ei*s* singularē ignote. q*m* p*ot* aliqd sciri in ul*z* et ignorari in pticuli ut p*z* 7° topicoz et 1° priorz. Exempli huius p*ot* ponit in alijs: q*m* ista p*positio* est de se manifesta. s. omne necessariū est uez: nō tū de o*s* necessario est per se notū q*p* ipsum est ueruz. Multe enī q*nes* s*it* necessarie que nō oib*z* s*it* note s*z* solū paucis vel nullis. et tū v*n*iversalis est nota.

Physicorum

CSi autem in seipso accipiat. a. b. quod moueatur secundum se: sed non quo hoc huiusmodi aliquid mouet. Primum quidem igitur opinari. a. b. a seipso moueri propter id quod totum mouetur et a nullo exteriorum simile est: sicut si quis ipso. d. e. mouente. d. z. et ipso moto opinetur. d. e. z. a seipso moueri propter id quod non videt utrum ab utroque moueat. ut utrum. d. e. ab. e. z. aut. e. z. a. d. e.

Demonstratio

A	B
mobile a seipso per se	mobile a seipso per se

D	E	Z
mobile cuius una pars mouet alteram.		

CHece est ratio prout p^{er} p^{artem} p^{rimam} huius cap*ituli* in qua declaratur in quibus hic intentio non est manifesta. Et intendit hic physis dicere quod in illis que sunt in se p^{ri}m*is* sui motus non est manifestum utrum moueat per se a seipso vel ab aliis. Unum de huiusmodi suis motus intrinsecus videtur non mouean*t* ab alio. quod non mouent ex moto extrinseco sed solu*m* ab intrinseco. Illud enim est quod mouet aliquos ad dicendum quod aliquid mouet non ab alio quod non mouet a motore extrinseco. Si autem a se et cetero hoc motivum remouet physis. quod non est sufficiens. Non enim sequitur si non mouet a p^{ri}mo extrinseco. g. non mouet ab alio. Unum physis remouendo illud dubium accipit mobile. a. b. cui contingit moueri ex se et per se non ex eo quod aliquis eius pars moueat. tunc opinari quod a. b. mouet a seipso propter hoc quod totum mouet et non mouet a motore extrinseco si le est et opinari quod mobile cuius una pars continetur mouet aliam. mouet a seipso per quod nescit que pars sit mouens et que mota ut si mobile c. d. e. mouet propter hanc partem ei que est. c. d. moueat aliam p^{er} que est. d. e. op*er* quod ignore*t* que pars est mouens et que mota. et per hoc extimatur quod totum. c. d. e. moueat a seipso per se. cui igitur totum cuius una pars mouet aliam non mouet a seipso per se: sequitur quod totum cui contingit moueri secundum se et per se non mouet a seipso per se et si non mouet ab extrinseco. Unum tale totum est per se motus quod non mouet ex eo quod ei pars quantitativa mouet. sed non est per se mouens. id est forma ei que non est pars ei quantitativa est per se mouens et totum quantitativum est per se motus. **C**Notandum est hic tria. p^{er} est notandum quod quantitativa ad hanc partem est moueri ab alio si le est de toto quod mouet per se et non ab extrinseco: et de toto quod non mouet per se sed ex eo quod una pars quantitativa mouet aliam. quoniam utrumque horum mouet ab alio. s. ab aliquo intrinseco et non extrinseco quod a parte: quantitativa ad hanc partem est moueri a p^{ri}mo extrinseco est dissimile. quod unum istorum terminorum. s. a. b. c. quod est per se secundum se totum motum non mouet a parte sua quantitativa sed qualitativa. ut corpus animatum quod mouet ab anima. et totum quod mouet secundum se et non per se. c. d. z. quod mouet a sua parte quantitativa: quod mouet ex hoc quod una pars quantitativa mouet aliam. **C**Sed et notandum quod est quedam divisione motorum: quoniam hic tangit physis. s. quod motorum quedam est quod non habet in seipso p^{ri}mo sui motus et quedam quod habet in seipso p^{ri}mo sui motus. Et habet in se p^{ri}mo sui motus quedam est per se motum non per se secundum rationem partis. et quedam est motum per se et per se. illud potest ulterius dividitur secundum imaginationem sic: Motum per se et per se quod mouetur ab alio et quod mouet a seipso per se. et tale motus

est solus secundum imaginationem. et non secundum virtutem ut probat hic physis ex intentione quoniam ut videbitur postea. **C**Lertio est notandum quod per motum ab intrinseco secundum partem duo possumus intelligere. s. vel motum cuius una pars mouet se et mouet totum ut per se de corde quod mouet se et mouet totum animal. vel potest per motum ab extrinseco secundum partem intelligi motum cuius una pars mouet et alia quiescit: et quicquid. vix. intelligitur per motum secundum partem mouet secundum actionem ut secundum actionem opponitur ei quod est secundum se et per se. Unum physis in p^{roposito} per se interedit per se. a. b. sed inquit dieces. Sed concessum est per seipsum moueri per se. a. b. Sic igitur est dicendum quod illud quod mouet ab intrinseco secundum partem mouet secundum actionem. ut secundum actionem opponitur ei quod est per se et per se: et hoc vult proportionem. Illud enim quod mouet secundum totum quod pars ei mouet totum mouet per se secundum corporis animalis per motum caloris animalis: aut musculos. hec proportionem. Et si dicitur quod illa quod mouent secundum partem mouent per se. Dico quod per se si accipiat propter mouentem sic motum secundum partem non mouet per se. sed si ly per se accipiat secundum partem quod opponitur ei quod est ab extrinseco: ita quod oportet illud quod mouet ab extrinseco dicatur per se moueri. sic est dicendum: quod illud quod mouet secundum partem mouet per se et non mouet per actionem secundum quod per actionem opponitur ei quod est per se. et sic quod mouet secundum partem uno modo mouet per se. alio modo mouet per actionem. non tamen per se et per actionem opponuntur.

CAmplius quod a seipso mouet: nullum modum patitur cum mouet: in statu aliud alterum quod mouet. Nece est ergo si aliud patitur quod mouet in statu aliud alterum: sed ab altero moueri. Hoc autem manifesto factum: nece est oportet quod mouet: cum sit divisible moueri ab aliquo. Num enim accepto. a. b. quod mouet divisiibile erit. Unde igitur in c. Necesse igitur b. c. quiescente. quiescere et a. b.

CHece est ratio p^{er} p^{rimam} huius cap*ituli* et est declarativa in quod declaratur p^{er} septimi libri. s. quod oportet quod mouet ab alio mouet. hec autem p^{er} p^{artem} duas p^{artes} quod est p^{er} declarationem secundum rationem ostenditur. i.e. ibi. Sicut non. Jonathas per rationem ducetur ad ipsorum unam p^{ropositum} acceptum in probatione p^{ri}ma huius. s. quod oportet mouens divisible geratur p^{er} sua. vel probatur quod nihil mouet a seipso. In p^{er} igitur p^{artem} huius cap*ituli* probatur interedit taliter rationem. Oportet quod mouet ab extrinseco mouet ab alio. et oportet quod mouet ab intrinseco mouet ab alio. sed quod mouet: mouet ab extrinseco vel intrinseco. g. oportet quod mouet: ab alio mouet. minor huius rationis est de se manifesta per sufficientem divisionem. et p^{ri}ma ratione maioris non probatur hanc probatur. quod in parte precedenti posuit aliam tantum obiectum manifestam. s. quod oportet quod mouet ab extrinseco mouet ab alio. hec enim probatur de se nota quoniam quilibet eius singularis non sit obiectum nota. ut per se dicitur in parte precedenti. secundum rationem probatur hanc probatur. s. quod oportet quod mouet: mouet ab intrinseco seu a seipso mouet ab alio. et arguitur in p^{er} modum figura. et hoc sic. nullum quod mouet a se uere quiescit altero quiescente. sed omne quod mouet quiescit aliquo alio quiescente. g. nullum quod mouet mouet a se. et per se secundum illud quod mouet mouet ab intrinseco seu a se mouetur ab alio. maiorem huius rationis non probat physis. sed ea supponit tanquam manifestam notis terminis manifestum est cuiuslibet quod illud quod competit alicui

Primum notandum.

Secundum notandum.

Tertium notandum.

T. d. s.

P. prima eiusdem libri.

¶ si se nō remoueret a seipso. et si remouearet a qcunqz
alio. iō phs solū narrādo ponit maiore dicēs q̄ oē
qd moueret a seipso nullo mō pausabit dū mouetur
i. gescit a motu a q̄ moueret i stādo. i. in gescēdo aut
in faciēdo getē ad alteꝝ qd moueret h̄ē ad getē ali-
enī altī. Qd enī cōuēit alicui p se nō remoueret ab
eo q̄; uis remouearet a qcūqz altō. Et ex hac maiori.
s. q̄ oē qd moueret a se nō gescit aliq̄ altō gescēte: in
sert q̄ si aligd qd moueret gescit ad getē altī q̄ illō
moueret ab alio. qm̄ enī miore illi rōnis. s. q̄ oē qd
moueret gescit aliq̄ altō gescēte q̄ ē p̄ 2 de annexis
declat phs sic. Dē motū disibile gescit altō gescē-
te. s̄ oē qd moueret ē motū disibile. ḡ oē qd moueret
gescit altero gescēte. et p̄ 2̄s oē motū ab intrisco
disibile gescit altero quiescēte. minorez hui p̄ 2̄lī
supponit phs tanq̄; p̄us on̄sa3. qm̄ 6° hui est ostē-
sū q̄ oē motū est disibile. s̄ maior. v3. q̄ oē motuz
disibile gescit ad getē alteri. declat p̄ 2̄ q̄ oē mo-
tū disibile gescit altero gescēte. s̄ p̄s ē altera a toto
ḡ oē motū disibile gescit altō gescēte. āns p̄ 2̄. qr ac-
cipiat motū diuisibile et sit. a. b. et diuidat in. a. b.
c. tunc quiescēte. b. c. necesse est. a. b. gescē. et sic ge-
scēte pte necesse est totum quiescere.

CSi enī nō accipiat moneri.b.c.igīt gescē
te mouebit utiq**z**.b.a. Nō ḡ moneſ p se.a.
b.B pcessū ē p ſcīpz moueri pm. Māifestū
igīt qp.b.c.gescēte:gescit z.b.a.z tūc pa-
ſabit qd moneſ. Sz si aliquid i gescēdo ali-
ud ſtat:pauſat moueri.B ab altero mone-
tur.manifestū eſt igīt qp oē qd moneſ ab
aliquo mouetur.diuisibile enī eſt qd mo-
uetur z pte quiescēte quiescit totū.

Chec est 2^a p̄ticula 2^e p̄tis p̄n^m hui^o caplī in q̄ phūs
pbat p̄ rōnē ducētē ad ipol'ē q̄ oē motū diuisibile
gescit pte gescēte. ex q̄ sequit̄ q̄ nihil mouet a seip̄o.
t̄ hec est 2^a 2 de annexis ex q̄ sequit̄ q̄ nihil mouet
a seip̄o. Et q̄: tōr² f̄mo sumit̄ b̄ ab illo loco. Si aut̄
a seip̄o t̄ c̄. usq̄ huc est de moto f̄z se p̄m qd̄ hēt i se
p̄n^m sui mot^lz nō semp hic ex p̄mat pp̄ pliritatez
culatiōis fastidii evitādū. pbat q̄ oē tale motū
disibile quiescit ad getē p̄tis accipiēdo ḥdictoriuz
hui^o cū qdā nečio deducēdo ad qnē ipol'ēm. t̄ tuic
ex ipol'itate ḥnis cuž necessitate pp̄oniſ nečio co-
assūpto p̄cludit ipol'itatē ḥdictoriij pp̄oniſ pbāde.
t̄ p̄ b̄ p̄z v̄itas ḥnis hic pbāde. qm̄ si vnuī ḥdictori-
um sit ipol'ē reliquū est nečiū. t̄ ille est modus de-
miratiōis ad ipol'ē. v̄z. sumē ḥdictoriū pp̄oniſ pro-
bāde. t̄ ex illo cū nečio coassūpto deducē ad ipos-
sibile. t̄ ex ipol'itate illi^o ḥnis cū v̄itate pp̄oniſ ne-
cessario coassūpto p̄cludē ipol'itatē hypothesis. i. ḥ
dictoriij ḥnis pbāde. Accipit igif phūs opposituž
hniſ pbāde ex dictis ab aduersarijs. s. p̄m motū f̄z
se diui^{le}. a. b. nō gescēte. b. c. pte ei^o gescēte ad mo-
ueri f̄z aliq̄; ei^o p̄tē. s. f̄z. c. a. Ex q̄ p̄cludit. a. b. non
moueri f̄z seip̄z p̄. t̄ ex hac hypothesis data ponēte
a. b. moueri f̄m seip̄z p̄m sequit̄ oppositū p̄mi p̄nci-
pij. s. remotio eiusdē. a. se. s. motū f̄z seip̄z p̄m nō eē
motū f̄z seip̄m p̄m. Un̄ p̄t fořari sill's ad ipol'ē sic.
oē motū hñs in se p̄n^m sui mot^o qd̄ mouet solū f̄m
aliqd̄ sui nō est p̄m motū f̄z se. f̄z. a. b. c. qd̄ ē p̄m mo-
tū f̄m se est motū hñs p̄n^m sui mot^o qd̄ mouet solū
f̄z aliqd̄ sui. v̄z. c. a. g. a. b. c. nō ē p̄m motū f̄z seip̄m.

Ta.b.c.est hūs in se p^msui mot^omotū f₃seip₃p^m.
g^o motū f₃seip₃p^mnō est motū f₃seip₃p^m. Unī
arguit in z^o figura sic.a.b.c.nō est motū f₃seip₃p^m
a.b.c.est motū f₃seip₃p^m. g^o motū f₃seip₃p^m non
est mouū f₃seip₃p^m. Nec h^o est ipol'is t^o maior est
vā p^m hypothesis. s.a.b.c.est motū f₃seip₃p^m.igr
maior est ipol'is.vz.a.b.c.nō est motū f₃seip₃p^m.
g^o altera p^mmissariū ex q^o illa sequit^o est fl'a ul' ipol'is.
t^o hec est vā.s.oē motū hūs in se p^msui mot^oquod
mouet solū f₃aligd sui nō est p^mmouū f₃se. g^o re
liqua p^mmissarū est fl'a t^o ipol'is.s.a.b.c.est p^mmotū
f₃se cū solū mouet f₃aligd sui.g^o nece ēq^o si.a.b.c.
sit p^mmotū p^mse q^o nō moueat solū f₃aligd sui.nō
igī poterit moueri f₃se totū p^m pte gescente. Q^o
aut illō qd mouet solū f₃aligd sui t^o illō qd mouet
pte gescente nō sit p^mmotū ex se appet ex h^o q^o
tale motū solū mouet rōne sue ptis mote q^o ps f₃
se mouet. Manifestū igī est.q^ob.c.gescēte quiescit
a.b.c.s₃ oē qd gescit ad getē alteri^o mouet ab alte-
ro.g^o oē motū f₃se p^m mouet ab alio. Et ex h^o arguit
ulteri^o p^mcludēdo ḥnē p^mle^o sic. Oē motū f₃se p^m mo-
uet ab alio. t^o oē motū f₃aligd sui mouet ab alio.
t^o oē motū ab itrinseco est p^mmotū ul' motū f₃ali-
gd sui.g^o oē motū ab itrinseco mouet ab alio. t^o oē
motū ab extrinseco mouet ab alio.g^o oē qd mouet
mouet ab alio.Q^o aut oē motū ab extrinseco f₃ali-
gd sui moueat ab aliop^op hoc q^o qd mouet ab in-
trinseco f₃se aligd sui mouet a pte sua sine ab eodē
a q^o mouet sua ps. t^o sic mouet ab alio. t^o ita f₃se
tiē tert^o pbaē pfecte ḥ p^mle^o.vz.oē qd mouet mo-
uet ab alio.C^o Si aut nō est.hic pōtponi vna ḥ an-
nera ḥui p^mul' pōtponi vna ḥ de p^mncipalib^o ḥni-
bus.vz.q^onihil mouet a seip₃p t^o f₃in h^o hec est z^o ḥ
de annexis.si ponat vna de annexis.t^opbaē p im-
pole:qr si def q^o aligd ut.a.b.mouetur a seip₃p.g^o
cū.a.b.sit diuisibile op^o q^oa.b.gescat ad getē sue
ptis.s₃nihil qd gescit ad getē alteri^o mouet a se p^m
t^o posituz est q^oa.b.mouet a se p^m.g^o qd mouet a se
p^mnō mouet a se p^m.hec ḥ ēipol'is.g^o ista ē neēia.ni-
hil qd quiescit ad getē alteri^o mouet a seip₃p.igī
ista est ipol'is.a.b.mouet a se p^m.t^o sic arguēdu^o est
de q^ocūq^omoto.t^o sic est hec ipol'is.aligd mouet a
se.t^op^msua ḥdictoria est neēia.s.nihil mouet a
se p^m.t^o hāc ḥnē negatiuā intēdit p^mhs.d.nō mouet
igī p^mse.a.b.illō qd a se p^mmouet.s₃ pcessū est p^mse-
ip₃moueri p^m.C^o Intelligēdu^o q^op^mhs hēt,pipol'i
aligd p^mseip₃p eē motū ut p^o in tertu.Lui^oitelle-
ct^oest q^onihil p^mest motū p^mseip₃sue a seip₃.Unī
in p^mposito pscitas referit ad mouēs seip₃p^mita q^o
idē p^mse sit p^mmouēs t^o motū.Unī hec ḥ negatiuā.
nihil pōt moueri a seipso.pōt,pbari sic.Nihil qd
mouet ab extrinseco mouet a seipso p^m.s₃ oē qd mo-
uet mouet ab itrinseco ul'extrinseco.g^onihil qd mo-
uet:mouet a se p^m.p^mps maioris p^o de se.sed ps 2°
vz nihil qd mouet ab itrinseco mouet a se p^m.pbaē
p^mrōne ducētē ad ipol'e sic.ponat aligd motū a p^m
intrinseco moueri a seipso ut.a.b. Illud.a.b.quie-
scit ad getem illi^opartis.igī nō mouet a se p^m.q^o est
ipol'is t^o altera p^mmissarū est neēia.s.q^oa.b.gescit ad
quietē ptis.g^o reliq^op^mmissarū est ipol'is.s.a.b.moue-
tur a se p^m.t^o sic ptingit arguē de qlibet alio moto a
p^mintrinseco.per p^mnihil quod mouetur a p^m
itrinseco mouetur a seipso primo.Sed circa illā cō-
clusionē negatiuā est itelligēdu^o t^o videndu^o quid
p^mitelligit per se t^o qd per p^mlū. Unī est itelligē-

3. conclo te annexio,

Quid sit te
ligat ut p[ro]se

Physicorum

dū q̄ per se accipit p̄ pro cā p̄cisa q̄ sic describitur in
li. posteriorum. Per se est cui alterum per ip̄z et ip̄i nō p̄
alterū. vñ aliqd dī alicui inesse p̄ qd̄ inest ei per se
excludēs qd̄cūq; alid in rōne cause. et sic accipit
fm se s̄metha caplo de fm se. ubi in fine capli
ph̄lūs dicit sic. Amplius fm se dī cui nō est aliqua
cā. et sic q̄ intelligat per se. Circa 2^m. s. qd̄ intelligit
per p̄m motū dico q̄ intelligit illud qd̄ mouet fm
quālibet ei^optē. vñ intelligēdū est q̄ per p̄m motū
p̄nt q̄tuor intelligi. s. p̄m mo^{le} qd̄ semp̄ et v̄tualr̄ mo
uef aut motū minimū q̄ min^o nō pot p̄ se moueri.
et h̄ intelligit hic 2° per p̄m. Alt̄ intelligit p̄ p̄m mo
tū illō qd̄ mouet f3 q̄libet ei^optē. et sic accipit ab
Aristo. 5° būi. 3° vō mō pōt accipi pro eo q̄ ē p̄m
motū fm tps in via ḡnatiōis. qd̄ qd̄ p̄m fm tps
mouet. et ip̄o moto alia mouet f3 ordinē. et ita cor
uel aliqua ps cordis est p̄m motū in motu aialis p̄
gressivo. et p̄m motū q̄litercūq; accipiat mouet ab
alio. q̄ p̄m motū qd̄ v̄tualr̄ mouet: mouet ab alio
q̄ a motore imo^l et idisibili ut pbaf 8° ph̄sicorū.
Sic p̄m motū qd̄ est minimū motū. q̄ motū mini
mū est homogeneū vni nāe in toto et in oī sua pte.
sō si motū minimū mouet a se op̄z q̄ q̄libet ei^ops
moueat a se: et sic totū mouet a q̄libet ei^opte tanq;
a motore pticulari. et ita q̄ nullū motū minimum
mouet a se tanq; a cā p̄cisa q̄ q̄libet motū mini
mū mouet ab alio ut a sua pte. Unū pōt argui sic.
Motū mimū mouet a se: aut ab alio. si ab alio ha
bet ppositū. si vō mouet a se mouet a sua pte cū sit
eisdē nāe in toto et q̄libet sua pte. et sic tale mimū
non mouet se p̄ se tanq; a cā p̄cisa. q̄ moueri totū
depēdet a moueri ptii. Si aut p̄ motū p̄m intelligit
motū fm q̄libet ei^optē sic nihil est p̄ se mouēs sic
a cā p̄cisa. et p̄ se motū f3 q̄libet pte. q̄ si tale mo
tū fm q̄libet pte moueat a se. sequit q̄ ps ei^omo
uer se. et ita mouē totū depēdet a mouē ptis. et p̄
p̄ns nō mouet a se tanq; a cā p̄cisa q̄ suū mouē de
pēdet a mouē ptis. Si aut p̄ p̄m motū intelligit p̄m
motū via ḡnatiōis i motu p̄gressivo aialis sine cor
sine ps cordissit p̄m motū i via ḡnatiōis in motu
p̄gressivo aialis qd̄ mouet: mouet ab alio. i. ab aia
ut declatū est in li^o de motib^o aialiū. Ex p̄dictis igit
p̄z q̄ p̄n^l q̄ est illa. s. oē qd̄ mouet mouet ab alio.
qm̄ oē qd̄ mouet ab extriseco mouet ab alio. et h̄ ē
manifestū p̄ se. et oē qd̄ mouet ab intriseco aut
mouet a q̄libet sua pte aut totum mouet a toto to
tū. si mouet a toto. et cū tale totū sit eisdē nāe cu^z
suis ptib^o q̄uis op̄z q̄ si totū mouetur a toto. q̄ ēt
ps moueat a pte. et q̄ motū totū depēdet a motu
ptis. et si totū mouet a toto. sequit q̄ totū mouet
a toto tanq; a mouēte ptiali. et sic cū ps sit alia a to
to. sequit q̄ si totū mouet totū q̄ illō totū mouet
ab alio. s. a sua pte. si aut def q̄ totū qd̄ mouet ab
intriseco mouet a sua pte. sequit q̄ illō totū mo
uet ab alio cū ps sit alid a toto. Et est sciēdū q̄ ali
qd̄ totū motū a pte mouet a pte sua q̄titatiua sic
cor mouet ab aia. et tūc motū mouet a pte sua q̄li
tatiua tanq; a mouēte totali. et qd̄ totū mouet
a pte sua q̄titatiua sicut homogeneū. ut terra uel aq
qñ mouet nālē mouet a pte sua q̄titatiua tanq; a
motore ptiali. et sic p̄z q̄ oē qd̄ mouet ab intriseco
mouet ab alio. q̄ mouet a pte sua q̄titatiua ul' q̄
litatiua ul' tanq; a motore totali ul' ptiali. Et si
dī q̄ nō op̄z q̄ totū qd̄ mouet se sit homogeneū et sic
nō op̄z q̄ si totū moueat se q̄ iō ps mouet se. Con

Quid intel
ligit per
prima mo
dum.

L. 40.

80.

Conclusio
principalis.

Prima rō

tra. oē totū aut est homogeneū aut aliq; ps q̄titatiua
alr̄ cōpōderet ex iſiniſ ptib^o dīntib^o f3 spez. aō si to
tū moueat se aliq; ps ut ps homogenea mouet se. et p̄
p̄ns ps illi^o mouet. et sic motū totū dependet a mo
tione ptii. C Itē q̄uis totū sit etherogeneū. tū il
lud a quo est motū est homogeneū: cu^z ille motū sit ad
vnū et eundē locū nūo. et ita illō a quo mouet totū
et sic illō mouet se et mouet totū ita ps mouet. et sic
motū illi^o depēdet a motu ptii. vñ si totū sit homo
geneū op̄z q̄ aliqua ps ut ps homogenea mouet
se. et per p̄ns pars illi^o mouet. et sic motū totū depē
det a motōe partiū. Itē q̄uis totū sit etherogene
um tū illō a quo est motū totū est homogeneū cu^z ille
motū sit ad vnū et eundē locū nūo. et ita illō a quo
mouet totū. et sic illō mouet se et mouet totū. ita
ps mouet. et sic motū illi^o depēdet a motu ptii. vñ
si totū sit homogeneū op̄z q̄ aliqua pars motoris sit
homogenea. et ita mouet a pte sua q̄titatiua tan
q; a motore partiali. et per p̄ns mouet ab alio et c.
C Itē si totū motū mouēs se sit etherogeneū. tūc
enī aliqua ei^o ps q̄titatiua et etherogenea est cō
posita ex eisdē ptib^o fm spēm ex gbus cōponit to
tū. q̄ si totū etherogeneū mouet se ps illa cōposita
ex eisdē ptib^o ex gb^o fm spēm cōponit totū mouet
se. et totū etherogenei depēdet mouē a moueri isti
us ptis que est eiusdē nāe cū toto tanq; a motore
ptiali. et per p̄ns totū nō mouet se p̄. C Hec igitur
ppō. v3. aliq; ps etherogenea si p̄ moueret se cōpo
neret ex eisdē ptib^o fm spēs ex quib^o totū cōponit.
p̄z q̄ si aliqd mouet se p̄ q̄libet pars ei^o. ut ps mo
uēs est disibilis. accipiat igit medietas illi^o totū il
la cōponit ex eisdē ptib^o fm spēs ex quib^o cōponit
totū. et sic si totū mouet se aliq; ps ei^o mouet se tan
q; mouēs ptiale. C Alt̄ faciūt aliq; fill'm ad ipo^{le}.
circa qd̄ ē sciēdū q̄ si aliqd mouet a seip̄o p̄m illō
mouet a seip̄o p̄. et semp̄ mouē et ēt moueri remo
uef a quoctūq; alio. q̄ si. a. b. eēt p̄m motū ex se pos
to q̄ ps ei^o. s. b. c. gescat a mouē et a moueri. adhuc
a. b. moueret a se p̄. Posito q̄ ps ei^o. a. b. c. gescat
a mouē et a moueri. adhuc. a. b. moueret a seip̄o
cū utrūq; s. tā mouē q̄; moueri īst ei p̄ et a se. Do
naū q̄. a. b. moueat a se p̄. et q̄ ps ei^o. s. b. c. quie
scat a mouē et a moueri tūc. a. b. nō mouet nec mo
uēf nisi fm alterā p̄tē q̄ ē. c. a. q̄ supposito deducit
ad ipo^{le} sic. a. b. nō mouet a seip̄o. et a. b. mouet a
seip̄o. q̄ qd̄ mouet. v3. a seip̄o p̄ nō mouet a seip̄o
p̄. qd̄ est ipo^{le} q̄ est oppositū p̄mi p̄ncipij. maior ē
uera per suppositū. et maior et minor nō repugnat.
q̄ minor est ipo^ls. C Notādū q̄ in argumēto ad
ipo^ls tres pcessus. p̄m fit arguēdo ex hypothesis
cui^o oppositū op̄z dari cū aliq; neccio nō repugnat
hypothesi ducēti ad ḡnē ipossibilē. et ille discursus
pprie uocat fill's ad ipo^le. eo q̄ deducit ad ḡnē
ipol'em. scđs discursus fit arguēdo ab ipolitate q̄
nis cū v̄tate altī^o p̄misce nō repugnat hypothesis
ad ipolitatē hypothesis. et ille discursus est p̄ i
possibile. q̄ p̄ ipolitatē ḡnis cū v̄a nō repugnant
excludit ipossibilitas hypothesis. In 3° discursu ar
guif p̄ locū a ḡdictiōe oppositis. q̄ ex ipolitate
hypothesi excludit necessitas ḡnis itēte. C Et est
sciēdū q̄ in 2° discursu qui est p̄ ipol'e p̄tingit exclud
ere ipossibilitatē hypothesis dupl'r. s. aut assumē
do cū hypothesis ppositionē necessariā. et tūc neces
sario excludit impossibilitas hypothesis. q̄ si ḡ sit
impossibilis. et altera premissarum sit necessaria

Secunda

Tertia

Quarta

In arg
to ad
sumt
cessus.

Motab

nece est quod altera promissa sit ipolis. Alio modo capiendo cum hypothesi propone uera contingit non repugnare hypothesi et ex ipsilitate huius cum uitate alterius promis se non repugnat hypothesis. Excludendo ipsilitate hypothesis sic arguedo hoc est ipolis. et altera promissa est vera. et non repugnat relique promissae. Nam reliqua promissa sunt sola uitate alterius promisso contingit inferre ipsilitate reliqua promissa. quod ex polib repugnatibus binum contingit inferre ipole. sed ex polib non repugnatibus nunquam sequitur ipole. id si hoc sit ipole: et una promissarum non repugnat reliqua promissa opus quod reliqua promissa sit ipole. 2. modus arguitur hunc per ipole. nam sic arguitur. a. b. non mouet a se per et a. b. mouet a se per. quod mouet a se per non mouet a se per: hoc est ipole et minor est his aduersarios vera non repugnat alios alterius. s. maiori: quod maior est ipole. C Notanda sunt hunc duo fons primi. p. q. p. format ista demonstrationes physici dupli. et arguit per sic. Quod quod non mouet ab alterio non cessat moueri per cessationem alterius. quoniam non gescit nisi a se. quod per pruersionem per propone oportet cessat essentialia littera per cessationem alterius a motu mouet ab alio. et hunc siue cessat per getem siue per corruptionem. sed oportet mouet cessat essentialia per cessationem alterius a moueri. quod per cessationem prius. quod oportet mouet mouetur ab alio. Adhuc p. format demonstrationem alio modo permitentes per quod in corporibus naliis necesse est aliquod esse per motum: quoniam corpora nalia in eo quod nalia non didicuntur in istis. ubi gra. Quoniam per motum in igne est minima pars ignis quod est esse ignis in actu. et similiter per motum caloris nalis aialium est minima pars quod est mouere aial. Hoc supposito p. format demonstrationem in prima figura sic. Quod quod gescit ad getem alterius mouet ab alio. sed oportet motum gescit ad getem alterius. quod oportet motum mouet ab alio. Et tunc arguit p. ulterius sic. oportet motum ex se uel est per motum motu uel est hunc per motum ex se. igitur oportet motu ex se mouetur ab alio. et certum est quod oportet mouet ab extrinseco mouet ab alio. quod oportet mouet ab alio mouet. Hec vera prima oportet motum mouet ab alio tenet per hunc quod ab eodem mouet per motum: et hunc in se per motum. id si per motum moueret ab alio et non moueret a toto cuius est pars quod sic non est per motum. sequitur quod oportet hunc in se per motum mouet ab alio. quod ab eodem mouet per motum et hunc in se per motum. Et intelligendo per motum. s. minimum motum. si mouet a se opus quod moueat ab alio. s. a parte sua constitutiva ut dicunt est. C Secundo est notandum hic fons secundus quod ista demonstratione physici est a signo et non per causam. et istud est neq; ista dicitur demonstratione a signo in qua excluditur per effectum. et sic est in proposito. quoniam causa quae aliqd gescit ad getem alterius est quod illud mouet ab alio ita quod moueri ab alio est causa. et gescere ad getem alterius est effectus. et hic probatur quod oportet mouet mouet ab alio per hunc quod gescit gescit ad getem alterius. et id hic arguit ab effectu ad causam. et per hoc est hec demonstratione a signo. Si enim argueret est quod quod oportet mouet mouet ab alio id est quod gescit gescit ad getem alterius: argueret a causa ad effectum et est demonstratione per quod et simpliciter. Quia enim motus per se et essentialia est causa motus. id est que est et non est. ut quod in horologio motus poteris descendenter est per se causa motus rotæ. quod est poteris est per se causa rotæ et id rotæ per se et essentialia est gescit ad getem poteris. unde sic hic arguit ab effectu ad causam. vnde rotæ gescit ad getem poteris: quod rotæ mouet ad motum poteris. ita est in proposito. C Notanda sunt hic quatuor quod mihi videntur notabilia. per modum est quod physicus in libro probat duas

enes quod multum ualeat ad sequentia. p. est quod oportet mouet mouet ab alio. 2. est quod nihil mouet a seipso. In p. non est quod est promissitas addenda. non enim debet intelligi sic. vnde quod oportet mouet mouet ab alio per quod loquendo de promissitate quod est promissitas calitas de quod logit per hunc in secunda sic hec est flata. Quod quod mouet: mouet ab alio per quod ga non oportet mouet mouet a motore per promissitate calitas quod est causa per modum ita quod in mouendo non idget alio motore. et ideo hec est per modum huius libri. s. oportet quod mouet mouet ab alio nec perpotest per quod in textu non potest promissitas nec per modum. et hec est manifesta ex procedentibus. C Secundo est notandum quod in probatio isti huius. vnde oportet gescit ad getem alterius mouet ab alio. physicus per gescere intelligit cessationem a mouere: quoniam gescere accipit duplex. s. gescere per cessationem a mouere: et per cessationem a moueri et intelligendo per gescere cessationem a moueri. sic scilicet nota hec permodum. oportet motum quod cessat a mouere per cessationem a mouere alterius mouet ab alio. i. ab illo per cuius cessationem a mouere ipsum cessat a moueri. In intelligendum istud quod in his que mouentur a permodum intrinseco illa sunt convertibilia ut cessare a mouere et cessare a moueri. quoniam oportet mouentur a permodum intrinseco mouent a motore quod in mouendo mouet. et ille cum cessat a mouere cessat et a moueri. C Tertio est notandum circa secundas huius quod in ista est promissitas addenda ut per modum permodum in textu accipiendo promissitate per promissitate calitas: et per modum huius posterius cum alia huius probanda potest huius quod est deuenire ad permodum motorum quod in mouendo non idget alio motore cum in mouentibus et motis non sit progressus in infinito. Et per modum huius potest huius quod permodum motor non est corporeus. quoniam oportet corporeus quod mouet in mouendo idget alio motore. i. pte sua quod est in alio motore in mouendo. id permodum motor non est corporeus nec huius corporeus nec huius partes. C Quarto est notandum una exponitur secunde huius quam audiui in iuuentute mea a quedam subtilissimo doctore ualde prueniente textui quam sp postea tenui. quod est talis. Uide enim quod physicus hic intendat probare quod nihil mouet per se a seipso. per enim accipit ab aduersariis ponentibus aliquod esse per modum motum ex se et per se quod sit aliquod tale per se per modum motum: quo dato dicit ad ipole ut per modum exponendo textum. Unde dicit sic. progressus est ab aduersariis. a. b. per seipsum moueri per quod intendit per hunc ostendere quod nihil mouet a seipso per modum. sed oportet mouet mouetur ab alio. C Ad cuius evidentiā est intelligendum quod cum dicitur aliquid moueri per seipsum per denotat id est per se seu per modum. et per se et per modum mouens. et sic in proposito pseutas seu promissitas refertur ad motum quod ad mouens. per modum accipit duplex. uno modo potest distinguitur secundum pte et sic illud dicitur per modum motum quod mouet his quodlibet eius pte. et ita loquitur physicus secundum huius. ubi distinguit de triplici mobilis. s. mobile per modum. mobile per modum pte. et mobile per accidentem. Alio modo accipit per modum pro causa percisa. et sic describitur in posterioribus. per modum est cui alterius per seipsum. et ipsi non per alterius. et sic dicitur aliquid iesse alicui per modum se quod inest ei excludendo. quodcumque aliquid in ratione causa et siue per se accipiat penes per modum modum ipsius per se seu penes secundum modum non est cura. quare hic accipit per modum uel per se excludendo oportet aliud in ratione cause secundum methacrit. capitulo enim de fom se. ibi accipit in fine capituli quod fom se est illud cuius non est aliqua causa.

C Amplius quod a seipso mouetur: nullo modo pansabit cum mouetur: in stando aliquod alterum quod mouetur. Nece

Secundum notandum.

Tertius notandum.

Quartus notandum.

Notabiles.

Primum notandum. L. 5.
Ista re soz
mat a co. 2.
et primo.

Scundum.

Secundum notandum co.

Primum notandum.

Phisicorum

est ergo si aliqd pausat quod mouet in statu
do aliqd alterum ab altero moueri. Illoc
autem manifestum factum: necesse est oportere quod
mouet: cuius sit visibile: moueri ab aliquo.
Quoniam enim acceptum est. a. b. quod mouetur
visibile erit. Dividatur igitur in c. Necesse igit
tunc. b. c. gescete: qui escere et a. b.

C) ista distinctio posita dico q[uod] p[ro]p[ter]hi est sic intelligenda q[uod] u[er]o mouet a se p[ro]p[ter]. ita q[uod] cu[m] d[icitur] concessum est. a.b. p[ro]p[ter] seip[s] moueri p[ro]m[iss]o. ly p[ro]m[iss]o debet referri ad motu. et ly p[ro]p[ter] se ad moues f[ac]tus q[uod] p[ro]p[ter] se accipit pro p[ro]p[ter]itate seu p[ro]p[ter]itate calitatis. et f[ac]tus q[uod] ly p[ro]m[iss]o referit ad motu accipit pro p[ro]p[ter]itate totalitatis. enim duplex p[ro]p[ter]itas calitatis et totalitatis. Primitas calitatis excludit o[mn]is ali[us] c[on]am et p[ro]p[ter]itas totalitatis distinguunt secundum d[icitur] p[ro]p[ter]. Est igit[ur] illa sic intelligenda. nihil mouet p[ro]p[ter] seip[s] p[ro]m[iss]o. sed nihil est p[ro]m[iss]o motu. id est motu factum qualibet sui p[ro]p[ter] se. id est tanquam a causa p[re]cisae excludendo o[mn]is aliquod ratione causa uel p[ro]p[ter]ae. et ille intellectus est uerus de origine moto corporis q[uod] nihil est p[ro]p[ter] se moues factum se factus q[uod] ly p[ro]p[ter] se dicatur causa p[re]cisae sic q[uod] non idiget alio in ratione mouentis et p[ro]m[iss]o motu a se sic moueat factus qualibet p[ro]p[ter] ei. Cuius p[ro]p[ter]itas totalitas referit ad motu. et p[ro]p[ter]itas seu per seitas calitatis referit ad moues. nam o[mn]is motu p[ro]m[iss]o mouet ab alio et nihil est p[ro]m[iss]o motu a se factum intellectum in expositu. et sic intelligendo ratione facile est ea p[ro]p[ter]bare. Probabo igit[ur] ea supponendo duo que probare hic supponit. viz. o[mn]is quod mouet est visibilis. et hoc probatum est in 6o huius. Secundum est q[uod] gescete p[ro]p[ter] totu[m] non est p[ro]m[iss]o motu. ut accipit 5o huius. ubi dicitur q[uod] p[ro]m[iss]o motu est quod mouet factus qualibet ei p[ro]p[ter]. nam certum est q[uod] p[ro]p[ter] gescente non mouet totum factum qualibet ei p[ro]p[ter]. Quibus suppositionis est probat sic. ista repugnat. viz. q[uod] aliqd sit p[ro]p[ter] se si uer p[ro]p[ter] moues. modo iusta exposito. et q[uod] ip[s]e sit motu p[ro]m[iss]o. q[uod] ex uno sequitur oppositum alterius. et p[ro]p[ter] eius illa non insuit eidem sit. probatio assumptio. nam si aliqd est p[ro]p[ter] se. uero p[ro]p[ter] moues sibi iesit mouere et si mouere remoueat a quo cunquam alio et ulterius. ergo ip[s]e non est p[ro]p[ter] motu. quia patet. q[uod] si aliqd sit p[ro]m[iss]o motu. quelibet p[ro]p[ter] ei mouet. et si sit p[ro]m[iss]o moues quelibet ei p[ro]p[ter] mouet. et p[ro]p[ter] eius motu totius dependet a motore priuato. et p[ro]p[ter] eius non est p[ro]m[iss]o moues q[uod] mouere p[ro]p[ter] mouet non dependet a mouere aliquo alterius. ergo si aliqd sit p[ro]m[iss]o moues ipsum non est p[ro]m[iss]o moues. q[uod] autem sequatur si aliqd est p[ro]m[iss]o moues et etiam p[ro]m[iss]o motu q[uod] quelibet ei p[ro]p[ter] est moues patet. nam si ponatur tale p[ro]m[iss]o motu cum quilibet p[ro]p[ter] quatinus p[ro]p[ter] mouet sit eiusdem nam cum toto cuius est p[pro]p[ter] quatuor ad moueri. et ad mouere si totum sit moues se operatur q[uod] quilibet p[ro]p[ter] ei moueat se. sicut si terra mouet se deorsum quilibet p[ro]p[ter] terre mouet se deorsum: quoniam in homogeneis eadem est actio totius et prius. ergo si. a. b. sit p[ro]m[iss]o motu a se quilibet p[ro]p[ter] ei est moues. et per eius mouere totius dependet a mouere priuato. et per eius totum non est per se moues: q[uod] mouere totius dependet a mouere aliquorum. scilicet priuatum. Sic igit[ur] patet q[uod] illa non sunt eidem sicut esse est p[ro]m[iss]o motu hoc est factus qualibet p[ro]p[ter]. et p[ro]m[iss]o uero factus se moues factus q[uod] ly p[ro]m[iss]o uero per se excludit o[mn]is aliquid moues. q[uod] si sit p[ro]m[iss]o motu et p[ro]m[iss]o moues quelibet p[ro]p[ter] ei est moues et per eius mouere totius dependet a mouere priuato. et per eius totum non est p[ro]m[iss]o moues. ergo si aliqd sit p[ro]m[iss]o moues et p[ro]p[ter] eius motu m[od]o iusta exposito. sequitur q[uod] illud est p[ro]m[iss]o moues et non est p[ro]m[iss]o moues. sicut igit[ur] illa non possunt esse eidem sicut. scilicet aliqd sit p[ro]m[iss]o moues et q[uod] illud non sit p[ro]m[iss]o

mouēs: ita ista nō possūt in eē sil'. v3. eē p^m mouēs
et eē p^m motū. q̄ nihil mouēt a se ipo. Sic igit̄ pa-
tet qual' r intelligit ḡ philosophi. nihil mouēt per
se ipm p^m. et nihil mouēt a se ipo p. q̄ sicut iā dcm̄
est p̄scitas referēt ad mouēs et p̄mitas ad mobile.
C Et si dicat q̄ p̄bs nō intelligit hic pbare ḡnē ne-
gatiuā. s. q̄ nihil mouēt a se ipo p. s̄ itēdit pbare ḡ
nē affirmatiuā. s. Oē qd̄ mouēt et c̄. Dicēdū q̄ p̄bs
cōcedit tā ḡnē affirmatiuā q̄; negatiuā. q̄ negati-
uā ḡnē cōcludit dices nō igit̄ mouēt per se. s. et p̄.
a. b. Un̄ i fill'o p̄ ipo^{le} p̄ quē ip̄: obaſ ḡ affirmatiuā
cōcludif̄ ḡ negatiuā opposita p̄positiōi affirmati-
ue que ip̄ probaſ. et sicut p̄bs pbat hic tā ḡnē affir-
matiuā q̄; negatiuā que sūt q̄si eedē ul̄ cōuertibi-
les. q̄ ip̄ probādo istā p̄ ip̄ossible. v3. aliqd̄ mouētur
a se p̄ ut. a. b. pbat istā ḡnē negatiuāz. v3. nihil mo-
uet a se p̄. et f̄m istā expōnē ḡ p̄bi est vā de oī mo-
to corp̄eo qd̄ per se mouēt a sbo in subiectū siue sit
mot⁹ localis siue sit mot⁹ alteratiōis. et sic de alijs
p̄ se motib⁹. l3 f̄z aliquos demōstratio Aꝝ^l nō sit
ul̄is oib⁹ motib⁹. s̄ solū aliqb⁹ que mouen̄ localr̄
et nō ab extriseco: ut dicit p̄t̄or in p̄n⁹ tertij cōmenti
hui⁹ libri. et est hec ḡ intelligēda de per se moto corp̄eo.
v3. q̄ oē p̄ se tale motū mouēt ab alio. sed de
motis per accīs localiter nō loquitur ut dicit p̄t̄or
p̄t̄o 28⁹ libri octauii hui⁹. aia enī que moneſ locali-
ter per accīs in mouēdo corp⁹. nō mouēt ab alio.
s̄ a se. et sic patet q̄liter intelligit ḡ p̄bi. v3. nihil mo-
uet p̄ se ipm p^m. i. nihil mouēt a se ipo p̄. q̄ f̄z iā di-
cta p̄scitas referēt ad mouēs et p̄mitas ad mobile.
Sed si aliq̄s n̄elit intelligere per se moueri: moueri
ab extriseco cū p̄bs dicat. Lōcessū est. a. b. per seip̄z
moueri p^m: tūc ly p^m debet referri tā ad mouēs q̄;
ad mol̄e. s̄ alr̄ accipit f̄z q̄ referēt ad mobile. et al-
ter f̄z q̄ referēt ad mouēs. q̄ f̄z q̄ referēt ad mouēs
p̄mitatē cālitatis: ita q̄ per p̄m mouēs intelligit illō
qd̄ nullo alio motore idiget ad hoc q̄ moueat. sed
f̄m q̄ p̄mitas referēt ad mobile. dicit p̄mitatē tota-
litatis ita q̄ solū est illud p̄m motū qd̄ mouēt f̄m
quālibet ei⁹ p̄t̄. C Sed b̄ dubitat. si p̄m mouēs de
quo p̄bs hic loqtur in mouēdo nō idigeat aliquo
alio motore. tūc nullū mouēs corporeū est p̄m mo-
uēs: q̄ oē mouēs corporeū hēt p̄tes a q̄rtū mouere
depēdet mouere toni⁹. et nullū tale est p̄m mouēs.
cū igit̄ p̄bs loquaſ et determinet in hoc 7⁹ de p̄ mo-
tore corp̄eo ut dictū est supra. sequit q̄ p̄m mouēs
de quo hic determinat nō est p̄m mouens p̄mitate
causalitatis. Dicēdū est q̄ in hoc 7⁹ p̄bs determi-
nat tā de motore corporeo q̄; de p̄ motore icorp̄eo
Unde in hac ḡne. v3. nihil mouēt a se ipo p̄. loquiſ
de motore corp̄eo ubi pbat phūs q̄ est deuenire
ad p̄m motū in loco qd̄ mouēt a motore in ipo et nō
solū pbat hoc. sed ēt q̄ est deuenire ad p̄m motorē
simp̄l̄r̄. qui mouendo nō indiget aliquo alio moto-
re. aliter p̄cederēt in ifinitū qm̄ omne mouēs mo-
tū depēdet a motore nō moto: sicut omne depen-
dens depēdet et reducif̄ ad aliqd̄ idepēdēs. Un̄ in
quolibet ḡnē cause est deuenire ad p̄m in illo ḡnē:
ut patet 2⁹ metha^c. C Intelligēdū tūc q̄ per p̄m mo-
tū p̄nt intelligi tria. v3. motū minimū quo min⁹ nō
pōt per se moueri. et sic accipit hic p̄t̄or p̄m motuz.
Aliter accipit p̄m motū pro eo qd̄ mouēt f̄m q̄li-
bet ei⁹ p̄t̄. et sic accipit 5⁹ hui⁹ a philosopho. Ter-
tio pōt accipi p̄ro eo qd̄ est p̄m motū f̄m t̄ps seu vi-
am ḡnationis. qd̄ qdē p̄m f̄m t̄ps mouēt: t̄ip̄z mo-

Edufute®

Solutia

E. 3. b⁹.

LÓ. 29.

sublim

50 JFPL

112 of 120

tū mouet alia fīm ordinē, & sic eoz uel aliqua pars cordis ad pm motū in motu progressu animalis. Contra circa dicta phi & pri sunt dubitationes nō paucæ: & pro dubitate circa hoc nō int̄edit hoc demōstrare. quod videte quod sit falsa. s. omnis quod mouet & c. quod uolūtas ex se vult cū sit libera. & intellectus habitu liberū uti illo cū uoluerit & etiā intelligibile per se mouet intellectū. ut patet 3o de aia. cū igi tur intellectus intelligat se idē erit intelligēs & itellectū. & sic idē mouet a se. Similr elementa mouentur a se & non ab alio. & si letr aial mouet a se & non ab alio. ergo nō omne quod mouet: mouet ab alio. igi & c. Contra dubitatur circa demonstrationē phi. quod videte quod demōstratio sua nō ualeat. quod per eundē modū arguēdi pot parari quod illud quod mouetur: mouet ab alio pmo. quod si aliqd cōpetit alicui procōpetit ei etiā & si remoueat a quoque alio: ut pro3 per diffinitionē ei^o quod est pm. quod pm est cui alteri per ipm & nō ipsi per altere. Ex hoc igi pot argui sicut arguit phis. Illud nō mouet ab alio pmo quod gescit ad getē alteri^o. sed omne quod mouet quiescit ad getē alteri^o. ergo nihil mouet ab alio pmo. hec cōclusio est falsa. ergo demōstratio phi nō ualeat. igi & c. Contra ratio phi videt fundari super hoc. s. quod partē gescere in omni motu est ipo^{le}. quod tamen est ipo^{le} in corpore celesti. videt igi quod illa rō fundat super ipo^{le}: & sic demōstratio nō videt ualere. Contra dubitate super illaz propositionē quā phī supponit in sua demōstratione que est illa. s. omne quod gescit ad getē alteri^o mouet ab alio. quod si sic māxie videre moueri ab illo alio ad cui^o getē gescit. aliter nihil videt facere ad propositū. Oper ergo dicere quod omnis quod gescit ad getem alteri^o mouet ab illo altero ad cui^o getē gescit. sed hoc est falsū. quod canis sequēs hominē gescit hoie gescente. & tunc non mouet ab illo. & homo pus sequēs obiectū delectabile. quod fugiēs ab illo gescit ad getē alteri^o. & tamen nō mouet ab illo: sed a seipso. & ferrū sequens māgne motū sibi protagauite gescit ad getē illi^o: & in nō mouet ab illo: sed ab extriseco siue a se. ut vult pro auerois pro 10° hui^o septimi. Contra si omnis motū quod gescit ad getē alteri^o motoris mouet ab illo videt quod causa per se & eentialis getis in moto est gesc motoris. cū igi motor celi gescit. quod nō mouetur per se nec per accīns ut patet 8° hui^o. segnur quod celū gescat. quod ei^o motor gescit. Contra Quartū dubiū est circa pm modū demōstrādi quē posuit protor. v3. quod hoc arguit per prouersiōne per protrpositionē. Omne quod nō mouet ab alio motore cessat a suo motu per cessationē alteri^o. ergo omnis quod cessat per cessationē alteri^o a motu mouet ab alio. istud eni videt eē falsū. quod hoc arguit per prouersiōne per protrpositionē. quod prouersio per propositionē est quod manet eadē quod titas. & eadē quod titas in prouertēte & in prouersa mutatis terminis finitis in terminos infinitos uel est. sed pro3 propositio ē ulīs negatiua & scda affirmatiua. & ita nō manet eadē quod titas. ergo & c. Contra ille termino cessans a motu per cessationē alteri^o est prodicatū pro me propositionis & sub subdue. & sic termini finiti nō mutant in terminos infinitos. g. Contra proma propositio est ulīs negatiua. & ulīs negatiua nō prouertitur per propositionē. nō eni segnur nullus homo est asinus. g. nullus nō asin^o est nō homo. quod ans est uex & quod falsū: quod alique non asin^o est bos. & bos est nō homo. nō igi est illa prouersio per propositionē cuius

hoc dicit hic protor. Contra Quintū dubitate circa aliud dictū pri. s. quod in corporibus nālibus est dare minimū motū quod pot per se moueri. illud eni nō videe neque quod in alteratione corporis nālis alterate pars ante partē in infinitū. & per cōsequēs non est dare minimū alteratū sicut nō est dare minimā partē corporis nālis. quod autē in alteratione corporis nālis alterate pars ante partē in infinitū appet. quod pars propringor alterate pri alterate quod pars remouor. sed corporis alterabilis vna pars est propringor alterate quod alia. & sic in infinitū. g. Contra proma dubitationē dico quod phi est solū intelligēda de eo quod mouet per se a subo in subm. i. de affirmato in affirmatiū: cuiusmodi est motū corporeū. quod quod uel intellectus uel uolūtas quod moueat ab affirmato in affirmatiū siue a hoc in hoc. vbi grā itellecte quod quod mouet ab errore hoc sciētie in sciētiā: & uolūtas quādōque mouet ab affectiōe praua ad affectionē studiorū. hoc est per accīns & nō per se. quod protingit itellectū trāsmutari ad sciētiā absque errore procedēte uolūtate ad affectionē studiorū absque affectiōe mala procedēte. sed mobile corporeū per se trāsmutate a hoc in hoc. nec pot trāsmutari trāmutatione per se nisi de hoc in hoc. ergo. Et quod demōstratio phi nō debeat intelligi de oi trāsmutato patet. quod transmutatio sua nō est ulīs oi trāsmutato ut patet: quod mediū super quod sustētatur nō est ulīr uerū de omni trāsmutato. v3. Quod quod mouet est disibile. quod hoc est falsū de uolūtate & intellectu. & in nō obstante hac demōstratiōe pot teneri quod uolūtas & etiā itellecte trāsmutate ex se. & posset probabilite dici quod uō solū uolūtas causat uolitionē. sed uolūtas & cognitio obiecti sil causant actū uolēdi. Et similr dicite quod itellecte simplr nō causat actū intelligēdi. sed itellectus cū fantasmate uel cū silitudine rei in intellectu. & sic patet ratio ad proma rōnē proma dubitatiōe. Contra scđam rōnē pro proma dubitatiōe cum dicitur quod demōstratio videt fundari super falsū. v3. quod partē gescere in omni moto est ipo^{le}. Ratidet protor duplr. vno mō quod in oi moto partē gescere vno mō est ipo^{le}. s. fīm quod omnis motū est corpus quod corpori fīz gūalē rōnē corporis nō repugnat quod alique pars ei^o gescat. & sic nō repugnat corpori celesti quod alique ps gescat. illo mō debet intelligi proclusio phi & demōstratio ei^o. sed tunc corpori celesti fīm quod tale corpr repugnat quod alique ei^o pars gescat. Et intelligi quod partē gescere in oi moto est possibile vno mō. & alio mō impossibile fīz prorem. protor nō intelligit sic. quod eadē propositio nō mltiplex sit possibile & impossibilis modis diuersis: quod per possibile intelligit nō repugnare. & per impossibile intelligit repugnare. vnde illa propositio pars corporis celestis fīm quod est corpus potest gescere uel corrupti. de vture fīmonis est falsa: sed protor per illā intelligit propositionē tale: nō repugnat proti corporis celestis inquitū est corpr gescere uel corrūpi. quod uera est. Et per istā. v3. impossible est prote corpis celestis inquitū tale corps gescere intelligit illā. v3. protes corporis celestis inquitū est celeste repugnat gescere uel corrūpi. Adhuc ratidet protor altd. quod ans hui^o proditionalis est vna proditionalis uera. sed ans illi^o proditionalis est ipo^{le}. nihil eni prohibet proditionalē eē uera. & ans ei^o eē ipo^{le}. Unū tota proditionalis cui^o ans est vna proditionalis est illa. Si ps corporis celestis gescit tonī corpus celeste gescit. igi corpr celeste mouet ab alio. hec est vna

Quintū
dubiumAd promas
dubiaAd promas
instantias.Ad secūdā
instantias.Prima rati
no Lom.Secunda rati
no Lom.

P̄b̄isicorum

pditionalis cui⁹ āns est pditionalis hypothetica. t̄ āns illi⁹ pditionalis que est āns. est ipo^{le}. t̄ t̄ to-
 ta cōditionalis est necia. iō supradicta demonstra-
 tio nō fūdat sup ipo^{le}: s̄ sup pditionalē hipo-
 theticā uera. cui⁹ āns est pditionalis v̄a. t̄ p̄ns est p-
 posito cathegorica. āns enī isti⁹ cōditionalis hipo-
 thetice. que ē v̄a est istō. Si ps corporis celestis quie-
 scit totū corp⁹ gescit. t̄ p̄ns illi⁹ cōditionalis hipo-
 thetice est illō. corp⁹ celeste mouet ab alio. qd̄ est
 ppositio cathegorica. t̄ āns toti⁹ cōditionalis co-
 posite est qdā pditionalis v̄a. v3. Si ps corporis ce-
 lestis gescit totū corp⁹ celeste gescit. t̄ hec cōditio-
 nalis ē v̄a. q̄uis āns sit ipo^{le}. v3. illō. ps corporis ce-
 lestis gescit. p̄t enī pditionalis eē v̄a. t̄ āns ipo^{le}
 fm q̄ dicit p̄t B. qm̄ illa pditionalis est necia. Si
 asin⁹ uolat asin⁹ hēt alas. t̄ t̄ āns est ipo^{le}. Un̄ B
 qd̄ dicit p̄t est p̄ quosdam modernos dicētes q̄
 nulla pditionalis est v̄a: nec hēt oppositū. t̄ B dicit
 q̄ nesciūt dare p̄dictionē cōditionali. isti t̄ errāt.
 q̄ aliq̄ cōditionalis est v̄a ut illa. v3. Si asin⁹ uolat
 asin⁹ hēt alas: ut dicit p̄t. Et ista cōditionalis est
 falsa. Si hō ē aial: hō est asin⁹. Et rō q̄re cōditiona-
 lis est v̄a uel falsa est: q̄ ois oratio significās p̄cise
 sicut est in re est v̄a. t̄ ois oratio significās aliter q̄ est
 in re est falsa. sed aliq̄ cōditionalis significat p̄cise
 sicut est i re. t̄ aliq̄ significat aliter q̄ ē in re. g. Itē
 q̄ pditionalis hēt p̄dictoriū. patet multiplicit̄. p̄
 q̄ ad cōditionalē aliqd sequit. qm̄ hec p̄na est bo-
 na. ut dicit p̄t hic. Si ps corporis celestis gescit to-
 tu corp⁹ celeste gescit. igif corp⁹ celeste mouet ab
 alio. t̄ sic ad cōditionalē seq̄tur aliqd. s̄ in oī p̄na
 bona oppositū cōsequētis repugnat ānti. ḡ pditiona-
 lali aliqd repugnat. sed ois repugnātia est in v̄tute
 p̄dictionis que est p̄ repugnātia. igif cū aliqd ipu-
 gnet pditionali sequit̄ q̄ aliqd p̄dicit cōditionali.
 Itē cōditionalis p̄t eē fillīcabilis: qm̄ p̄t eē ma-
 ior t̄ minor. t̄ etiā p̄clusio in fillō hipothetico. vbi
 gra. Ille fill's hipothetic⁹ ē bon⁹. si hō est. aial est.
 si sortes est. hō est. ḡ si sortes est. aial est. ut patet.
 q̄ arguit per hāc regulā. s. q̄qd āncedit ad āns.
 āncedit ad cōsequens. Et idē p̄z per Boeiiū libro
 suo de fill's hipothetis. sed si aliq̄ fill's sit bon⁹
 ex opposito p̄ntis: cū altera p̄missariū seq̄tur oppo-
 sitū alteri⁹ p̄misse. ergo pditionalis hēt oppositum.
 Itē de cōditionali fit q̄stio dyaletica. sed ois q̄stio
 dyaletica querit de utraq̄ parte p̄dictionis. ḡ pdi-
 tionalis habet p̄dictoriū: t̄ hoc est certissime tenē-
 dū. Dico igif q̄ p̄dictoriū pditionalis est ppositio
 hipothetica in qua negat nota pditionis. t̄ eqpol.
 let vni cathegorice. in qua denotat q̄ oppositū p̄se
 quētis illius pditionalis nō repugnat suo āncedē-
 ti. Si enī oppositū p̄sequētis nō repugnat āncedē-
 ti: nō ualeat pditionalis: sed oppositū pditionalis
 tūc est uera. vbi gra. hec est uera pditionalis. Si
 homo currit aial currit. t̄ suū p̄dictoriū est illud.
 nō si homo currit aial currit. q̄ cōuertit cū ista. sed
 ista. homo currit. t̄ nullū aial currit stansit. Un̄ p̄
 hoc p̄t pbari q̄ pditionalis est uera uel falsa. q̄
 ois pditionalis querit cū ppōne cathegorica in
 qua denotat: q̄ āns t̄ oppositū p̄ntis non repu-
 gnant. Et f̄z q̄ talis cathegorica est uera uel falsa. C̄ Et si q̄ratur
 utru p̄dictoriū pditionalis fit aliq̄ ppositio cathe-
 gorica uel hipothetica. dico q̄ est ppositio hipo-
 thetica mere negatiua: q̄ nota siue forma pditionis

que iportatur per p̄iūctionē si uel ergo. negat. t̄ ē
 pditionalis negatiua. t̄ oēs regule que cōiter dan-
 tur de pditionali. si āns est uex p̄ns est uex. t̄ quic
 quid āncedit ad āns āncedit ad p̄ns. t̄ sic de alijs
 sunt intelligēde de pditionali affirmatiua in q̄ no-
 ta pditionalis affirmat. siue tā āns q̄; etiaz p̄ns sit
 ppositio negatiua siue altera sit affirmatiua t̄ alte-
 ra negatiua semp̄ est pditionalis affirmatiua dūmō
 nota pditionis affirmat. C̄ Ad aliō qd̄ includit in
 p̄ dubitatiōe de el̄tis que vident̄ mouere se p̄. di-
 cēdū q̄ grauia t̄ leuia nō mouētur per se. t̄ p̄ a se
 ipsis fm q̄ p̄mitas uel p̄seitas refert ad utruq̄. i.
 tā ad mouēs q̄ ad mo^{le} q̄ fm q̄ p̄mitas refertur
 ad mouēs dicit p̄mitatē cālitatis. t̄ p̄mitas rela-
 ta ad mo^{le} dicit p̄mitatē totalitatis: qm̄ graue non
 est p̄ mouēs se p̄mitate cālitatis: q̄ mouere ḡuis
 in mouēdo se dependet a mouere suaꝝ partiū. nisi
 enī p̄tes gravis mouerēt se ḡue nō mouerēt a se. t̄
 sic grauia t̄ leuia nō mouent̄ per se: t̄ p̄ a se mō supi-
 us exposito. Uerūtū p̄cedēdū est q̄ grauie mouet
 se p̄ fm q̄ ly p̄ dicit p̄mitatē totalitatis tm̄. t̄ refer-
 tur tā ad mouēs q̄ ad mo^{le} qm̄ totū ḡue ē mouēs.
 t̄ totū ḡue est motū ut patebit dō hui⁹. C̄ Sed h̄ B
 arguit. q̄ videſ q̄ p̄tes ḡuis non mouēt se: q̄ si sic
 tunc in mouētib⁹ t̄ motis eset p̄cessus in infinitū
 qd̄ est p̄tra p̄m capl'o 2° hui⁹ septimi. p̄na patet:
 q̄ p̄tes gravis sunt infinite cū oē p̄tinuū sit diuisibile
 in infinitū. ḡ si in motu grauis q̄libet ps moue-
 ret t̄ mouerēt seq̄tur q̄ in motu gravis essent infi-
 nitū motores t̄ infinita mobilia. q̄ sicut totū ḡue
 mouet a sua pte. ita pars ḡuis mouet a sua parte.
 t̄ illa ps a sua pte. t̄ B in infinitū. C̄ Itē loquendo
 de p̄mitate cālitatis querēdū est: qd̄ p̄ mouet ḡue
 t̄ nō est dare aliud q̄ ip̄met ḡue: ḡ ḡue in mouē-
 do se est p̄m mouēs p̄mitate cālitatis. C̄ Item fm
 istū modū exponēdi ex illa p̄dictionis septimi nō
 posset p̄bari p̄m mouens in vniuerso p̄mitate cāli-
 tatis. nō enī posset dici q̄ totū celū mouet a se. t̄ q̄
 libet ps celū mouet a se. t̄ ita celū non mouet se p̄.
 nec mouet ab aliq̄ alio p̄ p̄mitate cālitatis: q̄ mo-
 uere toti⁹ celī depēdet a mouere p̄tū. Nec op̄z da-
 re in toto vniuerso aliqd p̄m mouēs p̄mitate cāli-
 tatis: t̄ illa p̄dictionis septimi inducēt ad oñdēdū q̄ est deue-
 nire ad mouēs imo^{le} t̄ c̄. C̄ Ad p̄m hōz est dicēdū
 q̄ motores t̄ mota sunt duplicita. v3. in actu diui-
 so t̄ sepato. t̄ in potētia opposita actui sepato. di-
 co igif q̄ p̄bs negat p̄cessum in infinitū in mouē-
 tibus t̄ motis in actu sepato: sed nō negat p̄cessū
 in infinitum in mouētibus t̄ motis in potētia. con-
 cedēdū est igif q̄ in motu quo graue t̄ leuie mo-
 uet se est p̄cessus in infinitum in motis t̄ mouēti-
 bus: nec est B cōtra dc̄m p̄bi. C̄ Ad 2^m dico: q̄ in
 motu gravis nō est dare p̄m mouēs p̄mitate cāli-
 tatis p̄cise nisi def q̄ p̄m motor in vniuerso sit mo-
 uens in q̄libet motu istoz̄ inferiorz̄. t̄ sic si dicatur
 eēt dicēdū p̄m motor p̄mitate cālitatis in motu
 ḡuis est p̄m motor omnī que possunt mouē ḡue
 t̄ sic nec ḡue nec aliq̄ ps ḡuis moueret se. C̄ Ad
 3^m dicēdū q̄ fm nullā expositionē quā vnq̄ audi-
 ui aut vidi ut intellixeri est illa p̄dictionis huius
 septimi sufficiēs ad p̄bādū p̄m motorē in motum.
 C̄ Dico igitur q̄ demōstratio est duplex. v3. suffi-
 ciens t̄ coadiuuās siue p̄firmās. Demōstratio suf-
 ficiēs est illa que per se sufficienter oñdit p̄nē ppo-
 sitā sicut p̄ma demōstratio geo^e Euclidis demrat

hāc ḡnē illi². sup datā lineā p̄t̄git triāgulū eglate
 rū collocare. S̄z dem̄ratio coadiuuās est illa que
 sola nō sufficit. S̄z forte pbat aliquā p̄missariū: ul' p̄
 bat aliquā p̄t̄ alicui² earū: ul' remouet aliqđ dubi
 um annexū. Cū istā distinctionē innuit 2° 2° 5° su
 pra p̄m de celo dicēs sic. Lū posuit illā dem̄stra
 tionē icipit destrūē illos tres modos cōfirmando
 suā dem̄rationē t̄ dedit tres dem̄ratioēs ḡdicētes
 his trib². t̄ qđā eaꝝ ut dixim² auferūt dubitatio
 ne in minori p̄positione. t̄ qđā in maiori p̄dem̄ra
 tionis pbāuis corp² qntū eē. fīm b̄ intelligēdus est
 hic loc² nō ut qlibet illaꝝ dem̄rationū sit sufficiēs
 per se. Prima enī dem̄ratio dicit q̄ iste mot² circu
 laris debet eē corpori nālis: t̄ oia q̄ dixim² ex trib²
 fīmonib² sūt cōfirmatiua p̄mi fīmonis. hec 2°. Et
 iste est frequēs modus dem̄randi apō Aристо. ne
 dum in vno loco pbie. S̄z in diuersis. frequēter enī
 dem̄strat eādē ḡnē in eodē libro per dem̄ratioēs
 diuersas: q̄rū nulla ul' nō ois est per se sufficiēs. S̄z
 oēs pariter cōcurrētes per se sufficiūt. Cū p̄b r̄n
 dēdū ad argumētū. q̄r per p̄m ḡnē nō dem̄rat de
 m̄strationē sufficiēti. S̄z dem̄rationē p̄fīrmāte: seu
 adiuuāte p̄m mouēs seu p̄m motū in vniuerso ut
 puta celū nō moueri a seipso t̄ aliqđ eē p̄m mouēs
 i motū. Et b̄ ē q̄ vult 2° sup q̄rto celi 2° 2°. d. q̄
 Aристо. declat in duob² locis q̄ oē qđ mouet: mo
 uet ab alio a se. s. in 7° t̄ in 8°. sed firmi² in 8°. in 7°
 fūdat declatōe suā p̄eludēdo p̄m motū q̄si mani
 festū p̄ se. Deide ponit cū aliqđ ps moti gescit nece
 est ut motor sit ali² a moto. S̄z in 8° declat q̄ in oī
 moto p̄ se est motor p̄ se. deide declat q̄ ipo² ē ali
 qđ moueri per se ita q̄ motor sit idē cū moto. hec
 2°. Cū breuit̄ per ḡnē b̄ pbata nō p̄t sufficiē
 ter dem̄rari p̄m mouēs uel p̄m motū in vniuerso eē
 s. celū moueri a se t̄ aliqđ eē p̄m mouēs in motū.
 sed quāl p̄fecte declarēt illa videbit in 8° hui² i
 textu 2°. 27. Mouētiū igit̄ eoꝝ t̄ c̄. Uerūt̄ p̄
 nē dico q̄ b̄ 2. v3. oē qđ mouet: mouet ab alio. iu
 uat ad m̄ta declanda in 8° hui². t̄ etiā iuuat ad
 declandū q̄ p̄m motū in vniuerso nō mouet a se p̄
 t̄ b̄ sic. Qē qđ mouet: mouet ab alio. p̄m motū in
 vniuerso mouet. ḡ mouet ab alio. S̄z nihil qđ mouet
 ab alio mouet se p̄ cū ipz̄ mouet ab alio a se. t̄
 p̄ p̄ns nō mouet se p̄. ḡ p̄m motū i vniuerso nō mouet
 a se p̄ cū idigeat motore alio a se p̄. vñ segtū,
 oē qđ mouet: mouet ab alio. ḡ nihil mouet a se p̄.
 t̄ p̄ p̄ns p̄m motū in vniuerso nō mouet a se p̄. t̄ sic
 illa 2. v3. oē qđ mouet: mouet ab alio. iuuat ad de
 clandū q̄ p̄m motū in vniuerso nō mouet a seipso
 p̄. t̄ nō est sufficiēs ad b̄ pbādū sine illa p̄pōne.
 v3. p̄m mouēs in mouēdo nō idigeat aliqđ alio moto
 re. q̄ declat in 8° hui². t̄ etiā declat 2° metha². t̄
 p̄b p̄t patere q̄ celū qđ est p̄m motū in vniuerso
 nō mouet a se p̄. q̄ si moueret a se cū ipz̄ sit homo
 geneū ul'saltē aliqđ ps ei² est homogenea: aliqđ ps
 celi moueret a se. t̄ p̄ p̄ns mot² tot² celi dependet
 ab alio motore q̄; a celo. t̄ p̄ p̄ns celū nō est p̄mu²
 mouēs se cū ei² mot² idigeat alio motore. Et eadē
 2. s. oē. qđ mouet: mouet ab alio: iuuat ad pbādū
 p̄m motorē eē imo². q̄ si moueret: moueretur ab
 alio. t̄ p̄ p̄ns nō eēt p̄m motor. q̄ si moueret: mouet
 ab alio. iuuat ad pbādū aliquē motorē nō eē cor
 p² p̄ b̄. q̄ in corpib² mouētib² t̄ motis nō est p̄ce
 dere in infinitū. t̄ oē corp² motū mouet ab alio. iō

nece est deuenire ad aliquē motorē qui nō est cor
 pus uel qui oīno nō mouet ul' si mouet a se mouet
 p̄ accēs: sicut aia in mouēdo corp² mouet a se per
 accēs. sed de motis p̄ accēs nō intelligit̄ 2. A R².
 ut p̄z per p̄rem 2° 2° sup 8° hui². C Sciēdū q̄ q̄
 dā dicūt t̄ forte pbabil² q̄ per illā ḡnē. s. oē quod
 mouet: mouet ab alio. cū ḡne pbāda in caplo se
 quēt. v3. q̄ in mouētib² t̄ motis nō est p̄cedē in iſi
 nitū. p̄t demonstrari dem̄ratioē ad hoīem q̄ est
 deuenire ad p̄m motorē imo². q̄m multi sunt p̄tē
 ti ista p̄pōne. v3. oē qđ mouet: mouet ab alio t̄ in
 mouētib² t̄ motis nō est p̄cedē in infinitū. ḡ est
 aliqđ motor oīno imobilis t̄ q̄stū ad tales est hec
 dem̄ratio sufficiēs q̄z̄uis nō sit dem̄ratio sufficiēs
 simpli. C Ad illō vō qđ z^o inducebat in p̄l dubi
 tationē de aiali qđ mouet se. dicēdū q̄ aial nō mo
 uet se p̄: q̄ aial nō mouet se motu p̄gressivo nisi qz̄
 ps aialis mouet alia: t̄ etiā totū. C Ad rōnes aut̄
 iductas in 2° dubitatione. ad p̄m dicēdū: q̄ nō cō
 tingit per oīno silēz modū arguēdi pbari q̄ nihil
 mouet ab alio p̄. C Et qñ arguit. illō qđ gescit ad
 getē alteri² nō mouet ab alio p̄. si loqmur de quie
 scere qđ est cessatio a moueri illō est negandū. Et
 cū dī q̄ p̄m est qđ nō alteri per ipz̄. p̄cedo. t̄ iō di
 co q̄ illō qđ mouet ab alio p̄ nō idiget aliqđ moto
 re alio ab illo a q̄ p̄ mouet: t̄ iō pars moti ab alio
 p̄ nō mouet. t̄ iō si qlibet ps illi² gescat a mouere
 nihil min² totū mouet a suo p̄ mouere. Uerūtamē
 si ps moti ab alio p̄ gescat a moueri totū nō mouet
 p̄ nec a se. nec ab alio. vñ credo q̄ illa p̄positio. illō
 qđ gescit ad getē alteri² nō mouet a se p̄. intelligit̄
 de getē q̄ est cessatio a mouere. Uñ p̄t distingui
 de getē. s. q̄ qđā est ges q̄ est cessatio a moneri. t̄ q̄
 dā est ges q̄ est cessatio a mouere. vñ oē illud qđ
 gescit a moueri per qđ aligd ab ipo gescit a moue
 ri mouet ab alio. s. ab illo ad cui² getē illō mouet.
 qđ. s. motū gescit a moueri. t̄ p̄positio sic itellecta
 est manifesta. v3. oē qđ gescit ad getē alteri² moue
 tur ab alio. silēt̄ hec est uera. nihil qđ mouet ab alio
 p̄ gescit a moueri ad getē alteri². hoc est a cessatio
 ne a mouere alicui² alteri² ab illo a q̄ motū mouet
 p̄. Et si dicat q̄ p̄b̄s vñ intelligere p̄ gescere: gescē
 a moueri. q̄m p̄te gescētē a moueri nō mouet totū
 p̄. Et p̄fīmat per p̄rem. d. q̄ sequtur si ps corpis ce
 lestis gescit celū gescit. igīt̄ celū mouet ab alio. t̄
 dicit q̄ aīs hui² totū p̄ditionalis est nečiū. s. si ps
 corpis celestis gescit: totū gescit. sed hec p̄ditiona
 lis nō est uera loquēdo de getē q̄ est cessatio a moue
 re. q̄r aīs nō est uerū. t̄ p̄ns falsū. q̄m qlibet ps
 celi gescit a mouere fīm locū. t̄ tamē celū nō quie
 scit fīm locū. Pro his itelligēdū est: ut mihi vide
 q̄ p̄cesso q̄ aligd mouet a se p̄ mō quo supi² est ex
 positū. qlibet ps illi² moti a se p̄ mouet: t̄ mouet.
 t̄ si mouet mouet. t̄ si mouet mouet. t̄ iō cōcesso
 tali p̄ moto a se. illa sunt p̄ueribilia. s. gescere a mo
 uere t̄ gescere a moueri. t̄ iñ in illis que mouen̄t
 ab alio p̄ nō cōsequūtūr se mouere t̄ moueri. nec
 gescere a mouere. t̄ gescere a moueri. vñ phūs in
 pbādo aliqđ moueri a se p̄ utit̄ gescere indifferen
 ter p̄o quiete a mouere t̄ a moueri. q̄m si ps alicu
 ius moti gescit a se p̄ a mouē segtū q̄ gescit a mo
 ueri. ut si p̄cedat q̄ graue mouet se p̄ ita q̄ sit p̄m
 motū p̄mitate totalitat²: t̄ p̄m motū p̄mitate cāli
 tatis tūc si ps ḡuis mouet segtū q̄ ps ḡuis mo
 uet t̄ ecōuerso: q̄m si motū graue mouet se p̄mo

Ad quartā
instantiam,Ad tertiam
ratione,

Notabile.

Physicorum

Qlibet pars ēuis est mouēs et motū. et q̄sīcūq; ps grauis mouēt toto mouēte se p̄ ista ps mouēt et q̄n cessat mouere cessat a moueri. et ecouerso. s; nō est sic de eo qd̄ mouēt ab alio p̄. q; nō op̄ q̄ ps talis moti moueat q̄n mouēt. qm̄ celuz mouēt ab alio p̄ et q̄libet ps eī mouēt. et tñ nulla ps eī mouet motu quo celū mouēt. Dico igit̄ q̄ pb̄ cū dicit q̄ pte gescēte mouēt totū a se p̄. per gescere itelligit idifferēter gescēt a moueri et gescere a mouēt. Per utrū q̄ enī istoy. s. q; pte p̄mi moti cessate a mouere totū nō mouet se p̄. q; pte p̄mi moti cessate a moueri totū nō mouet se sufficienter. pbaf. q; nihil mouet se p̄. utrūq; patet: qm̄ pte cessate a moueri totū cessat p̄. q; pte gescēte a moueri totū nō ē p̄m̄ motū p̄ mitate totalitatis. et per p̄ns pte cessate a moueri totū nō mouet se p̄. et silr parte cessate a mouere illa ps cessat a moueri et cessate pte a moueri totū nō est p̄m̄ motū. et per p̄ns nō est p̄m̄ mouēs se. q̄ siue ps p̄mi moti cessat a moueri siue a mouē totū nō ē p̄m̄ mouēs se. cū igit̄ oē qd̄ mouēt sit disibile. et p̄te gescēte a moueri ul' a mouē totū nō mouet a se p̄ sequit q̄nihil mouet a se p̄. vñ de p̄ moto ex se si sit aliqd̄ tale bñ seq̄t. Pars cessat a mouē bñ aliquē modū. q̄ eadē ps cessat a moueri fm̄ eūdē modū. In his tñ q̄ mouenf ab alio p̄ nō op̄ q̄ si ps cessat a mouere q̄ cesset a moueri fm̄ eūdē modū: ut patet de corpe celesti. Un̄ cōcedēdū est q̄ pb̄s p̄ parē gescēt itelligit p̄tē cessare a moueri. q; intelligit utrūq; idifferēter. s. p̄tē gescere a mouere. et p̄tem gescēt a moueri. Ad 3° dubitatione iductā que est de illa ppōne qua utī ph̄s. vñ. q̄ oē qd̄ gescit ad getē alterī mouēt ab alio. Ut̄ intelligit q̄ mouēt ab illo alio ad cuī getē gescit. Dico q̄ dictum pb̄sī sic itelligit ut dicit p̄t̄. vñ. q̄ oē qd̄ gescit eēntialiter p̄ se p̄ mō ad getē alterī mouēt ab illo alio ad cuī getē p̄ se et eēntialiter gescit. vbi grā. Rota mota in orologio p̄ se gescit ad getē pōderie descē dētis: q; per se mouēt ad motū illius. ecouerso vñ pōdus rote gescit ad getē rote. s; bñ a posteriori et q̄ si ab effectu. iō nō seq̄t q̄ pōdus moueat a rota. et sic dico q̄ illō ad cuī getē mobile per se gescit ē eī motor. Ad p̄ 3° istā de cane in h̄riū est dicē dū q̄ canis sequēs hoiez nō gescit eēntialiter ad illo getē: sicut nec mouēt ab illo. Et silr hō sequens obiectū delectabile fugiēs ab eo nō gescit eēntialr ad getē illī: iō nō op̄ q̄ moueat effective ab illo. Ad alid̄ de ferro et de magnete est dicēdū q̄ ferrū nō gescit eēntialr ad cessationem magnetis a motu. s; gescit per se et eēntialiter ad getē sui per se s. motoris siue ille motor sit itrinsec siue extrisec. Ad illō aut̄ qd̄ iducit de motore celi ad cuī getē celiū nō cessat a moueri. et per p̄ns cā per se et eēntialis in moto getis nō est ges motoris. Dicēdū q̄ celiū per se et eēntialr gescēt a motu si sū motor gesceret uel cessaret a mouere. et bñ est ḡiale oī moto siue sit motū ab itrinseco siue ab extriseco. s. q̄ ip̄z gescit eēntialt a moueri ad cessationē sui per se motoris a mouere. sed nō est necesse oē motū cessare a moueri per cessationē sui per se motoris a moueri. s; illō solū h̄et vītate in p̄ moto ex se si tale ponat: et cā p̄ quā illō est uerū in p̄ ex se. et nō in alijs est ista: q; si ponat p̄m̄ motū ex se quelibet ps q̄statiua illī sil p̄ se mouet et mouēt: et iō si alicq; ps q̄statiua p̄mi moti ex se cessat a moueri sequit q̄ illa ps cessat a mouere: s; ad cessationē per se motoris

a mouere cessat mobile a moueri: iō de p̄ moto ex se in toto sequit eēntialr. ps p̄mi moti cessat a mouere: q̄ totū gescit a moueri: qm̄ si ps gescit a moueri: et illa ps gescit mouere: et illa ps est p̄ se motio: q̄ si ps cessat a mouē totū cessat a moueri: s; in alijs a p̄ moto ex se nō sequit. ps gescit a mouē: q̄ totū cessat a moueri: q; in alijs a p̄ moto ps nō est p̄ se mouēs: iō in talib̄ nō sequit. ps cessat a mouere: q̄ totū cessat a moueri: ut patet de celo cuī q̄libet ps q̄statiua cessat a mouere: et tñ totū mouetur. Et si dicaf q̄ si ps celi gescit a moueri celiū quiescit. q̄ ps celi est motor. Dicēdū q̄ nō sequit. q; celiū nō cessat per se et eēntialr a moueri ad cessationē ptis a moueri cū ps celi nō sit per se motor celi. Dico tñ q̄ necessario sequit. ps celi gescit a moueri. q̄ celiū gescit a moueri. s; hec p̄ditionalis nō est per se et eēntialis. q; nō arguit a p̄ori nec a cā p̄ se. Pro illa igit̄ dubitatiōe est sciēdū q̄ hoc est generale in oī moto. vñ. q̄ cessante p̄ se motore a mouere mobile gescit a moueri. sed nō est ḡinaliter uerū q̄ cessante p̄ et p̄prio motore a moueri q̄ p̄p B mobile cesset a moueri. tñ illō est ḡinaliter uerū de oī p̄ moto ex se si tale ponat. q; talū motor q̄libet ps per se mouet et mouēt. et iō si ps que est per se motor cessat a moueri: eo ip̄o cessat a mouere. et p̄ p̄ns totū gescit a moueri cū eī p̄ se motor cessat a mouere. Ad dubitationē vñ q̄rtā qua dubitat. quod est hec cōuersio per p̄positionē. oē qd̄ nō mouēt ab alio motore nō cessat a suo motu per cessationē alterī. q̄ oē qd̄ cessat per cessationē alterī a motu mouēt ab alio. Et rōnabilr dubitat. tñ q; an cedēs est ulio que nō querit per p̄positionē: tñ q; termini finiti non mutant in terminos infinitos nec ecouerso. qd̄ tñ regrif in cōuersione per p̄positionē. Dicēdū ut mibi vñ q̄ cōuersio per p̄positionē est duplex. s. ppria que est in usu cōi. et ē qñ termini infiniti mutant in terminos infinitos uel eē ordine trāposito manētib̄ eadē q̄litate et q̄stitate. et sic ulis affirmativa p̄nerti et p̄ticularis negatiua de inē. et talis p̄uersio est triplex. q; qdā est in qua termini finiti mutant in terminos infinitos. ut oē. b. est. a. q̄ oē nō. a. est nō. b. Quedā vñ est in qua termini infiniti mutantur in terminos finitos: ut oē nō a. est nō. b. q̄ oē. b. est. a. Quedā aut̄ est in qua vñ termini finiti mutant in termini infiniti. et alī t̄m̄ nō infiniti mutant in termini infiniti: ut oē. b. est nō. a. igit̄ oē. a. est nō. b. uel ecouerso. Un̄ cōuersio p̄ cōtrapositionē mutādo terminos infinitos i terminos finitos nō tenet i oib̄ terminis nisi ponat existētia rerū significataꝝ per terminos finitos: nō enī sequit. ois nō hō ē nō ridēs. q̄ oē ridēs ē hō. q; supposito q̄ nullus hō rideat. ahs est uerū: et p̄sequēs falsū. posita tñ existētia rerū significataꝝ per terminos finitos. ut posito q̄ hō sit et ridēs sit. tñc bñ sequit. ois nō hō ē nō ridēs. ergo oē ridēs est hō. et tunc p̄ns est uerū sicut et aūs. et dico q̄ p̄ntia p̄t̄. vñ. q̄ oē qd̄ nō mouet et c̄. igit̄ oē qd̄ cessat et c̄. nō tenet per p̄uersionē per p̄positionē pprie dictā et cōiter usitatā. Ellia vñ est cōuersio per p̄positionē improppria. et talis est triplex. p̄ est qñ vñiuersalis negatiua cōvertit in uel affirmatiua habētē pro suo sbo p̄dicatiū ulis negative. et pro suo predicato op̄positū sbo ulis negative: ut si nullū. a. est. b. oē. b. ē nō. a. et talis cōuersio est bona posita existētia rex significataꝝ per extrema. sequit enī nullū. a. est. b.

Ad tertiam dubionez.

Ad primā instantiā erit dubitatio-

Ad secundā instantiā.

Ad secundā rōnez tertie dubi,

Repli-
ca.
Soluto.

Ad qua-
dubionez.

Repli-
ca.

Soluto.

Prima
uerio p
trapōne

Ad quinta
dub.

Contra
ad 3.

Linconis-
tia, II.

Et oē qđ est. a. uel. b. est. ḡ oē. b. est nō. a. q: er oppo-
sito pñtis segutur oppositū antecedētis. nā si aliqđ
b. nō est nō. a. t oē. b. est. igit̄ aliqđ. b. est. a. hec cō-
sequētia tenet imediate per p̄m pñm. t ulteri⁹ seg-
tur per puerionē simplicē pñticularis affirmative
aliqđ. b. est. a. ḡ aliqđ. a. est. b. t h̄ est pñdictoria p̄
mi antecedētis. Et sūl̄ segutur. si s̄bm ul̄is negative
sit termin⁹ infinit⁹. Segutur enī nullū nō. a. est. b. ḡ
oē. b. est. a. qđ pōt pbari ut pñs: t per h̄uc modū
puerionis improp̄e p̄ contrapositionē tenet cō-
sequētia p̄r̄. vñ. oē qđ nō mouet ab alio motore
nō cessat a suo motu per cessationē alti⁹. ḡ oē qđ
cessat per cessationē alteri⁹ a suo motu mouet ab
alio. C Sc̄da puerio per pñpositionē iprop̄a ē ta-
lis. s. q̄ ois ul̄is affirmatiua puerit in ul̄e⁹ nega-
tiua de eodē sbo t opposito pñdicato. ut oē. a. ē. b.
iḡ nullū. a. est nō. b. sūl̄ oē. a. est nō. b. iḡ nullū.
a. est. b. qđ pōt pbari stati per p̄m pñm cōplexuz.
C Tertia puerio per pñpositionē iprop̄a est talis.
Dis ul̄is negatiua posita p̄stātia rex significata⁹
per extrema puerit in ul̄e⁹ affirmatiua de eode⁹
sbo t opposito pñdicato: ut nullū. b. est. a. t oē qđ ē
a. uel. b. est. ḡ oē. b. est nō. a. Sūl̄ segutur: nullū. b. ē
nō. a. t. a. t. b. sūl̄. iḡ oē. a. est. b. H̄q̄ pñtia bene
possunt dici puerioes per pñpositionē. qz in oī talī
pñtia est puerio vni⁹ termini in terminū opposituz
ut patet. C Ad dubitationē aut̄ qntā que est utrū
in re sit dare minimū motū qđ pōt per se moueri
sicut dic̄ hic p̄tor̄. dic̄ qdā in reb⁹ nālib⁹ nō est ac-
cipe minimū simpl̄r q̄ min⁹ nō pōt per se existere
sed est accipe minimū tale fm sensū q̄ min⁹ sensus
optime disposit⁹ nō pōt distincte apphēdere. Et
hec videt utētio p̄r̄ sup 8° hui⁹. p̄r̄ 23° in fine. ubi
vult q̄ termin⁹ entis in actu est ut sit tagibile uel
sensibile. Ita q̄ idē est apd̄ eū mimū ex̄ns in actu
t minimū ex̄ns in actu fm iudiciū sensus optime
dispositi. Un̄ dic̄ q̄ in q̄libet spe mot⁹ est accipe
aliqđ tale mimū motū p̄ sensū. ita q̄ in q̄cūqz ei⁹
pte gesc̄te residuū nō appet sensibl̄r moueri illa
spe mot⁹: q̄uis possit moueri per se isensibl̄r. Alij
aut̄ dic̄ q̄ in reb⁹ nālib⁹ p̄tingit dare mimū mo-
tū in actu qđ pōt in opationē p̄p̄riā alicui⁹ nāe. t
tale p̄tingit dare in oī spe. qz p̄p̄riā opatio cuiuslibet
corpis nālis regrit pfecta pñtitatē sicut t q̄li-
tatē. t iō sicut t in nālib⁹ est dare mimū qđ pōt p̄
se existere: ut patet p̄ hui⁹. Ita est dare minimū in
actu qđ pōt per se moueri. Et h̄ ult̄ uez: ut dicunt
de mōs localr̄ nō tamē est nece dare mimū in his
que alteran̄ fm minimū alterabile. qz nō est dare
minimū qđ pōt calefieri. qz dato tali ponatur q̄
vna ei⁹ medietas sit calidior; alia. t q̄ ad pñtē cali-
diorē addat calefaciēs alteras ipaz ad sūmū calo-
rē. certū est q̄ ista ps calidior nō mouebit tardius
ad sūmū calorē q̄ ps remotior cū sit ppingor agē-
ti: t magis disposita ad sūmū gradū caloris. ergo
citius peruenit ad summuz gradum caloris q̄ ps
min⁹ calida. ḡ ps min⁹ calida remanebit in motu
alia pte cessante a motu. ḡ totū cōpositū ex eis nō
erit mimū calefactibile. qđ erat pbādū. H̄uic op̄i-
nioni h̄dicit Linconis̄is cap̄ II pñm poste. dic̄s
Q̄ forma rei gñate maxime in simplicib⁹ iducitur
pñbile⁹ t successiue: qz ps ppingor gñanti citi⁹ p̄-
parat ad receptionē forme s̄balis. vñ pñs recipit
ea q̄ ps remotior. t sic est gñatio successiua. hec
Linconis̄is. Nibi vñ qñqz videbat q̄ in homo

geneis nō erat dare mimū simpl̄r quo min⁹ nō p̄t
per se existere uel moueri. sed est dare minimū cū
certis circūstātis. s. minimū qđ pōt p̄ se existere
p̄ tātu⁹ ips in tali pñtia aut̄ per se moueri in tali
medio. qm̄ ex quo in homogeneis totū est eiusdē
nature cū q̄libet sua pte pñtitatiua: sicut non repu-
gnat totū p̄ se existere ul̄ moueri. ita nō repugnat
cūcūqz p̄t p̄ se existere ul̄ moueri. Qđ aut̄ mi-
nū aliq̄ pte data nō pōt per se existere uel moue-
ri per tātu⁹ ips in tali pñtia. hoc nō est ratiōe
forme illi⁹ pñtis date. sed est hoc rōne pñtia date
que est inter ipz pñtias t pñtē datā. Hoc tñ diffusi-
us declāf̄ sup p̄m hui⁹. ubi magis h̄t locū. nec de
mōstratio ph̄i hic multū depēdet ex mōno nāli p̄z
expōnē quā ego teneo t quā reputo fore ueram.
nec h̄dico in aliq̄ expōnē p̄r̄. qz pono de facto mi-
nū perse erñs in actu q̄ min⁹ nō existit in actu
t hoc qdē sufficere. Uel pōt dici q̄ p̄tor̄ per mini-
mū motū itelligit mimū in his que mouent a p̄n⁹
itriseco. qđ pōt p̄ se in opationē sue spēi. Nā quia
opatio caloris nālis aialū est mouere aial fm lo-
cū. iō mimū caloris nālis aialū qđ per se pōt exi-
re in opationē sue spēi est mima ps que pōt aial
mouere motu p̄gressuo sicut iuit hic p̄tor̄. t q̄
aliq̄ ps caloris nālis pōt vñ aial mouere que nō
pōt mouere alib̄ aial. iō nō est tñ vñ mimū sim-
pl̄r qđ pōt aial mouere: sed mimū in respectu. qm̄
in motu cuiuslibet aialis est dare mimū mouēs q̄
min⁹ nō pōt illud aial fm locū mouere. Et sic p̄tor̄
per mimū itelligit mimū in his que mouent a p̄n⁹
itriseco. qđ qdē minimū t est mouēs t etiā motū
t illō minimū nece mouet ab alio. qz a pte eius
tanqz a motore pñtali. iō oē motū a p̄n⁹ intrinseco
fm motum localem mouetur ab alio.

Anonā aut̄ omne qđ mouet: ab
q̄ aliq̄ mouet: nece est t qđ mouet
omne in loco moueri ab altero.

CItud est 2⁹ capl̄m hui⁹ tractat⁹ in q̄ pñcipal̄r de-
claraf̄ q̄ est deuenire ad p̄m motū in loco qđ mouet
a motore in ipso seu a motore intrinseco. Et cō-
tinet hoc capl̄m duas ptes pñles. qm̄ in p̄a declāf̄
q̄ est deuenire ad p̄m motū in loco qđ mouet a p̄n⁹
intrinseco. In 2⁹ ibi. Sic qdē ḡ. Pñbūs ponit
t remouet qđ dā dubiū. C Prima ps pñtia duas
pticlas. qz in p̄a declāf̄ q̄ oē qđ mouet localr̄ mo-
uet ab alio. In 2⁹ ibi. Et mouēs iḡ. Declāf̄ q̄
ē deuenire ad p̄m motū i loco qđ mouet a p̄n⁹ i tr̄i-
seco. In p̄a iḡ pñtula hui⁹ pñtis declāf̄ q̄ oē qđ mo-
uet in loco ab alio mouet. t hec est 3⁹ 2⁹ pñcipa-
lis huius libri. 3 Linconis̄is ponat istā eē 2⁹
secūdā. motores fm motū localē nō abeūt i infi⁹.
2̄ iḡ quā ponit p̄tor̄ p̄t pñtula duob⁹ modis p̄z eū.
vñ oō sic. Dē qđ mouet: mouet ab alio: s̄z oē qđ mo-
uet i loco mouet. ḡ oē qđ mouet i loco mouet ab
alio. de ista rōne p̄ ponit maior. deinde 2. t saḡ pa-
tet. Et fm 2⁹ illa rō est logica: t pñbūs utif ea ad
p̄firmādū q̄ illa pñpositio. s. oē qđ mouet in loco
mouet ab alio. ē declarata i declāndo illā. s. oē qđ
mouet: mouet ab alio. Et uerū est q̄ illa declara-
tio est logica. qz arguit a supiori ad iferi⁹ cū distri-
butione. qz motū est supi⁹ q̄ motū i loco. t talis rō
dī logica. qz talis modus arguēdi doceſ in logica.
t nō qz aliq̄ ppō hic accepta sit declarata i logica.

Idē primo
ce. 6. 70. t
4. pp. 87. t
8 pp. 70.

Z. cō. 3.

3. pñtula
huius libri,

Physicorum

per regulā positā i logica. aut q: in ea accipif aliquid ppositio declarata in logica. Ita enī dicit 2er q: de trāsmutati trāsmutat ab alio. et est uerificatu nobis. q: de qbusdā trāsmutat manifestū est per se. q: s. trāsmutat ab alio. et de qbusdā est demonstratū q: mouent ab alio ut de trāslatō siue de motis in loco. et iō illa ppō. s. q: oē qd mouet in loco mouetur ab alio. nō demirat mediāte illa ppositiōe. oē qd mouet mouet ab alio: s. solū cōfirmat per illā.

CAlio mō p̄ illa 2 declari f3 2er. s. oē qd mouet in loco mouet ab alio: et hoc sic. oē p̄ motū er se in loco mouet ab alio: g: oē motū in loco mouetur ab alio: et hec expositio est evidētior f3 2er et fīm illaz expositionē per illā ppositionē. v3. oē qd mouet: mouet ab alio. debet itelligi illa ppositio. s. oē p̄ motū ex se in loco mouet ab alio. et hec ppositio ē p̄us demirata.

S3 dubiū est qliter teneat ista cōsequētia. v3. oē p̄ motū i loco mouet ab alio. igit oē motū in loco mouet ab alio. vī enī q: illa nō ualeat: q: arguitur ab inferiori ad superi^r cū distributiōne qn̄ p̄mū motū in loco est inferioris qz̄ motū in loco.

Dicēdū q: cōsequētia tenet per hoc: q: oē motū in loco est p̄mū motū uel habes in se p̄mū motū ut superi^r dixit 2er. nunc vō omne motū habens in se p̄ motū mouetur ab eodē a quo mouetur p̄ motū in loco: et ideo sequitur. Si omne p̄mū motū in loco mouet ab alio q: omne motū in loco mouet ab alio. nec obstat q: arguit ab inferiori ad superi^r cū distributione. qz̄uis ab inferiori ad superioris cū distributione nō ualeat p̄sequētia respectu quoz terminoz trī. s. rōne superioris et inferioris. sed in rōne trī terminoz qn̄q: tenet p̄na ab inferiori ad superioris cū distributione ut declaratū est in logica.

Cuel pōt dici q: quādoq: tenet conse quētia ab inferiori ad superi^r cū distributione grā materie. et sic est hic. Iz talis consequētia non ualeat grā forme.

Notandū fīm 2er hic in p̄n° 2er tertij huius libri q: oē motū mouet ab alio. Quoniam de his que mouentur ab extriseco manifestū est et sunt omnia que mouent fīm generationem et corruptionē et augmentationē et alterationē. et quē dā que mouent in trāslatione ut patet de illis que mouentur violēter. et declaratū est per hunc fīmē q: illa que mouentur in trāslatiōe nō ab aliquo extriseco neccio mouentur ab alio. iō utilitas hui^r ppositionis est uera que est q: omne transmutabi le transmutatur ab alio.

CEt mouens igitur ab altero: quoniam et ipsum mouetur: et iterum hoc ab altero. Non autem in infinitū abibit: sed stabit alicubi: et erit aliquid quod p̄mo causa erit motus.

Hec est 2^a p̄ticula p̄me p̄tis p̄ncipalis hui^r capitulo in qua declaratur q: est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco nō extriseco. et p̄tinet duas p̄tes. q: in p̄ probat 2 intenta. In 2^a ibi [Si enī nō est.] Declarat vna ppositio accepta in declaratiōe qn̄is declarate in p̄ma pte. In p̄ma igit pte huius p̄ticule declaratur q: est deuenire ad p̄mū motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco. et b: est z 2 p̄ncipalis huius libri que pbatur sic. Dē motū in loco mouet ab alio. accipiamus igit motū in loco. et quero an illō mouet a motore extriseco

co aut non. si def q: nō mouet a motore extriseco tūc mouet a motore intriseco. et illō est p̄ motū. et per p̄ns est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco. Si vō def q: illud motū in loco mouetur ab aliq: extriseco. et motor extriseco nō mouet in loco nisi moueat. q: tunc de isto motore aut mouet a p̄n^o intriseco uel extriseco. si a p̄n^o intriseco tūc est p̄ motū. et per p̄ns est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco. et hoc est ppositū. si aut mouet a motore extriseco opz q: iste motor extrisecus moueat. aut igitur a motore intriseco: et habet ppositū. aut a motore extriseco. et tūc est querēdū de illo motore sīc p̄i^r. et cū in mouentib: et motis nō sit pcessus in infinitū oportebit tandem deuenire ad motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco. et illud est p̄ motū in loco uel hūs in se p̄ motū in loco. et sic patet q: est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco. Et hanc rōnē intēdit b phūs dicens. Et mouens igit ab altero. i. motū a motore extriseco. qm̄ et ipm. i. motor extriseco mouet. et iterū hic. s. motū a motore extriseco mouet ab altero: et hoc nō abibit in infinitū. sed stabit alicubi et erit aliqd qd prima est causa mot^r. i. erit aliquod pncipium intrisecū ipsi moto qd est p̄ma causa motus: et illud motū est pncipium motus in loco qd mouet a p̄n^o intriseco. et per p̄sequens est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco.

CIntelligēdū fīm 2er q: ex hac demiratione sequitur q: necesse est ut in corpib: que mouet se adiuicē in loco aut mouent ut pueniat ad motorē q: non mouent per se. et iste motor neccē est ut sit in p̄ motonō extra illō.

Notandū q: demiratio p̄hi fundat sup duas ppōnes qrū p̄ est q: ois motor fīm locū extrisecū a moto in mouēdo mouet. et huius rō est q: ois motor extrisecū fīm locū a moto est corporis. et oē corp^r in mouēdo fīm locū mouet fīm locū: ut p̄ in corpib: que mouent se adiuicē in loco.

Scđa ppō est. q: oē motū a p̄n^o intriseco est p̄ motū uel hūs in se p̄ motū. et iō pbato q: est deuenire ad p̄ motū in loco a p̄n^o intriseco. sequitur q: est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco.

Notadū q: p̄hs nō intēdit b pbare p̄ci se q: est deuenire ad p̄ motū in loco qd mouet a p̄n^o intriseco simplēr. i. ad p̄ motū simplēr motū a p̄n^o intriseco. sed intēdit pbare q: in oī ordine motorū et mobiliū fīm locū est deuenire ad aliqd p̄mū motū in illo ordine qd mouet a p̄n^o intriseco. ut si lapis moueat a baculo. et baculus a manu. et manus ab alio extriseco necesse est q: in illo ordine mouentiū et motoz deuenient ad aliqd p̄ motū qd mouet a p̄n^o intriseco: alr̄ pcedere in infinitū. et ita est in motu ḡuiū et leuiū. i. q: est deuenire ad p̄mū motū qd mouet a p̄n^o intriseco. Sed quid sit illud motum et quis p̄mus motor in illo motu hēt videri in 8^a huius. 2er quarto.

Si enī nō: b in infinitū pcedet: sit. a. qni dē qd ab ipso. b. moueat. b. vō ab ipso c. c. aut ab ipso. d. et b: igitur mō in infinitū ascēdat. Qm̄ ḡ sil mouēs et ipsuz qd mouet manifestū est qm̄ sil mouet et. a. et b. qm̄ aut oē qd mouet: ab alio mouet necesse est. a. et b. Eū enī mouet. b. mouet.

Dubium.

Dua solo.

Tercia solo.

P. 5. p. 5.

Sexta p. posuio.

Z. 5. 4.

a. et cū motus est. a. et ipm. c. et ctz. c. ipm. d.
Erit igitur simul motus qui est. a. et b. et
reliquorum vniuersitatis.

Demonstratio

A

B

C

D

Et sic in infinitum.

Hec est scđa ps 2^e ptcule pme pti pncipalis huius capli in qua phs declarat vna ppositiones quas usus est in pbando qnē imediate precedētē. et continet duas ptculas. qm̄ in pma pbat ppositiones quas imediate usus est. In 2^a ibi. Et accipe igit. I remouet qdā dubiū. In pma igit ptcula huius pti declarat q in mouētib⁹ et mot⁹ nō sit pcessus i infinitū sūm locū. et hec est 4^a pncipalis huius libri q pbat demonstratiōe ducēte ad ipo^{le} sic. qd⁹ oppositū qnis. s. q in monētib⁹ et motis sūm locū sit pcessus in infinitū. sequitur q infiniti mot⁹ erunt in tpe finito. et per qns aliqs motus infinit⁹ erit in tpe finito: ut postea pbabit. sed hoc est ipo^{le}. qz 6^a hui⁹ pbatur est qz ipossibile est motū infinitū esse in tpe finito. igit et illud ex quo sequitur est ipo^{le}. s. q in mouētib⁹ et motis sit pcedere in infinitū. et per qns suū oppositū est nectū. s. q in mouētibus et motis nō est pcedere in infinitū. p. pntia. v3. si in mouētibus et motis sit pcessus in infinitū: tūc infiniti mot⁹ erū in tpe finito. pbatur in terminis sic. Moueatur a.a.b. et b.a.c. et c.a.d. et sic in infinitū. cū igit̄ corpus nō moueat nisi qm̄ mouet sequitur q omnia illa mouētia et mota. s.a.b.c. et sic in infinitū simul mouent. qm̄ in eodē tpe in quo. a. moueat a.b.b. mouet. i. et qm̄.b. mouet. tūc. b. mouet. et cū. b. mouet a.c.c. mouet. et p. pns. c. mouet et sic de alijs. et per qns oia illa sil in eodē tpe mouent: sed vnu istorū mouet in tpe finito. ergo oia illa mouetur in tpe finito. et illa sūt infinita per positū. q infinita motū mouent in tpe finito. et per qns infiniti mot⁹ ut motus istorū omnītū mobilium eēt in tpe finito. et per qns aliqs motus infinit⁹ erit in tpe finito: qd⁹ est ipo^{le}. hec ultima pntia pbatur in ultimapte pncipali huius capli. Un̄ hec rō fundat sup duab⁹ ppositionib⁹. Prima est q ois motor extrisec⁹ est corpus. Secunda est q oē corp⁹ mouens mouet in eodē tpe adeqto in quo motū ab ipso mouetur. C Notanda sunt hic duo fm 2^{rem}. p. q ipse dicit sic. Et notandum est qz hoc sequit̄ in motu nō in gete. qz nece est ut oia moueat simul in eodē tpe si vnu eorum mouet. et non sequitur si vnu eoz gescit qz oia quiescat sil. qm̄ p̄ motū pōt gescere et ultimū remanebit in motu. hec 2er. C Scđo est notandum qz 2er reprehēdit hic Galienū qui dixit qz in talib⁹ mouētib⁹ et motis sequitur ut quiescat insimul ad getē pmi motoris sicut sequitur qz moueat insimul ad motū pmi motoris. qz cor ut dixit cū extrahitur ab aiali residuū fortissime mouetur per duos passus. ideo dixit qz cor non est p̄m p̄m mouens animal in loco. et qz aial non mouet postqz caput absconditur dixit qz p̄m motus est caput. Unde 2er dicit contra Galienū qz animal siue illud residuū a capite pōt moueri postqz caput est abscondit. Dicit enī 2er sic. Ego autē vidi arietē postqz caput suū erat

abscondit. ambulare hue atqz illuc multoties. hec 2er. C Intelligendū qz aliqui dicunt qz 2er reprehēdit hic Galienū propter hoc. qz ipse dixit qz caput et non cor est primū principiū motus animallis. Ut tamen mibi videf qz non sit ita. sed 2er reprehēdit hic Galienū in duob⁹. primo quia Galienus dixit qz in talib⁹ mouētib⁹ et motis sequitur ut quiescant insimul gescente pmo moto. sicut sequitur qz moueantur insimul ad motū primū moti. qz illud non est uerū. quoniam siue cor sit p̄m motū ul̄ principiū motus in aiali siue caput sit p̄ncipū motus in animali ad getē illis primū moti. nō sequitur qz omniū alioz motorū et mobilitū in illo ordine. quoniam p̄m motū pōt gescere et ultimū remanebit in motu siue p̄m motū sit cor siue caput. Scđo 2er reprehēdit Galienū in h̄ qz ipse dixit qz Secundus. aial nō mouet postqz caput est abscondit. et illō est fū. nā 2er dixit vidisse fū. tūo illa pntia nō ualeat ad pbādū qz caput est p̄m motū vel p̄m in aial. C Circa p̄m nōbile ē dubiū qz vī ita seq de gete sequit et de motu. s. qz si de corporibus mouētib⁹ et motis a seiuicem. sequitur qz uno moto omnia simul mouent: qz eodē modo uno eorum quiescente sequitur qz omnia gescant insimul. nec pōt primū motū quiescere et aliud remanere in motu. qm̄ sūm fm 2^{rem} si vnu eorum mouet omnia simul mouent. qz si ukimū motū mouet: oia simul mouetur. et per qns p̄m motū mouet. ergo a pmo ad ultimū si motū ultimū mouet p̄m motū mouet. ergo oppositū pntis repugnat antecedēti. s. qz p̄m motū mouet: et qz ultimū motū nō mouet sed gescit. Un̄ pbatur qz si sequatur in motu qz similē sequit in quiete. i. si sequitur vnu mobile mouet: ergo oia mouent. qz etiā sequitur: vnu mobile gescit qz omnia gescit. qz detur oppositū. v3. qz sequat̄ in motu et non in quiete. tunc illa stat sil. vnu mobile gescit et vnu mouet. sed sequit fm 2^{rem}. si vnu mobile mouet: omnia illa mobilia mouent. et qz qd stat cū antecedēte stat cū psequēte. igit̄ illa simul starent. v3. qz vnu istorū mobilium gescit. et tamē qz oia illa mobilia mouent. qd est ipossibile. Un̄ si cū bac ppositione. v3. vnu mobilium gescit. stet ista. v3. vnu mobilium mouet. tunc sequitur. vnu istorū mobilium mouet. igit̄ oia mouetur. et quicqd stat cū antecedēte stat cū psequēte. sequit̄ tūc qz illa staret sil. v3. oia ista mobilia mouent sil: et vnu illoz gescit. qd est impossibile. Itē si p̄m motū quiescit. igit̄ non mouet Secunda rō fm motū. qz corpus nō mouet corpus fm motū. qz corp⁹ nō mouet corp⁹ fm locū nisi sil moueat. ut patet per p̄m hic. et si 2^m nō mouet a p̄. ergo nō mouet. et per psequēs nō mouet tertiliū. et go tertiiū nō mouet. et sic deinceps. et per qns si p̄m motū gescit oia quiescet. et per qns si hoc tenet in motu. sequitur qz tenet in quiete. C Itē sic videmus qz p̄ moto vel pncipio motus gescere pōt ultimū motū moueri. sicut videmus qz p̄ moto vel pncipio motus exīte in motu pōt ultimū mobile quiescere. qm̄ siue cor siue caput ponat p̄m motū vel p̄m motū reliqua possunt quiescere cor de ul̄ capite exīte in motu ut p̄ ad sensuz. qz vī qz eodez inō p̄m motū et alia mota psequant̄ se in gete et in motu. C Ad dubiū illud. s. qualiter sequat̄ in motu et nō in gete. pōt rūderi m̄l̄t̄l̄r. vno qz illō intelligit de motu ad seiuicē motu locali qz ab extriseco qm̄ si. a. moueat a. b. motu locali puro tanqz a mo-

Tertiārō

Ad dub.

Physicorum

tore extriseco. g.b. qđ mouet. a. motu ab extriseco
mouet & ecōtra. qz nullū corp⁹ mouet corp⁹ motu
locali puro qui est sine rarefactiōe aut pdesatione
nisi moueat: sed h̄ nō segtūr in gete fm h̄c itelle-
ctū. nō enī segtūr. a. qđ mouebat a.b. motu ab ex-
triseco gescit. g.b. qđ mouebat ab.a. ab extriseco
gescit. qz est po^r q. b. nō moueat & nō applicet ad
mouēdū. a. sicut p̄z. nā corde aliquī moto i aiali nō
mouet tibia. qz nō applicat ad mouēdū illā: quā
tñ alias mouebat. & sil' nō segtūr ecōtra. b. quod
mouebat. a. extriseco gescit. g.a. qđ mouebat a.b.
extriseco gescit sicut deducit p̄or hic. qz cor quod
mouebat musculos & spiritus in aiali p̄t gescere
ipsis spiritib⁹ pmanētib⁹ in motu per aliquō t̄ps: qz
accepunt dispōnē intrinsecā a motu cordis p̄ quā
per aliquō t̄ps possunt moueri per se. C Et si dicat
qz sicut p̄or pcedit p̄ntia in motu. ita negat in gete
& sic vniiformiter loquitur in motu & in gete. & f̄z h̄c
r̄missionē videt qz p̄or nō loquitur vniiformit̄ in mo-
tu & in gete. qz in motu utiū vbo p̄ntis t̄pis. & in ge-
te utiū vbo p̄teriti t̄pis. Dicēdū qz vniiformiter loq-
tur. qz sicut pcedit p̄ntia in motu. v̄z. qz si vnu mouet:
oia mouent. negat p̄ntia in gete tāta vniiformi-
tate loquēdi sicut p̄t sine repugnatiā. Si enī utro-
biqz uteret vbo p̄ntis t̄pis. tūc in dictis eēt repu-
gnatiā. ut si diceref qz. a. qđ mouet a.b. gescit gete
opposita. h̄ icludit p̄dictionē. & iō loquēdo p̄ ppo-
sitiōes nō icludētes repugnatiā cōmutādū ē vbu
p̄ntis t̄pis in argumēto de motu in vbu p̄teriti tē-
poris in argumēto de gete ut dc̄m est. utēdo enim
solo vbo p̄sentis t̄pis loquēdo de gete p̄pō inclu-
deret p̄dictionē ul̄ repugnatiā. ut si diceref qz. a.
qđ mouet a.b. gescit: sed in v̄tute vbi p̄teriti t̄pis i
quiete nō est aliqz repugnatiā ut p̄z. aut si dicat qz
a. qđ mouebat a.b. gescit. hic nō est aliqz repugnatiā.
Ex iā igit̄ dictis p̄z qz si. a.b.c.d. & c. sint mouē-
tia se adiūicē qz illa p̄ntia absolute loquēdo nō ua-
let. a. mouet. g.b. mouet nec ecōtra. nisi cū illo ad-
dito. s. qz vnu moueat ab alio extriseco motu loca-
li puro. segf enī. a. mouet a.b. extriseco motu loca-
li puro. g.b. qđ mouet. a. extriseco mouet & eō. si
b. mouet extriseco motu locali p̄ se ab. a. g.a. quod
mouet. b. mouet. sed illo addito in gete arguendo
ex cōpossibilib⁹ in mutādo vbu p̄ntis t̄pis in vbu
p̄teriti t̄pis ut accipiēdo illud additū. a. mouebat
locali motu ab extriseco a.b. nō segtūr in gete. nō
enī segtūr. a. qđ mouebat a.b. extriseco motu loca-
li gescit. g.b. gescit. C Ad argumētū in h̄riū vbo qñ
p̄ dicit qz si vnu illoz mobilū mouet: oia mouent
dicēdū qz nō segtūr. nec est hec itētio p̄r̄s. sed bñ se-
gtūr cū illo addito si vnu mouet motu locali extri-
seco ab alio & illud alid ab alio eodez mō. & sic de
obis. tūc segtūr si vnu illoz sic mouet oia siml' sic
mouent. sed nō segf absolute sine illo addito ut di-
ctū est sup̄. C Ad aliud qđ sc̄o iducit cū dī qz si
p̄m gescit. g. nō mouet fm motu. illō pcedit. & in
ista p̄na secūda nō ualet. motu nō mouet a p̄ mo-
to. g. nō mouet. qz sc̄o motu p̄t eē tale qz p̄t mo-
uere se per dispōnē p̄r̄ receptā a p̄ motore ul̄ ipo
p̄ moto gescete. ut p̄z qz de aere qui mouet isequē-
do & mouēdo sagittā cessante p̄pellēte. & hoc est
uerū solū in his quoꝝ nā est recipe motu ab alio.
& postea p̄tinuare motu ex se de qbus loquitur p̄or
p̄ 68° sup̄ 4° bui⁹. Sic igit̄ p̄z qz illa p̄ntia nō ua-
let. & motu nō mouet a p̄mo. g. nō mouet. qz op-

positū stat. s. qz moueat a se sicut aer mouetur a se
cessante primo pellēte. C Ad tertiuū cōcedit qz pa-
cipio motus gescete possunt reliqz moueri. sed nō
ab illo p̄n⁹ mot⁹ aut moto gescenie ut dictum est.
C Ad aliā formā pcedit qz nō segtūr. vnu mobile
mouet: g. oia alia mobilia mouētūr nisi plus adda-
tur aīcedēti. s. qz vnu mobile mouet ab extriseco
motu locali p̄ se. & illō extrisecū eodē mō mouet
ab extriseco & c. Et tūc segtūr qz vno mobilū sic
moto oia alia simul mouētūr. C Alij vbo dicunt qz
dc̄m p̄r̄s nō p̄t itelligi sic vba sonāt. s. qz vno mo-
bilū moto necesse est oia mobilia moueri: & vno
gescete nō op̄z reliqz gescere. qz si vnu mobilū ge-
scit & reliquī remanet motu nō segtūr qz si vnu il-
loz mobilū mouet qz p̄ p̄ns oia alia sil' moueanf.
& p̄ p̄ns nullū illoz gesceret. qz sic starent illa sil'
aliqd mobilū gescit. & nullū mobilū gescit qd̄ est
ipo^r. Jō dicunt qz dc̄m p̄r̄s nō itelligit de qcunqz
moto. sed de p̄ moto sufficiēti ad mouēdū 2^m mo-
tu: & sic deinceps per ordinē. & sic itelligēdo dc̄m
p̄r̄s est uez. qm̄ si p̄m motu mouet: & est cā suffici-
ens applicata ad mouēdū 2^m motu. g. 2^m motum
mouet. & si 2^m motu sit cā sufficiens applicata ad
mouēdū 3^m motu. g. 3^m motu mouet. & sic de 4° &
qnto & c. S̄z de gete nō segtūr. qz q̄z uis p̄m motu
gescat. poterit alind motu moueri ab aliqz alia cā
accūtali. qm̄ i sc̄o moto poterit remanere v̄s mo-
tiua p̄mi moti q̄z uis p̄m motu destruet. C Alit̄
dicuit alij. v̄z. qz si sint corpora mouētia & mota. ita qz
a. moueat locali ex. b. v̄sus aliqz p̄tē positionis. &
b. ex. c. & sic de alijs motorib⁹ corporis si sint p̄les.
aut talia sunt h̄i corpora qz nullū eoz postqz recepit
motu natū est p̄tinuare motu de se. & si ista oia mo-
bilia mouēatur ab aliqz corpe rarefactibili & pdesa-
bili tanqz a p̄ p̄n⁹ motus. & nō fiat declinatio v̄s s
aliā p̄tē sive differētiā positionis. tūc manifestū eēt
qz si p̄m istoꝝ mouet qz oia alia mouēatur cū eo. h̄
nō op̄z qz si p̄m illoz gescit qz oia alia gescat cū ec.
qz p̄m p̄n⁹ mot⁹ qz est rarefactibile & pdesabilē
p̄t gescere oibus alijs remanētib⁹ in motu. Et f̄z
h̄ p̄m debet itelligi motu in destruēdo. & sic itelli-
git p̄or. Si aut̄ itelligat qz ultimū motu p̄t gescere
oibus alijs remanētib⁹ in motu. tūc per ultimū
motu debet itelligi p̄m fm via resolutionis qd̄ est
p̄m in ascēdēdo. & sic h̄t noua trāslatio. Unī p.a.i-
telligit ultimū motu. qz dicit. a. moueri ex. b. & b. ex
c. & sic ascēdēdo. & sic per. a. itelligit p̄m motu fm
resolutionē: & p̄t p̄tinuare qz ultimū motu qd̄ est
p̄m via resolutionis gescat. & alia moueanf ut si fi-
at declinatio q̄zūdā motoꝝ v̄sus aliā dīā positio-
nis. tūc enī p̄t ultimū mobile remanere in gete p̄
separationē motorū pcedētiū: & residua remanebut
in motu. C Aliter dī. v̄z. qz in motu tenet p̄na tan-
qz a cā & nō in quiete. Nā segtūr si p̄m mouet po-
steri⁹: mouet tanqz a cā. qz mot⁹ p̄oris est cā mot⁹
posterioris. sed in gete nō segtūr tanqz a cā. qz ges-
p̄mi moti non est cā quietis posterioris. Nec op̄z
dare aliqz cām positiūā getis. sed solū p̄natiūā. s.
p̄uationē motoris. ut patet per p̄r̄em in de substan-
tia orbis. Et fm hunc modum p̄t dici qz sicut se-
quitur in motu ita & in gete. sed in motu sequitur
tanqz ex causa. sed nō sequitur in gete tanqz ex cā.
Et hoc intelligit h̄ p̄or ut dicuit. igit̄ & c. De his
vbo modis dicendi eligat sibi lector: meliorem seu
nouum modum dicendi sibi inueniat.

Replies.

Qolū. 10.

Ad proba-
tionem.

Ad se-sidā
rationem.

CEt accipe igit̄ vnuqdc̄ istor̄ poterim⁹
Enāq̄ si vnuqdc̄ ab unoq̄ mouet nihil min⁹ vn⁹ nūero vniuersuīs q̄ mot⁹: et nō infiniti in ultimis. Qm̄ quidē quod mouet oē ex quodā in qddā mouet. aut enī numero accidit eundē eē motū aut gñis aut specie. Nūero qdē igit̄ dico eundem motū qui ex eodē in idē nūero: et i tpe eo deſ fit: ut ex B albo qd̄ est vnu nūero in B nigrū: fīm B tps qd̄ est vnu nūero. Si enī aliud nō adhuc vn⁹ erit nūero: s̄ specie. Genere aut̄ mot⁹ vn⁹ est: qui in eodē p̄di camēto substātie uel gñis est. Spē aut̄ q̄ ex eadē spē. ut ex albo in nigrū: aut ex bo no in malū. Hoc aut̄ dicta sūt et i porib⁹.
Chec est 1⁹ ps 2⁹ pticule p̄ ps p̄n⁹ hui⁹ caplī in qua remouet qddā dubiū. et p̄tinet duas pticulas q̄ in p̄ remouet dubiū. In 2⁹ ibil. Accipiat igit̄. Pbat ipolitatem p̄ntis ad qd̄ deductū est in p̄cedēti demratiōe. v3. q̄ infiniti mot⁹ sūt in tpe finito. Dubiū igit̄ qd̄ remouet p̄bs in hac pte est tale. dēm̄ ē q̄ si in mouētib⁹ et motis eēt p̄cessus in infiniti. tūc infiniti mot⁹ eēt in tpe finito. Ideo posset aliq̄s dicere q̄ h̄ nō sequit. qz si eēt infinita mobilia et mota nō qdlibet illoꝝ h̄eret motū distictū vnu nūero et motu cuiuslibet alioꝝ. C Ill⁹ dubium. s. an qdlibet illoꝝ mobilium h̄eret motū distictū vnu nūo remouet p̄bs declāndo q̄ si mobilia infinita sil̄ mouent q̄ qdlibet illoꝝ h̄eret vnu motū nūo finitum habētē ultimū. et hec est q̄ta ꝑ de annexis que p̄bat sic. Ille mot⁹ est vn⁹ nūo qui est in uno mobili nūo et in uno tpe nūo et ab uno termino nūo ad aliū t̄minū nūo. S̄ posito q̄ infinita mobilia sil̄ mouent qdlibet illoꝝ motuū eēt in uno mobili nūo: et i uno tpe nūo: et in uno termino ad vnu terminū nūero. et erit in distictis mobilib⁹ ad distictos terminos. ḡ si infinita mobilia sil̄ mouerent qdlibet illoꝝ h̄eret vnu motū b̄z nūm distictū finitū habētē vnu ultimū terminū. Minor hui⁹ rōnis est manifesta. S̄ pro declatōe maioris arguit p̄bs reasumēt qdā declata i 5⁹ hui⁹. s. q̄ mot⁹ ē vn⁹ nūo: et q̄ mot⁹ sūt vn⁹ spē: et q̄ mot⁹ sc̄ vn⁹ gñis: dicēs q̄ mo t̄ ē vn⁹ nūo q̄ est vn⁹ moti nūo et i uno t̄mio nūo et ab uno t̄mio nūo ivnū t̄minū b̄z nūz ut mot⁹ hui⁹ mobilis ab hac albedie in hāc nigredinē. et illi motus sūt vn⁹ spē qui sūt ad termios eiusdem spēi. ut duo mot⁹ qui sūt ad duas albedines sūt vn⁹ mot⁹ fīm spēm. q̄ sūt ad termios eiusdē spēi: et illi mot⁹ sūt vn⁹ gñis q̄ sūt ad termios eiusdē gñis. et sic de albatio et denigratio sūt vn⁹ mot⁹ gñis q̄ sūt ad termios eiusdē gñis. et dealbatio et calefactio sūt vn⁹ mot⁹ gñis. q̄ sūt ad terminos eiusdem gñis.

CAccipiat igit̄ qui est mot⁹ ip̄i⁹. a. et sit in q̄ est. e. et qui est ipsi⁹. b. sit in q̄. z. et qui ē. c. d. in q̄. i. t. Et tps i q̄ moueat. a. sit. r. Determinato aut̄ motu ip̄i⁹. a. determinatum erit et tps: et nō infinitū qd̄ est. r. Sed in eodē tpe motū est. a. b. et reliquoꝝ vnuqdc̄ Accidit ergo motū qui est. e. z. i. t. cū sit in

finitus in tpe finito moteri qd̄ est. r. In q̄ enī. a. motū est et que sūt ipsi⁹ cōsequēter oia mota sūt infinita. Quare in eodē mouet. Et nāq̄ aut̄ eqlis mot⁹ erit q̄ti est ipsius. a. ipsi. b. aut̄ maior. Differt aut̄ nihil. penit̄ enī infinitū motū infinito tpe accidit moueri. Hoc aut̄ impossibile est.

Demonstratio.

E. motus. a. mobilis.

S. motus. b. mobilis.

J. motus. c. mobilis.

L. motus. d. mobilis.

R. tps in quo mouet. a.

Chec est 1⁹ p̄nūla 2⁹ p̄tūla p̄ p̄tūla p̄nūlē huīs caplī i qua oīso que mobilia et mouētia sil̄ mouent: et q̄ et mot⁹ vniuersuīs illoꝝ est finit⁹. probat ipolitas p̄ntis ad qd̄ deductū est i demratiōe p̄cedēti. s. q̄ mot⁹ infiniti sūt in tpe finito. et hec p̄t eē ſ̄ ſ̄ de annexis. que ꝑ p̄bat demōstratione per impossibile sic. Si mot⁹ infiniti sūt in tpe finito. et motus infiniti infinitoz mobiliū cōstituit motū infinitū. ḡ mot⁹ infinit⁹ est in tpe finito. ꝑ est impossibilis ut p̄batū est ſ̄ hui⁹. et minor est necessaria. ḡ maiore est impossibilis. ḡ sua opposita est ſ̄a. minor declat per hoc: q̄ corpora mouētia et mota ad se inuicē tāgunt se sic q̄ ex eis fit vnu fīm cōtinuationē uel cōtiguationē. et sic ex illis oīb⁹ mouētib⁹ et motis infinitis fit vnu mobile infinitū sicut deducef in pte sequēti. et per p̄nū ex motib⁹ mobilium infinitū fit mot⁹ infinit⁹. et ille mot⁹ est q̄n̄ mot⁹ cuiuslibet illoꝝ mobilium est. q̄ quādo. a. mouet: qdlibet istoz mobiliz mouet. cū ḡ. a. mouet in tpe finito mot⁹ infinitoz mobilium erit in tpe finito. et sic mot⁹ infinit⁹ erit in tpe finito. Hoc declat p̄bs in termis. v3. q̄n̄ vnum mobile mouet: infinita mobilia mouent. et ita cuꝝ vnu mobile mouet in tpe finito: infinita mobilia mouent in tpe finito. et sic mot⁹ infinit⁹ erit in tpe finito. q̄ si sint talia finita mouētia et mota: uocef mot⁹ ipsius. a. c. et mot⁹. b. uocef. r. et motus. d. uocef. i. sic aut̄. k. t̄b̄s finitū in q̄ mouet. a. ex q̄ oīsuī est q̄ motus ip̄i⁹. a. est finit⁹. op̄z q̄ tps in q̄ est mot⁹ sit finitū et terminatū. C His igit̄ sic supposit p̄bs arguit. In eodem tpe in q̄ mouet. a. mouent oia alia que ponunt infinita. sed. a. mouet in tpe finito. et p̄ p̄nū in tpe. k. in quo. a. mouet qd̄ est tps finitū. ḡ oia alia mouent in tpe finito. et per p̄nū in tpe. k. in quo. a. mouet qd̄ est tps finitū: erit mot⁹ infiniti. et per p̄nū mot⁹ infinit⁹ qui cōstituit ex oīb⁹ illis motibus infinit⁹ erit in tpe finito. qd̄ est impossibile. Nec refert q̄tū ad h̄ mot⁹ ip̄i⁹. a. sit maior uel minor uel eqlis motui ip̄i⁹. b. q̄ semp sequit q̄ mot⁹ infiniti eēt in tpe finito. et per p̄nū mot⁹ infinit⁹ erit in tpe finito. C Intelligēdū q̄ p̄t̄ or dicit hic q̄ impossibile est q̄ mot⁹ moti si minor motu motoris. p̄t̄ t̄n̄ eē maior uel eqlis. C Sed circa h̄ dubitat. q̄ celū mouet ignē aliquē i uno tpe: et aliū ignē i alio tpe cū vn⁹ ignis semp maneat idē. ut patet per phīlosophuz. ergo in illo motu motus motoris est maior q̄ motus moti. q̄ motus motoris est etern⁹: et motus moti nō. C Idē p̄z de motis in aq̄ u'l in aere qui diut⁹ mouētur aliquōꝝ motis ab eis. ḡ mot⁹ moti p̄t̄ eē minor motu sui motoris. Dicēdū q̄ di

s. cōdūcio
de annexis.

T. cō. 65.

Dubium.

P̄isa solo

Phisicorum

etū p^{ri}mo nō est ul̄r uerū: ut p₃ in exēplis iā positis.
s_z est uex in his q̄ hñt talē ordinē. v₃. q̄ motor mo-
ti nō mouet nisi moueat illō qd̄ pōif p moueri ab
illo. tūc enī nō pōt mot⁹ moti ab eo eē mior. sed bñ
pōt eē maior: q_z p̄t ei⁹ mot⁹ p̄tinari cessante p̄ mo-
tore qui nō mouet nisi moueat illō motū. Uel for-
te meli⁹ illa ppō pōt itelligi ul̄r . v₃. q̄ mot⁹ moti
nō pōt eē minor motu motoris. sed pōt eē maior
i. mot⁹ moti ab aliq̄ motore moto nunq̄ est minor
fīm t̄ps illo motu sui motoris qui est neči⁹ ad icho-
andū i p̄z: q_z nullus mot⁹ est neči⁹ ad ichoāndū mo-
tū ip̄si⁹ moti qui est sil⁹ eo. t certū est q̄ pōt esse
maior q̄ talis mot⁹ sui motoris: ut p₃ in exēplis p̄
cedētib⁹. C Intellige q̄ illō dcm̄ p^{ri}. v₃. impossibili-
ble est q̄ motus moti sit minor motu motoris est
imptinens dem̄rationi. q_z dicit textus q̄ nihil dif-
fert penit⁹ siue mot⁹. a. sit eōlis siue maior. t p̄t
dicit cū b̄ siue minor. t ita est imptinēs. q̄re. q_z t ē.

CSic qdē igitur videt demōstrari: qd est
a p̄ncipio: nō tñ demōstrat: pp̄ b̄ q̄ nullū
icōueniēs accidit. Lōtingit enī infinito tpe
infinitū motū eē. Non eundē aut: sed al-
terū t alterū multis t infinitis motis: qd
quidē accidit t in his que nunc.

CHec est 1^a ps p̄ncipalis hui⁹ caplī in q̄ p̄bs ponit
t remouet qdā dubiū. t p̄tinet duas pticulas.
nā in p̄ ponit dubiū. In 2^a ibi. Sed si qd̄ moue-
tur. t remouet illō dubiū. In p̄ igit̄ pticla huius
ptis p̄bs ponit tale dubiū. q_z p̄bs pbādo q̄ in mo-
uētib⁹ t motis nō sit p̄cessus in infinitū. pbauit il-
lud deducēdo ad ipole. dato q̄ in mouētib⁹ t mo-
tis sit p̄cessus in infinitū. t ipole ad qd̄ deducit est
illō. s. q̄ infiniti mot⁹ sit in tpe finito. Ex b̄ igit̄ orī-
dubiū. q_z illō nō videſ icōueniēs. s. q̄ infiniti mot⁹
diversorū mcibilitū sunt in tpe infinito. Nec ex b̄ vi-
deſ seq̄ aligs vñ⁹ mot⁹ infinit⁹ sit in tēpore finito.

CUn̄ sciēdū q̄ p̄t vñ b̄ dicere q̄ infiniti mot⁹ sit
in tpe finito. qd̄ est uex de infinitis faciētib⁹ vñ fini-
tū. q_z sic infinite p̄tes p̄tinui faciūt vñ p̄tinui fini-
tū. ita infiniti mot⁹ partiu faciūt vñ motū finitū.

CSed si qd̄ mouet p̄mo b̄ locū t corpo-
rale motū nece est tangi: aut cōtinuū esse
monēti: sicut videſ hoc in oib⁹ cōtingere.
Erit enī ex oib⁹ vñ ip̄m totū aut p̄tinu-
um. Hoc igit̄ p̄tigēs accipiat: t sit magni-
tudo qdē: aut p̄tinuū in q̄ sunt. a. b. c. d.
Hui⁹ aut̄ mot⁹ est. e. z. i. t. Differt at̄ nihil
magnitudinē finitā aut infinitā eē. sil̄ enī
infinito tpe qd̄ ē. r. mouebit: aut finita aut
infinita. Hox̄ aut̄ fīm utrūq̄ ipossibile est.

Demonstratio.

A	B	C	D
	Magnitudo continua		
E.	z.	z.	L.

Motus illius magnitudinis.

CHec est 1ª pticula 1^c ptis p̄ncipalis hui⁹ caplī i q̄
p̄bs remouet illō dubiū supplēdo illā dem̄ratioēz
p̄t⁹ dictā addēdo p̄t⁹ dictis illā. ppōnez. oia ista
mota infinita faciūt vñ motū p̄tiguū ul̄ p̄tinuū. ex
q̄ ppōne depēdet tota dem̄ratio p̄cedēs. vñ dico

q̄ si aliq̄ p̄m motū moueat t moueret aliō nece
est illō aliō motū tāgi a monēte aut eē p̄tinuū ip̄
mouēti. ut p₃ iductiue in oib⁹. nā man⁹ nō pōt mo-
uere baculū nisi tāgat eū. nec pōt vna p̄s aeris mo-
uere aerē nisi sit p̄tua ul̄ p̄tigua illi. sed si in mouē-
tib⁹ t motis corpeis sit p̄cessus in infinitū aggrega-
tū ex oib⁹ istis mouētibus t mouis sit mobile ifi-
nitū. ḡ si in talib⁹ est p̄cessus i infinitū. segtū q̄ mo-
bile infinitū mouet tpe finito: s_z mobilis infiniti ē mo-
tus infinit⁹. ḡ mot⁹ infinit⁹ est in tpe finito. qd̄ est im-
possibile. ut p₃ 6° hui⁹. vñ pōt rō formarī sic. Si in
mouētib⁹ t motis sit p̄cessus in infinitū. tūc infiniti
mot⁹ corporū tāgētū se sunt in tpe finito. q_z vnum
illoz motoz mouet in tpe finito. t in eodē tpe in
q̄ vñ eōz mouet oia alia mouen̄. t sic segtū q̄
infiniti motus corporū tāgētū se sunt in tpe finito. ḡ
aligs mot⁹ infinit⁹ est in tpe finito. b̄ p̄ns est ipole.
igit̄ t p̄m aūs est ipole. s. q̄ in mouētib⁹ t motis sit
p̄cessus in infinitū. ultima p̄na p₃. q̄ ex oib⁹ illis mo-
uētib⁹ t motis sit vñ mobile infinitū. s_z mobilis ifi-
nitī est mot⁹ infinit⁹. t. d. p̄bs q̄ nihil refert q̄tū
ad hoc qd̄ est sil̄ moueri siue illō aggregatū ex oib-
bus illis mouētib⁹ t motis ponat finitū siue infinitū.
q̄ siue ponat finitū siue infinitū semp̄ segtū q̄
illō aggregatū moueat in eodē tpe in q̄ vñ illoz
mouet. Illā igit̄ rōnē phūs ponit in termis: t lega-
tur lī a sic. Lū enī dixit q̄ corp⁹ motū fī locū dī eē
p̄tinuū ul̄ p̄tiguū mouēti extriseco. t q̄ ex oibus
istis mouētib⁹ t motis fī locū fit vñ totū fī p̄tigu-
ationē ul̄ vñ p̄tinuū dicit q̄ accipiat illō p̄tig-
nes. i. illō qd̄ segtū. s. q̄ ex oib⁹ illis mouētib⁹ t
motis sit vñ cōtinuū ul̄ p̄tiguū. t sit illa magnitu-
do q̄. s. est vna fī p̄tiguationē aut illō p̄tinuū in q̄
sunt. a. b. c. d. b̄ est uoceſ illō aggregatū siue sit p̄ti-
nuū siue p̄tiguū. a. b. c. d. b̄ aut̄ mot⁹. i. mot⁹ illī
aggregati uoceſ. c. r. i. t. differt aut̄ uel finitū aut̄ ifi-
nitū magnitudinē eē. b̄ est nihil refert illā magni-
tudinē cōpositā ex infinitis mouētib⁹ t motis eē si-
nitā ul̄ infinitā q̄tū ad b̄ qd̄ est moueri sil̄ in tpe fi-
nito si vñ illoz motoz moueat in tpe finito. simi-
liter enī finito tpe qd̄ est. k. supple in q̄ vñ eōrum
mouet: mouebit. s. tota magnitudo cōposita ex ifi-
nitis mouētib⁹ t motis. aut finita aut infinita. b̄ est
siue illa magnitudo sit finita siue infinita. Un̄ tota
magnitudo cōposita ex infinitis mouētib⁹ t motis
mouebit in tpe finito. s. in eodē tpe in q̄ vñ eōrum
mouet utputa in tpe. k. siue illa magnitudo sit fini-
ta siue infinita. horū aut̄ fī utrūq̄ ipole est. b̄ est fī
utruq̄ segtū ipole. s. ad utruq̄ istoz q̄ sit magni-
tudinē p̄tiguā infinitā moueri in tpe finito: aut cōti-
guā magnitudinē infinitā moueri in tpe finito. seg-
tū ipole. s. q̄ mot⁹ infinit⁹ est in tpe finito. C S_z cir-
ca illā rōnē phī occurrit duo dubia. p̄m est. q_z non
videſ q̄ sit nece ex mouētib⁹ t motis infinitis fieri vñ
mobile infinitū. qm̄ oē p̄tinuū motū cōponit ex p̄ti-
bus infinitis: ut declaratū est 6° huius. sed p̄tes p̄ti-
ne monēti ad motū totū p̄tinuū. ḡ oē p̄tinuū cō-
ponit ex motis infinitis: t in p̄tinuū motū nō est ifi⁹.
ḡ nō op̄z q̄ cōpositū ex motis infinitis sit infinituz
C Itē in oī motu locali recto sunt infinita mouen-
tia t mota. q̄ si. a. moueat fī locū motu recto op̄z
q̄ expellat aliud corp⁹. t sit illō corp⁹. b. t op̄z q̄
b. expellat aliud corp⁹. q̄ duo corpora nō possunt eē
siml̄ in eodē loco. t eadē rōne illud corp⁹ expulſū
t motū fī locū expellit t mouet aliō corpū ex

T. 6. 60. 9
61. 6. 62.

Construe-
littere.

p̄amur
dubī.

T. 6. 13.
7. 16.

Secundū

locū suū. et sic in infinitū. et in oī motu locali recto sunt infinita mota et mouētia. et tñ ex illis non sit aliqd mot^e in infinitū. g. C Aliud dubiū est. qz non videf ipo^e q̄ mot² infinit² fm q̄titatē quā habet a mo^{le} fiat in tēpore finito. qm̄ in eodē tēpore in quo mo^{le} minus pōt moueri. pōt etiā mo^{le} mai² moue ri. ut patet manifeste. Unū pōt sic argui. ubi ad maioritatē mo^{lis} non seq̄tur maioritas tpis ibi ad infinitatē mo^{le} nō seq̄tur infinitas tēporis in quo mobile mouef. sed ad maioritatē mo^{le} nō sequit̄ maioritas tpis. ut patet. qz in eodē tēpore possit moueri mo^{le} min² et mo^{le} maius. g ad motū mobilis infinitū non seq̄tur temp² infinitū. et sic mobile infinitū pōt moueri in tpe finito. sed mobile infinitū nō mouet nisi in tēpore infinito fm q̄titatē quā hēt a mobili. ergo motus infinitus fm diuisionē quā hēt a mobili pōt esse in tēpore finito. Et p̄fimatur. qz ph̄s dicit in textu q̄ nihil refert q̄ magnitudo cō posita ex omnib² illis mouentibus et motis sit magnitudo finita uel infinita. sed si detur q̄ illa magnitudo sit finita et moueat tēpore finito. nullū inconueniēs sequit̄. igif et eodē modo si def q̄ illa magnitudo sit infinita et moueatur tpe finito nullū in conueniēs sequit̄. g non est inconueniēs q̄ mobile infinitū moueat in tēpore finito. C Ad p^m dubiū dicēdū q̄ ex motis actu infinitis necesse est ut fiat mobile infinitū. Et uoco motū in actu motū actu separatum ab alio moto separato separatione opposita continuationi. Unde motum in actu uoco motū nō continuatū alteri moto uel mouēti. Et rō quare ex talib² motib² infinitis si ponātur fit motū infinitū. est q̄ in talibus motis in actu est dare minimū motū qd̄ existit in actu sepatō f3 2^{rem}. et demōstratio p̄bi super hoc fundatur. qm̄ si nō esset dare minimū motū in actu nō oportet ex talib² motis infinitis fieri mobile infinitū. iō si demōstratio p̄bi ualeat op̄z ponere minimū motū exīs in actu sepatō. si igif sint infinita mota in actu op̄z q̄ sint infinita mota qru^z qdlibet sit tante q̄titatis quāte est minimū motū in actu uel maioris. et q̄ qdlibet illoꝝ motorꝝ sit totaliter extra aliud cū non sint cōtinua sed in nullo q̄to finito sunt infinite partes eiusdeꝝ q̄titatis: quāꝝ quelibet est totaliter extra alias ut patet ex pmo et sexto hui². et per p̄ns in nullo quāto finito sunt infinite ptes: quāꝝ quelibet est extra alias tante q̄titatis quāte quātitatis est minimum motū in actu: uel maioris q̄titatis. ergo cōpositū ex motis infinitis in actu nō fit q̄tu finitum. g est infinitū. C Lūz igif dicēf pmo q̄ omne p̄tinū cōponitur ex infinitis partib²: pcedo. sed ille partes nō sunt partes in actu actualitate separationis. imo sunt p̄tinuate adiūicē. et pcedo q̄ ex talibus motis in potentia infinitis non fit quantū infinitū. C Et cū secūdo dicēf q̄ in omni motu locali recto sunt infinita mota et mouētia. pcedo. sed illa mota et mouētia non sunt in actu ut p̄z. qz si aliqd corp² moueat in aere motu locali recto op̄z q̄ infinite partes aeris moueant. sed ille ptes nō sunt in actu. s̄ sunt p̄tinuate adiūicē. ideo non op̄z q̄ ex eis fiat q̄tu infinitū. Nec est ueꝝ q̄ ex omnib² mouentibus et motis fiat vnu infinitū. sed solū ex mouentibus et motis in actu infinitis si eēt talia fieret vnu q̄tu infinitū. ut dc̄m est. C Ad 2^m dubiū dicēdū q̄ motus infinitus fm q̄titatē quā habet a mobili non pōt fieri in tēpore finito. qz mobile infinitū si moue

ref necesse eēt q̄ moueatur per spatiū infinitum et spatiū infinitū nō pōt p̄transiri tēpore finito ut declaratū est sexto hui². et tamē in eodez tēpore possunt moueri maius mobile et min² mobile. s̄ mobile finitū et mobile infinitū non possunt moueri localiter in eodē tēpore finito. Et cū dicēf q̄ ubi maioritas mobilis nō requirit maioritatē tēporis ibi infinitas mobilis et c. Dico q̄ nō est ueꝝ ubi infinitati mobilis repugnat finitas tpis. ynde ubi est solum repugnantia ex infinitate et nō ex maioritate p̄positio non habet ueritatē. C Notandū q̄ ipo^e est corp² infinitū moueri localit̄: et moueri localit̄ in tēpore finito repugnat corpori ratione infinitatis. qd̄ patet. qz corp² non mouet localiter nisi per trāseūdo aliqd spatiū. sed impossibile est et repugnatiā includens q̄ corp² infinitū pertransiret aliquod spatiū siue finitū siue infinitū in tēpore finito ita q̄ nihil de corpore finito moto fieret super illud spatiū p̄trasituz. et cū corpus infinitū motū desereret illud spatiū: illud spatiū esset extra totū corpus infinitū. et per p̄ns infinitū non esset infinitū ex ista parte qua pertransiret spatiū. sed esset finitū ad spatiū qd̄ cōplete pertransiret. et sic corpus infinitū non esset infinitū qd̄ est impo^e. et sic patet q̄ corpus infinitū nō pōt in tempore finito p̄transire spatiū finitū. qz si sic. sequeret̄ q̄ pertransiret spatiū finitū. cuz infinitū includat finitū. C Et si dicāf q̄ ista ratio bene pbat q̄ corpus infinitū ex utraqz pte nō pōt p̄transire aliqd spatiū in tēpore finito. tamē non bñ pbat q̄ corp² infinitū ex vna pte et finitū ex alia nō possit pertransire aliqd spatiū in tēpore finito. C Ad istud dico q̄ ad intētionē p̄bi sufficit p̄bare q̄ corp² infinitū ex utraqz parte nō pōt pertransire spatiū finitū in tpe finito. qz p̄bs per b̄ pbat q̄ in mouētib² et motis localiter ab extriseco nō est pcessus in infinitū. qz si in talib² eēt pcessus in infinitū ex oib² illis mouentib² et mos fieret vnu corp² infinitū ex utraqz pte tā i ascēdēdo q̄z in descēdēdo qz si. a. mouet. b. b. mouet. c. t. c. mouet. d. et sic in infinitū descēdēdo. ita. c. mouet. a. b. et b. mouet. a. et a. mouet ab alio. et sic in infinitū ascēdēdo. et ita ex oib² illis mouētib² et motis fieret vnu corp² f3 p̄tinuationē ul² p̄tinuationē ex utraqz pte infinitū. et illud moueret in tpe finito. Et ita corpus finitū ex utraqz pte p̄transiret aliqd spatiū in tpe finito. et b̄ est ipo^e. et repugnatiā includēs rōne infinitatis ex utraqz pte ut p̄z ex p̄dictis. C Ad aliud qm̄ dī q̄ nihil refert q̄ magnitudo cōposita ex oib² illis mouētib² et motis sit finita uel infinita. dico q̄ ueꝝ est q̄tu ad sil² moueri. ita q̄ vno moto sil² oia mouēt et b̄ intelligit p̄bs. sed q̄tu ad icōueniēs qd̄ sequit̄ ad vnu et nō ad reliquū ml̄tu differt. qz ad hāc. v3. Mobile infinitū mouef in tpe finito. seq̄tur impossibile. v3. q̄ mot² infinit² fm durationē est in tpe finito. ut p̄z 6° hui². Sed ad illā. v3. mobile finitū mouef in tpe finito. nō seq̄tur illud inconueniens. v3. q̄ motus infinitus sit in tempore finito.

C Manifestū igifur qz stabit aliqñ: et nō in infinitū abibit qd̄ semp ab altero. sed erit aliquid quod primum mouebitur.

C Hec est 2° p̄s 2^e p̄ticlē 2^e p̄pis p̄nlis hui² caplī in q̄ p̄bs cōcludit ḡnē intētā. s. q̄ in mouētibus et motis et c. dicens q̄ ex p̄dictis manifestū est q̄ stabit

Physicorum

aliqñ.i.aliqñ erit status in mouētibꝫ et motis f3 locū et nō pcedet in infinitū.itā q̄ semp̄ motū mouebit ab altero mouēte et illō ab altero. et sic in infinitū. et sic ē deuēire ad aliqd p̄m̄ motū i loco. Quare et c.

Cūlibil aut̄ differat pcessus qdā h̄ demon strari. Cōtigēti enī cōcessio nullū icōueniens oportebit accidere.

Cūde est; p̄s 2^e p̄ticule 1^e p̄tis p̄n^{lis} hui⁹ caplī in q̄ phūs remouet quādā tacitā obiectiōne que talis est. qz aligs posset dicē q̄ illa ġ ē ipo^{lis}. v3. mot⁹ in finit⁹ est in tpe finito. accidit pp illō coassūptū. s. ex infinitis mouētibꝫ et motis sit vnu cōtinuū ul̄ cōti guū. S3 istō excludit p̄bs dicēs q̄ ista ġ ipo^{lis} nō accidit pp aliqd cōtigēs coassūptū q̄uis nihil differt in adducēdo ad ipo^{le} coassumere uex ul̄ cōtigēs. qm̄ pp p̄tigēs nullū accidit ipo^{le}. et id si accidit ipo^{le} op̄z q̄ accidat pp aliō q̄; pp p̄tigēs coassūptū et sic est i p̄posito. qz illō coassūptū ex oibꝫ mouēti bꝫ et motis sit vnu siue sit uerū siue p̄tigēs: siue sit falsū p̄tigēs nō ē illō pp qd̄ accidat dicta ġ ipo^{lis}. s. q̄ mot⁹ in finit⁹ sit in tpe finito. sed accidit pp hoc q̄ ponit q̄ in talibꝫ mouētibꝫ et motis fm̄ locū sit p̄cessus in infinitū. et ideo illud est ipossible. **C**ū telligēdū q̄ alig dicit hic q̄ nihil differt iferre im pole ex aliq̄ cū uero coassūptū uel cū cōtigēti fal so coassūptū. qz siue inferat ipo^{le} ex aliq̄ cū uero siue cū falso cōtigēti semp̄ op̄z q̄ aliq̄ p̄missarū sit ipossible. qz nec pp uerū nec pp falsū cōtigēs accidit ipossible. et ideo ipo^{le} qd̄ sequit accidit pp alterā p̄missarū que est ipossible. S3 illō nō est uerū. qz ġ ipossible mltoties sequit ex duabꝫ p̄missis qruꝫ utraqz est p̄tigēs ut patet ex sillogismo ex oppositis. segtū enī sortes est nō albꝫ. et sor. est albus. q̄ albū est nō albū. ubi ġ est ipossible. et tamē utraqz p̄missarū est p̄tingēs. et id arguēdo per impossibile nō segtū. ġ est ipo^{lis}: et altera p̄missarū est p̄tigēs aut uera. ergo reliq̄ p̄missarū est ipo^{lis} sed segtū si p̄clusio sit ipo^{lis} op̄z q̄ p̄missa sunt in cōpol^{es} uel q̄ altera p̄missarū sit ipo^{lis}. Unū ex ipolitatem q̄nis cū ueritate uel p̄tingētia alteri⁹ pre missa nō licet iferre ipolitatem reliq̄ p̄missa. qz ex p̄tingētibꝫ et icōpossibleibꝫ seu repugnātibꝫ segtū im pole. Uerūtāmē ex ipolitatem q̄nis cū necessitate vni⁹ p̄missa p̄tingit iferre ipolitatem reliq̄ p̄missa. nā segtū p̄clusio est ipo^{lis} et vna p̄missarū est nečia. igitur reliqua p̄missarū est impossibilis. ut patet ex logica manifeste. Quare et c.

Rimū aut̄ mouēs nō sicut qd̄ cui⁹ p̄cā: s3 vnde est p̄ncipiū mot⁹: est sil cū eo qd̄ mouet. Sil aut̄ dico. qā nihil ipsoꝫ mediū est. Hoc enī cōmune in omni quod mouet et mouenti est.

Cūste est secūdus fctat⁹ hui⁹ libri in quo p̄ncipalit̄ declarat q̄ primū mouēs effectiue et motū sunt sil. et p̄tinet duo capla. qm̄ in p̄ declarat in tribꝫ gñibꝫ mot⁹ q̄ primū mouēs effectiue et motū sunt sil. In 2^e ibi L Qm̄ aut̄ qdā. J declarat q̄ solū in qlitatibꝫ sensibiliibꝫ est per se alteratio in qua op̄z altera tū et alteras cē sil. et hoc supponit p̄bs in p̄ caplo hui⁹ tractat⁹. iō in scđo caplo reuertit ad declarā dū idē. Primū caplī p̄tinet duas ptes p̄ncipales qm̄ in p̄ma phūs p̄ponit q̄nē quā itēdit. In 2^e ibi L Primū qdē. J declarat illā q̄nē quā p̄ponit. Pri

ma pars p̄tinet duas particulas. qm̄ p̄ma est narratiua in qua phūs proponit q̄nē declarandā cu3 explicatiōne eiusdē. In scđo ibi L Qm̄ aut̄ tres. J enumerat spēs motuū et mobiliū. In p̄ma igitur particula hui⁹ p̄uis phūs p̄mittit q̄nē quā itēdit. et intellectū q̄nis exponit. d. q̄ p̄m̄ mouēs. hoc est mouēs primū qd̄ nō est mouēs sicut eius cā tm̄. hoc est q̄ nō est mouēs sicut cā finalis tm̄: sed p̄n^m motus: hoc est cā efficiēs est sil cū eo qd̄ mouetur ab ipso. Et explicat qd̄ itēlligat per eē sil dicēs q̄ itēlligit per aliqua eē simul ipsoꝫ nihil cē mediū. Usū illa sunt sil fm̄ qd̄ phūs hic loqtur de sil: inter que nullū corp⁹ est mediū. et hoc est cōmune omni moto et mouenti prorimo. s. q̄ inter illa nullū est corp⁹ mediū. hec igitur est p̄clusio p̄ncipalr̄ p̄bāda. s. q̄ in oī motu p̄m̄ mouēs et motū sunt simul. intelligēdo per p̄m̄ mouēs: mouēs, primū effectiue: nō mouēs ut finis tm̄: nec mouēs efficiēs tm̄ remotū. et intelligēdo per eē simul nihil habē mediū. Intellect⁹ igitur q̄nis est q̄ p̄m̄ mouēs effectiue et motū sunt sil ita q̄ inter illa nihil est mediū. **C**ū qbꝫ possunt duo notari. p̄m̄ q̄ mouēs accipit duplī. v3. pro efficiēte et pro fine. Scđo p̄t notari q̄ simul siue eē simul accipit duplī. uno modo affirmatiue seu positive. Alio modo negatiue. qm̄ accipit positive. tunc aliqua eē simul est illa eē in eodē loco p̄mo. i. in eodez loco adequato. Et sic loquitur phūs qnto hui⁹ de eē simul. et hec est simultas adequationis. in isto modo quāta replētia loca sunt simul p̄prie ut accētia extēsa ad extēsionē sbi: ut albedo et dulcedo in lacte sunt sil inter se et etiā sunt simul cū sbo in quo sunt. Istō etiā modo indiuisibilia corp⁹ tāgentiū se sunt sil. sed non p̄prie. qz non sunt in loco p̄prio. sed sunt sil. qz hūi sitū et nō distat fm̄ sitū. sed qm̄ sil accipitur negative. tūc aliqua esse sil est ipa nō habere mediū inter illa. Et illo mō corpora tāgentia se sunt siml. et etiā forma indiuisibilis mouēs corp⁹ siml est cū corpore moto. sic q̄ inter illa nō est mediū. qm̄ co:p̄ra tāgentia se sunt simul simultate imedia tionis. sed motor indiuisibilis mouēs corp⁹ est siml cū eo. qz nō distinguit ab eo f3 locū. Unde p̄t distingui de tripli simultate: quoniā quedā est simlitas adequationis. quedā est simlitas imedia tionis. et quedā est simlitas indistinctionis fm̄ locū tm̄: ita q̄ solū pro tāto dicūtur eē sil. qz non distinguitur fm̄ locū. p̄me due simlitas nō cōpetunt proprie nisi quāta replētibꝫ locū. sed tertia si mltas cōpetit motori idisibili et corpori ab eo mo tori. **C**ū notāda sunt h̄ 4^{or} fm̄ 2re. Primo est notādū q̄ motor ad quē induxit est p̄m̄ fm̄ illō ex quo est mot⁹ et non p̄m̄ fm̄ illud ad qd̄ est motus: hoc est: motor de quo hic loqtur est p̄m̄ motor in gñē cē efficiētis: et nō est p̄m̄ motor in gñē cē finalis. **C**ū secūdū est notādū fm̄ 2re: q̄ hic non est declaratū. utrū iste motor sit agēs et finis insimul. aut motor fm̄ finē sit aliud a motore fm̄ agēs sed illud videbitur 8° huius. **C**ū tertio est notādū fm̄ 2re: q̄ phūs non intendit hic declarare nisi p̄m̄ motū esse et primā rem motam esse. et in p̄ncipio octauī ponit q̄ hic est primus mot⁹ et p̄muū motū. et perscrutatur in octauo huius de illo motu: utrū. s. sit eternū uel gñatus. Et p̄bs in hoc 7° p̄bat q̄ est aligs p̄m̄ motus generat⁹ et aliq̄ res p̄mota. et h̄ p̄bat per h̄. qz in mouētibꝫ et motū nō ē p̄

L. cō. 21.
2. 22.

Prīmū
tandū.

Secūdū
tandū.

Tertiū
tandū.
L. cō. p̄n

cessus in isto. et in 8° huius p̄bs supponit q̄ p̄m^o motor est: et q̄ est p̄ma res mota est. et ibi ingritur p̄m^o motus sit eternus aut de novo ḡnat. C Quarto notandum p̄rem q̄ sic dicit. Non intelligo h̄ p̄ p̄m^o moto renisi illud quod dicitur p̄m^o. q̄ locus ex quo icipit motus est locus ex se. s. q̄m locus ex q̄ icipit motus est locus moti ab eo. et accedit h̄. q̄ ille motor non est corporeus: sed forma in corpe cuī q̄ attribuitur loco non attribuitur ei nisi loco ei^o quod mouet ab eo. hec p̄tor. C Unū appetitum itētionem p̄m^o q̄ motores corpora sup̄celestii et alij motores q̄ non sunt corpora nec q̄ta non dicitur esse in loco nisi q̄ corpora mota ab eis sunt in loco. hoc igitur est notabile 4^m p̄rem. s. q̄ p̄m^o motor et motores q̄ non sunt corpora sunt in eisdē locis i q̄b^o sunt corpora mota ab eis et sic motores q̄ sunt forme sunt sil' cuī corporib^o motus q̄ non distinguntur ab eis p̄m locū et eorum simultas est simultas indistinctiōis p̄m locū et de illa simultate et de illo modo eēndi in loco quo motores separati sunt in loco videbitur super octauum huius.

C Quā autem tres sunt motus qui p̄m locū: et q̄ p̄m q̄litatē: et qui p̄m q̄titatē: necesse est et ea que mouētur tria esse. Quod quidem igitur p̄m locū: loci mutatio: qui vero p̄m q̄litatē: alteratio: qui vero p̄m q̄titatē: augmētum vel decrementum.

C Hec est 1^a particula p̄me p̄tis p̄ncipalis huius caplī in qua p̄bs eniat sp̄es seu ḡna motū seu mobilium dicēs q̄ tres sunt sp̄es motus. h̄ est tria sunt ḡna motū. ut motus p̄m locū. motus p̄m q̄litatē: motus p̄m quantitatē. et iō etiā tria sunt ḡna mobilium ut motus p̄m locū: motus p̄m q̄litatē: et mobile p̄m q̄litatē. vñ motus p̄m locū dicitur loci mutatio. Motus vero p̄m q̄litatē dicitur alteratio. et motus p̄m q̄titatē dicitur augmētatio et decremētū. q̄m motus ad maiorem q̄titatem dicitur augmētatio. et motus ad minorē q̄titatem dicitur diminutio vel decremētū. C Unū h̄ sunt tria notanda p̄rem. p̄q illud quod p̄bs intēdit h̄ declarare. s. q̄ inter motore p̄pinquū et motū non est aliquod medium necessarium in p̄dicta demōstratiōe. et est fundamenū maximū in pluribus rebus nāliis. est enim neceſsius in demōstratione p̄dicta. vñ. qua demōstrat q̄ in mouētib^o et motis non est p̄cessus in infinitū. q̄m impossibile est imaginari ex illis magnitudinib^o fieri vñā magnitudinē infinitā p̄z tractū nisi procedat q̄ inter motore et motū ab eo non est medium. C Secundū est notandum p̄rem q̄ q̄ h̄ est utrūque in oī motu. s. q̄ mouēs primū et motū sunt sil'. et iō p̄bs narrat hic genera mobilium. C Tertio est notandum p̄rem h̄ q̄ p̄bus h̄ in enumerādo ḡna motū et mobilium tacuit ḡnationē. q̄ h̄ est in ea magis manifestū q̄ in alijs. s. q̄ ḡnans sil' ē cuī ḡnato. id et ceterum.

C Primum quidem igitur de loci mutatione dicamus. Hic enim p̄mus motū est. oē igitur quod fertur aut ipsum a seipso mouet: aut ab altero: si quidem igitur a seipso manifestum q̄ in ipso mouēte existente sil' mouēs et quod mouet erit: et nullū illius medium ē.

C Hec est 2^a p̄s p̄ncipalis huius caplī in q̄ declarat p̄ncipalit̄ intēta in h̄ caplo. s. q̄ mouēs et motū sunt sil'. et hec est 3^a p̄ncipalis huius libri. quā h̄nem intēdit p̄bs in tota ista pte. 2^a igitur p̄bat sic. In oī mo-

tu locali et in motu alteratiōis et in motu augmētationis et diminutiōis mouēs et motū sunt sil'. s. oī motus est metus localis vel motus alteratiōis vel motus augmētationis aut diminutiōis. q̄ in oī motu mouēs et motū sunt sil'. minor huius rōnis p̄ ex cōbū. i. quo p̄batū est q̄ motū solū est in tribus p̄dicamētis. maior declarat. s. q̄ in oī motu locali mouēs et motū et ceterum. et quod maior h̄t tres p̄ticulas. ideo hec p̄s continet tres p̄tes. q̄ in p̄ declarat q̄ in oī motu locali mouēs et motū sunt simul. In 2^a ibi. Et vero neq̄ alteratiō. declarat q̄ in oī motu alteratiōis mouēs et motū sunt simul. In 3^a ibi. Et quod auger. declarat q̄ in oī motu augmētationis et diminutionis mouēs et motū sunt sil'. Prima particula continet duas partes. q̄ in p̄ p̄bs p̄ponit itētionē suā et ordinē itētionis et cā ordinis narrās cuī hoc in quibus illud quod ipē intēdit est manifestū. In 2^a ibi. Qd autem ex alio declarat h̄nē in illis in q̄b^o h̄nē est manifesta. s. q̄ in illis que mouēnt localiter ab extriseco mouēs et motū sunt simul. In p̄ 2^a igitur parte huius particule p̄bus narrat p̄ quod declaratū est q̄ in motu locali mouēns et motū sunt simul. et hoc est quod p̄bus hic intēdit. et p̄ est hoc declaratū in motu locali. et sic patet ordinē itētionis. et cā huius ordinis est. quod motus localis est p̄m^o motus. et ideo p̄m^o est dicendum de ipso. et ita patet cā itētionis ordinis. Deinde narrat p̄bus in quib^o est manifestū q̄ mouēs et motū sunt simul. et p̄ ponit vñā divisionē mobilium p̄z locū dicēs. oē quod fertur hoc est oē quod mouet localiter aut mouet a seipso. aut ab altero. hoc est aut mouet a p̄nō intriseco aut extriseco. Et dicit p̄philosophus q̄ de his que mouēnt a seipsis est manifestū q̄ in eis mouēs et motū sunt simul. sic q̄ iter illa nullū est medium. et hoc iō. q̄ in talibus utrūq̄ s. tā mouēs q̄ motū est in ipso mouēte seipm. q̄m si aliqd mouet seipm in ipso sunt tā mouēs q̄ et motū. et sic sunt simul: ita q̄ in illa nullū est medium. Et ponit hic p̄batū p̄me partis maioris p̄n^{llis} rōnis que est q̄ in oī motu locali mouēs primū et motū sunt simul. et hec est vñā h̄ de annexis. et p̄bat sic. In oī motu in quo motū mouet a p̄nō intriseco mouēs et motū sunt simul. et in oī motu in quo motū mouet a p̄nō extriseco mouēs et motū sunt simul. sed in oī motu locali motū vel mouet a p̄nō intriseco vel a motore extriseco. ergo in oī motu locali mouēs et motū sunt simul. loquēdo de motore proximo. minor est manifesta per sufficiētē divisionē. maior autem p̄bat. sed quātū ad p̄m^o partē maioris est manifesta. q̄m ubi motū mouet a p̄nō intriseco manifestū est q̄ mouēs et motū sunt simul. q̄ utrūq̄ est in ipso mouēte seipm. sed alia pars maioris vñ. q̄ in oī motu qui est a motore extriseco mouēs et motū sunt simul. p̄bat in 2ª parte huius particule. C Intelligēdū q̄ hic uocat p̄bus motū ex se oē illud quod mouet ab aliquo non distante ab eo p̄m locū sine illud sit foia abstracta a mā sine sit foia stabilis sine accidētalis. Et itēz p̄tor dicit hic q̄ nihil mouet se. quod sic intelligo. s. q̄ nihil est per se mouēs se ip̄z p̄ sicut expositū est supius. s. q̄ nihil est p̄m motū p̄mitate totalitatis a seipso p̄ se p̄seitate calitatis.

C Qd autem ab aliqd mouet: q̄drisarie mouetur. Qui enim ab altero motus: q̄tuor sunt: p̄ficio: tractio: uectio: uertigo. Et nanq̄ oēs alios in hos reduci accidit.

Phisicorum

Chic est pars principale scilicet de partibus principaliis huius capitis in qua probatur alia pars maioris problematis rationis. scilicet in motu locali quod est ab extrinseco mouens per primum et motum sicut simili et conuenientem duas partibus. quoniam in prima didicit motum localis quod est ab extrinseco in suas species vel modos determinando de singulis species eius didicere do eam uas. In 2^a ibi manifestum est. Et oculudit alia pars maioris problematis. viz. quod in motu locali quod est ab extrinseco mouens per primum et motum sicut simili. Unum hec partim dividit duas partes. quoniam in primo problemate didicit motum localis ab extrinseco. In 2^a ibi pulsio quod est. Determinat de quoque illorum motuum ab extrinseco didicere motum localis ab extrinseco. Dicit igitur problemate per quod quadriforme aliquid mouetur localiter ab alio. scilicet ab extrinseco. quatuor enim sunt motus locales ab aliquo corpore extrinseco. scilicet pulsio. tractio. uectio. et vertigo. Quod enim motus locales facti a motore extrinseco aut sunt alii horum motuum uel reducibilis ad hunc motum. quilibet enim motus localis qui est a motore extrinseco aut est pulsio aut tractio siue uectio seu vertigo uel reducibilis ad aliquem horum motuum.

C Pulsio quod est igitur alia est ipsius: alia expulsio. Impulsio quod est: cum mouens ei quod mouetur non deficit. Expulsio cum expellens deficit.

C Hic probatur determinat de unoque istorum quatuor motuum et per de pulsione didicere ea dicentes per pulsionem se duae species ut ipsius et expulsio. Impulsio est quoniam mouens in toto motu non separatur a moto. sed per eum mouetur et est simili moto tangente ipsum. Sed expulsio est quoniam pellens sic pellit motum quod separatur a moto quoniam cepit mouem ipsum motum. ut patet in projectione lapidis ut quoniam aliis proiecitur lapidem a se.

C Uectio autem in tribus erit motibus. Nam quod est uenitur: non secundum se mouetur: sed secundum accidens. In eo enim quod est: in eo quod mouetur: aut super id quod mouetur: mouetur ipsum: neque est atque mouetur aut pulsus: aut tractus: aut vertigine ductus. Manifestum igitur quoniam uectio in tribus motibus erit.

C Hic probatur determinat de uectione. d. quod uectio est in tribus actibus. scilicet in tribus motibus. Hoc est uectio regitur aliquem istud trium motuum ut uel pulsione aut tractione siue vertigine. Et ratio huius est. quod illud quod uehementer vel portat non mouetur per se: sed per accidens: quod non mouetur nisi alio mouueret. scilicet uehementes. ita quod si uehementes non mouetur motu uectio. quoniam illud quod uehementer non uehement nisi quod est in uehementer vel super ipsum est uehementes. Exempli probandi: sic hoc uehementer ad motum nauis: quod est in nave. Exempli scilicet: sic hoc uehementer ad motum equum: quod est super eum. oportet enim quod uehementer mouetur ad motum alterius. quod aut mouetur in illo quod per se mouetur aut super illud quod per se mouetur et illud quod per se mouetur ab alio: aut mouetur motu pulsus aut motu rectius aut motu vertigis. et hoc uectio fundatur in istis tribus motibus. et sic per quod est uectio. quod est motus per accidens regredens alium motum. per et quod uectio didicere quod quod est motus quod est in uehemente: et quod est uectio motus quod est super uehementes. Ceterum intelligendum quod illud quod probatur. Hoc de uehemente est ueritas. scilicet quod uectio regitur aliquem istorum trium motuum quoniam uehementes mouent a se et non a motore extrinseco: tamen uectio non regitur nec uectio aliquem istorum trium motuum: ut si aliquid uehement sup terram noliter motu deorsum: ibi est

uetio: et nec pulsio est nec tractio nec vertigo et ceterum. **C** Tractio autem est: cum est ad ipsum: uel ad alterum uelocior sit motus trahentis: non separatus ab eo quod trahit. Et namque ad ipsum est tractio: et ad alterum: et reliqua tractio id est per hunc reducitur: ut inspiratio et exspiratio: et spuitio: et quod cum corporum emissio: aut receptio sunt: et ypathecia et recteris. Aliud est quod est ipsum: et congregatio: aliud disgregatio. Et oportet igitur motus qui est secundum locum: aggregatio et disgregatio est.

C Hic. d. probatur quod tractio est quoniam mouens motum aliquid ad se vel ad alterum mouet: et tunc motus trahentis est uelocior motu nataturali ipsum rectius. ita tunc quod trahens non separatur a tractio siue sit ad ipsum trahens siue ad alterum: et tractio differt a pulsione. quod in pulsione motor se habet a motu ut terminus a quo. sed in tractione mouens se habet ut terminus ad quem respectu mobilis: quod pellens mouet motu a se. sed trahens mouet motu ad se. Unum tractio tamen iure in rebus naturalibus aut in rebus uoluntariis. in naturalibus attrahens est mouens aliquid ad se: sed in rebus uoluntariis est iure utrumque. Nam si aliis stet iuxta me possim trahere aliquem magis distante vel ad me ipsum vel ad illum que stat iuxta me et reliqua motus ad pulsionem et tractionem reducuntur. Alii vero motus spales que videtur eiusdem speciei cum his ut inspiratio et exspiratio et motus corporum que sunt emissio et receptio reducuntur ad pulsionem et tractionem. Si rursum spatesis quod est quod est per se et per pulsionem et tractionem. sed radiatio quod pertinet ad textorem quod est quod est tractio. taliter enim motu que datur est pergregatio et tunc est tractio: et quod est disgregatio et tunc est pulsio. cum igitur oportet motus localis quod est ab extrinseco sit pergregatio uel disgregatio vel per se uel aliud istorum motuum. et pergregatio est tractio: et disgregatio est pulsio. sequitur quod omnis motus localis quod est a corpore extrinseco est tractio uel pulsio vel reducitur ad aliquem istorum duorum motuum.

C Vertigo autem competit quod est ex tractu et pulsione. Hoc quod est pellit mouens: illud autem trahit. Manifestum igitur est quod si quod est pellens et trahens cum eo quod est pellit et trahit: nullum medium eius quod mouetur et mouentis est.

C Hoc probatur. d. quod vertigo est motus compotus ex pulsu et tractu. quoniam enim aliquid vertit vel mouetur uoluendo ex una parte pellit et ex alia parte trahit. **C** Sciedum tamen quod de ratione vertigis non est quod sit compotita actualiter ex pulsu et tractu. sed opus quod si sit vertigo quod ibi sit tractus vel pulsus quoniam illud quod vertit vel trahit a mouente vel pellit a mouente: et non opus quod actualiter vertat et trahat. quoniam tamen illud quod vertit: trahit. et quoniam pellit a mouente. Unum non oportet vertigo est actualiter compotita ex pulsu et tractu. sed potest actualiter et sub divisione. cum igitur oportet motus quod est ab extrinseco sit pulsio uel tractio: et in pulsione et tractione mouens et motus sunt simili. per quod in omni motu locali quod est ab extrinseco mouens et motum sunt simul.

C Hoc autem manifestum ex dictis. Pulsio quidem enim: aut a seipso: aut ab alio ad aliud motus est.

C Hec est secunda pars probatur secunda pars probatur huius capituli in quod probatur ex predictis percludit secunda pars maioris demonstrationis problematis. scilicet in omni motu locali qui est ab

extriseco mouēs et motū sunt siml'. et p̄tinet duas p̄tes. qm̄ in p̄ declat qd̄ dcm̄ est. In 2^a ibi L Projectio aut. remouet q̄dā obiectionē q̄ accidit circa pulsione. In p̄ igit̄ pte hui p̄ticule. d. phūs q̄ manifestū est ex iā dict̄ q̄ in oī motu locali qui est a p̄n° extriseco mouēs et motū sunt siml'. et p̄sistit vis rōnis in h̄: q̄ oī motū localis qui est a p̄n° extriseco ul' est pulsio ul' tractio uel reducibilis ad pulsionē ul' tractionē. sed in pulsione et tractioē mouēs et motū sūt sil'. ḡ in oī motu locali qui est a motore extriseco mouēs et motū sunt sil'. Maior p̄. q̄ nō p̄les sunt motū locales qui sunt a p̄n° extriseco q̄ pulsio tractio uestio et v̄tigo et motus reducibiles ad hos 4°: et duo horū 4° motū. s. uestio et v̄tigo reducūtur ad pulsionē et tractionē. qm̄ uestio fundat in alijs trib⁹. et v̄tigo cōponit ex pulsione et tractioē. Et sic oī motū localis qui est a motore extriseco ul' est pulsio ul' tractio siue reducibilis ad pulsionē ul' tractionē. et sic p̄ maior. minor vo pbaf. s. q̄ in pulsione et tractioē mouēs et motū sūt sil'. et h̄ pbaf dupl̄r. p̄ ex descriptioē utriusq; motū sic. Pulsio est motū a seipso ul' ab alio ad alio sed nō p̄t aligd pellere alio a se ul' ab alio nisi tāgat ip̄. et p̄ p̄n̄ nisi sit sil' cū ipso in p̄n° motū. et cū pulsū separat a pellēte. tūc pellēs nō est mouēs: sed aer tūc mouet si pulsio sit in aere. et sic p̄ q̄ in pulsione mouēs et motū sunt sil'. Idē p̄ in tractioē qm̄ tractio est motū ad ip̄m mouēs ul' ad altep̄: trahēs enī trahit tractū ad se ul' ad altep̄: et nō separat thēs ab eo qd̄ trahit. ḡ in tractione mouēs et motū sunt sil'. et sic patet in his duobus motibus. i. in pulsione et tractione q̄ mouens et motum sunt simul.

C Tractus autem ab alio ad ipsū: aut ad aliud est: amplius enim in projectis.

C Scđo pbaf idē per aggregationē et disaggregatiōez nā dc̄m̄ est supi q̄ pulsio est disaggregatio. et fctio ē aggregation. s̄ sinefis. i. aggregation. et dyasis. i. pulsio seu disio nō p̄t eē nisi mouēs p̄p̄iquū et motū sūt sil'. Nō enī p̄t aligs aggregare ul' disaggregare nisi adesset his que aggregant uel disaggregant. C Intel ligēdū q̄ pbaf pro rōne h̄ facta itelligit h̄ vñā zditionalē. et pbaf aīs zditioālis quā ponit cū. d. Si int̄ pellēs et pulsū nō sūt mediū: et inter trahens et tractū sūt mediū: tūc iter nullū mouēs et motū locali ab extriseco est aliqd mediū. Qñia p̄ ex iam dictis. qm̄ oī motū localis qui est ab extriseco ul' est pulsio uel tractio: uel reducibilis ad illa: uel ad aliqd istoꝝ. antecedēs. pbatur in tertu. s. in pulsione et tractione mouens et motum sunt sil' cū dicit pulsio: quedā enī aut a seipso et c. et sat p̄ līa de se.

C Projectio aut qñ velocior motū fiat: q̄ qui fīm nām latifortiori facta pulsione: et hoc facto tādin accidit ferri: quousq; fortior sit motus eius qd̄ fertur. Manifestū igit̄ qm̄ qd̄ mouetur et mouēs sil' sunt: et nullum medium est ipsorum.

Dubium. C Hec est 2^a p̄s hui p̄ticlē in qua pbaf remouet quā dā dubitationē que accidit circa pulsione que talis est. nō enī vī q̄ in oī pulsione mouēs et motū nō sūt sil'. qm̄ p̄iectio est qdā pulsio: sed in p̄iectioē mouēs et motū nō sūt sil'. ḡ. Istā obiectionē remouet pbaf. d. q̄ p̄iectio est qñ motū ei⁹ q̄ p̄iectus ferri est velocior q̄ motū fīz nām. sic qñ motū aeris

cāt' a p̄iecte est motū velocior q̄ motū nālis acris: et q̄dū ille motū aeris qui fit ex pulsione p̄iecte tis est velocior q̄ motū nālis eiusdē tādiu mouet p̄iectū. Ex q̄ p̄. q̄ p̄m̄ p̄iectēs nō est tūc mouēs p̄iectū: sed aer mouēs tūc mouet p̄iectū. Et aer motus tūc mouēs p̄iectū sil' est cū p̄iecto. et sic in motu p̄iectioēs mouēs primū et motū siml' sunt: ita q̄ iter illa nō est mediū. C Alt̄ m̄ exponit 2°. d. q̄ motū p̄iectioēs est qñ trāsferēs mouet trāslatū ad p̄tē ad quā mouet nālit motu velociori suo motu nāli: ut p̄ in p̄iectioē lapidis ad iferi⁹. qm̄ si lapis p̄iectas ad iferi⁹ mouebit veloci⁹ q̄ moueret suo motu nāli. Unū 2° mouet h̄ duplicitē dubitationē. q̄ fīm illā expōnē p̄iectio de qua logitur nō est cōis oīb̄ modis p̄iectioēs. qm̄ in p̄iectioē in q̄ motū p̄iectētis est h̄ motū nālē p̄iecti nō est motū nālis trāslati velocior motu suo nāli: sed p̄tarius. C Unū ad h̄ rūdet 2° dices q̄ ex illo p̄t itelligi cōe utrisq;: ita q̄ illō qd̄ dixit. s. q̄ p̄iectio erit qñ motū trāslati fuerit velocior motu nāli. itelligit sic velocior. i. fortior: q̄ si motū p̄iectioēs fuerit h̄tius motui nāli vincet ip̄m. et si sit ei cōueniens addet et augmētabit ip̄. Uli si motū expellētis in utroq; motu est fortior q̄ motū expulsi: q̄ si motū p̄iectioēs sit h̄tius motui nāli certū est q̄ est fortior q̄ motū nālis: q̄ vicit ip̄. Silit si motū p̄iectioēs sit ad eū dē terminū ad quē est motū nālis p̄iecti certū ē q̄ motū p̄iectioēs est velocior. i. fortior q̄ motū nālis eiusdē: ut si aligs exīs sursū p̄ijceret lapidē deorsū: lapis veloci⁹ moueret q̄ si dereliqueret ppriēnāe. et solū moueret motu nāli. et eodē mō debet itelligi de motu tract⁹: qm̄ qñ aligd thēs ad p̄tē illā ad quā nālit inclinat: tūc op̄ q̄ motū thētis sit velocior q̄ motū nālis fīci. Nā si aligs thēs ḡne deorsū no moueret veloci⁹ q̄ ip̄ ḡne sursū derelictū ppriēnāe nll'ō thēret ip̄. s̄ qñ aligd thēs ad aliquē locū h̄ suā nālē inclinationē: tūc op̄ q̄ motū thētis sit velocior motu fīci: sic q̄ fīci moueat ue loci⁹ q̄ moueret nālit: ut p̄ de iactu lapidis sursū utigit in oī motu fīciōis vītate hēat q̄ motū thētis sit velocior motu nālis fīci: exponit sic. vī. de motu p̄iectioēs q̄ motū thētis dī eē velocior. i. fortior. nā nisi vī thētis ēt fortior q̄ vī fīci al'r nullo mō traheret ip̄. C Pro tota igit̄ ista pte in qua demīraf q̄ in oī motu locali mouēs et motū sunt sil' sciēdū est q̄ demīratio brevit̄ p̄sistit in h̄: illō qd̄ mouet locali: aut mouet a p̄n° extriseco: aut mouet ab extriseco. si ab extriseco manifestū est q̄ in illo motu mouēs et motū sūt sil': sic q̄ distingunt fīz locū. si vo mouet a p̄n° extriseco: et oī motū a p̄n° extriseco uel est pulsio ul' tractio uel reducibilis ad aliquē istoꝝ. sed in pulsū et fīci mouēs et motū sunt sil' ut pbafū est. ḡ i oī motu locali q̄ ē a p̄n° extriseco mouēs et motū sūt sil'. et in oī motu locali q̄ ē a p̄n° extriseco mouēs et motū sūt sil'. ḡ i oī motu locali mouēs et motū sūt sil'. C S̄ circa hāc p̄ticulam dubitat. vī. utrū i oī motu mouēs et motū sunt sil'. et vī q̄ nō. p̄ q̄ motū fīci ē motū localis. et i motu fīciōis nō sp̄ mouēs et motū sūt sil'. ḡ. maior p̄. et minor declat. q̄ ferrū thēs a magnete: s̄ ferrū nō est sil' cū magnete. et etiā locū nālis attrahit locatū nāliter in eo: s̄ nō est siml' cū eo. ḡ. C Itē vapores mouent sursū a sole attrahēte: et tñ sol nō est sil' cū eis. C Itē motū p̄iectioēs ē motū localis: et tamē p̄iectēs et p̄iectū nō sūt sil'. C Dicēdū igit̄ q̄ in oī

Expōcō.

Dubium.

Responso.

Zummi Fīcī
Mūnītū

Dubium.

Pūma rō

Secunda rō

Tertia rō

DD

Pbificoz

motu locali mouēs primū t motū sūt sil' sic ut p-
bat phūs. Et p rōnib' adductū in ūriū dicūt qda3
q nō sp op̄z motu locali mouēs tāgere motū tactu
matheco in q ultima sūt sil' sed tactu v̄tuali. Unū di-
cūt q phūs nō itēdit q mouēs t motū sūt sil' lo-
calr. sed q mouēs sūt sil' cū moto v̄tualr. C S3 5.
illō v̄z eē intērio phī t 2nd exp̄sse. qz phūs intēdit
q iter mouēs primū t motū nō ē mediū corpale
Nā per istā ppōnē: iter mouēs primū fm locū t
motū ab eo nullū est mediū. pbat phūs q si eēnt
ifinita mouētia ex eis t mota fieret vñū fm p̄tinua-
tionē ul' p̄tigationē: qd' nō oportet si iter mouēs
t motū eēt mediū corpale. C Itēz 2nd 2nd 10° hic
diēt q phūs itēdit hic declāre q nullū est mediū
iter motorē pp̄iquū. t illō qd' mouēt ab eo nec ple-
nū nec nacū. t h⁹ motor est cū moto. t h̄ ē ne cū
in dem̄atiōe pdicta: t maximū fundamētū in plū
bus reb' nālib'. Est enī ne cū h̄dcā: qz ipo^{le} ē ima-
ginari ex illis magnitudib' fieri vñū iti^m f3 tractū
nisi pcedat q iter motorē pp̄iquū t motū non est
mediū. C Itē si talis conat⁹ v̄tualis sufficeret ad
h̄ q mouēs moueret mo^{le} nō op̄z ponē q ferrū al-
teraret a magnetē ad aliq; qlitate q mouet ferrū.
qd' m̄ 2nd ponit r̄ndēdo ad obiectiōne de magne-
te t ferro. Lenēdū ē igr̄ fm itētione phī t 2nd q
in oī motu locali mouēs primū t motū sūt sil'. t
iō ad p^m in ūriū de ferro t magnetē r̄ndet 2nd di-
cēs q si aliqd v̄z attrahē ferrū sine tractu t motū
nō est attractio nisi equoce. qm̄ attractio in v̄tate ē
illa in q attrahēs mouēt cū attracto: t ne cē est q
mot⁹ attrahens sit uelocior aut fortior qz mot⁹ at-
tracti. sed attractio in q attrahēs est qescēs: t at-
tractū motū nō ē attractio in rei v̄tate. s̄ attractū
mouēt ex se ad attrahēs ut pficiat se. sic lapis mo-
uef ad iferi⁹: t ignis ad supi⁹. Unū diē 2nd q sil'
pōt itēligē de motu ferri ad magnetē: t alimenti
ad mēbrū. vbi grā. de motu sāguis ad supiora cor-
poris. t ul' nutrimēti arboꝝ ad eaꝝ supiora. hec
2nd. Patei igr̄ f3 2nd ex his q magnes nō attrahēt ferrū. sed ferrū alterat a magnetē t ex se moue-
tur ad magnetē ut pficiat ibi. Unū ferrū p qlitatez
quā acqsiuit a magnetē mouet se localr ad magne-
tē: t ille mot⁹ nō est mot⁹ attractiōis. Unū diē 2nd
q ille mot⁹ ferri ad magnetē nō est mot⁹ locati ad
locū. nō enī mouēt ferrū ad magnetē. nec alimētū
ad mēbrū sic ad locū suū nālē. t h̄ declār̄ i h̄ loco
p tria signa. qru p^m est: qz ferrū nō mouet ad ma-
gnetē s̄b q̄cūq; q̄titate. s̄b s̄b pua q̄titate: qz pōt eē
ferrū ita magnū q nō moueret ad magnetē. si tñ
ferrū moueret ad magnetē: sicut corp⁹ ad suū locū
nālē q̄stūcūq; ferz eēt magnū moueret ad magne-
tē. t q̄to ferrū eēt mai⁹ tāto ueloci⁹ moueret ad
magnetē: sic ḡue q̄to ē mai⁹ t plus hñs de q̄titate
tāto ueloci⁹ mouet ad suū locū nālē. C Scd3 sig^m
est. qz corp⁹ nālē exīs ex locū suū nālē q̄stūcūq;
distet a loco suo si nō phibeat mouet ad locū suū.
sed ferrū nō in q̄cūq; distātia mouet ad magnetē.
s̄b solū in distātia pp̄inq. vñ ferrū tātū posset dista-
re a magnetē q nō moueret ad ipa3. t eodē mō ē
de motu alimēti ad mēbrū. qm̄ nō mouet ad mem-
brū in q̄cūq; q̄titate. nec in q̄cūq; distātia. C Ter-
tiū signū est. qz si magnes perūgaſ ul' fricet alleo
ferrū nō mouebit ad magnetē: qz magnetē exītē
in illa dispōne ferrū nō acqrit qlitatē a magnetē p
quā ferrū inatū est mouēt se ad magnetē. vñ h̄ ē si-

gnū q̄ ferrū nō mouet ad magnetē nisi q̄ ferrū ē alteratū. vñ breuit̄ in h̄ p̄sistit solō p̄¹⁹ q̄ ferrū alterat a magnete ad aliq̄; q̄litatē per quā ferrū mouet se ad magnetē. t̄ sic magnes nō attrahit ferrū attractiōe v̄a. vñ ille mot̄ ferri ad magnetē non est mot̄ ab extriseco s̄ ab itriseco: q̄ ē a q̄litate inhe-rete ferro. C Sed h̄ illū modū dicēdi p̄t argui p̄ bādo q̄ in ferro nō cātur talis q̄litas mouēs ferrū ad magnetē. q̄ idē mouēs nāle nō ē p̄n¹¹ mouēdi idē mo¹² motib̄ ūrijs: ut p̄z 2° de ḡnatidē. Idē ma-nēs idē sp̄ ē natū facē idē: s̄ ferrū ad p̄ntiā magne-tis q̄nq̄ mouetur sursū: t̄ q̄nq̄ deorsū: q̄nq̄ a de-rris: q̄nq̄ v̄o a sinistris f̄m diuersā t̄ diuersā pō-nē magnes sursū ul̄ deorsū. a dext̄is ul̄ a sinistris ḡ mouēs ferrū ad magnetē nō ē aliq̄ q̄litas i ferro q̄ illa q̄litas solū mouet ad vñā dñiā positionis t̄ p̄tis. C Et p̄ idē p̄t p̄bari q̄ nec q̄litas cāta in fer-ro p̄ se: nec magnes p̄ se: nec ambo s̄il̄ mouet ferrū q̄ oia h̄ sūt iaiata. t̄ vñiq̄d̄q̄ istorū ē iaiatū. t̄ p̄ p̄n̄s nō p̄nt mouē idē motib̄ ūrijs. s̄ ferrū mouet sursū ad magnetē exūtē sarsū. t̄ euā mouet deorsū ad magnetē exūtē deorsū. ḡ ferz nō mouet ad ma-gnetē ab aliq̄ tali qualitate: nec a magnete: nec ab ambob̄ siml̄. ḡ. C Eadē rō p̄firmaſ q̄n̄ eadē virt̄ motiuā aialis nō mouet corp̄ aialis ad diuersa lo-ca nisi p̄p̄ diuersitatē appetituū ul̄ cognitionū que-h̄nt rōnē mouēdi: ita q̄ in aiali idē mouēs nō mouet aial ad diuersa loca nisi apponat aliq̄ diuersi-tas ex pte mouētis. ḡ m̄ltiforti² in iaiat̄. cuiusmo-di sūt ferrū t̄ q̄litas ferri. t̄ ēt magnes. idē enī mo-uēs sine oī additiōe alteri² mouētis nō mouet ad ūrijs dñias loci. C Itē p̄baſ q̄ nullā q̄litas cāta in ferro a magnete ē sufficiēs motor respectu ferri. q̄ posito sufficiēte motore nō ipedito a moto q̄ctūq̄ alio ponit̄ mot̄. ḡ si in moto cāret talis q̄litas de-structa magnete uel amota magnete illa qualitas mouet ferrū qđ nō est uerū. q̄ nō plus mouet fer-rū ad vñā dñiā loci q̄ ad alia. t̄ sic mouebit ad oēz dñiā loci qđ est ipo¹³: ul̄ ad nullā. t̄ h̄ est qđ itēdi-mus. s. q̄ in ferro nō est aliq̄ talis q̄litas mouens ferrū. C Itē arguit̄ sic. Dis q̄litas in reb̄ inaiat̄ est sensibili¹⁴ sicut phūs videt̄ uelle in h̄ caplo. sed nulla q̄litas sensibilis cātur in ferro a magnete: ut p̄z: q̄ nec color: nec son²: nec odor: nec uapor: nec calor: nec frig² t̄ c̄. ut p̄z. q̄ si in ferro cāret talis q̄litas illa posset ab aliq̄ sensu cōprehēdi: cui² oppo-sita exp̄imur. C Et p̄firmaſ p̄ h̄. q̄ nullā q̄litas se-sibilis magis mouet s̄bm sūt ad magnetē q̄ mar-morē ut p̄z iductiue. t̄ p̄ p̄n̄s nulla q̄litas sensibi-lis cātur in ferro per quā ferrū moueat ad magne-tē. C Ad illō dicendū q̄ in ferro cātur aliq̄ q̄litas mouēs ferrū ad magnetē. t̄ ferrū motū ad magne-tē per h̄ q̄litatē mouet per se motu altatiōis q̄ ē ad p̄fectionē quā acgr̄it ex ei² p̄iūctiōe cū magne-te. t̄ q̄ ad illā p̄fectionē nō p̄t deuenire sine mo-tu locali: iō ferrū mouet p̄ accūs motu locali. cū ḡ p̄ dī q̄ in aiatis idē est mouēs ad ūrijs dñias loci. dico q̄ idē nō est per se mouēs ad ūrijs dñias lo-ci. tñ nō est incōueniēs q̄ idē per accūs moueat se ad diuersa loca siue ūria. vñ i motu locali ferri ad magnetē nō est aliqd̄ per se mouēs ad locū. nec ad ad aliquā dñiā loci. sed q̄litas cāta in ferro p̄ accūs mouet ferrū motu locali. non enī per se mouet ad locū. s̄ per se mouet ad p̄fectionē acgr̄ēdā ex p̄iū-ctiōe ei² cū magnete. nec ē icōueniēs q̄ vñū t̄ idē

Pāṇa reply:

Confirmatio

Scda rep.

Confirmatio

Ad prima: *replica.*

**¶d primus
rōnem,**

Opiumum
fignum.

Secundus.

arbitrarily

Tertium.

sit pn^m mouēdi pcaccns aliqd ad loca ſtria. tet sic prohoc patet ad pronm obiectionē: tet ad eicōfirmatio
nē. C Ad dicat quod ferrū ſufficiēter alterat a magne
te. aut het in ſe qualitatē cātā a magnetē que eſt pro ſe pronm motus localis ad magnetē: ſeu ad locū ſibi
equalē propriuſſimū magneti. f. ita ferrū alteratuz
ineē non ex ſe. tet per ſe ad locū ſibi equalē propriuſſimū
magneti. quod aut moueat ſurſū aut deorſū: an
tet retro. hoc eſt pro accns. go quod ferrū ſic alteratū mo
uet. ideo eſt quod pronm i trisecū mouet ad magnetē tet
ad locū equalē propriuſſimū magneti quod dicit idē
non est pro ſe pronm diuersoz motus procedēdo tuno possibi
le eſt quod idē ſit pro accns ſtrioz motus. verū qualitas
gnata in ferro a magnetē eſt pronm ferri ad magne
tē. tet pro accns ſurſū: deorſū: an: ultra retro: tuno mo
uet ad locū ſurſū ultra deo: ſu inquātū ille locus eſt ſur
ſū uel deorſū tet c. Sed iquātū ille locus eſt propriuſſimū
magneti: tet forte motus localis ferri ad magne
tē eſt motus pro accns: quod ſegitur motu ſpore. f. motu al
teratiōis ad magnetē quod eſt pro ſe motus: tet ideo in hoc
ordine non eſt icōueniēs quod idē ſit pronm mouēdi pro ac
cidēs ad loca ſtria: ſicut non eſt incōueniēs quod ma
gnes auferat ad diſtatiā ſtria ſibi. f. ſurſū: deorſū:
an: tet retro: ideo ad alterū ſeu ad alterationē ferri
a magnetē verſus omnē domini positiōis ſequit motus
localis ferri ad magnetē verſus omnē domini positiōis.

Gd secundā
replica.

Gd tertias
xpli.

Gd secundā
monem.

Gd tertias
xpli.

C Ad aliud dico quod illa qualitas cātā in ferro non
pot mouē ſine preſentia magnetis: quod magnes eſt pro ſe
cā illis qualitatē: tet non ſolū in fieri: ſed et in cōſerua
ri ſicut obiectū cauſans imaginē in ſpeculo eſt cā
imaginis tā in fieri quod in cōſeruarī. tet iō ſicut amo
to ſbo non manet imago in ſpeculo: ita amota ma
gnete non māet illa qlitas i ferro pro qua ſerrū inatū
eſt moueri ad magnetē tet c. C Ad aliud cū dicit quod ois qlitas
i rebus iaiag eſt ſenſibilis illō eſt notātū. nec illō
vult physis: quod multē ſūt qlitates de 2o ſpe qlitas quod
iſūt rebus iaiag quod ſūt ſenſibiles. non enī e ois qua
litas actiua ultra paſſiuia de 2o ſpe qlitas ſenſibilis:
pro manifeste. C Et adhuc verū mihi quod ferrū alterat a
magnetē effectiue pro ſe: tet a qlitate cātā i ferro a ma
gnete alterat foialr tet pro ſe: tet ab eadē qlitate mouet
pro accns effectiue motu locali. non e enī habitu qlitas pro
ſe pronm motus localis. C Ad aliud quod obijcſ de uapo
ribus moſt a ſole ſurſū multū diſtātē ab eis. dicēduz
quod in illis uaporibus cānus a ſole quodā qlitates mouē
tes uapores: tet credit quod habitu qlitas ſit leuitas i cor
porata a ſole: tet habitu qlitas ē primu ſouēs tet ſiml
cū moto. C Ad aliud quod iduciſ de piec*tiōe* lapidis
dicēduz quod gescēte pro pijciēte piec*tiōe* mouet ab ae
re moto iſequēte piec*tiōe* t ille ſiler e cū piec*to*. tet ſic
in motu piec*tiōe* ſouēs primu ſe t motu ſūt ſiler.
C Quidā tuno dicūt quod a pro pijciēte cātūr in piec*to*
aliquod ſouet piec*tiōe* quod pronm pijciēte ceſſat a mo
uere. quod pbat ſic. Lessāte pro pijciēte: aut piec*tu*
mouet a ſe: ut ab aliquod alio extriseco mouete: ſi deſ
pronm: hetur propoſitū. verū. quod i piec*to* e aliquod ſouēs
piec*tiōe*. ſi verō deſ 2o tuc quod de illo corpe extriseco
mouete: quod aut mouet a ſe. tet tuc ſupfluere pronm pijciēte
cū illō ſouēs extrisecū ſit ſufficiēs ad mouē
dū ſe t piec*tiōe*: aut mouet ab aliquod mouete t moto.
tet tuc quod de illo ſic prio: tet ſic erit preceſſus i iſim. ultra
operz dare aliquod ſouēs ſufficiēs ad mouēdū ſe t piec*tiōe*
ſine pro pijciēte. G uſtinēdo quod piec*tiōe* mouet
ab aere pro pijciēte ceſſate: est dicēduz quod piec*tiōe* mo
uet ab aere: tet quod aliquod aer ſouēs piec*tiōe* mouet a

motore extriseco. nec est precedē in iſinitū: quod est deue
nire ad aliquē aerē quod mouet pro ſe: quod a pro pijciēte re
cipit motū t verutē pretinuādi motū ex ſe. Et cū dicit
quod omnē pronm pijciēte ſupfluere. dico quod non eſt uerū: quod
aer het verutē pretinuādi motū ceſſante pro pijciēte: t
hab non habet a ſe: ſed a pro pijciēte. de mō verō quod motus
piectionis pretinuatur primo pijciēte gescēte di
ceſt in 8o huius. ubi magis habet locum.

T. cō. II.

C At verō nequod alteratinequod alteratū ſu
lū mediū. Hoc art maniſtū ex iductiōe.
In oibus enī ſit est accidit alterā ſu
lū ſu. Quale enī alterat i eo
quod ſenſibile est. ſenſibilita aūt ſūt qbus diſſe
rūt corpora ad ſenſicē: ut granitas: leuitas:
durities: mollities: ſonus: non ſonus: albedo:
nigredo: dulcedo: amaritudo: hūditas:
ſiccitas: denſitas: rariſtas: t horū media.
Sed aut t alia quod ſub ſenſu ſūt: quod ſu
lū est t ca
lor t frigus: t leuitas: t aspitaz. Hec enī ſu
lū paſſiōes ſubiecte qlitater. His enī diſſe
rūt ſenſibilita corporaz aut fz aliquod horum ma
ius t minus t i patiēdo aliquod horum. Calefa
ctiua enī aut frigefactiua: aut dulcefacti
ua: aut amaricatiua: aut fm aliquod alio pre
dictoraz. Sed aut aiata corporaz t iaiata. Et
aiatorū quecūquod partiū ſunt inanimate.

C Hec est 2o prilo 2o prilo huius caplo in qua declat
2o ps maioris prilo rōnis pro qua ſpat quod i ſi motu
mouēs t motu ſūt ſiler. Unus 2o ps illius maioris est il
la. verū. quod i ſi motu alteratōis mouēs t motu ſūt ſiler.
t hec 2o est proſillogiſata ſeu annexa quod pbat ſic. In ſi
alteratōe corporali mouēs t motu ſūt ſiler. t in ſi alte
ratōe ſpatali mouēs t motu ſūt ſiler. ſed ois altera
tōe eſt corporalis ultra ſpatali. go i ſi alteratōe mouēs t
motu ſūt ſiler. i. alterā ſe t alteratū itelligēdo de mouē
te ſeu alterāte primo. t pro alterationē corporalē itelli
go alterationē quod fz qualitatē ſe ſenſibiles: t est pro
corpeū fz corpora: t cois aiag t iaiag ut ſūt calefa
ctio t frigefactio: prodenſatio t rarefactio: t ſic de
aiis. Et pro alterationē ſpatali itelligo alterationē quod i
aliqua prote aie ut alteratōe quod eſt in mutatiōe ſenſus.
C Hoc igra viſo probat declat maiorē huius. quod minor
de ſe est maniſta. t quod maior het duas priculaz. iō
iſta prilo het duas prices: quod i prilo declat quod i ſi altera
tōe corporali mouēs t motu ſūt ſiler. In 2o ibi. Et
i prilo ſenſus t c. Declat quod i ſi alteratōe ſpatali: ut i
imutatiōe ſenſus alterā ſe t alteratū ſūt ſiler. In prilo igra
pte huius prilo pbat quod i ſi alteratōe corporali al
terā ſe t alteratū ſūt ſiler. t hab est 2o 2o de annexis quod pbat ſic. In ſi alteratōe quod fz qlitates ſenſibiles al
terā ſe t alteratū ſūt ſiler. ſo ois alteratōe corporalis est fm
qlitates ſenſibiles. go i ſi alteratōe corporali alterā ſe t
alteratū ſūt ſiler. maior huius rōnis pbat i ductiue: quod i
oibus quod alteratōe reali ſeu corporali alterā ſe t al
teratū ſūt ſiler ſic videbit: viſo quod ſūt qualitatē ſenſi
biles. t pbat mior cū dicit ſi ſi quale alterater eo quod ſenſi
bile. t hoc ſupponit hab. ſo pbat i ſequēti caplo.
C Ad evidētiā igra huius rōnis qlitū ſu ad utrāquod pre
miſſā narrat probat quod ſūt qualitatē ſenſibiles dicē
quod qualitatē ſenſibiles ſūt qbus corpora diſſerunt ab

6. cōcluſio
de annexis.

H̄isicorum

iuicē: ut sūt ḡnitas: leuitas: durities: molilities: sensus son⁹: et silētiū: ul' son⁹ debilis: albedo: et nigredo: dulcedo: et amaritudo: humiditas: et siccitas: et eō media ut rubedo: fuscedo et ceterē q̄litates medie iter q̄litates h̄rias. Et sīl'r q̄litates apphēsibiles a sensu tact⁹. ut sūt calor: frig⁹: lenitas: et asperitas q̄ sūt passiōes sōte q̄litati: b̄ ē q̄ sūt q̄litates sensibiles p̄tē sīl' cōi q̄litas. oia illa sūt illa qb⁹ differūt corpora sensibilia ab iuicē. sīm enī q̄ corpora sensibilia sūt: differūt istis q̄litatib⁹. aut b̄z magis et minus h̄nt istas q̄litates: aut aliq̄s eaō ut b̄z q̄ frigida sūt u' calida ul' amara: ul' h̄ntia aliq̄s q̄litates. sīm b̄ differūt i q̄litatib⁹ corpora nō solū sīc differūt corpora aiata: sed ēt corpora iaiata. et ēt p̄tes iaiate corpos iaiatoꝝ. Lū igr̄ q̄litates p̄dictae sīt sēsibiles. et sīm illas q̄litates nō fit alteratio nisi tāgēdo illō qd̄ alterat̄: p̄z q̄ ioi alteratiōe fm̄ q̄litates sensibiles alterās et alt̄atū sūt sīl'. C̄ Notādū sūt hic tria p̄z p̄t̄or foīat illā dēm̄ationē sic: ois q̄litas sensibilis: aut ē q̄litas p̄⁹ aut z⁹. et q̄litates z⁹ sūt ex q̄litatib⁹ p̄mis. sed ioi alteratiōe q̄ fm̄ q̄litates p̄mas alterās et alt̄atū sūt sīl': q̄ q̄litates p̄⁹ sūt ut calidū frigidū: humidū: et siccū. s̄z calefaciēs et frigefaciēs: et sic de alijs nō calefaē nec frigefaciē nisi tāgēdo calefactū ul' frigefactū. ḡ ioi alteratiōe fm̄ q̄litates p̄mas alterās et alt̄atū sūt sīl'. Lū igr̄ q̄litates sc̄de sīt ex q̄litatib⁹ p̄mis nō alterat̄ nisi p̄mis alteratib⁹ q̄litatib⁹ ut dēsū rari. et sic de alijs nō alterat̄ nisi calefaciēdo ul' frigefaciēdo. seḡt q̄ ioi alteratiōe b̄z q̄litates sensibiles alterās et alt̄atū sūt sīl'. C̄ Sec̄do ē notādū q̄ cū p̄bs. d. q̄ q̄litates sensibiles sūt dīie corporꝝ. itelligit q̄ q̄litates sensibiles sūt dīie accītales corporꝝ p̄silū p̄tiū qb⁹ cogscunt sensibilr dīie corporꝝ p̄silū p̄tiū: et nō sūt dīie s̄bales corporꝝ. C̄ Tertiō est notādū b̄z p̄rem b̄ q̄ p̄bs q̄si itēdit fillogiēare b̄ q̄ rāy et dēsū sūt q̄litates et nō p̄ones sic. Rāy et dēsū sūt ultime dīie corporū p̄silū p̄tiū et dīie corporꝝ sensibiliū p̄silū p̄tiū sūt q̄litates sensibiles. Unū itelligo q̄ raritas et densitas sunt ultime differentie sensibiles et accītales aliquorꝝ corporꝝ sensibiliū: sed positiōes nō sūt ultime dīie sensibiles aliquorꝝ corporꝝ sensibilium.

L.cō.124

C̄ Eti⁹ sensus alterātur. P̄atiunt enim. Actio enī ipoꝝ mot⁹ est p̄ corp⁹ patiēte sensu aliqd. Secūdū quecūq̄z qd̄e iḡit in aiata alterātur. et aiata b̄z oia hec alterātur. Secūdū aut̄ quecūq̄z aiata alterātur nō fm̄ b̄ alterant̄ aiata. Secūdū enī s̄esus nō alterant̄. Et latet cū alterant̄ in aiata. Nihil aut̄ p̄hibet aiata latere: cū alterant̄ cū nō fm̄ sensus accidit qd̄ alteratiōnis ipsiſ. siqd̄e iḡit sensibiles passiones. Per hec aut̄ alteratio: ex b̄ ḡ manifestū est: qd̄ passio et patiēs sīl' et horꝝ nullū mediū est. H̄uic qd̄e iḡit aer est p̄tinuus. Aer aut̄ continuaꝝ corp⁹ et superficies qd̄e terminat ad lumen. Lumen aut̄ ad visuꝝ. sīl' et audit⁹: et odorat⁹: et mouēs ipa p̄mū. Eo dē aut̄ mō sīl': et gust⁹ et sapor est. Sīl' aut̄ in animatis et in sensibilibus.

L.cō.134

C̄ Nec est i⁹ ps̄ hui⁹ p̄t̄le in q̄ p̄bs itēdit declarare z⁹ p̄t̄ maioris hui⁹ p̄sill'i p̄ quā p̄bat q̄ ioi alt̄atio ne alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. Unū z⁹ p̄ illi⁹ p̄sill'i fuit illa. In ioi alt̄atiōe sp̄uali alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. et ēz⁹ q̄ de annexis q̄ p̄bat sic. ois alt̄atio sp̄ualis de q̄ b̄ loqtur p̄bs ē alt̄atio b̄z sēsū sed ioi alt̄atiōe fm̄ sēsū alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. ḡ ioi alt̄atiōe sp̄uali alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. Qd̄ aut̄ ioi alt̄atiōe b̄z sēsū alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. p̄bat sic. ois alt̄atio b̄z sēsū aut̄ fit p̄ mediū iirisečū quo fit alt̄atio fm̄ gustū et tactū: aut̄ fit p̄ mediū iirisečū quo fit alt̄atio fm̄ viſū: auditiū: et olfactū: et ioi alt̄atiōe sēsus q̄ fit p̄ mediū iirisečū alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. et b̄ est de se manifestū. et ioi alt̄atiōe sensus q̄ fit p̄ mediū iirisečū alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. et b̄ p̄ bat iductue: q̄ corpori visibili ē aer cōtinu⁹: ga aer illuminās p̄tinat̄ visibili: ita q̄ corp⁹ visibile mouet aer. et aer illuminat̄ mouet visuꝝ int̄ quē aerē et visuꝝ nullū ē mediū. et sīc ē de visuꝝ ita ē de alijs sensib⁹ q̄mutant̄ p̄ mediū iirisečū. nā i auditu pri⁹mus motor ē mot⁹ q̄ ē i aere q̄ p̄cutit p̄caū auris et i olfactu. pri⁹mus motor ē odo: p̄ueniēs ad nares sic igr̄ decl̄atū ē tāi alt̄atiōe corporali q̄z i alt̄atione sp̄uali q̄ alterās primū et alt̄atū sūt sīl'. Sz̄ alteratiōes iste dupl̄r differūt. p̄ q̄ alt̄atio corporalis ē cōis aiata et iaiata: sz̄ alt̄atio sp̄ualis solū copetit aiata. vñ b̄z q̄cūq̄z alt̄ant̄ aiata b̄z eadē alterantur aiata: sz̄ nō eō: q̄ aiata alterant̄ fm̄ sensuꝝ: et iaiata nō. vñ aiata alt̄ant̄ p̄ duas alteratiōes isīl' ut p̄ alterationē sp̄uale exītē i sensib⁹. et p̄ alt̄ationē corporalē exītē i corporib⁹: sz̄ iaiata nō alt̄ant̄ nisi alt̄atiōe corporali. Sec̄do differūt p̄ b̄. q̄ alt̄atio corporal p̄t̄ eē sine cōprehēsiōe illi⁹ alt̄atiōis. et iō cū iaiata alterant̄ nō opz eoꝝ alt̄ationē cōprehēdi. et etiā q̄nīq̄z aiata alterant̄ alteratiōe corporali. et eoꝝ alt̄atio nō cōprehēdit: ut q̄nī alterant̄ sine alteratiōe sēsuꝝ. sz̄ alteratio sp̄ualis nō ē sine cōprehēsiōe seu cognitiōe illi⁹ alteratiōis. et sic p̄z q̄ ioi alteratiōne alterans primū uel p̄pīquū et alt̄atū sūt sīl'. C̄ Notādū b̄z p̄rem b̄: q̄ cū phūs. d. q̄ actio sēsuꝝ ē mot⁹: itelligit q̄ actio sēsuꝝ ē moueri: et nō mouē et pati. nō aut̄ agēsūt enī de v̄tutib⁹ activis et nō passiuis: et sic p̄t̄ intelligi q̄ sensus nō sunt tñi v̄tutes active. Et itellige cū p̄t̄or. d. q̄ q̄litates p̄⁹ fiunt ex p̄mis nō itelligit q̄ q̄litates z⁹ cōponātur ex p̄mis actualr: sz̄ p̄⁹ q̄litates manēt i sc̄dis v̄tualliter quō el̄ta manēt i mirto. p̄t̄ etiā itelligi q̄ q̄litates sc̄de sīt ex p̄mis effective. sic q̄ ly ex denotet circūstātiā cāe efficient̄. nō aut̄ foralīs aut̄ mālis. C̄ Unū itelligo q̄ alteratio sensuꝝ dī sp̄ualis: q̄ ē ad q̄litatē q̄ nō ē sensibilis a sensu sīc ē alteratio ipoꝝ sensibiliū. C̄ Sed dubitat̄ sup b̄ qd̄ dic̄ p̄t̄or. vñ. q̄ nullū corp⁹ alterat̄ nisi cū calefit: aut̄ ifrigidatur: ul' patiat̄ fm̄ aliq̄z p̄mas q̄litatiū q̄s nūauim⁹ ut q̄litatiū p̄mas sensibiliū: b̄ enī nō v̄z ueꝝ ut p̄z in illuminatiōe mediū: et i alt̄atiōe sensuꝝ. et ēt ibi cātar aliq̄ q̄litas z⁹ ex cōmixtiōe corporꝝ sine alteratiōe ad aliq̄z q̄litatē p̄ma. C̄ Itē si nō fiat alteratio nisi cū fit trāsmutatio ad p̄ma q̄litatē: tūc nō eēt p̄ se alteratio ad aliq̄z q̄litatē z⁹. qd̄ ēflz. p̄na p̄z. q̄ si ad q̄litatē secūdā nō fieret alteratio nisi per b̄ q̄ fit alteratio p̄ se ad qualitatē p̄ma. sic nō fieret alteratio p̄ se ad qualitatē secūdā. C̄ Nec rō p̄firmat̄. q̄ p̄ b̄ p̄bat phūs iferi⁹ q̄ ad qualitates de p̄

P̄tinum
notandū,

Secūdū no
tandū,

Tertiū no
tandum

z. cō
de anne

P̄am
bent a
tōes su
rie.

Secūdū

Idē.2.
p.51.52
2.60.2
3. de aia

P̄am
dubiu

Secūdū
dubiu

ma spe qualitatis non est per se alteratio: quod sequitur transmutatione facta ad aliā. Dicēdū ē quod dictū proprie intelligit de qualitatibus per se sensibilibus permanētibus

in absentia suaz carū ubi sit altatio per aliquā qualitatē per primū excluduntur due istatiae. quod nec qualitas cāta in sensu manet in absentia sue cāe. qm actus itēdit quod ē quod dā qualitas non manet in medio in abūtia sensibilis vibilis. nec lumē manet in medio in abūtia lumīaris. per primū excludit 3ter instatia. qm ubi cātūr aliquā qualitas ex sola cōmīxtiōe corporū ibi non sit altatio per aliquā qualitatē. C Ad alio dico quod ad qualitates scđas per se sensibiles ē altatio per se. sed non per nec ē sil'e de qualitatibus corpeis per se sensibilibus: tem de qualitatibus de per spe qualitatibus. qm transmutatione ad qualitatē de per spe qualitas non ē per se et neccio de hoc in hoc in sed transmutatione ad qualitatē secūdā per se sensibile ē per se et non neccio a hoc in hoc. Unū probs iferio ubi pbat quod ad qualitatē de per et 4ter spe qualitas non ē per se altatio non solū fūda sup hoc. ver 3. quod sequitur transmutatione facta ad aliā. sed fūda tor sup his duobus. ver 3. quod sequitur transmutatione facta ad aliā. et quod transmutatione ad istas non ē neccio et per se a hoc in hoc. sed altatio ad qualitates scđas per se sensibiles ē per se et neccio a hoc in hoc et cetera. C Notandum quod cū dicitur dicitur quod aiata cū altatio fūm sensus tem cōprehēdit eoz altatio proprio nō intelligit quod in o*rum* altato fūm sensus suaz pria alterationē. quod hoc nō ē uez de oibus sensibus. qm de sensibus sentientibus per mediū exiresecū nō ē uez. Ulerūtū de sensibus sentientibus per mediū itrisecū utru apphēdat alterationē per prius sui obiecti nō ē cura ad prius. Ulerūtū hoc ē uez quod qm aiata alterant fūm sensus illa altatio priparit ab aliquā vertute cognitiua quod uis nō cognitat a priparo sensu. C Sed dubitat hoc. sed ut per oē alterās sit sil'e cū altatio sic quod nullū sit corpus mediū int̄ illa. et ver quod nō. quod ignis approximatur aquod veriformitur dispositio*n*e in oibus suis ptibus in quā aquā totā pot ignis similitudine calefaciēdo quod libet ptē ipio aquod: et aliquā ps illio aquod distāte ab igne: cū igne ignis nō sit sil'e cū pte aquod distāte ab igne quā tem ptē altat. sequitur quod nō in oial teratiōe alterās et alteratū sunt sil'e. C Nec pot dici quod primū alterās pte distāte ē illa ps quod ē media inter ignē et pte distāte: quod illa ps media ē oino sil'e cū pte distāte ut supponit. et sil'e nō agit in sibi sil'e oino igne ps media nō alterat pte distāte ab igne. C Itē sol alterat hoc iferiora: et tem nō ē sil'e his iferioribus. genera. C Et si dicat quod sol ē alterās remotū: et in alteratiōe hoc iferiora nō operat quod alterās remotū sit sil'e cū altatio. Unū sol altat spas ifioriores: et spe ifioriores alterat ista iferiora et prefigūatur his iferioribus. et sic sunt sil'e cū eis. hoc nō ver uez: quod nō solū sol alterat hec iferiora. sed ē planete supiores a sole alterat hec iferiora. si igne alterās remotū altaret mediū oportet quod planete supiores sole altaret sole sed sol nō ē alterabilis ad aliquā qualitatē sensibile nisi ad lumē: quod nec ad calidū nec ad frigidū et sic de alijs. genera sol alterat a spis supioribus ad lumē quod ver inconveniens: quod sol nō ver recipie lumē ab aliquā alio. C Circa illā dubitationē ē intelligēdū quod alterās per duplex accipint. sed priparie et iprope. Imprope illō dicitur alterās quod solū pp hoc dicitur alterās. quod alterat alteratē. verbi gra. si ignis calefaciat aquā: et aquod calefacta calefaciat me. tem si ignis dicat calefacē me hoc nō ē non si quod calefaē calefacētē me: et illō nō ē ver alterās: quod si remouere: et aquod remaneret calefacta sic prius nō calefacētē me. Alioo dicitur alterās priparie ut illō quod

nō solū alterat alterās: sed et alterat alteratū: ita quod si illō auferat alteratū nō altaret ulnō ita perfecte alterare sic alterat ipso posito ut si sol calefaciat aquā et sol et aquod sil'e calefaciat aliud corpus quod nō ita perfecte calefaciet ab aquod sola. nec a sole tem sicut calefit ab ambobus sil'e: tem sol et priparie alterās illō corpus: quod nō solū dicit alterās: quod altat alteratē. sed aquā. sed dicitur ver et priparie alterās: quod illo remoto illō corpus nō ita perfecte altaret. C Ulterio distinguo de alteratē et alterato. qm utruque ē duplex. ver 3. totale et priparie. Totū enī ens in actu ē alterās aut alteratū totale: et ptes sunt alterātes: aut alterate priparies. Dico ergo quod probs in illo processu logitur de alteratē totali et de alterato totali: et itēdit quod in o*rum* alteratiōe proprie dicitur ē aliqd alterās totale. quod priparie alterās ē sil'e cū alterato totali: ita quod iter illa nullū ē mediū. et hoc ver sufficē ad itētionē phi. qm illā principalē deducit ad probatū quod in mouētibus et mos ē et processus in ifim ex oibus illic fieret vnu ifim fig continuationē uln fig prefiguationē et illō sequitur supposito quod aliqd priparie alterās totale sit sil'e cū alterato totali. tem enī sequitur quod si in talibus alteratibus et alterās sit processus in ifinitū. et in o*rum* alteratiōe alterās aliqd sit sil'e cū alterato quod ex oibus illis alteratibus et alteratis sit aliqd ifinitū fūm continuationē uln prefiguationē: sed nō operat quod oē alterās iprope sit sil'e cū alterato. C Dico et quod loquendo de alterato priparie nō operat quod cū aliqd alterat quod hec aliqd alterās quod sit sil'e cū eo ut pot per pri rōne dubitatiōis: nec operat quod oē alterās priparie sit sil'e cuz aliqd alterato ab eo. qm si ignis veriformiter calidus in o*rum* pte sua alteret aquā nō operat quod per ignis remoti or ab aquod hec aliqd alteratū sil'e eo. qm vna per illio ignis nō alterat aliā ex quod totus ignis ē veriformiter calidus fig quod libet sui pricē. pot et quod alteratū priparie per alterari ab aliquā distāte ab eo absque hoc quod altat et a me dio: et alterās priparie per alterare distās ab eo absque hoc quod alterat mediū. Dico tem quod alterās priparie et tota le nō pot alterare distās ab eo nisi alteret mediū: quod alioquin nō ē et necesse quod aliqd alterās totale et sil'e cū alterato. Silent nisi ita ē et nihil referret quod lecū quod corpus ē et iter alterās mediū et alteratū. quod ē mānifeste fig: quod māltū refert an corpus mediū sit rātū: uln dēsū: opacū: uln diaphanū et cetera. C Ad per igne in hoc dicēdū quod ignis calefacies aquā veriformē in oibus suis ptibus calefacit imēdiate pte distāte ab ea tanque calefactibile seu alterabile priparie. et nō operat quod alterās sit sil'e cū alterato priparie. C Ad alio dico: dicitur ut dicitur proprio in libro de celo. quod totū celū fūm sui per fūditatē alterat et agit in ista iferiora: et orbis stella rū nō alterat nisi sic alteratā priparia. et sic sol nō alterat ista iferiora nisi sic alteratā priparia. nec operat quod orbes uln stelle supiores sole alterēt sole cū solum sint alteratā priparia. Sigs tem uelit dicē quod stelle supiores sole alterēt sole pot dicere quod nō cānt in sole lumē sed aliquā aliqd qualitatē nobis īgta. C Intel ligēdū quod quod uis alterās remotū alteret mediū sibi imēdiatū: et etiā alterabile distans. nō tem sp alterat mediū et extremū ad eādē qualitatē: ut pot de obiecto sensu quod alterat mediū. et ēt ipos sensus: nō tem ad eādē qualitatē. nā sensibile altat sensu ad sensationē et nō alterat mediū ad eādē: ut piscis detētur in rhetē alterat manū piscatoris alterādo rhetē nō ad eādē qualitatē sed ad aliā. C Sed dubitū ē ut per alterās distās ab alterato dicat alterās solū pp hoc: quod al-

Ad primā rationem,

Ad secundā rationem,

Aut dī

Pbificoꝝ

terat alterās. s. illō qđ primo alterat: sic qđ alterās
distās alteret mediū: t̄ solū mediū sic alt̄atū alt̄et
alt̄atū distās a p̄ alterāte: aut alterās distās dicit̄
alterās vē t̄ pprie sic qđ ip̄z t̄ me^m s̄il̄ alteret distās
a p̄ alterāte. C Elī h̄ dubitū vī eē dicēdū qđ alterās
distās vna cū medio vē t̄ pprie alterat alterabile
remotū qđ distat a p̄ alterāte p̄ mediū alteratū. t̄
nō solū mediū alt̄at extremū pprie. v. g. In altera
tiōe ferri a magnete magnes t̄ mediū alterat ferz
t̄ nō solū alteratū a magnete alterat ferrū: qđ t̄ re
mota magnete medio exiūte disposito sic dispōit̄ i
p̄ntia magnet̄ ferrū qđ alt̄aref eo mō sic alt̄aref in
p̄ntia magnet̄. qđ ē fl̄z: qđ tūc abūte magnete: ferz
moueref localis: t̄ nō magis ad vñā dñā pōnis qđ
ad alia. igif moueref ad oēs dñā pōnis: t̄ sic mo
ueret motib̄ h̄rijs. qđ est ipo^{le}. C Et si diceref qđ
me^m nō pōt manē i p̄sili dispōne abūte magnete:
t̄ ipa p̄nte. Adhuc vī qđ rō stet: qđ pol̄ c qđ p̄ ima
ginationē me^m maneat i eadē dispōne i p̄ntia: t̄ in
abūtia magnet̄. s̄z nō ē pol̄ p̄ imaginationē qđ ferrū
s̄il̄ moueat motib̄ h̄rijs: qđ tñ sequit̄ si me^m eēt to
tū alterās ferrū: t̄ ex po^{lbz} imaginationē nō sequit̄
ipo^{le} b̄z imaginationē: qđ tñ seqr̄t̄ si me^m eēt totū
alt̄ans. ḡ me^m nō ē p̄cisa cā: t̄ total̄ p̄pe alt̄atiōis.
C Item alijs exñs i aq̄ calefacta a sole magis ca
lefit i p̄ntia solis qđ calefiēt i abūtia solis aq̄ rema
nēte eq̄lit̄ calida sic fuit p̄nte sole. qđ nō eēt nisi tā
aq̄ qđ sol alt̄arēt t̄ nō solū aq̄. C Itē radio solis in
trāte p̄ fenestrā dom⁹ aliq̄ ps p̄fecti⁹ t̄ itēs⁹ illumi
nat. s. ps iterioz dom⁹ qđ directe opponit̄ fenestre:
iter quā pte t̄ solē nō ē paries medi⁹. ps dom⁹ im
mediata radio iter quā t̄ solē ē pies medi⁹ ut p̄z
ad sēsū qđ nō eēt si solus radi⁹ caret lumē i domo:
qđ ps int̄ioz dom⁹ directe opposita fenestre. t̄ ps
immediata radio nō directe opposita fenestre sūt eq̄
disposito ad receptionē lumis: t̄ sūt eq̄ ppique ra
dio illuminati utrāq̄. t̄ nō est mai⁹ ipedimentū ex
vna pte qđ i alia. igif si solus radi⁹ caret lumē eq̄ i
tēse illuminaret oēm pte dom⁹ eq̄lit̄ disposita tap
proximati. qđ nō ē uez: ut p̄z ad sēsū. ḡ nō solus
radi⁹ illuminat ptes dom⁹. s̄z radi⁹ t̄ solū illumi
nat ptes dom⁹. C Itē rō fūdat sup illā ppōnē. v̄z
qđ idē agēs sufficiēs ad totale eq̄lit̄ approximatū
diuersis passiuis codē mō dispositi⁹ cāt i eis eq̄lē t̄
eq̄ itēsū effectū. cū igif radi⁹ solis sic itrās p̄ fene
strā nō cāet eq̄ itēsū effectū i oī pte medijs eq̄ dispo
sita ei eq̄lit̄ approximata. p̄z qđ radi⁹ nō ē cā total̄
illuminatiōis medijs. s̄z radi⁹ cū sole: t̄ sic mltū di
stās sol ab aliq̄ p̄t agē i illō imē^{le} t̄ nō dico imē^{le}
pm sitū: sed imediate fm causalitatem. quare t̄c.
C Et qđ augēt̄: t̄ augēs. Appō enī qđā ē
augmētū. Quare s̄il̄ sūt: t̄ qđ augēt̄: t̄ au
gēs t̄ detrimētū. Detrimētū enī cā ē abla
tio qđā. Manifestū igif qđ mouentis ulti
mi: t̄ moti primi nullū est mediū: fm me
diūm mouentis: t̄ eius quod mouetur.

Cluec ē 3° ps 1° ptiis pñ h^oe hui^o capl'i i q̄ declaf tñia
ps maioris pñ h^oe demñatiois. v3. q̄ i oī motu ang-
mētatiōis ⁊ dimiutiōis mouēs primū ⁊ motū sūt
sil'. ⁊ h^c ē 7° 2 de āneris q̄ pbaſ sic. Augmētū ē q̄
dā appō. sed iter illō qđ addit⁊ ⁊ illō cui additor
nullū ē me^m. ḡ iter augēs ⁊ illō qđ augeſ nullū ē
mediū. ⁊ p 2ñø augēs ⁊ illō qđ auget sūt sil'. iḡ i

8. *edictio* ex annuncio,

oi motu angmētatiōis mouēs primū t motū sūt
sil'. Sill' decremētū ē qdā ablātio. sed iter illō qd
aufert. t illō a qd aufert nullū ē mediū. qd i oi motu
decremēti siue dimiutiōis iter mouēs t motū nūl
ltū ē me". Et oib' igif his pbs pcludit hñc pñ^{lēm}
bui' ca. v3. qd iter mouēs primū t pñ^m motū ab eo
nullū ē me". t hñc pñ^{lē} itētū i hñ caplo. C S3 circa
hāc rōnē pñi p quā rōnē pbs pbat qd i motu ang-
gmētatiōis t dimiutiōis nullū ē mediū iter mo-
uēs t motū ē dubiū. nā rō pñi solū accipit qd iter
illō qd addit t illō cui addit. t iter illō qd aufert
t illō a qd aufert nullū ē mediū. sed p hñ nō vñ pba-
re qd iter mouēs t motū nullū ē mediū: qm i motu
augmētatiōis illō qd addit aucto nō ē mouēs: iō
aia uegetatiua: t calor nālis mouēt i augmētatio-
ne: ut p3 2° de aia. sed nec i dimiutiōe ē mouēs il-
lō qd aufert a dīnuto. igif rō pñi hñ nō pcludit qd i
ter mouēs t motū i istis motib' nullū ē medium.
C Dicētū qd i motu augmētatiōis illō qd addit
alitā ab eo cui imētē addit: qz alit alimētū nō pos-
set pueri i nām aliti. t sic alimētū qd addit ē alte-
ratū. t illa ps aliti cui alimētū addit ē primū alte-
rās. sed iter alterās primū t alteratū nullū ē me-
diū: t iō p hñ qd illō qd addit ē sil' cū eo cui addit
satis hētū qd i motu augmētatiōis primū monēs
t primū motū sūt sil'. Et eodē mō pōt saluari qd i
dimiutiōe mouēs t motū sūt sil'. qd illō qd aufert
a dimiuto alterat: t i alteratōe mouēs t motum
sunt sil': iō in dimiutione op3 qd mouēs t motū sil'
sint: ut prius probatur. quare t c.

q *Toniā autē que alterātur : alterant
oia a sensibilibus : t̄ solū horū alte
ratio est : que cūq; s̄m se dicūtur pa
ti ab his : ex his considerabimur.*

C^{on}siderandum est quod capl'm hui' facta' i' q' phūs ostendit q' so-
lū ad q'litates sensibiles sit p' se alteratio & pertinet
4^{or} p' res p' n'les: q' i' p' p' b's p'ponit itētōne suā. i' 2^a
ib' Alioꝝ enim marime.] Probat q' ad ea q'sunt
de 4^a sp' q'litas nō ē p' se altatio. i' 3^a ib' Negat in
hūtib' &c.] Ostendit q' ad ea q'sunt i' p' sp' q'litas
nō ē p' se altatio. i' 4^a ib' Manifestū igit' ē.] Con-
cludit p' b's ex p'cedētib' q'nē p'ncipal' itētā i' B' ca-
plo. In p' igit' pte p'ncipali hui' capli p' b's ponit i'
tētōne suā dices. q' ex sequētib' p'siderādū est q'
oia q' altant' p'z q'litas sensibiles. & p' p'nis illis so-
lū cōpetit p' se altari q' p' se patiunt' & q'litasib' sensi-
bilib'. vñ 2^{or}. d. sic. Considerādū ē ut p' mot' altati-
ōis iuenias i' oib' q'litasib' sensibiliib' aut i' qbus-
dā. & dicit q' ē manifestū q' illa altatio iuenit i' p'
q'rietate q' ē i' actu. vñ in frigiditate: caliditate: hu-
miditate & siccitate. & s'il'r vñ eē i' q'litasib' seqntib'
illas. ut i' duritie: mollitie. tñ ē p' i' q'litasib' p'mis.
2° vñ i' istis mediātib' p'mis. & s'il'r ē i' gustu. i' sonis
aut' vñ q' altatio ē i' g'ui & leui mō equoco cū istis
cū son' sit passio fcā ab aere a p'cussiōe corpore. in
olfatib' at q'dā q'litas variate sūt. sed q'ria latet i'
eis ut dcm' ē i' libro de aia. & cū ita sit cū dixit. Et
alt' altant' a sensibiliib'. itelligēdū ē ab oib' sensibiliib'.
sed si itellererim' ul'itatē sui. Si at excipiēm'
sonos & seqntur q'd manifestū ē q' mot' altatiois isti-
us g'nis ē i'm de p'dicamento q'litas. C^{on}siderādū
p'nt tria nōri f'm 2^{rem}. p' 3^m ē q' p' b's nō loquuntur B' nisi
de altatioe corruptiua q' ē a q'litate q'ria i' q'litatē
q'ria. 2^m ē q' b' al'atio de q' B' loqtur ē p' iter p'mas

200

Soluti

200

四

6

q̄litates tāgibiles q̄ sūt caliditas: frigiditas: hūdītas: & siccitas. sc̄dario vō ē iter ḥrīa tāgibilia q̄ sequūtur q̄litates p̄mas ut sūt mollities & durities. C Tertiū ē q̄ iter q̄litates ḥrīas sensibiles ab alijs sensibilib⁹ ut sūt color & odor: ē altatū s̄ nō p̄ sed mediātib⁹ p̄mis q̄litatib⁹: & nō ē istātia i alibus q̄litatib⁹ p̄ se sēsibilib⁹: nisi sit i sonis q̄ p̄cipiū tur ab auditu: qm̄ i oib⁹ his q̄litatib⁹ p̄ se sensibili b⁹ ē alteratio p̄terq; i sensibilib⁹ ab auditu: uerūtū utq; sit istātia i illis ul' nō 2° nō detm̄iat h̄. C No tādū q̄ iter q̄litates alias a p̄mis q̄litatib⁹ sensibili b⁹ ē altatīo p̄ se l̄ s̄ nō p̄: q̄ alteratio inter istas q̄litates secundas est per se alteratio in ḥrīus: & nō est sic de qualitatibus de p̄ma sp̄e q̄litatis ut p̄z.

C Aliorū enī maxie utiq; q̄s existimabit i figuris & trāslatiōib⁹: & hitudib⁹: & eoz re motiōib⁹ & acceptiōib⁹: vñ enī ēē q̄ alteratiois. Nō ē aut neq; i his s̄ fūt hec cū quedā alterātur. dēsata enim aut rarefacta: aut cum fiat calida: aut frigida materia: alteratio autem non est.

C Hec ē 2° ps p̄n^{lī} hui^o caplī i q̄ declat q̄ i his que sūt de 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō ē p̄ se altatīo. Un i tota ista pte & i pte seqnti on̄dit p̄bs q̄ solū fm̄ q̄litates sē sibiles de 3° sp̄e q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo: & h̄ ē 5° 2° p̄n cipalis hui^o libri. & q̄ h̄ ē qdā exclusiva cui^o ex ponētē affirmatiū p̄bs h̄ suppōit tanq; māifestā s. q̄litates de 3° sp̄e q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo. iō p̄bs ondit h̄ solū exponentē negatiā. vñ pbatio 2° n̄is p̄n^{lī} p̄t sic foīari: p̄z q̄litates de 3° sp̄e q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo: & p̄z nll'as q̄litates de alijs sp̄eb⁹ q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo. ḡ solū p̄z q̄litates sēsibiles de 3° sp̄e q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo. q̄na tenet q̄ arguit ab exponētib⁹ ad expositā. p̄mā vō p̄tē antis. i. exponētē affirma tiā p̄bs supponit tanq; manifestā. vñ. q̄ ad q̄litates sēsibiles de 3° sp̄e q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo. alteram̄t p̄tē pbati. i. exponētē negatiā. vñ. q̄ fm̄ nullas q̄litates a q̄litatib⁹ de 3° sp̄e q̄litatib⁹ ē p̄ se altatīo. & q̄ de q̄litatib⁹ de 2° sp̄e q̄litatib⁹ ē manifestū q̄ ad il las nō ē p̄ se altatīo: q̄ nālis p̄o ul' ip̄o q̄ sit de 2° sp̄e q̄litatib⁹ p̄sequitūr formā s̄balē. nec h̄nt fieri suc cessive circa idē ens i actu. iō p̄bs h̄ supponēs nō fac mētēnē de his q̄ sūt i 2° sp̄e q̄litatib⁹ sed solū probat q̄ ad q̄litates q̄ sūt dep¹ & 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō est p̄ se altatīo. Un h̄ i 2° p̄tē p̄n^{lī} hui^o caplī p̄bs pbati q̄ ad q̄litatē de 4° sp̄e q̄litatib⁹ cuiusmodi sūt foīa & figura nō ē p̄ se altatīo: de qb⁹ tñ maxie vñ q̄ ad il las sit p̄ se altatīo. nā ad vñsōes & remotiōes eaꝝ vñ ēē p̄ se altatīo. s̄ q̄ ad q̄litates de 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō sit p̄ se altatīo pbati phūs: & h̄ ē 8° 2° de anexis q̄ tripli p̄bat. & p̄z h̄ h̄ p̄s p̄tē tres p̄ti^{1a}. 2° ibi L Ex q̄ qdē t̄c. Jz^o ibil Ampli^o & altr. Jn p̄ i gr̄ p̄tē hui^o p̄tē p̄bat illa & sic. ad illas q̄litates q̄ so lu acgrūtūr p̄ trāsmutatiōes ad alias q̄litates nō ē p̄ se altatīo ut p̄z de se. sed q̄litates de 4° sp̄e q̄litatib⁹ acgrūtūr solū p̄ trāsmutatiōē factā ad illas q̄litates: ut p̄ altatīoē ad q̄litates p̄mas. ḡ ad q̄litates de 4° sp̄e q̄litatib⁹: ut sūt foīa & figura nō ē p̄ se altatīo. maior ē māifesta. & mior declatē declatiōē exēplari. nā cū mā s̄bta istis q̄litatib⁹. vñ. foīe & figura p̄dēsat aut rarefit ul' frigefit siue calefit fit mutatio ad formā & figura de 4° sp̄e q̄litatib⁹. C Notādū fm̄ expositores h̄ q̄ foīa & figura sic dīnt qm̄ figu

ra iportat def̄mationē q̄litatib⁹. qm̄ figura ē illa que fm̄ ul' fm̄ claudit siue cōprehēdit. figura enī rep̄f tā i reb⁹ artificialib⁹ q̄ i reb⁹ nālib⁹. sed figura de q̄ blogtū phūs ē foīa rei artificialis dās ēē specificū artificiato ut ē foīa accītālis. qm̄ foīe artificiōs sūt accītālia. C Notāda sūt h̄ duo p̄z 2° 3°. p̄ ē notādū q̄ gnātio foīaz & figura segtūr alteratiōē māe. qm̄ mā p̄dēsat aut rarefit fm̄ dicētes q̄ raritas & dēsitas sūt cā gnātiois & corruptionis. aut qm̄ calefit: & ēt ifrigidat fm̄ q̄ ē ueꝝ in se. C 2° est notādū fm̄ 2° 3° q̄ raritas & dēsitas sunt qualitatēs p̄ntes calidū & frigidū. hec 2°. Intellige q̄ raru & densum vno modo possunt dici qualitatēs. alio mó p̄positiōes ut p̄z er libro p̄dītōꝝ.

C Ex q̄ qdē enī ē foīa statue: nō dicim⁹ for mā: neq; ex q̄ figura piramidis ē. aut lecū: s̄ denominatiōes sūt h̄ qdē enī: illō vō cereū: aliud aut ligneū. Qd̄ aut alteratur es dicim⁹. Es qdē enī humidū ēē dici m⁹: aut forte aut calidū. Et nō solū sic: s̄ humidū & calidū es ēqliter dicētes passio ni māz. Qm̄ igit̄ ex q̄ qdē foīa: & figura: & qd̄ fm̄ ē equoce nō dñr. cū figuris: q̄ ē ex illo sunt q̄ āt alterāt: cū passiōib⁹ equoce dñr: māfestū q̄ i solū sēsibilib⁹ alteratio ē

C Hec est 2° p̄tē hui^o caplī i q̄ ponit 2° rō q̄ talis ē. Illa ex qb⁹ fūt foīe & figure de 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō cōicāt i noiecū formis & figuris. sed illa q̄ alterātur cōicāt i noie cū q̄litatib⁹ fm̄ q̄s alterātur. ḡ illa q̄ altant nō altant fm̄ foīas & figurās. & p̄n ad foīas & figurās de 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō ē p̄ se altatīo. maior declat. qm̄ cū de ere fit idō lū nō dicim⁹ q̄ es ē idoli. & cū ex ligno fit lec⁹ nō dicim⁹ q̄ lignū ē lect⁹ q̄uis dicam⁹ q̄ lect⁹ ē ligne us. Un foīa & figura de 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō p̄dicātur de s̄bo ex q̄ fūt. nec i p̄creto nec i abstrato q̄uis s̄bm̄ p̄diceſ de eis i p̄creto ut lect⁹ ē ligne⁹: idoli ē ereū. & sic p̄z maior. vñ. q̄ qualitatēs i 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō p̄dicātur de s̄bis ex qb⁹ fūt. mior aut p̄z. q̄ ille qualitatēs ad q̄s ē p̄ se altatīo p̄dicātur i p̄creto de suis s̄bis. nā q̄ ad caliditatē & frigiditatē ē p̄ se alterātur. iō dicim⁹ q̄ illō qd̄ altat̄ in fine alteratiōnis est calidū aut frigidū. & sic qualitatēs ad quas est per se alterātio p̄dicātur denominatiōe de suis s̄bis quod tamen non accidit in qualitatibus de 4° sp̄e q̄litatib⁹. C S̄z dubitāt q̄ sicut ē in illis de 3° sp̄e q̄litatib⁹ q̄ foīa ad quā ē alterātio nō p̄dicāt de s̄bo i abstracto: s̄z i p̄creto. qm̄ si lignū fiat albū: hec nō ē vā i abstracto. lignū ē albedo. s̄z hec ē vā i p̄creto. s. lignū ē albū. & sic ē de illis de 4° sp̄e q̄litatib⁹. q̄ nō p̄dicāt de suis s̄bis i abstracto s̄z i p̄creto: q̄uis enī hec sit fl̄a. es ē figura. tñ illa ē vā. es ē figuratū. & sic nō est diuersitas q̄: tñ ad h̄ iter q̄litates de 3° sp̄e q̄litatib⁹ & de q̄rtā. q̄ utraq; p̄dicāt i p̄creto de suo s̄bo & nō i abstracto. Itē si aliq̄ q̄litates de 4° sp̄e q̄litatib⁹ nō p̄dicāt de suo subo h̄ nō ēē nisi p̄ penuriā noīuz. i. q̄ nō h̄nt denoiatiua. si tñ habe rēt noīa denoiatiua illa p̄dicātē de s̄bstatiis illa rū q̄litatū. Ista igit̄ diuersitas nō ē nisi i mó loquē di. & sic vñ q̄ illa rō fūdef i aliq̄ reali. & p̄n nō p̄cludit rōnabilit̄. C Dicēdū ē igit̄ ut mībi vñ q̄ cōcretū ē dupl̄. s. qdā p̄mū. & qdā remotū. Ju DD iiiij

Primum
tandū.

Secundū no
tandum

Secunda rō

Dubium
primum.

Secundus.

Ad primū
concretū
est duplē,

Phisicorum

Replicā.

Ad replicā

Ad secundā

L. cō. 16

L. cō. 17

Mis ad q̄ p se alteratio cōcretū primū q̄litas ad quā ē alteratio pdicat de sbo alteratiōis: sic albū ē primū cōcretū h̄ abstracti qd̄ ē albedo. t illud cōcretū pdicat de sbo trāsmutato ad albedinē p alterationē: qm̄ illa ē vā. lignū ē albū. s̄ i illis q̄ sūt i q̄rta spe q̄litas cōcretū primū nō pdicat de sbo il lāz q̄litarū: s̄ cōcretū remotū foīe t figure bñ pdicat de suis s̄bis: ut foīatū t figuratū vē pdicat de his q̄ sūt trāsmutata ad foīaz ul' ad figurā. **C**Et si dicat q̄ illa noia. v3. lect⁹ t statua sūt abstracta. t ista noia q̄ sūt abstracta nō pdicant de s̄bts foīaz t figura x: id p̄hs vult q̄ ad formā t figura nō sit p se altatio: s̄ idē accidit i illis q̄ sūt de 3⁹ spe q̄litas: qm̄ in illis noia abstracta foīaz nō pdicant de s̄bis foīaz. qm̄ ista ē falsa. lignuz ē albedo. sic illa. lignū ē lect⁹. p eādē igit̄ rōnē ad q̄litas de tertia spe qualitas nō ēt p se alteratio. cui⁹ ḥriū dīc p̄hs hic. **C**Ad illib̄ ē dicēdū ut mihi vī q̄ oē nomen significās cōpōnē ex mā t forma: uel ex māli t formalī ē nomē cōretū. t nomē significās formā tñ ē nomē abstractū. t cōretor̄ qdā ē cōretū primū: ut nomē significās p̄cise cōpositū ex mā t forma: si uel illa forma sit s̄balis sine accūtalis: t cōretuz remotū nō solū significat cōpōnē ex mā t forma: s̄ ēt significat ul' cōnotat aliq̄z alia cām a mā t foīa: ul' rē alt̄i p̄dicamēti. v.g. hec noia hō: aīal: aīin⁹: t sic de alijs nosb̄ s̄be significat s̄bam cōpositā p̄cise: t hec noia lect⁹: dom⁹: t sic de alijs significat p̄cise cōposita ex mā t forma. sed hec noia hūana s̄us domificat⁹ ul' mām t formā ip̄tāt alia cām effectuā. qm̄ cū dī domificatū ē figuratū significa tur q̄ dom⁹ ē fca. dico igit̄ q̄ illa noia lect⁹: dom⁹: statua: t sic de s̄lib⁹ sūt cōreta p̄ seu prima. t i illis i qb̄ ē p se altatio. primū cōretū pdicatur de sbo forme: qd̄ nō cōtingit in illis q̄ sūt de 4⁹ spe q̄litas. **C**Sciēdū q̄ cōreta p̄ria s̄be t qualitati de 4⁹ spe qualitas nō pdicatur vē de suis māebus qm̄ illa ē flā. mā hoīs ē hō. t hec s̄līr corp⁹ hoīs ē hō. t ēt illa ē flā: cuprū ē statua. lignū ē lect⁹. lapides t ligna sūt dom⁹: t sic de alijs. ista enī dīr cōreta q̄ cōcernūt supposita. i. ididua p se existētia. sed cōreta prima alioz accūtū vē pdicant de suis māeb⁹ ppings. qm̄ ista ē vā. lignū ē albū. q̄tū. sil'e. t sic de alijs cōret̄ alioz p̄dicamētoz. qdā enī cōreta cōernūt sua supposita. h̄ ē ididua per se extītia t qdā cōernūt mām: sic q̄ vē pdicantur de sua mā t supponit p ea. **C**Unī sciēdū q̄ qdā dicūt q̄ pp h̄ forme t figure nō cōicāt i noie cū s̄bis formaz t figura z: sed cōicāt i ee cū s̄bis formaz t figura z: q̄ nō sūt alie res a suis s̄bis. sed h̄ vītate isti p̄dicūt s̄bi ipsis: q̄ si sint eedē res cū suis s̄bis cōicāt i eodē noie cū suis s̄bis. qm̄ si lect⁹ sūt idē qd̄ lignū: t nō dicat aliq̄ rē a ligno: tūc illa ē vā. lignuz est lectus: q̄ si lignū nō est lectus: t lignum est: t lect⁹ est. igit̄ lignū non est aliō a lecto. t p̄ p̄ns est alia res a lecto.

CAmpl⁹ t aliter dicē icōueniēs est. Dicē enī hoīez alteratū eē: aut domū accipiētē finē ridiculū ē: si p̄fectionē dom⁹ tēctionē aut laterationē dicim⁹ alterationē eē: domo aut laterata: aut coopta alterari domū. manifestum aut est quia quod est alterationis: non est in his que sunt.

CHecez p̄ticula 1⁹ p̄tis p̄ncipalis hui⁹ caplī i q̄ ponit 3⁹ rō p̄bas q̄ ad illa q̄ sūt de 4⁹ spe q̄litas nō ē p se alteratio. t rō ē illa: si ad q̄litas de 4⁹ spe qualitas ēt p se altatio: tūc res alī caret qm̄ recipet q̄litate de 4⁹ spe q̄litas. s. qm̄ aegreret formā uel figura. qm̄ p̄z de se: q̄ qm̄ s̄bm acgrit aliq̄z q̄litas ad quā ē p se altatio: tūc s̄bm alterat̄: q̄ trāsmutatur trāsmutatio ē alteratio. falsitas p̄ntis p̄z: q̄ qm̄ res p̄ficit t ḡnat acgrit q̄litate q̄ ē de 4⁹ spe q̄litas qm̄ qm̄ dom⁹ p̄ficit t ḡnat manifestū ē q̄ acquirit nouā formā t nouā figurā. sed h̄ ē fl̄m. q̄ qm̄ res ḡnat t p̄ficit alterat̄. Ridiculū enī ē dicē aliqd alterari qm̄ p̄ficit t ḡnat. h̄ igit̄ p̄ns ē falsū. q̄ res alterat̄ qm̄ acgrit q̄litate de 4⁹ spe q̄litas. t p̄ p̄ns ad q̄litate de 4⁹ spe q̄litas nō est p se altatio. Unī p̄t̄ format hāc rōnē sic. In alteratiōne manet idē s̄bm ens i actu i p̄n⁹ alteratiōnis t i fine. s̄ i acq̄sitiōne for me t figure de 4⁹ spe q̄litas nō manet idē s̄bz i p̄n⁹ illi⁹ trāsmutatiōnis t i fine. ḡ trāsmutatio q̄ est ad formā ul' figura de 4⁹ spe q̄litas nō ē altatio. maior p̄z de se. t minor p̄ba: q̄ qm̄ ḡnat dom⁹: dom⁹ acgrit nouā formā t nouā figura. s̄ i ḡnatiōne do mus nō manet idē s̄bm i actu i p̄n⁹ ḡnatiōnis t i fine: q̄ i fine addit̄ aliq̄ res nouā q̄ ē p̄s s̄bi ut coop torii ut tegle ul' aliqd h̄. **C**Sciēdū tñ q̄ illa rō nō ē ḡnalis i oī acq̄sitiōne figure: q̄ sustētāt sup h̄. v3. q̄ nō manet idē subm i p̄n⁹ illi⁹ trāsmutatiōnis t i fine. qd̄ nō ē ul' ueq̄: q̄ i trāsmutatio cere de vna figura ad alia manet idē subm i actu i p̄n⁹ trāsmutatiōnis t i fine. vñ mihi vī q̄ illa rō solū p̄bet q̄ qm̄ fit trāsmutatio ad aliq̄z figura nālē alicui s̄b iecto t inseparabile ab eo: tūc illa trāsmutatio non ē alteratio: q̄ tūc res alī caret qm̄ p̄ficeret t ḡnaret. qd̄ nō ē ueq̄. Jō vī mihi q̄ p̄ rō q̄ sūda t sup h̄ q̄ qualitates de 4⁹ spe qualitatis solū acgruntur per trāsmutationes per se ad alia cū hoc addito q̄ h̄ trāsmutationes sunt necessario a ḥrio in ḥriuz. est rō super quam phūs hic fundatur. quare tē.

CNeq̄ i hītib⁹: habit̄ enī vītutes t malitiae sūt. Aīt̄ at oīs t malitia ad aliqd sūt sic sanitas qdē calidoz: t fridoz mēsura tio qdā ē: aut eoz q̄ sūt ifra: aut ad aliqd ḥt̄inēs. S̄līr aut t pulchritudo: t macies ad aliqd sūt. Dispōnes enī qdā p̄fecti ad optimū sūt. Dico at p̄fecti: qd̄ sanat: t dis positiū est circa nāz. Qm̄ ḡ vītutes t malitiae sūt ad aliqd. hec at neq̄ ḡnatiōnes sūt: ḡnatio ip̄oz. neq̄ alteratio oīno māise stū ē q̄ nō ē oīo. qd̄ ē altatiois circa hit̄.

CHecez 3⁹ ps p̄ncipalis hui⁹ caplī i qua phūs ostēdit q̄ ad illa q̄ sūt i p̄⁹ spe qualitas nō ē p se alteratio t ḥt̄inēt̄ tres p̄n⁹: q̄ i p̄⁹ oīdīt q̄ ad hit̄ t ad dispōnes corporis nō ē p se altatio. In 1⁹ ibi Neq̄ circa aīe vītutes. Jōndit q̄ ad hit̄ t ad dispōnes aīe q̄ sūt i pte appetitiva nō est alteratio. In 3⁹ ibi At vō neq̄ tē. Jōndit q̄ ad hitus t dispōnes aīe q̄ sūt i pte intellectiva nō ē p se altatio. In p̄⁹ igit̄ p̄ticula hui⁹ p̄tis p̄bs oīdīt q̄ ad hit̄ corporales nō ē p se alteratio. t hec ē 9⁹ ḥ de annexis q̄ p̄ba vñ comedio sic. Ad illa q̄ sūt ad aliqd nō ē p se alteratio sed hit̄ corporales sūt ad aliqd. ḡ ad hit̄ corporales nō ē p se alteratio. maior p̄z qm̄to hui⁹: t minor

Tertia

Format
tō. sic,

9. cōc
de an. e

Ad secundus

Glossa

Dub.

Glossa

Solutio.

T. co. 18.

Dub. pma.

Secundus.

Ed primus

Declat sic: huius corporales sunt virtutes et malitia corporales: sed virtutes et malitia sunt ad aliqd. quod huius corporales sunt ad aliqd. Unum per virtutem corporalem propter iste intelligit huius secundum quem corporis bene esse habet et operatur ut per se de sanitatem. Nam enim cuiuslibet rei huius virtutem est quod bonum facit huius: et opus eius bonum reddit: ut per se per ethicorum. sed etiam est de malitia corporali: quod ipsa reddit corporis male in se dispositum et ad operandum ut per se de egritudine. Quia autem virtutes corporales et malitia sunt ad aliqd declarat exemplariter: quoniam sanitas quod est quidam virtus corporalis est quidam comensuratio calidorum et frigidorum secundum debitam proportionem humorum adiuvicem. et ad partem. id est ad totum corporis quod pertinet humores: vel ad aerem pertinet: et illa comensuratio: vel contemplatio humorum est ad aliqd: quod eadem comensuratio: quod est sanitas in leone non est sanitas in bove sed ei extinctio: quod humana nam non possit ea sacerdotie. Sicut eadem comensuratio humorum quod est sanitas in uno pertinet. ut in aliquo aere est egritudo in alio pertinet. et sic per se est egritudo in aliis. et sic per se est sanitas in uno: et aliud in aliis: sed per se est sanitatis iuuenit. Sicut pulchritudo et macies sunt ad aliqd: quod sunt dispositiones illius quod est perfectum per comparationem ad optimum. quod exponit duplex. Uno intelligendo per optimum aliqd extrisecum: ut quod pulchrum dicatur per comparisonem ad pulcherrimum: et sanum dicatur per comparationem ad sanissimum. Alio modo per optimum potest intelligi finis: quod est proprie opatio. nam ex his huius operacionibus sunt virtutes. quod bonum faciunt huius et opus eius bonum reddit. Sic igitur per habitus corporales sunt ad aliqd. et ideo ad illos non est per se alteratio. Unum per formam illa ratione et in prima figura. In predicamento de ad aliqd non est alteratio: nec est transmutatio neque generatione: ut declaratum est in secundo huius. sed forme corporales sunt ad aliqd. quod est dubium. Sed dubitat B. s. an illa quod sunt in secunda spe qualitatis sunt ad aliqd. et videatur quod non. quod generis absolute sunt species absolute. sed qualitas est genere absolute. Et quilibet species eius est res absoluta: sed absolutum non est ad aliqd. quod est dubium. Ita igitur est idem esse in diversis predicamentis. sed illa que sunt in prima spe qualitatis sunt in predicamento qualitatis: ut manifestum est. quod non sunt in predicamento rationis. et per se non sunt ad aliqd. maior per se si idem est in diversis predicamentis ut in predicamento qualitatis: et rationis: illud suscipiet predicatione utriusque. sit igitur a. unum idem quod sit in predicamento qualitatis et rationis. tunc illa est vera. a. est qualitas. et sicut illa. a. est impossibilis: quod per ipsum per postea. ois negativa est in mediata in qua unum genus generalissimum negatur ab alio. ista igitur est vera. nulla ratio est qualitas. quod sua predictoria est falsa. vix. ratio est qualitas. quod falsum est dicere quod a. est qualitas. et quod a. est ratio. Sed in triuim videtur B. propter. Dicendum quod per rationes dictas ipso est idem esse per se in diversis predicamentis. scilicet species vel individuum illorum generum. Et dicendum tunc quod aliqd dicitur esse ad aliqd tripliciter. vel quod ad ipsum necessaria sequitur ratio. v. g. ad qualitatem que est scia nec sequitur ratio que est ad scibile: et tale non est ad aliqd secundum eum: sed solus secundum dici. nec secundum nomine ratione predicatur de illo. Alio modo illud dicitur esse ad aliqd quod secundum illud quod est ad aliqd est. et sic paternitas et filiatio et aliae per se rationes. sunt per se in genere rationis. et nullo modo suscipiunt predicationem qualitatis. Tertio modo illud dicitur esse ad aliqd quod est aggregatum ex ratione et suo fundamento: ut aggregatum ex qualitate et ratione. ubi gratia. sanitas est per se ratione vel comensuratio qualitatum suarum aggregatarum. quod ex illa comensuratio: et qualia-

tate comensurante: et qualitatibus comensuratis est aggregatum ex qualitate et ratione. Sicut albus et sile dicuntur aggregatum ex qualitate et ratione: quod ex albedine et silentudine. Dico igitur quod huius aggregata non sunt per se et essentialem in aliquo determinato genere secundum. sed dicuntur esse in diversis generibus ratione sua per partem. quod ratione materie que est fundatum dicuntur esse in genere qualitatis. et ratione forme. i. ratione relationis dicuntur esse in predicamento relationis. Cetero ergo quod per huius hic perbando quod ad ea que sunt in prima spe qualitatis non est alteratio intelligit huius aggregata que ratione materie sunt in genere qualitatis. et ratione forme sunt in genere relationis. Et quod per huius loquaciter de huius aggregato apparet quod omnes motus: et omnis generatione per se terminatur ad compositionem: ut perbat physis et metaphysica. et ad quedam composta per se continent motus. et ad quedam non. id est physis hic declarat ad quae composta de genere qualitatis non est alteratio ostendendo quod ad composta ex qualitate et ratione non est alteratio per se. Dico igitur quod habitus et dispositiones corporis et aie ad quas non est motus secundum per huius sunt aggregata ex qualitate et ratione. et nec sunt qualitates nec relationes: sunt tamen in utroque predicamento: sed ratione suarum prius. Si vero iuuenit ab aliquo auctore quod ista sunt qualitates sive relationes. Dico quod tales propositiones non sunt vere de virtute secundum monitionem sed tamen admittuntur ex usu loquendi. unde in talibus est predicatio ratione partis vel partium. quoniam cum dicitur quod talis habitus est qualitas illa est predicatio materialis: et intellectus auctoris est hic dicentis quod talis habitus habet qualitatem propter materia. et cum dicatur quod talis habitus est relatio admittit secundum istum intellectum quod talis habitus habet rationem propter sua forma. Sed dubitat an ex comunitate qualitatum permarus resultet aliqua qualitas ex eis que dicatur sanitas vel imediatum fundatum relationis. probabilitate potest dici quod non. quoniam sanitas imediatum resultat ex debita proportione permarum qualitatibus in comparatione ad aiam. nam possumus qualitatibus sub debita proportione conuenientem aiali sine omni alia re absoluta superaddita est aial secundum. et sic est de pulchritudine. quoniam posito quod corpus habeat qualitatem convenientem: et colorum et figura conuenientes. et sic de aliis sine omni alia re absoluta addita erit animal pulchrum. et sic pulchritudo non est qualitas absoluta. nec requirit aliquam qualitatem resultantem ex proportione predictorum. s. quantitatis: figure: coloris et ceterum. Et si dicatur quod per illam rationem nec sanitas: nec pulchritudo dicuntur aliquam rationem ab illis absolute predictis sub certa proportione cum sine omni alia re superaddita ponuntur sanitas et pulchritudo quod non esset uerum si essent res alienae rebus absolute. Dicendum quod impossibile est ponere huiusmodi absolute comensurata nisi ponatur huiusmodi comensuratio que est relatio: sicut impossibile est ponere duo alba sine similitudine: que tamen est res alienae rebus albis sicut ponit doctrina communis.

Nec itaque circa aie virtutes et malitia. Vnde enim quod est perfectio est. Unumquodque enim tunc marie perfectum est: cum attigit proprie virtus: et tunc est marie secundum nam: ut circulus tunc maxime secundum nam est. cum maxime circulus sit.

Decimus secundus propter ipsum secundum huius capitulo in qua declaratur quod

Phisicoꝝ

10. cōclūsio
de annexis.

Parmarō

S. Tho.

L.cō.19.

Ad hīt⁹ morales q̄ sūt i pte aie appetitiue nō ē p se altatio. t hīt⁹ ē 10³ de annexis:q̄ pbaf dup^r. t fm
hīsta pti¹² p̄tinet duas pticlaſ. 2³ ic̄pit ibi. **F**it q̄
dē iḡit. In p² iḡit pte hīt⁹ pticla phīt p̄ pbaf 2
nē de v̄tute moralī. 2⁹ pbaf eadē hīne devitio oppo
sito v̄tuti. P̄rio iḡit pbaf q̄ ad v̄tutē moralē nō ē
p se altatio. t pbaf sic. Nihil alterat p se i acgrē
do suā ppriā pfectiōne. sed v̄t⁹ moralis ē ppriā p
fectiō illi⁹ cui⁹ ē v̄t⁹ moralis. ḡ nihil altat p se i acq
rēdo v̄tutē moralē. hīt⁹ rōnis p̄ declat mīor p hī:
q̄ vnuq̄q̄ ē marie pfectiō: t marie fm nāz cū at
tiḡit ppriā pfectiōne: ut circulus est marie f3 nāz
q̄n marie ē circulus. iḡit v̄t⁹ ē pfectio. maiorē hic
pb̄s supponit. 3² 2¹⁰ ea declat sic. Q̄is altatio est
ad rē dīsiblē fm magis t min⁹: sed pfectio nō ē dī
sibilis f3 magis t min⁹. ḡ ad pfectiōne nō ē p se al
teratio. q̄ āt pfectio sit idīsibilis pbaf pb̄s p hī: q̄
pfectio ē finis rei nālis. 3² finis ē idīsibilis. t p̄n̄s
nō acgrīt nisi i mēsura idīsibili. q̄ āt finis sit idī
sibilis: declat exēplarit i circlo: q̄ circlus ē pfectio
idīsibilis. qm̄ circulus nō ē magis circulus: q̄ cir
culus nō ē an̄ finē: 3² solū i fine. vñ q̄si itēdit argue
re sic pbando pfectiōnes ēē idīsibiles. Perfectio
nes sunt silēs pfectiōni circuli. quēadmodū igitur
circlus nō ē circlus an̄ finē: silē ē i alijs pfectiōib⁹.

Malitia āt corrūptio hōꝝ t remotio ē.
Clū iḡit pb̄s declat q̄ v̄t⁹ ē idīsibilis declat hī
v̄tio. s. q̄ v̄tū ē idīsibile. t fm p̄rem pbaf sic: v̄tū
qm̄ ē separatio t remotio a v̄tute q̄ ē idīsibilis: t v̄tū
marie distat a v̄tute: 3² q̄ marie distat a perfe
ctiōe idīsibili ē idīsibile. ḡ v̄tū ē idīsibile. vñ 2¹⁰
addit dices q̄ nō ē me^m iter v̄tutē t v̄tū: t mot⁹
nō ē nisi i eis iter q̄ ē me^m: ut p̄z i 5⁰ hīt⁹. Et dicit
2¹⁰ q̄ hī totū ē itellec̄tū ex suis v̄bis. 3² cōis expo
sitor dīc q̄ illa rō 2¹¹ nō balet. q̄ q̄uis pfectio sit
simp^r idīsibilis: tñ recedē a pfectiōe nō ē simp^r in
dīsibile: q̄ ml̄tip̄l̄r 2¹² tiḡit recedē ab idīsibili: iō dīc
q̄ meli⁹ ē dīc q̄ phīt arguit hī de v̄tio sic p̄r⁹ ar
guit de foia t figura: q̄ sic nihil dī altari q̄n p̄fici
tur eadē rōne nec q̄n corrūptif. cum iḡit malitia sit
corrūptio v̄tutis segtū ad malitiā nō ēē alteratio
nem: q̄ malitia est ipsa corrūptio v̄tutis: uel silē cū
corruptionē v̄tutis: ut patet satis.

Fit qdē iḡit cū qdā alterat t acceptio
v̄tutis: t remotio malitiē: alteratio tñ ho
rū neutrū ē. Quod aut̄ alteret aligd: māi
festū est. V̄rt⁹ qdē enī: aut ipassibilitas q̄
dā est: aut passibile est sic. Malitia aut̄ pas
sibilis: contraria passio v̄rtutē est.

Hec ē 1³ ps 1² pti¹² 3² pti¹¹ būt⁹ caplī i q̄ pōit
2² rō pb̄s q̄ ad hīt⁹ aie q̄ sūt i pte appetitiua aie
nō ē p se altatio. vñ rō ē illa. Ad illa nō ē p se alt
atio q̄ solū acgrūtūr p altationē factā circa alia: ut
p̄z ex p̄cedētib⁹. 3² hīt⁹ morales exētes i pte app
petitiua aie solū acgrūtūr p altationē factā circa
alia t terminatā ad illa. ḡ. Maior p̄z de se. qm̄ illī
q̄d̄ cōpetit alicui solū rōne alteri⁹ nō cōpetit ei per
se ut p̄z. sed ad silitudinē nō ē p se altatio: q̄ si lī
tudo acgrīt solū p transmutationē factā circa alid:
t terminatā ad alid: t sic p̄z maior. mīor v̄o decla
tur dup^r. p̄ q̄ v̄t⁹ acgrīt per altationē factā cir
ca passiōes: qm̄ v̄tus uel est qdā ipassibilitas. i. ca
rentia t remotio omniū passionū: ut dicūt stoici.

uel v̄tus est qdā moderatio passionū. t v̄tūs siue
malitia aut malitia ē quedā passibilitas: ita q̄ ois
passio fit malitia. aut malitia ē nō q̄libet passio: 3²
passio ipo: tās supabūdātā. aut defectū que sūt hī
ria v̄tutis: sed siue v̄t⁹ sit ipassibilitas siue passio mo
derata acceptio v̄tutis nō ē sine alteratiōe facta
circa passiōes. Unī itēlico hī p passiones q̄litates
corpales q̄ sunt p̄n̄ motū appetit⁹: nō autē mo
tus ipsos. Similē siue malitia ponaf quecūq̄ pas
sio siue ponaf sola passio supabūdās siue deficiēs
tñ q̄libet passio siue sit abūdās siue deficiēs siue
moderata nō fit sine alteratiōe facta circa passiōes
seḡtū q̄ malitia nō ē sine alteratiōe circa passiō
ues. breuiter iḡit rō ē illa. M̄itus morales qui sūt
in pte appetitiua aie nō acgrūtūr sine alteratione
facta circa alia. i. circa passiōes. iḡit ad eas nō ē p
se alteratio. C Intelligēdū ē hic q̄ v̄t⁹ moralis nec
est passibilis. nec est moderatio passionū. sed ē cir
ca moderatiā passionū. Unī hec est p̄dicatio mora
lis v̄tus est passio moderata uel passiones modera
tes: sed de v̄tute fm̄onis est falsa. sed itellec̄t⁹ aucto
ris hī dicētis est ner⁹. t est q̄ mā v̄tus moralis cir
ca quā est: sunt passiones. t sic patet neritas hīt⁹.

Et totā morale v̄tutē in uoluptatibus t
tristitijs accidit eē. Aut enī fm̄ actū qdē
uoluptatis: aut per memoriā: aut spē. Si
quidē igitur f3 actū: sensus est cā. Si v̄o
per memoriā: aut per spē: ab ipso est: aut
enī insūt q̄lia passi sumis reminiscētib⁹
uoluptatē aut qualia patiemur spantib⁹.

Scđo pbaf eadē maior. s. q̄ habit⁹ morales solū
acgrūtūr p altationē facta circa alia. t rō ē illa:
ois delectatio t tristitia. s. sensualis segtū altatio
nē factā fm̄ sensum: sed ois v̄tus moralis p̄sistit in
delectatiōib⁹ t tristitijs ut i acgrēdo delectabile t
fugiēdo tristabile f3 q̄ op̄z t q̄n op̄z. t sic de alijs
circūstatijs: qm̄ ois opatio v̄tus moralis ad. dele
ctatiōe t tristitia t̄mīat: ut p̄z 2¹⁰ ethicōꝝ. cū dele
ctatiōe p̄seḡtūr ex adeptiōe ei⁹ i q̄ desideriū tenta
bat. t tristitia ex supuētiōe ei⁹ qd̄ appetit⁹ refugit
cū iḡr delectatio t tristitia p̄sequātūr altationē fa
cta fm̄ sensū: t ois v̄tus moralis cōsistit in delecta
tiōib⁹ t tristitijs. segtū q̄ ois v̄t⁹ moralis sequat
altationē factā t terminatā ad alid. Maior hīt⁹
rōnis. vñ. q̄ ois delectatio t tristitia corporalis fm̄
sensū segtū altationē factā f3 sensū declarat: q̄ de
lectatio corporalis p̄t tripl̄r 2¹² tingē. aut q̄ delecta
bile nobis actualr 2¹³ 2¹⁴ 2¹⁵ 2¹⁶ 2¹⁷ 2¹⁸ 2¹⁹ 2²⁰ 2²¹ 2²² 2²³ 2²⁴ 2²⁵ 2²⁶ 2²⁷ 2²⁸ 2²⁹ 2³⁰ 2³¹ 2³² 2³³ 2³⁴ 2³⁵ 2³⁶ 2³⁷ 2³⁸ 2³⁹ 2⁴⁰ 2⁴¹ 2⁴² 2⁴³ 2⁴⁴ 2⁴⁵ 2⁴⁶ 2⁴⁷ 2⁴⁸ 2⁴⁹ 2⁵⁰ 2⁵¹ 2⁵² 2⁵³ 2⁵⁴ 2⁵⁵ 2⁵⁶ 2⁵⁷ 2⁵⁸ 2⁵⁹ 2⁶⁰ 2⁶¹ 2⁶² 2⁶³ 2⁶⁴ 2⁶⁵ 2⁶⁶ 2⁶⁷ 2⁶⁸ 2⁶⁹ 2⁷⁰ 2⁷¹ 2⁷² 2⁷³ 2⁷⁴ 2⁷⁵ 2⁷⁶ 2⁷⁷ 2⁷⁸ 2⁷⁹ 2⁸⁰ 2⁸¹ 2⁸² 2⁸³ 2⁸⁴ 2⁸⁵ 2⁸⁶ 2⁸⁷ 2⁸⁸ 2⁸⁹ 2⁹⁰ 2⁹¹ 2⁹² 2⁹³ 2⁹⁴ 2⁹⁵ 2⁹⁶ 2⁹⁷ 2⁹⁸ 2⁹⁹ 2¹⁰⁰ 2¹⁰¹ 2¹⁰² 2¹⁰³ 2¹⁰⁴ 2¹⁰⁵ 2¹⁰⁶ 2¹⁰⁷ 2¹⁰⁸ 2¹⁰⁹ 2¹¹⁰ 2¹¹¹ 2¹¹² 2¹¹³ 2¹¹⁴ 2¹¹⁵ 2¹¹⁶ 2¹¹⁷ 2¹¹⁸ 2¹¹⁹ 2¹²⁰ 2¹²¹ 2¹²² 2¹²³ 2¹²⁴ 2¹²⁵ 2¹²⁶ 2¹²⁷ 2¹²⁸ 2¹²⁹ 2¹³⁰ 2¹³¹ 2¹³² 2¹³³ 2¹³⁴ 2¹³⁵ 2¹³⁶ 2¹³⁷ 2¹³⁸ 2¹³⁹ 2¹⁴⁰ 2¹⁴¹ 2¹⁴² 2¹⁴³ 2¹⁴⁴ 2¹⁴⁵ 2¹⁴⁶ 2¹⁴⁷ 2¹⁴⁸ 2¹⁴⁹ 2¹⁵⁰ 2¹⁵¹ 2¹⁵² 2¹⁵³ 2¹⁵⁴ 2¹⁵⁵ 2¹⁵⁶ 2¹⁵⁷ 2¹⁵⁸ 2¹⁵⁹ 2¹⁶⁰ 2¹⁶¹ 2¹⁶² 2¹⁶³ 2¹⁶⁴ 2¹⁶⁵ 2¹⁶⁶ 2¹⁶⁷ 2¹⁶⁸ 2¹⁶⁹ 2¹⁷⁰ 2¹⁷¹ 2¹⁷² 2¹⁷³ 2¹⁷⁴ 2¹⁷⁵ 2¹⁷⁶ 2¹⁷⁷ 2¹⁷⁸ 2¹⁷⁹ 2¹⁸⁰ 2¹⁸¹ 2¹⁸² 2¹⁸³ 2¹⁸⁴ 2¹⁸⁵ 2¹⁸⁶ 2¹⁸⁷ 2¹⁸⁸ 2¹⁸⁹ 2¹⁹⁰ 2¹⁹¹ 2¹⁹² 2¹⁹³ 2¹⁹⁴ 2¹⁹⁵ 2¹⁹⁶ 2¹⁹⁷ 2¹⁹⁸ 2¹⁹⁹ 2²⁰⁰ 2²⁰¹ 2²⁰² 2²⁰³ 2²⁰⁴ 2²⁰⁵ 2²⁰⁶ 2²⁰⁷ 2²⁰⁸ 2²⁰⁹ 2²¹⁰ 2²¹¹ 2²¹² 2²¹³ 2²¹⁴ 2²¹⁵ 2²¹⁶ 2²¹⁷ 2²¹⁸ 2²¹⁹ 2²²⁰ 2²²¹ 2²²² 2²²³ 2²²⁴ 2²²⁵ 2²²⁶ 2²²⁷ 2²²⁸ 2²²⁹ 2²³⁰ 2²³¹ 2²³² 2²³³ 2²³⁴ 2²³⁵ 2²³⁶ 2²³⁷ 2²³⁸ 2²³⁹ 2²⁴⁰ 2²⁴¹ 2²⁴² 2²⁴³ 2²⁴⁴ 2²⁴⁵ 2²⁴⁶ 2²⁴⁷ 2²⁴⁸ 2²⁴⁹ 2²⁵⁰ 2²⁵¹ 2²⁵² 2²⁵³ 2²⁵⁴ 2²⁵⁵ 2²⁵⁶ 2²⁵⁷ 2²⁵⁸ 2²⁵⁹ 2²⁶⁰ 2²⁶¹ 2²⁶² 2²⁶³ 2²⁶⁴ 2²⁶⁵ 2²⁶⁶ 2²⁶⁷ 2²⁶⁸ 2²⁶⁹ 2²⁷⁰ 2²⁷¹ 2²⁷² 2²⁷³ 2²⁷⁴ 2²⁷⁵ 2²⁷⁶ 2²⁷⁷ 2²⁷⁸ 2²⁷⁹ 2²⁸⁰ 2²⁸¹ 2²⁸² 2²⁸³ 2²⁸⁴ 2²⁸⁵ 2²⁸⁶ 2²⁸⁷ 2²⁸⁸ 2²⁸⁹ 2²⁹⁰ 2²⁹¹ 2²⁹² 2²⁹³ 2²⁹⁴ 2²⁹⁵ 2²⁹⁶ 2²⁹⁷ 2²⁹⁸ 2²⁹⁹ 2³⁰⁰ 2³⁰¹ 2³⁰² 2³⁰³ 2³⁰⁴ 2³⁰⁵ 2³⁰⁶ 2³⁰⁷ 2³⁰⁸ 2³⁰⁹ 2³¹⁰ 2³¹¹ 2³¹² 2³¹³ 2³¹⁴ 2³¹⁵ 2³¹⁶ 2³¹⁷ 2³¹⁸ 2³¹⁹ 2³²⁰ 2³²¹ 2³²² 2³²³ 2³²⁴ 2³²⁵ 2³²⁶ 2³²⁷ 2³²⁸ 2³²⁹ 2³³⁰ 2³³¹ 2³³² 2³³³ 2³³⁴ 2³³⁵ 2³³⁶ 2³³⁷ 2³³⁸ 2³³⁹ 2³⁴⁰ 2³⁴¹ 2³⁴² 2³⁴³ 2³⁴⁴ 2³⁴⁵ 2³⁴⁶ 2³⁴⁷ 2³⁴⁸ 2³⁴⁹ 2³⁵⁰ 2³⁵¹ 2³⁵² 2³⁵³ 2³⁵⁴ 2³⁵⁵ 2³⁵⁶ 2³⁵⁷ 2³⁵⁸ 2³⁵⁹ 2³⁶⁰ 2³⁶¹ 2³⁶² 2³⁶³ 2³⁶⁴ 2³⁶⁵ 2³⁶⁶ 2³⁶⁷ 2³⁶⁸ 2³⁶⁹ 2³⁷⁰ 2³⁷¹ 2³⁷² 2³⁷³ 2³⁷⁴ 2³⁷⁵ 2³⁷

ad alteratio p se occurruit dubitatiōes qnqz. p dubitate circa illō. s. q ad pfectioē nō ē mot⁹ nec altatio: qz si b̄ intelligit de oī pfectioē s̄bali ul̄ acc̄ntali ḡnalr: sic illō dc̄m̄ ē fl̄z: qm̄ foīe acc̄ntales ad q̄s ē p se mot⁹ sūt pfectioēs acc̄ntales suoꝝ s̄borꝝ ut aq̄ calefacta derelicta pp̄:ie næ mouet ad frigiditate s̄c ad pp̄riā pfectioē. t̄ s̄l̄r ḡue ex̄n̄is sursū nō p hibitu mouet ad locū ul̄ ad ubi deo:is s̄c ad pp̄riam suā pfcōnē. iḡr t̄c. C Et pfirmat qz p̄or sup̄ z⁹ hui⁹ dic̄. q̄ mot⁹ ē ḡnatio ptis post p̄t̄ illi⁹ pfectioēs ad quā tēdit mot⁹ qd̄ nō eēt nisi mot⁹ eēt ad pfectioē. ḡ p̄t ul̄r intelligit de oī pfectioē. s. q̄ ad eaꝫ nō sit mot⁹. si b̄o intelligit de pfectioē s̄bali tm̄:t̄c n̄ bil ē ad ppo⁹: qz v̄t⁹ moral⁹ nō ē pfectio s̄balis s̄z acc̄ntalis. Et itez foīe s̄bales iaiatorꝝ sūt pfectioēs t̄ tm̄ sūt disibiles: qz foīa s̄balis lapidis ē disibilis t̄ extēsa ad extēsionē sue māe. C 2° dubitate circa illō qd̄ dī q̄ v̄t⁹ moralis ē idisibilis fm̄ magis t̄ min⁹. b̄ nō v̄i uerū: qz vn⁹ hō ē v̄tuosior alio. q̄niaz vn⁹ hō ē magis for̄ḡ t̄ magis tp̄at⁹: t̄ magis iust⁹ alio. qd̄ nō eēt nisi v̄t⁹ moralis suscipet magis t̄ minus. ḡ. C Itē v̄t⁹ moralis ē i appetitu sensituo ut cōit ponit. t̄ sic ē i s̄bo disibili. t̄ p̄p̄is ē disibilis f̄z disione s̄bi. C 3° dubitate circa illō qd̄ dī q̄ circulos nō ē circulus nisi i fine: iō ad circulū nō ē minus. Et eodē mō arguit de v̄tute. b̄ at nō v̄i ueruz: nec p̄na v̄i ualē: qz fm̄ b̄ ad nullā formā eēt mot⁹: qz foīa ad quā ē mot⁹: nō ē aī finē mot⁹. ḡ ad talē formā nō eēt mot⁹. t̄ sic ad t̄minū mot⁹ nō eēt minus: qz t̄min⁹ mot⁹ nō est aī finē mot⁹. C Itē si sic eēt: se q̄ref q̄ ad pfectissimū t̄ itēsissimū gdū foīe nūq̄ eēt mot⁹. qz pfectissim⁹ gdū foīe nō acgrīt n̄ si i fine: t̄ ita ad itēsissimū gdū caloris nūq̄ posset eēt mot⁹: qd̄ ē fl̄z. C 4° dubitate circa vitiū. qz nō v̄i q̄ vitiū p̄sistat i idisibili. imo v̄i q̄ suscipiat magis t̄ min⁹ qz q̄uis v̄t⁹ eēt pfectio idisibilis: tm̄ recedē a pfectioē nō ē simp' idisibile. cū iḡr vitiū sit recessus a v̄tute v̄i q̄ vitiū sit disibile. C Et pfirmat p̄ pb̄z 1° ethicoꝝ v̄sus fine. ubi dic̄: q̄ b̄nfacē ē vno⁹ tm̄. t̄ malefacē t̄ peccare p̄t̄git mul̄ modis: sic attigē cētrū circlī ē vno⁹ tm̄: recedē v̄o a cētro m̄l̄tis modis p̄t̄git. t̄ sic q̄uis v̄t⁹ sit idisibil̄. ex b̄ tm̄ nō segt̄ur q̄ vitiū sit idisibile. imo vitiū est disibile suscipiēs magis t̄ min⁹: qz m̄ltip̄ p̄t̄git t̄ nō vno⁹ tm̄. C 5° dubitate circa illō qd̄ p̄or. d. b. v̄z. q̄ int̄ v̄tutē t̄ vitiū nō ē mediū: b̄ nō v̄i ueꝫ: qz oīs trāstus iter īme⁹ ē s̄bit⁹ t̄ mēsurat istati: si iḡr iter v̄tutē t̄ vitiū nō sit mediū. segt̄ur q̄ statī cū aligs incipit recedē a vitio q̄ ille sit s̄b v̄tute t̄ eī. qd̄ ē fl̄m̄. t̄ p̄na p̄z p̄ pb̄m 2° ethicoꝝ. t̄ ēt i libro p̄dica⁹. S̄l̄r tūc facilimū eēt acgrē v̄tutē: cū statī t̄ s̄bito acqreret. qd̄ ē ū pb̄m dicētē. q̄ v̄t⁹ nō acgrīt nisi p̄ lōgā p̄suetudinē. Itē m̄lti hoīes sūt q̄ nō sūt nec v̄tuosi nec vitiōsi: ut illiq̄ nūq̄ laborauerunt circa acquisitionē v̄tuḡ ul̄ vitij. t̄ p̄p̄is iter v̄tutē t̄ vitiū ē mediū. C Circa istas dubitatiōes sūt ponende tres distinctioēs p̄ q̄s dcā dubia soluētur. Prīa distinctio ē q̄ pfectio ē dup̄. qz qdā ē pfectio det̄mia ta. t̄ qdā idet̄mia ta. Perfectio det̄mia ta ē illa cuius nā p̄sistit i aliq̄ certo. ita q̄ sibi nō p̄ot fieri additio. nec ab illo p̄t fieri s̄btractio manēte eadē nā fm̄ spēz ut p̄z i nūis: sic binario trinario t̄c. qz si binario addat v̄nitas: illō qd̄ resultat ex binario: t̄ v̄nitate sup̄addita nō erit binari⁹: t̄ sic de alijs numeris. Idē p̄z de ḡbusdā q̄titatib⁹ p̄tinuit: ut de

bicubito tricubito τ ε. ut p̄ i libro pdicamētorū. Elia vō ē pfectio ideterminata: ut illa q̄ recipit ad- ditionē τ dimiutionē manēte eadē nā fm sp̄m: ut sūt q̄litates p se s̄esibiles: ut calor: frig^o: albedo: ni- gredo: τ sic de alijs. Ut̄ ista distictio accipit a phō i libro pdicamētoꝝ. capl'o de q̄titate. ubi distiguit q̄titatē i q̄titatē determinatā: ut bicubitū τ tricubi tū. τ i q̄titatē ideterminatā ut sūt magnū τ parvū. mltū τ paucū. τ eadē distictio quā ponit de q̄titate vīēē ponēda de pfectiōe. C Sc̄da distictio ē de idisibili. qz idisibile q̄tū ad pposimū ptigit tripl'r ut idisibile fz q̄titatē qd nō het ptē τ ptē. τ sic pū ct̄ ē idisibilis. Alio° dī idisibile fz formā qd pp h̄ dī idisibile fm formā. qz nō ē disibile i ptes q̄ sint eiusdē sp̄ei cū toto. τ sic hō dī idisibilis fm formā qz nō ē disibilis i hoies. z° dī idisibile fm magis τ min^o. τ sic foia qnō pōt itēdi nec remitti dī idisi- bilis. Cz^o distictio ē de v̄tute τ vitio. qz tā v̄t^o q̄ v̄tū dī dupl'r. v3. absolute ul' simp^r: τ i respectu. v̄t^r absolute seu simpl'r ē illa q̄ p̄sistit i eq̄litate q̄ ē me- dietas iter supabūdātiā τ defectū: sed v̄t^r i respe- ctru. dī p appropinqtionē ad v̄tutē simpl'r: τ absolu- te acceptā. Citiū ḡ simpl'r ē illō qd marie distat a v̄tute simpl'r: sed v̄t^r i respectu dī p appropinqtio- nē ad vitū simpl'r aut p elōgationē ad v̄tutē simp^r ut patebit soluēdo dubia pdca. C Ad dubitatiōes at iductas: ad pmaꝝ q̄ erat de pfectiōe soluit p p^o distictionē. qn̄ dī q̄ ad pfectionē vīēē mot^o. illud soluit sic. v3. q̄ ad pfectionē ideterminatā pōt esse mot^o. τ h̄ p̄cludit arg^o: sed ad pfectionē detmina- tā nō pōt eē mot^o. τ h̄ itelligūt phūs τ p̄or qz tal^r pfectio ē idisibilis fm formā: τ ēt fm magis τ mi- nus: dico iḡ q̄ illō dc̄m ph̄i. v3. pfectiōes sūt idi- visibiles ē itelligēdū tā de pfectiōe sbali q̄ de pfe- ctiōe accītali determinata. Et cū dī q̄ foia sbalis ē disibilis: dico q̄ aliq̄ foia sbales sūt disibiles q̄ti- tatiue. qz h̄nt ptē ex ptē: tñ nulla foia sbal^r pfecta ē disibilis fm magis τ min^o. C Ad : "dubiu dico q̄ si v̄t^r moralis sit i appetitu s̄esitivo tē ē disibilis q̄tiatiue: qz extēdi ad extēsionē sui s̄bi: s̄z v̄t^r mo- ralis simp^r τ absolute dc̄a nō ē disibilis fz magis τ min^o. qz p̄sistit i qdā eq̄litate ul' cōmēsuratiōe in- ter supfluiū τ diminutiū: sed eq̄litas τ cōmēsuratio respectu eortūdē termioꝝ ul' extremoꝝ nō ē disibil^r fm magis τ min^o qm q̄cūq̄ addito eq̄li iter aliq̄ extrema: aut q̄cūq̄ remoto ab eo iā nō remāet eq̄le. τ sic v̄t^r simp^r accepta nō didit fm magis τ mi- nus sic nec eq̄le. Et h̄ p̄firmaſ sic. Lui^o h̄t^r opatio nō suscipit magis τ min^o ille h̄t^r nō suscipit magis τ min^o: s̄z opatio v̄tuſ simpl'r accepte non suscipit magis τ min^o. ḡ. maior ē de se nō. qz a pfectiori ha- bitu egredit pfectioꝝ opatio. ḡ si opatio nō pōt eē ma- gis τ min^o pfecta segtur q̄ h̄t^r nō possit eē ma- gis aut min^o pfect^r. τ p̄ dñs nō suscipit magis aut min^o. mior aut̄ declāſ qz opatio τ opari fz v̄tutē ē opari tñ q̄tū opz ut opz τ sic de alijs nec plus nec min^o. sed operari q̄tū oportet aut ubi opz τ sic de alijs: τ nec plus nec minus non suscipit magis aut minus: quoniā quoctūq̄ addito tali opationi resul- tat plus opari q̄z opz τ q̄cūq̄ remoto remāet min^o opari q̄z opz. q̄rū neutrū ē opatio fz v̄tutē. quoniā nec plus opari q̄z opz nec min^o opari q̄z opz ē opa- ri: fm v̄tutē: τ hoc vīēē de itētiōe ph̄i 2° ethicoru- v̄sus finē. ubi ip̄e assimilat v̄tutē cētro circl'i dicēs. q̄ sic attigē cētrū ē difficile ita attigē v̄tutē ē diffi-

**Secunda
distin.**

Zertla Bl.

Ad primus

Ad secundā
confir.

Ad secūdū
vub.

L'Confirmation

La.S.1b1.
qñi qde3.

Pbificoꝝ

cile. qm̄ tm̄ vno° p̄tiḡit attigē cētrū: ita ēt attigere
v̄tutē ē difficile: qz tm̄ vno° p̄tiḡit attigē v̄tutē. z lo-
qtur de v̄tute simplr accepta: s̄z hoc nō eēt uerū si
vt̄ eēt simplr disibilis fm̄ magis z min°. qm̄ tunc
mult̄ modis p̄tiḡit attigē v̄tutē. Sic igr̄ dī ut mi-
hi v̄i qz vt̄ simplr nō suscipit magis z min° nec fz̄
v̄tutē simplr ē vn° hō v̄tuosior alio: nec est idē hō
magis v̄tuosus i vno tpe fz̄ i alio. qm̄ vt̄ simplr ē
optimū: z sic ē extremitas ut p̄z 2° ethicoꝝ. fz̄ opti-
mū nō suscipit magis z min°: tñ vt̄ dcā i respectu
q̄ solū dī vt̄ p̄ approximationē ad v̄tutē simplicif
suscipit magis z min°. qm̄ p̄tiḡit approximari v̄tu-
ti simplr fm̄ magis z min°: z iō fz̄ v̄tutē dictaz in
respectu vn° hō dī magis v̄tuosus fz̄ ali°. Un̄ hāc
distinctionē de v̄tute i respectu z simp̄ inuit phūs
2° ethicoꝝ v̄sus finē dicēs: v̄tutē simp̄ p̄sistē in me-
dio iter plus z min°: siue iter supabūdātiā z defe-
ctū: fz̄ determiare seu inuere h̄i meditū: nō ē facile
z ita p̄z q̄ ē qdā vt̄ q̄ p̄sistit i medio simp̄: z q̄ sit
qdā vt̄ i respectu p̄z. qz fz̄ ph̄z ibidē: q̄ p̄z trāsgre-
dit a medio nō vitupat̄: neqz ad magis neqz ad mi-
tus: fz̄ q̄ ad plus: qñqz enī deficiētes laudam°: z
qñqz supabūdātes. Et p̄ h̄ p̄t accipi q̄ ē aliqs ha-
bit° q̄ dī vt̄ i respectu: qm̄ nullus est laudabilis p̄
aliq̄ hitu nisi p̄ hitu v̄tuoso: sed p̄ habitu deficiēti
z et p̄ habitu supabūdāti ē aliqs laudabilis. ḡ ta-
lis hitus ē vt̄ z nō ē vt̄ simp̄. ē ḡ solū vt̄ i respe-
ctu: fz̄ ad quē t̄minū ē aliqs laudabilis tanqz v̄tuo-
sus: ita q̄ ult̄ illū t̄minū ē vitupabilis nō est facile
fm̄one det̄miare ut. d. p̄bz. nec h̄ det̄mio ego: tñ i
rez nā ē aliqs talis t̄min°. Et eodē mō de vitio di-
stinguēdt̄: qz qdā ē vitiu simp̄ qd̄. s. distat marie
a v̄tute simp̄. ut. d. 2° or h̄. Et qdā ē vitiu i respe-
ctu qd̄ solū dī vitiu p̄ approximationē ad vitium
simp̄. qd̄ marie distat a v̄tute. Un̄ talē distinctionē
ponit Aui. de qlitatib⁹ sensibilib⁹ 2° libro sue sufficiē-
tie dicēs sic. Qualitates sensibiles ſ̄rijs eē eius-
dē sp̄ei sp̄alissime z qlitatib⁹ sensibilib⁹ ſ̄rijs q̄ ma-
xime distat cōpetūt noia ſ̄rioꝝ simp̄. z oib⁹ int̄-
medijs cōpetūt noia extremoz i respectu. v̄bi gr̄a.
Calor i sūmo ē calor simp̄. z oēs foīe medie inter
frigiditatē sūmā z caliditatē sūmā sūt calidates
z frigiditates i respectu. z sic ip̄e distixit calorē i
calorē simp̄ z i calorē i respectu. Ita z ego distin-
guo v̄tutē i v̄tutē simp̄ z v̄tutē i respectu: q̄ vt̄ in
respectu ē habit° laudabilis p̄ appropinqtionē ad
v̄tutē simp̄. C Ad 3° dubiū dico q̄ i motu altera-
tiōis foīa ad quā ē mot⁹ fz̄ sp̄ez d̄z p̄cedē t̄minum
mot⁹ qd̄ nō cōtigit i circl'o: qz i factiōe circl'inō fit
aliqd de sp̄e circl'i aī finē circl'i: qz nll'a p̄s circl'i ē
circlus. Un̄ circlus ē idisibil fz̄ formā: qz nō didi-
tur i circl'os. fz̄ oīs foīa ad quā ē alt̄atio ē disibilis
fz̄ formā. Un̄ cū dī q̄ foīa ad quā ē mot⁹ nō ē aī fi-
nē mot⁹: ueq̄ ē q̄ eadē foīa fz̄ nūz nō ē aī finē mo-
t⁹: eadē tñ foīa fz̄ sp̄ez cū t̄mio mot⁹ ē aī finē mo-
tus. C Et qñ dī ulti° q̄ fz̄ h̄ ad pfectissimū gradū
foīe nō eēt alt̄atio. dico q̄ nō segt̄ur. qz q̄uis pfe-
ctissim⁹ ḡdus foīe nō sit aī finē alt̄atiōis: tñ aliqs
ḡdus eiusdē sp̄ei cū pfectissimo ḡdu foīe ē aī finē
alt̄atiōis. C Et si dicaf q̄ aliqd qd̄ acgrīt aī idu-
ctionē v̄tutē simp̄ ē eiusdē sp̄ei simp̄ cū v̄tute simp̄
z p̄ pñs ad v̄tutē simp̄ p̄t eē mot⁹ nō obstatē q̄ vt̄
simp̄ p̄stet i idisibili. Dicēdū q̄ siue illō qd̄ acgrīt
aī iductionē v̄tutē simp̄ sit eiusdē sp̄ei cū t̄mio sim-
pl'r siue nō: nō segt̄ur q̄ ad v̄tutē simp̄ sit mot⁹. q̄

niā si nihil acgrīt aī īdūctionē v̄tut̄ simp̄ siue eius
dē sp̄ei cū v̄tute simp̄ siue nō eiusdē sp̄ei: nō sequit̄
q̄ ad v̄tutē simp̄ sit mot⁹. si v̄o aliqd qđ acgrīt aī
īductiōe z v̄tut̄ simp̄ sit eiusdē sp̄ei cū v̄tute simp̄
ad huc nō seq̄tur q̄ ad v̄tutē simp̄ sit mot⁹. qz trās
mutatio ad v̄tutē simp̄ nō ē trāsimutatio a ſtrio i ſ
riū. C Ad 4^m dubiū qđ īducit de vitio dicēdū ē q̄
vitiū didic̄t i vitiū simp̄: z i vitiū i respectu. vitiū
simp̄r ē illō qđ marie distat a v̄tute: z illō ē idist
bile f̄z maḡ z min⁹. nō eni ē po^{le} q̄ aliqd maḡ di
ſtet marie ab aliq̄. z aliqd min⁹ distet marie ab eo
dē. qz qđ p̄ ſupabūdātiā dī vni ſoli puenit: ſz vitiū
i respectu qđ ſolti dī vitiū p̄ respectū ad vitiū sim-
pl̄r ſuſcipit maḡ z min⁹. Unī nō ois recessus a v̄tu
te simp̄r ē vitiū simp̄ ut p̄z de fe. C Ad 5^m dubiū
qđ ē de imediatiōe v̄tut̄ z vitiū dicēdū q̄ v̄t⁹ mora
lis z vitiū ſibi oppo^m ſt̄ īme^{t⁹} f̄z ſp̄e^z: qz nō ē ſp̄es
media int̄ v̄tutē z vitiū. tñ nō ſūt īme^{t⁹} f̄z ſb̄z ſic q̄
ſp̄ alteꝝ hoꝝ iest ſbo apto nato nato ad recipiēdū
illa media: nā ſic argutū ē nō op̄z ſp̄ alteꝝ hoꝝ ieē
ſbo qm̄ aliq̄s hō ē q̄ nec ē v̄tuosus nec vitiosus. z
q̄ ſuis iter v̄tutē z vitiū nō ſit hit⁹ medi⁹ differēs f̄z
ſp̄e^z ab utroq̄. tñ ſūt m̄l̄te diſpōnes medie: nō non
ſtati ſz de diſſicili puenit a vitio i v̄tutē z e᷑. Et cū
dī q̄ aliq̄s hō nec eſt v̄tuosus nec vitiosus: dicēdū
q̄ ueꝝ ē. z pp̄ l̄ ſter v̄tutē z vitiū eſt medi⁹ f̄z ſb̄z
ſed iter ea nō eſt medi⁹ ſm̄ formā. ut dictum eſt.

C At nō neḡ i itellec̄tua pte aie ē altera-
tio. Sc̄ies enī ad aliqd marie dī. B̄āt māi
festū. Sc̄d̄ enī nullā pōz̄ i mouētib̄ fciñ
ē qd̄ ē scie: B̄ cū extiterit qdē. Ex ea enī q
ē b̄z pte expiētia: accipim̄ ulem scientiā.

CHec ē 3ª ptiⁱⁱ; 3^c ptiis pñ^{lvs} hui^o ca. i q̄ dclaf q̄ ad
bit^o t̄ ad opationes ex̄ntes i pte itellectiuā aie nō
ē p se altatio: t̄ b̄ est 11^a 2̄ de aneris q̄ pbaſ tripl̄
t̄ p sic. Ad ea q̄ sūt ad aliqd nō ē p se altatio. s̄ hi-
tus t̄ opatiōes q̄ sūt i pte itellectiuā aie sūt ad ali-
qd. q̄ sciens per scientiam maxime dicitur ad ali-
qdiq̄ ad scibile. ḡ maior p3 s̄ o hui^o. mior v̄o dclat̄
p b̄: q̄ b̄ v̄ eē pprīū his q̄ sūt ad aliqd. s. q̄ pñt de-
nouo adueire alicui ip̄o nō mutato nec altato. nē
āt videm^o q̄ nll'a mutatiōe fca i pte itellectina: s̄
p solā mutationē factā i pte sēsitiua sit scia i pte in-
tellectiuā. q̄ p expiētiā pticl'ariū q̄ ptinēt ad pte 3
sēsitiuā fit i itell'u scia ip̄i^o ul̄is. ut p3 2° posterioꝝ.
t̄ p metha^{ce}. cū i gr̄ i ad aliqd nō sit mot^o segtut q̄
i acceptiōe scie nō sit altatio. **C** Notādū q̄ pbs b̄
p scia; itelligit aggregatū ex qlitate absoluta t̄ re-
latiōe ad scibile. qm̄ illō aggregatū nō ē p se i aliq̄
gñē: s̄ rōne sui mālis ē i p³ spe qlitat̄. t̄ rōne relo-
nis ē i gñē relonis: m̄ b̄ se totū n̄ ē i aliq̄ yno gñē.

Clueq; igf act⁹ gñatio ē:nisi aliqs respe-
ctionē:t tactū gñatiōis dicat. H̄mōi enī
act⁹. Que āt ex p̄n^o accepto scie:nō ē gñia-
tio neq; alteratio. In getari enī t residē-
aia sciēs fit t prudēs. Si cīḡf neq; cū dor-
miens exciteſ aliquis: aut ebrins paufet:
aut ifirmās ordineſ factus est sciēs: q̄-
uis prius nō poterat uti:t s̄m sciam agē:
sed mutata perturbatione: t in statū re-
ueniente mēte ierat pō ad scie ſgruitatē.

*L. S. tbi.
difficile aut*

**Ad tertiam
vib.**

**Ad secundā
rōnem,**

Replica.

Solutions

Huius igitur aliqd sit ex principio in scie existentia. Turbatiois enim quae quidam et residetia.

Secunda **C**redo probat id est sic. scia sit in nobis per actum considerandi sicut alij habitus gignant per suas operationes. ut ars edificatoria est per actum edificandi; sed actus considerandi ut intelligere non est alteratio. quod scia non sit in nobis per alterationem. et per sensus ad sciam non est per se alteratio: quod autem actus considerandi ut intelligere non sit alteratio probat sic per simile. Actus videtur. i.e. ipsa visio et similitudine actus tagendi. i.e. tagere quod est operatio ractus non est alteratio. igitur cum actus considerandi sit quidam actus sensus sicut est tagere et videtur per locum a filii ad considerare et intelligere non est per se alteratio. **C**Intelligendum est quod actus secundus potest esse sensitiva seu intellectiva non est proprius gignatio nec alteratio. Nam de ratione operationis non est quod sit ad aliquem formam vel habitum: unde intelligere non est gignatio vel alteratio: tamen potest sequi ad generationem vel alterationem alicuius alterius sicut videtur ad mutationem sensus a sensibili. Et miseri vobis quod illa ratio possit includere taliter de actu quam de habitu. Excludit enim de habitu per hunc quod habitus gignat per actus proprii nullus est alteratio. Excludit etiam de actu per hunc quod ad actu cognoscendi non sit alteratio ut per de actu videtur et tagendi: quod non sit per se per alteratio nec. et eadem ratione nec ad actu intelligendi est per se alteratio. **C**Que autem et ceterum probat eadem? Viz. quod nec ad actu nec ad habitum intellectus est per se alteratio: hec est probat sic. Ad illud quod sit per getem et impediri per motum non est per se alteratio nec motus: sed tantum operatio intellectus est habitus sit per getem et impediri a suo fieri per motum. quod nec ad operationem nec ad habitum intellectus est per se alteratio aut motus: maior per ipsum quod illud ad quod est motus sit per se per motum et non impedit a suo fieri per motum ut manifestum est de se: et minor declinat quantum ad utramque parte: et per declinatum operatio intellectus sit per getem et est impediri a suo fieri per motum: et hunc declinatum exemplariter in dormiente ebrio et in firmo per perturbationem motuum in eis non potest uti scia quam habet: sed per turbationib[us] motuum in eis tunc potest uti scia et hinc actu considerandi speculandi et sillogisandi. Unde per getem a motibus corporalibus sunt operationes intellectus ut scie. et per motus corporales impediuntur huius operationes: et sic per ipsum per se minoris. Lessantibus enim motibus corporalibus sunt in dormiente ebrio et in firmo sunt considerationes secundum intellectum et sciam. et per hunc motus impeditur a considerando et speculando. **C**Que autem est? ista est per se minoris. scilicet habitus intellectus sit per getem et impediri a suo fieri per motum: per quam scia quod est habitus speculatorius intellectus et prudenter quod est habitus practicus intellectus adueniunt aie per generationem et residetia corporali motu corporalem et per perturbationem corporali passionum non per hoc uti scia quam habet. ut per ebrios et dormientibus et in firmis. ita per motum corporalem et per perturbationem passionum non potest hoc denouo agrere sciam: sed magis agritur scia de nouo per generationem a motibus corporalibus et per residetia passionum sensibilium. quod et ceterum.

CNeque igitur istates potest adiscere: neque indica re sensibus. simili posterioribus senioribus. Multa enim perturbatio circa ipsos et motus. Statim autem et pulsat turbatio: ali-

quando quidem a natura.

CHoc est probari per quoddam signum tale. Infantes non potest quod de novo adiscere et quod perfecte iudicare sicut senes. Luius enim non potest assignari alia nisi quod in infantibus abitudines perturbationes et motus multo magis quam in senibus: et ideo quanto in eis magis cessat talis motus et perturbatio tanto sunt habiliores ad descendendum et iudicandum. talis igitur perturbatio et motus cessat in eis aliquando actu a natura sed per ad senectutem accedit.

CAliquando autem ab aliis. In utrisque autem his alteri aliquid accidit: sicut cum surgat et fiat vigilans ad actum.

CHoc est a disciplina et bonis consuetudinibus actuorum morum secundum quod hoies adiuvant ad reprehensionem passionum se informant. Istud tamem est coetaneum dormientibus quam infirmis ebrijs et pueris. quod quoniam utitur scia quod prius uti non poterat aut acgruit de novo sciama quam prius acgrave non poterat aliquando alteras in eis. quod corporis alteras ut per in his oib[us] inducit. Unde postmodum super illud obvium. Aliquin autem ab iuventute et ceterum dic sic. Exercitium largit namque hoies per preparationem quam in eo non erat antea et non est remedium ut vi moralis operi in hunc et marie castitas. Intelligendum est quod ille rationes probantes quod aia intellectiva non alteras non videtur excludere. quoniam scia est per se propria qualitas ut per ex libro predicationis cameronem et diversorum genitum non sub alterati positorum diverse sunt species et dñe. **C**Et si dicatur quod scia quod est relatio non est per se propria qualitas. Ex contra probatur istud per bare quod ad illa quam sunt de per se propria qualitas non est relatio per se. si igitur scia quod est relatio non sit in per se propria qualitas: probatur quod ad illud quod est in per se propria qualitas non est relationis tamen excludit hic probare probatur. **C**Et si dicatur quod scia quod est genere qualitas est ad aliquando: quia ad ipsas necessaria sequitur relatio ad scibile. et per hunc ad ipsas non est motus. Ex contra secundum hoc divisionem ad nullam qualitatem est per se motus aut alternatio. quoniam per se secundum modum sequitur qualiterlibet qualitate tanquam proprie per se prius quod est etiam aliquando dicatur simile vel dissimile quod per se importat relationem. quod est illa ratione ad nullam qualitatem est per se alternatio. quod est secundum et per se probatur. **C**Item secundum illam rationem sequitur quod ad caliditatem non est per se motus: quoniam ad natum caliditatis secundum se consequitur quod sit calefactum calefactibili sibi debito modo approximatus. cum igitur calefactum ipso sequitur relationem ad calefactibilem: sequitur quod ad caliditatem non est per se motus. quod est secundum. **C**Illud et quod adducitur quod ad sciama non est motus: quod nobis non motus secundum per te intellectum sit in nobis scia velut: quod per expientiam singularium est cognitione sensitiva sit in nobis cognitione velut. hoc non ualeat quod non probatur quod nullam motio sit in te intellectua quod acquisitio sciae: quod uis enim in acquisitione scie fiat mutatio in per te sensitiva: cum hunc tamen stat quod aliquod mutatio fiat in per te intellectua per quam acquisitio sciam velut. Unde non sequitur in acquisitione scie per se sensitiva non alteratur. igitur in acquisitione scie per se intellectua non alternatur. quod. **C**Sicut et ratione non procedit ex per se manifestis quod non est per se notum quod videtur et tagetur non sint alterations: ideo vero quod videtur et tagetur non sint alterations. **C**Et similiter ratione non videtur ex hoc quod scia et est speculatorum secundum sciam sunt in nobis cessantibus motibus corporalibus et passionibus sedatis. ex hoc non sequitur quod in acquisitione scie et actu speculandi pars intellectua non mouatur: quoniam multotiens unius motus fit impedimentum alterius motus. Unde huius ratione probatur quod per se intellectua non mouetur in acquisitione scie: sed solus probatur quod homo non

Responsio,

Replica,

Item alia ratio,

Replica,

Pbisicorum

mouef motib⁹ co:peis uehemētib⁹: sed magis ge-
scit ab occupatiōib⁹ extiorib⁹ t a passiōib⁹ partib⁹
appetitiue i acqſitiōe scie: t tñ stat q̄ aia itellecti-
ua moueat in acqſitiōe scie. C Unū sciēdū ē fm ex-
positionē 2¹⁶ q̄ sūia quā ponit b p̄bs circa acqſi-
tionē scie nō ē ei⁹ sūia p̄pria s̄ magis sūia p̄lato-
nis q̄ posuit q̄ sic idee separe st̄ cāe ḡnatiōis t eri-
stētie rey nāliū p̄ b q̄ mā corporalis aliquid p̄cipat
b⁹ foīas sepatas . ita ēt sūt cāe scie i nobis p̄ b q̄
aia n̄a eaſ aliquid p̄cipat: ita q̄ ip̄a p̄cipatio for-
maz sepatas i aia n̄a ē scia. t sic aia itellectua sta-
ti a p̄n° sui eē hēt scia: q̄ a p̄n° p̄cipiat ideas sepa-
tas t sic scia nō acq̄rit aie itellective per aliq̄; uerā
alterationē. sed aia itellectua nō p̄ot semp uti scia
quā hēt qa impedīt per motū passionū. t per solā
getationē corporaliū t sensibiliū passionū qb⁹ usus
scie ipediebat p̄t aia uti scia quā ab initio habuit.
t sic ē uey q̄ scia nō acq̄rit p̄ alterationē aie itellecti-
ve. nec ēt usus scie acq̄rit p̄ alterationē p̄tis aie itelle-
ctie: s̄ sola mutatiōe scā i itellectu ad solā p̄nū s̄e
sibiliū q̄rū expiētā accepim⁹ fit bō sciēs i actu sic
accidit de relativis. Unū s̄esibilia f̄z p̄latonē nō st̄
nečia ad scia: nisi ut ab eis aia itellectua q̄dāmō
excitef ad actū p̄siderādi: t fm b nihil p̄tigit scire
de nouo. q̄ scire nō ē aliō q̄ remisci. C Unū breuit̄
oia dcā b circa acceptance scie sūt dcā f̄z opinionē
p̄latonis. t nō f̄z opinionē p̄pria p̄bi. Nec ē icōne
niēs q̄ p̄bs utat b opione p̄latonis. q̄m̄ p̄suetudo
ei⁹ ē uti opionib⁹ alioꝝ anteq̄ suā p̄bet opionē sic
i 3° hui⁹ ponit q̄ oē corp⁹ sensibile hēt ḡuitatē t le-
uitatē fm opionē p̄latonis cui⁹ tñ p̄t i p̄ celi
oñdit. Opio vō 2¹⁶ b sic appetē q̄ p̄bs logtur b
f̄z p̄pria opionē q̄ logtur de pte itellectua q̄ ē q̄-
dā itelligētia separa t abstracta a mā q̄ fm ip̄z nō
p̄t altari nec aliq̄ rē nouā i se recipere: s̄ nos dicim⁹
p̄ eā itelligē q̄ ipamet ē cognitio q̄dā. tñ illa scia q̄
ē itelligētia separa nō ē nobis scia neq̄ cognitioni nō
si qñ a nobis passiōes t mot⁹ corpales sūt sedati t
fātasmata debito mō ordinata. t qñ illa itelligen-
tia ē debito mō copulata cū fātasmatib⁹ tē nobis
ē scia t cognition: t iō f̄z q̄ i diuersis fātasmata ua-
rie sūt disposita fm illa itelligētia ē hoi vni scia t
alij nō ē scia: t p̄ illā itelligētia pfecti⁹ scit: t itelli-
git vn⁹ bō q̄ ali⁹. Et q̄ ista sit 2¹⁶ itētio appet ex-
suis v̄bis 2¹⁶ 1° hui⁹ li. ubi dīc q̄ circa cōprehēsio-
nē i nobis nō ē aliqd fēm i se: sed i respectu ad nos
ut qñ aia fuerit p̄parata ad recipiēdū illas cōpre-
hēsiones ut ferrū p̄ trāsmutationē p̄paraf ad recipi-
endū lucē t alios colores t foīas nō q̄ cōprehēsio-
nes ḡnent sic q̄ nō erāt aī. t postea. d. 2¹⁶ q̄ co-
gnitio nō fit i coḡscēte ita q̄ ps coḡscētis sit trans-
mutata: s̄ scit qñ aliqd aliō trāsmutat sic ē dispō i
oib⁹ relativis. vbi grā de colūna. Colūna eni non
trāsmutat i se qñ de sinistro ē posita i dextro s̄ ali-
qd aliō. vbi grā. sor. t sūt ē dispō i fixōe cognitioni-
nis. q̄m̄ b nō fit sic q̄ ps coḡscētis trāsmutef: s̄ ga-
aliqd trāsmutat. t ē illō i respectu cui⁹ illa dīcēt co-
gnitio. C Itē. d. 2¹⁶ q̄ cognition fit i nobis qñ trās-
mutat p̄ receptionē pticlariū t p̄siderationē eaz.
q̄m̄ cū p̄siderauim⁹ pticlaria fit ex b cognitio ulis
i nobis f̄z relōne ad illa: b ē illa cognition q̄ ē itelli-
gētia separa fit i nobis cognition ulis p̄ b q̄ recipi-
mus cognitionē pticlariū q̄ cognition pticlariū ē i
pte s̄esibilia. Dīc ēt q̄ cognition fit i nobis sine ḡno-
ne. s. scie. Unū f̄z b nō dīc p̄cedi q̄ cognition itellecti-

ua fit ul' gñaf simpl'r sine additiōe. sed d3 pcedi p cognitione itellectiuā fit i nobis: vñ hō de nouo cog- scit nō cognitiōe noua. sed antiq q̄ p̄us nō coḡscē- bat nec fit hō coḡscēs illa cognitione antiq nisi qñ geuit t rectificata fuerit acc̄ntia aie apō sepatiōne a pueritia ut. d. 2^{or}. C Un̄ cognitione itellectiuā nō al' gñaf nisi qa fit de nouo cognitione scientiā nō pp nouitatē cognitiōis ul' scie s̄ p̄p nouitatē hoīs sciē- tis ul' dispōnū reḡsitaꝝ ad h̄ q̄ sit sciēs. Un̄ nō eē sciēs qd̄ ē itelligētia sepatā i se. seḡtur alt̄ationē qa p̄cedit eā. s̄ eē ei⁹ i nobis seḡtur alt̄ationē. s. corpo- ris t viriū s̄esituāꝝ: t ipa itelligētia dī eē alt̄ata p acc̄ns: nō qr̄ aliq; rē nouā recipit pacc̄ns: s̄ q̄ per alt̄ationē corporis fit alt̄i scia. qr̄ h̄ ē p acc̄ns. itelli- gētia sepatā ē scia hui⁹ hoīs. t h̄ ē vā. l3 p acc̄ns p̄ alt̄ationē corporis. qr̄ p alt̄ationē corporis fit scia illi cui nō erat p̄us t sic illa itelligētia fit scia alicui si- ne sui trāsmutatiōe. s̄ p trāsmutatiōe alt̄i sic co- lūna fit alicui dextra cui p̄us non erat dextra sine trāsmutatiōe colūne. C Illec ḡ ē snia toti⁹ hui⁹ par- tis q̄ ē de cognitiōe itellectiuā fm 2^{rem}. t vī satis posse trahi ad textū. tñ f3 vītatiē illa nō ē snia pp̄a Aꝝl. sed p̄bs recitat illa sniam fm opionē alioꝝ. Et vī 2^{or} inuē q̄ p̄bs itēdebat i h̄ loco q̄ aia nō ē trāsmutata nisi p acc̄ns. s. i nobis nō q̄ h̄ sit opio ei⁹ s̄ itēdebat dem̄rare vi t vītatiē illi⁹ opinionis. C Quare f3 opionē p̄hi ē dicēdū q̄ scia fit de nouo i aia itell̄iuā tanq; res alia ab itell̄u: t fit scia de nouo i aia p h̄ q̄ sp̄es itelligibiles abstracte p̄ itell̄i agētē recipiūturi itell̄u po^{li} de nouo ut p̄z 3° de aia: t ibidē dī q̄ itelligē ē qd̄dā pati. t q̄ aia i tellec̄tua ē sic tabula rasa i q̄ nihil est depictū: p̄nt tñ foīe i ea depigi. Un̄ sic tabula rasa t mūda nul- lā picturā i se hēt: sed p̄t oēs picturas recipe ita i tellec̄t nr̄ i p̄n° nullā formā itelligibile hēt i se: p̄t tñ oēs formas itelligibiles recipe: t sic itellec̄t nr̄ recipit foīas itelligibiles de nouo q̄s p̄us nō ha- buit. C Dicūt tñ aliq q̄ itellec̄t nō alt̄at p̄ se i acq- sitiōe scie. qr̄ itellec̄t q̄stū ē de se ē sūme disposit̄ ad recipiēdū sciaꝝ: cū scia nō hēat p̄riū i itellec̄tu: s̄ solū p̄uatiue oppo^m. s. i grātiā: t cā pp̄ quā itelle- ct̄ stat̄ recipit sciaꝝ t foīas itelligibiles ē qr̄ itelle- ct̄ ē act̄ corporis. t nō p̄t recipe sp̄es itelligibiles nisi mediātib̄ potētijs s̄esituās sic nec mediū i do- mo recipit lumē fenestrī clausis. vñ dī q̄ suscep- tuī respectu foīe quā suscipit p̄t se hēt tripl̄. vno° sic. v3. q̄ sit in ultima dispōne respectu forme nll'o extriseco ipediente. sicut se habet aer respectu illu- minatiōis. Alio modo q̄ nō sit in ultima disposi- tione: t tunc regritur alteratio per quā mā dispo- nit ut appropriet̄ tali forme ut cū ex aere fit ignis. Tertio modo dic̄t susceptiū quātū est in se in ul- tima dispositione respectu forme: tamē nō recipit stat̄ ppter aliqd̄ impedimētū extrinsecū sicut me- diū in domo qd̄ de die non recipit lumē propt̄ ali- qd̄ extrinsecū impediēs ut ppter clausiōē fene- stre: t isto tertio mō se hēt noster itellec̄t respectu cuiuslibet sp̄ei intelligibilis t etiā respectu scie. qa q̄stū est ex se est sūme disposit̄ ad recipiēdū dispo- sitionē cuiuslibet sp̄ei intelligibilis: sed qr̄ est actus corporis nō p̄t recipe sp̄es itelligibiles nisi mediā- tib̄ potētijs sensitivis sic nec mediū in domo reci- pit lumē fenestrī clausis. Tūc dicūt ad pposituꝝ q̄ eo ipo q̄ itellec̄t ē q̄stū ē de se fit sūme disposit̄ ut recipiat sciaꝝ: t h̄ sufficit q̄stū ad itētioneum

Opinio,
Com.

Com. 2.

**Quic
alij,**

phi. s. q. acquisitione scie nō est p. se alteratio. C S. B. pōt argui sic. Mā p. q. tū est de se est sume disposita ad recipiēdū oēs formā. q. nō includit h̄riū ali. cui foīe mālis. g. si sume dispō suscepti q. tū est de se ad formā recipiēdā sufficēt ad h̄. q. ad formā nō eēt p. se alteratio. seḡt q. ad nullā formā māle. eēt p. se alteratio. C Et si dicat q. nō est sile de scia t. de foīa mali: q. scia nō h̄t h̄riū q. foīa mālis h̄t h̄riū. ista r̄sio nō ualeat. q. scia h̄t h̄riū: q. uis enī i. g. rātia negatiōis q. ē pura p̄uatio scie nō h̄t scie: t. n̄ i. grātia dispōnū que est opio erronea h̄tia scie. t. iō itellect⁹ nō est sume disposit⁹ ad scia: q. m̄ itellect⁹ iformat⁹ opione h̄t scie nō est sume disposit⁹ ad scia. C Dicēdū est circa istā māz q. sustinēdo q. aia itellectiva sit foīa corporis p̄ficiēs corp⁹ t. m̄luplicata ad m̄luplicatiōes corporis sic vī eēt de i. tētēde phi. q. uis p. t. multi alij dicat h̄riū q. ad habit⁹ aie itellective ut ad scia: nō est per se alteratio. C Lui⁹ rō est q. ois per se alteratio est per se t. neccio a h̄rio in h̄riū ut p̄ ex qnto h̄ui⁹. sed acquisi⁹ scie non est per se t. neccio a h̄rio in h̄riū: g. acq. scie nō est per se alteratio. maior p̄. t. minor de claf. q. nō ois acquisitione scie est ab errore h̄rio scie ad ipaz scia. p̄t enī alij q. nunq̄ errauit circa aliquā quā acgrere de nouo scia illi⁹ q. n̄. t. sic nō ē neccio q. acquisitione scie sit a h̄rio in h̄riū: s. h̄ accidit: t. p̄ h̄ ad scia: nō est per se alteratio. Un̄ credo q. rōnes iducte in textu nō p̄cludat nec sūt rōnes p̄ q. fundet opio A. p̄. sed rōnes alioz t. opio quā recitat nō est sua: s. alioz ut dcm̄ est superius. Si vōrōnes iducte alioz p̄bēt solū p̄bāt q. in pte intellectiva non est p̄mo alteratio. s. mutatio que est in tpe. intellectiva neccio seq̄t p̄mā alterationem.

C Manifestū igif q. tū ipm alterationis in sensibilibus est: t. in sensibili parte aie. In alio autē nullo: nisi fīm accidens.

C Hece est 4° ps p̄n^{le} h̄ui⁹ caplī in q. phūs p̄cludit ex p̄dictiōne p̄ncipalr̄ itētā in h̄ caplō. v3. q. soluz ad q̄litates sensibiles de z^o spē q̄litatis est p. se alteratio. Un̄. d. phūs. Manifestū igif ē ex p̄cedētib⁹ q. altatio ē i. sensibilib⁹. s. q̄litativ⁹ p. se sensibilib⁹ t. i. pte aie sensibili: t. in nllā alia pte aie ē altatio nisi fīm accidens: vñ ex p̄cedētib⁹ appet q. altatio ē p. se b̄. q̄litates sensibiles t. nō fīm alijq̄ alias qualitates: t. altatio ē i. pte sensitiva p. se: nō autē i. pte itellectiva nisi p. accīns. C Notāda sūt h̄ duo b̄m p̄rem⁹. P̄rio notādū ē q. phūs p. sensibilia itelligit tāgibilia: t. colores: sapores: t. odores: t. p. pte corpālē sensibile aie passiōes factas i. v̄tute p̄cupiscibili quas sequuntur passiōes corpāles ut rubor v̄cūdia palloz: t. timoz: t. uocauit hāc pte aie corpālē. q. idiget corpē t. iō nullus existimat q. illa ps aie possit separari. C Scđo est notādū q. p̄t̄ mouet h̄ t. soluit vna: q̄nē dices sic. Sed q̄rī hic quare tacuit spēz qualitatis q. dī nālis p̄ ul' ipotētia. Et r̄ndet Alex. sētētā dices q. iā declatū ē dupr̄ q. nō ē q̄litas. i. q. p̄o t. ip̄o nālis nō ē q̄litas. Quātū sūt scia. v3. Ale. p̄t̄ expōit dupr̄. vno: q. Alex. itelligit q. nālis p̄o t. ip̄o sē: s. ut mihi vī Alex. itelligit q. res agat p̄ suas foīas t. patiātū p̄ suas mās t. foīe t. māe neccio sē: s. C Alt̄ ēt expōit p̄t̄ dcm̄ Alex. sic. v3. q. Alex. itelligit q. nālis p̄o t. ip̄o nō sūt q̄litas alt̄abiles. d. q. forte Alex. itelligit q. declatū ē ult̄ uerū. s. q. nālis p̄o t. ip̄o nō sūt qualitates alt̄abili-

les dices. qm̄ ē foīa. s. detinata t. declatū est q. ē talū formarū nō est alteratio: sed seq̄tur alt̄ationē C Ille p̄t̄: t. sic hoc sufficit ad propositum.

Abitabit autē utiq̄ alijq̄ utruz ois
d. motus ois comparabilis sit aut nō.

C Iste ēz̄ fctat⁹ hui⁹ li. i. q. phūs ētermiat de cōparatiōe motū adiuicē. q. enī p̄bs i. 8° hui⁹ cōparat mot⁹ adiuicē b̄. p̄oritatē t. posterioritatē uelocitatē t. tarditatē onidēdo motū circlearē ēē p̄m t. uelocissimū iter oēs mot⁹. t. iō fine hui⁹ septimi ondit q. si p̄o motua sit eq̄lis p̄oe motue mot⁹ ē eq̄lis motui: t. iō ad hōz itelligētā ingrit p̄bs h̄. q. mot⁹ cui motui sit cōparabil. ut Lico. d. b. vñ̄cta t. iō iste p̄t̄ duo caplā. qm̄ p̄m ē de cōparatiōe motū adiuicē. 2° vō ē de cōparatiōe p̄orū motuarū ad resistētā mo^{lū} t. motū t. motores. t. icipit ibi Qm̄ autē mouēs t. c. J p̄ri⁹ capl̄ p̄t̄ duas p̄tes p̄n^{le}. qm̄ i. p̄a phūs mouet dubitationē t. arguit ad utrāq̄ p̄t̄. i. 2° ibi. S. q̄cūq̄ t. c. J Soluit ilā dubitationē. p̄ria ps ē ingistiua ul' disputatiua t. p̄t̄ duas p̄ti^{la}. qm̄ i. p̄a phūs mouet q̄nē t. arguit ad p̄t̄ negatiōā q̄nēs. i. 2° ibi. Jn circlo at t. spis. J arguit ad p̄t̄ affirmatiōā q̄nēs. p̄ria p̄t̄ p̄t̄ tres p̄tes. q. i. p̄a mouet q̄nē. i. 2° ibi. Si g. J arguit ad p̄t̄ negatiōā i. motib⁹ eiusdē ḡn̄is. Jn 3° ibi. Ampl̄ alt̄atio. J arguit ad eādē p̄t̄ i. motib⁹ diversorū ḡn̄is. Jn p̄a i. gr̄ pte hui⁹ p̄t̄ p̄t̄ phūs mouet q̄nē. d. q. alijq̄ dubitabit an ois mot⁹ sit oī motui cōparabilis. Un̄ p̄t̄. d. q. ista ē 4° q̄d h̄ septimi. qm̄ i. p̄a q̄d h̄ septimi erat an oē q̄d mouetur moueat ab illo. 2° q̄d erat: an oia mota fīm locū habet reduci ad p̄m motū q̄d mouet a p̄ motore in ipo. 3° q̄d an ois mot⁹ sit i. s. cū eo q̄d mouet ab eo i. loco. 4° q̄d an ois mot⁹ h̄at p̄portionē seu cōparationē cū oī motu. Un̄ ē itelligēdū q̄ phūs logē hic de cōparatiōe motū b̄. uelocitatē t. tarditatē Unde intellectus q̄nēs est uirū qbuscūq̄ duob⁹ motib⁹ datus sit uex p̄t̄ dicē q̄ vñ̄ illoz motū sit uelocior ul' eq̄ uelox aut tardior: reliq̄ illoz ul' q̄ neuter hōz motū ē uelocior ul' eq̄ uelox aut tardior: alio

C Si igif ois cōparabil ē: t. eq̄liter uelox ē: q̄d i. eq̄li tpe eq̄le monēt erit circularis alijs eq̄lis recto: t. maior etiam t. minor.

C Ille ē 1° ps p̄t̄ p̄t̄ p̄t̄ p̄t̄ p̄n^{le} hui⁹ ca. i. q. phūs arguit ad p̄t̄ negatiōā i. motib⁹ eiusdē ḡn̄is onidē do q. nō oēs mot⁹ eiusdē ḡn̄is sit adiuicē cōparabiles b̄. uelocitatē t. tarditatē. q̄d onidē sit. Mot⁹ circlearis t. mot⁹ rect⁹ sit mot⁹ eiusdē ḡn̄is: t. iō nō sūt cōparabiles fīm uelocitatē t. tarditatē neq̄ fīm magis t. min⁹. neq̄ b̄. eq̄le. g. t. c. mioz p̄ba. nā motib⁹ eq̄ uelocib⁹ mo^{lū} p̄trāscit eq̄lia spatia in eodē tpe. t. motu uelociori mo^{lū} p̄trāscit mai⁹ spatii i. eodē tpe. t. motu tardiori mo^{lū} p̄trāscit min⁹ spatii in eodē tpe: si igif mot⁹ circlearis t. mot⁹ rect⁹ ēēt cōparabiles b̄. uelocitatē t. tarditatē seq̄reſ q̄ spatia p̄trāscit ēēt cōparabiles b̄. eq̄le ul' b̄. magis t. min⁹. cū igif p̄ motū circlearē p̄trāscit spatii circlearē t. p̄ motū rectū p̄trāscit spatii rectū. seq̄tur q̄ spatii circlearē t. spatii rectū sūt cōparabiles b̄. magis t. min⁹ ul' b̄. eq̄le. t. sic spatii circlearē erit eq̄le uel magis ul' min⁹ spatio recto: t. illō seq̄t ad illō q. s. mot⁹ rect⁹ t. mot⁹ circlearī s. p̄pa. b̄. fīm uelocitatē t. tarditatē. igif illō ēfīz. C Un̄ p̄t̄. d. b. q. p̄bs per

cōparationē itelligit suppōnē: ita q̄ illa q̄ sunt eq̄lia si supponant nullū eorū excedit reliquū. qm̄ si due linee eq̄les supponant neutra excedit reliquā si vō seqlia supponant alterā reliquū. Et itellige q̄ sic loquēdo de cōparatiōe spatiū rectū & spatiū cīculare nō sūt cōparabilia adiūicē. q̄ nō p̄nt iuicez supponi ita q̄ cōmēsurēt seiuicem.

CAmpli⁹ alteratio: & loci mutatio qdā eq̄lis cū i eqlit p̄pe: alid qdē alteret: alind vō ducat erit ḡ passio eqlis lōgitudini. S̄i possibile ē. Si ḡ i eqlit p̄pe f̄ eq̄le moueat tūc equalr uelox ē eqlis at nō ē passio oīs lōgitudini: q̄re nō erit alteratio loci mutatio equalis neq̄ minor. Quare nō omnis comparabilis.

CHec ē 3^a ps p̄e p̄ticule p̄tis p̄n^{lī} hui⁹ ca. i q̄ p̄bs arguit ad eadē p̄te. s. ad p̄tē negatiua in motibus diuersorū ḡnuī oīdēdo q̄ nō oīs mot⁹ ē oī motui cōparabilis f̄m uelocitatē & tarditatē. q̄ mot⁹ localis & mot⁹ alteratiois sūt mot⁹ diuersorū ḡnum. & tñ nō cōparant adinīcē f̄z uelocitatē & tarditatē. qd̄ p̄bat p̄ h̄. q̄ i motu locali p̄trāsit spatiū & in motu alteratiois p̄trāsit passio id est q̄litas pasibiliis. cū igit̄ motib⁹ eque ueloci⁹ p̄trāsan̄t eqlia in eodē p̄pe. segt̄ur q̄ si mot⁹ localis & mot⁹ alteratiois sūt eq̄ ueloces & q̄litas po^{lī} & spatiū erūt eq̄lia: qd̄ ē icōueniēs. Et idē icōueniēs sequit̄ si mot⁹ localis & mot⁹ alteratiois ēent cōparabiles in uelocitate f̄m magis & min⁹: q̄ f̄m h̄ seq̄ret q̄ possit ē cōparabiles in uelocitate f̄m eq̄le: & ita magnū icōueniēs est q̄ spatiū sūt mai⁹ ul' min⁹ q̄litas sicut q̄ spatiū sūt eq̄le q̄litas. **C**Sed h̄ dubitat q̄ p̄bs h̄t pro icōueniēti: q̄ q̄litas sit eqlis lōgitudini seu spatio: h̄ enī nō vī icōueniēs: qm̄ p̄ pb̄z in p̄dicamētis tāta est albedo q̄ta est superficies. ḡ q̄litas ut albedo est eqlis lōgitudini: q̄r̄ est ita lōga sicut superficies in qua extēdit. **C**Huic pōt r̄nderi q̄ q̄ p̄bs p̄cedit h̄ inq̄sitive & disputative. iō nō op̄z q̄ oē dc̄m suū i hac p̄te sit auctētici: q̄ nō logitur hic nisi ingrēdo & nō det̄minādo vītātē. Alīt̄ ē p̄ dici & meli⁹. s. q̄ eqlitas duplex est. v3. q̄titatiua & q̄litaliua. Eqlitas q̄titatiua est eqlitas f̄m q̄titatē: sed eqlitas q̄litaliua est eqlitas i ḡdu forme. Due enī albedies in eodē ḡdu seu eq̄itēse q̄rū vna extēdit i magno corpe & alia in puo corpe sūt eq̄les q̄litaliue sed nō sūt eq̄les q̄titatiue. q̄r̄ vna extēdit in maiori corpe q̄ alia. Dico ḡ q̄ ph̄us logitur hic de eqlitate q̄litaliua. d. ēē icōueniēs q̄lita tē ēē eq̄le magnitudini. Illō enī est incōueniēs: ga magnitudo f̄z se nō itēdit neq̄ remittit: & iō non pōt f̄m se ēē eq̄ intēsa cū q̄litate. Unī q̄litas & magnitudo nō p̄nt ēē eq̄les eqlitate q̄litaliua. sunt tñ eq̄les eqlitate q̄titatiua: ut p̄bat r̄ō. Et q̄ p̄bs lo quāt̄ hic de eqlitate q̄titatiua p̄z. qm̄ ph̄us loqui tur hic de illa eqlitate f̄m quā vna alteratio dī ēē eqlis alteri. sed vna alteratio dicitur esse equalis alteri alteratioi r̄ōne eqlitatis graduū acq̄sitorū p̄ utrāq̄s alteratioē sicut vñ⁹ mot⁹ localis dī eqlis alīt̄ motui locali r̄ōne eqlitas magnitudinū p̄trāsi taꝝ in eodē p̄pe p̄ utrāq̄s motū. Unī q̄ ph̄us loqui tur hic de eqlitate & ieqlitate f̄m q̄s attēditur suc cessio in motui alteratiois & ille sūt eqlitates q̄lita tiae f̄m ḡdu: iō ph̄us logitur de eqlitate q̄litaliua

f̄m quā q̄litas & magnitudines in se nō sūt inni cē cōparabiles. Pōt ēt³ mō dici. v3. q̄ ph̄us h̄t p̄ icōueniēti q̄ q̄litas corporis motu alēatiois sit eqlis q̄titatiue magnitudini q̄ p̄trāsit q̄ ad mo tu locale q̄: sic q̄litas corporis pui ēē eqlis corpori ma gno. qd̄ est icōueniēs. qd̄ tñ seqrēt si mot⁹ localis & mot⁹ alteratiois ēent cōparabiles in uelocitate f̄z eqlitatē ut p̄z de se. Unī accipiātur duo motū quo rū utrāq̄s sit pedalis q̄titatiue: & alterē vñū & reliquā moueat localis p̄ spatiū cētū pedū. Et sit. a. mo^{lē} qd̄ alterat: & b. sit mo^{lē} qd̄ mouet localis. si tē mot⁹ alteratiois ip̄i⁹. a. & mot⁹ localis ip̄i⁹. b. sint eq̄les q̄titatiue. segt̄ur q̄ q̄litas ip̄i⁹. a. f̄m quā alte rat. & spatiū qd̄. b. pertrāsit qd̄ est cētū pedū ēent eqlia in q̄titate & sic eqlitas vnius pedis ēēt eqlis spatio centum pedum. quod est impossibile.

CIn circulo antē & recto quō continget. Inconueniens quidē enī est: nisi sit in circulo similr hoc aliqd moneri: & hoc in recto. Sed mox necesse est: aut ueloci⁹: aut tardius: sicut sit hoc deorsū: h̄ aut sursū. **C**Hec est 1^a p̄t^{lī} p̄e p̄tis p̄n^{lī} hui⁹ caplī in qua p̄bs arguit ad p̄tē affirmatiuā oīdēdo spālit̄ q̄ motus rect⁹ est cōparabilis motui circulari: & linea recta linee circulari. & p̄tinet tres p̄tes. q̄r̄ in p̄ p̄bs ostēdit q̄ est p̄bable q̄ mot⁹ rect⁹ sit cōparabilis motui circulari in uelocitate f̄m magis & min⁹. In 2^a ibi. Ampli⁹ nihil dīt. J̄ oīdīt q̄ si mot⁹ rect⁹ & motus circlearis sint cōparabiles in uelocitate f̄z magis & min⁹: op̄z q̄ sint cōparabiles f̄m eq̄le. In 3^a ibi. At vō si sint. Iarguit in 3^a sic p̄bus arguebat oīdēdo q̄ mot⁹ rect⁹ & motus circularis nō sunt adiūicē cōparabiles f̄z uelocitatē f̄m magis & min⁹. In p̄ igit̄ p̄te hui⁹ p̄ticule ph̄us itēdit tale rōnē. Mot⁹ rect⁹ & mot⁹ circularis p̄nt ēē ueloci⁹. Est enī alīs mot⁹ circularis uelox: & ēt alīs motus rect⁹ est uelox. sed q̄buscūq̄ p̄uenit uelocitas eisdē p̄uenit uelocitas f̄m magis & min⁹: aut cōuenit eisdē f̄z eqlitatē ut p̄z. q̄r̄ motui locali recto sur sū: & motui locali recto deorsū p̄uenit uelocitas. iō p̄uenit eis f̄m magis & min⁹: uel f̄m eq̄le. qm̄ p̄t̄ mot⁹ rect⁹ sur sū ēē ita uelox sicut mot⁹ deorsū ēē p̄t̄ ēē ueloci⁹ & etiā tardior. ḡ eodē mō cū motu recto & motu circleari p̄ueniat uelocitas. vī p̄bable q̄ eis cōueniat uelocitas f̄m magis & min⁹: uel f̄m eq̄le. igit̄ & c. **C**Notādū q̄ illa p̄positio ē ual de p̄babilit̄. v3. oīs fo:ma vñi uoca p̄ueniēs duobus p̄uenit eis f̄m magis & minus: ul' f̄m equale. Ista enī diuīsio vī ēē sufficiēs & imēdiata. v3. a. cōuenit. b. & c. & nō equoce. igit̄ p̄uenit eis eqlit̄: uel vñi magis & alteri min⁹: si ḡ uelocitas p̄ueniat nō equoce motui locali recto: & etiā motui circulari: vī q̄ p̄ueniat eis eqliter: uel f̄m magis & minus. & sic mot⁹ rectus & motus circularis sunt cōparabiles in uelocitate f̄m magis & min⁹ ul' f̄z eq̄le.

CAmpli⁹ nihil differet in rōne: si aliquis dicat necessariū ēē ueloci⁹: mox aut tardius moneri. Erit aut maior & minor: circu laris recto: q̄re & equalis. Si enī. a. p̄pe ip̄z. b. trāsit: alid aut ip̄z. c. mai⁹ erit. b. ip̄so c. sic enī uelocis ēē dc̄m est. Ergo si & in minori eq̄le: uelocis est: quare erit alīq̄

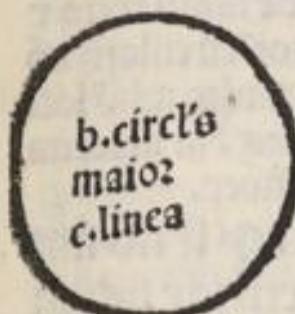
Dubium

Prima rī
fīo.Secunda rī
fīo.

paris ipsius. a. in quo ipsius. b. circuli trā-
sibit: cum in toto. a. ipsum. c.

Demonstratio.

A tps in quo mobile ptransit. b. & c.

c. linea recta.

Chec est 2^a ps 1^e pticule p^e ptis pⁿ hui^o ca. qz enī possit aligs dice qz mot^o rect^o & mot^o circularis sūt cōparabiles in uelocitate fm magis & min^o: & nō fm eqle. iō pbs in hac pte oñdit qz si mot^o rect^o & mot^o circularis s̄t cōparabiles in uelocitate fz magis & min^o: sūt et cōparabiles fm eqle. & hec eīz de annexis. Unū si nō sit icōuenies qz mot^o circulatis sit uelocior aut tardior motu recto: et nō erit icōuenies motu circularē & motu rectu eē eq ueloces. Unū ɔ^o dic hic qz oñ illō in qz pte eē uelocitas & tarditas pōt eē eqle. Circa quā ɔnē pbs p^o ppo mit vītate ɔnis. d. qz nihil dīt qz tu ad pmissā rōnez motu circularē eē uelociorē aut tardiorē motu recto: & motu circularē eē eqle. i. eq uelocē cū motu recto. **C**Deide pbs declat ɔnē in termis sic. Sit a. tps in qz ueloci^o ptransit circulū. b. & linea recta. c. cū igit ueloci^o in eodē tpe ptransit mai^o segtur qz b. circulus sit aliqd mai^o fz. c. linea recta. qm ueloci^o in eodē tpe ptransit mai^o spatiū: & in miori tpe ptransit eqle. ut p^o 6° hui^o. cū igit in eodē tpe in qz mobili ueloci^o ptransit. b. mobile tardi^o ptransit. e. & mole ueloci^o in minori tpe ptransit eqle: sequit qz mobile ueloci^o in minori tpe fz. e. a. s. in aliq pte ipi^o. a. per transit aliquā pte ipi^o. b. eqle ipi^o. c. & p^o ɔnū aliq ps ipi^o. b. e equalis ipi^o. c. qz si mobile ueloci^o ptransit mai^o spatiū in eqli tpe op^o qz ptransit eqle spatiū in miori tpe. g. in aliqua pte ipi^o. a. mobile ueloci^o ptransit aliquā pte ipi^o. b. equalē ipi^o. c. & p^o ɔnū aliq ps. b. est equalis ipi^o. c. **E**t ex fz pōt argui ulteri^o & fz sic. Per spatia equalia pnt aliqua mobilia moveri in eodē tpe. g. p^o pte. b. equalē ipi^o. c. & p^o . c. pnt aliqua moueri in eodē tpe. g. eq uelocit mouebūt. qz in eodē tpe mouebunt p^o eqlia spatia. fz vnu illo rū mobiliū mouet motu circulari: & aliō motu recto. igit mot^o circularis pōt eē eqlis motu recto. Ex qz loco accipit qz ubiqz est dare magis & minus uelox: pole est dare eq uelox. Et rō hui^o pōt eē. qz si duoz yn^o sit mai^o: & aliō min^o: & a maiori auferat p̄cise illō in quo mai^o excedit min^o: residua sūt eqlia. Uer. g. Trinari^o excedit binariū in vna vnitate. si a trinario auferat vnitatis: que remanet erit eqlia. **C**Lōtra. tñ illō vñ eē vna dubitatio qz cōtinuit dare qzdratū mai^o circulo: & et qzdratū min^o circulo ut p^o si describat vnu qzdratū infra circulū: & aliō qzdratū ex circulū: qzdratū cōtinēs ē mai^o circulo: & quadratū cōtinēs infra circulū est min^o circulo: & tñ nō est dare qzdratū eqle circulo. **D**icēdū qz eodē mō quo est dare mai^o & min^o: eo mō est dare eqle. Est autē equalitas ɔtitatiua de qua fz loquimur quātū spectat ad ppositū duplex. vñ. equali-

tas cōtinētie & eqlitas cōmēsuratiōis. ista sūt eqlia eqliteate cōtinētie qz tm p̄cise p̄tinēt qz vnu nō p̄ plus p̄tinē qz aliō. & illa sūt eqlia eqliteate cōmēsuratiōis: quoz vnu alti suppositū: neutr excedit reliquū. ut due linee recte: quarū utraqz ē vni^o p̄dis tñ sūt equales equalitate cōmēsuratiōis: qz si vna supponat alti: neutra excedit reliqz. Dico igit qz qz ē dare quadratū mai^o & min^o circlo fm cōtinētie. iō ē dare quadratū eqle circlo fm p̄tinētiaz. qm possibile ē qz vnu uas cui^o supficies infior. s. cōcaua sit quadrate figure: & p̄cise p̄tineat qz tu cōtinēt uas cui^o supficies p̄caua iterioz sit figure circulatis. qz po^{le} ē qz utruqz uas p̄tineat vna pitā. & tñ nō ē dare quadratū mai^o & min^o circlo fm cōmēsuratiōne. qz circulus nō pōt cōmēsurari quadrato supposito qz quadratū sit rectaz lineaz: nec fz se totū: nec fm aliquā ei^o pte. qz circulus tāgēs tale quadratū nō tāgit nisi fm p̄tictū: nō fm aliquā pte qz si aliqua ps circli tāgeret fz totū suū ultimū aliquā pte quadrati: illa ultima p̄tū eēt sil adequate: ita qz totū ultimū vni^o tāgeret totū alteri^o. & p^o ɔnū illa ps circli & illa ps quadrati eēt eiusdē figure. fz fz ē icōuenies. qz qlibet ps cōuera circli ē figure spicē. & sic ps qzdratū qz tāgit a pte circuli eēt figure spicē. qd ē fz. qz supponit qz oia lat'a quadrati sint figure recte & sic nō pōt circulus cōmēsurari quadrato nec fm totū. qz tūc eēt eiusdē figure. nec fm pte. qz sic ps p̄ueri circli eēt eiusdē figure cū pte quadrati. qd ē icōuenies. Et hec ē rō quare circulus siue spa tangēs planū tāgit solū in punto. Unū qz circulus & quadratū nō pnt cōmēsurari nec iūcē supponi: nec fm totū nec fz pte. iō nō est dare circulu maiore ul' minorē quadrato fz cōmēsuratiōne: nec et ē dare circuli qzdrato equalē eqliteate cōmēsuratiōis. **C**Intelligēdū qz illa sūt equalia simplē fm cōmēsuratiōne qz vnu suppositū alteri: neutrū ex aliqua pte excedit reliquū. & p^o fz equalia simplē fm cōmēsuratiōne sūt sil i eodē loco ul' situ adequato. & qz duo corpora nō pnt eē sil i eodē loco p^o. iō nō pnt duo corpora eē simpē eqlia fz cōmēsuratiōne. sed due linee ul' due supficies pnt eē simpē equalē fm cōmēsuratiōne qz pnt se vndiqz tāgere. Unū equalia simplē fz cōmēsuratiōne totalē tāgit se sic qz totū tāgit totū. & pbs in toto isto pcessu logē de eqliteate fz cōmēsuratiōne tñ.

CAt vñ si sint comparabilia: accidit modo dictum equalē esse tectuz circulo: sed nō comparabilia sunt: neqz ergo mot^o.

Chec ēz^a ps 1^e pⁿ hui^o ca. i qua pbs ponit rōnei ɔriū pbatē qz mot^o circulatis & motus rect^o nō sūt adiūcē cōparabiles fm equalitatē. qz si sic seqref qz spatiū rectū & spatiū circulare essent cōparabilia fm equalitatē. qm ē fz. qm spatiū rectū & spatiū circulare nō pnt eē equalia. g. nec motus sūt cōparabiles. nec pnt eē equalē. & fz rō est supi^o posita. **C**Unū ē intelligēdū qz loquēdo de eqliteate cōmēsuratiōis qz ē suppositio toti^o sup totuz sic ipo^{le} ē qz spatiū circulare manēte circularitate sit equalē ul' mai^o ul' min^o spatio recto manēte rectitudie: qz vnu nō pōt supponi alti fm totū ul' fz pte manētib^o his figuris: mutaqz tñ figuris ut si rectū fiat circulare aut ecōuerso forte pole est qz cōmensurent se: & qz vnu fiat equalē alteri ul' maius ul' minus: sed de hoc videbitur magis infra.

T. cō. 24

Notable:

Pbisicorum

CEt quecūq; nō equoca: oia cōparabillia
sunt: puta q̄re nō cōpabile: utq; acut⁹ stil
Ins: aut vinū: aut ultia. Quia enī equoca
nō cōparāt. S; ultia ei q̄ iuxta ultimā cō
parabilis ē: qm̄ idē accidit acutū i utrisq;
q̄ nō idē uelox t̄ hic t̄ ibi. Multo aut̄ ad
huc min⁹ in alteratiōe: t̄ loci mutatione.

Hec est³ p^s pⁿ^h hui⁹ cap*lī* i^q p*hiūs* soluit q*ōne*³
de cōparatiōe motuū adiuicē. Et p*tinet* duas p*ti-*
culas. i^p i*quirit* in cō*lī* q*d* regri*c* ad h*b* q*p* ali*q* s*int*
adiuicē cō*parabiliā*. i² ibi^l Sic et circa motuū. I*on-*
dit sp*alit* q*d* regra*f* ad cō*parationē* motuū adiuicē
applicādo sp*alit* ad motu illa q*r*egrunt ad com-
pationē i*cōlī*. P*ria* p*ti*^{la} p*tinet* tres p*tes* f*z* q*p*^h*s*
p*oīt* tres cō*paratiōes* ul*l* p*ditionēs* req*sitas* ad h*b* q*p*
ali*q* s*int* cō*parabiliā* adiuicē. P*ria* p*dition* ē q*p* illa
q*d*ebēt adiuicē cō*parari* nō s*int* equoca. s. equoca
s*b* noie f*z* q*d* debēt adiuicē cō*parari*. H*ec* i*git* ē p*2*
p*dition*. s. q*p* ill*o* i^q ali*q* cō*parant* nō d*z* p*ueire* cō*paras*
adiuicē equoce f*z* v*ninoce*. C*1*^a p*dition* ē q*p* ill*o* i^q
ali*q* cō*parant* d*z* h*ere* id*e* susceptiu*z* p*m* i*utroq*z**
cō*parato*z** adiuicē. C*2*^a p*dition* ē q*p* ill*o* i^q ali*q* cō-
parant d*z* e*e* c*insdēnāe* specif*i*ce in utroq*z* cō*para-*
to*z*. et f*z* h*b* hec p*ticula* p*tinet* tres p*tes*. q*r* i^p p*h**s*
p*oīt* p*mā* cō*ditionē* req*sita* ad cō*parationē*. in 2^a ibi
Aut q*r* s*ūt* i*alio*. Ip*oīt* sc*da*^z p*ditionē* req*sita* ad
cō*parationē*. v*z*. ill*o* i^q cō*parat*ur habe*at* id*e* sus-
ceptiu*z* p*m* i*utroq*z** cō*parato*z**. i³ ibi^l Si v*o* nō
s*olū*. Ip*oīt* 3^a p*ditionē* req*sita* ad cō*parationē*. v*z*.
Q*ill* o*q* ali*q* cō*parant* s*it* v*nīnāe* specif*i*ce i*utroq*z**
cō*parato*z**. In p*2*^a i*git* p*te* hui⁹ p*ticule* p*h**s* p*oīt* p*2*^a
p*ditionē* req*sita* ad cō*parationē*: et duo i*nit*. P*ri-*
mū est q*p* q*busciūq*z** p*uenit* ali*q* nomē nō equoc*ū*
illa p*nīt* cō*parari* i*illo* noie adiuicē. 2^m ē q*p* illa que
s*ūt* equoca. s. equoca sub ali*q* noie nō cō*parant* f*z*
ill*o* nomē. Un*p* ex*emplarit* decl*at* utr*uq*z** illor*ū*. 1°
v*o* dubitat circa p*m* illo*z*. et f*z* h*b* hec p*s* duas p*ti-*
culas p*tier*. q*r* i^p o*ndit* q*p* f*z* nomē equoc*ū* nō fit
cō*paratio*. in 2^a ibi^l Aut p*m*. Imouet talē dubita-
tionē. v*z*. An f*m* o*e* nō equoc*ū* possint fieri cō*para-*
tiones: ita q*p* oia q*b* cō*uenit* ali*q* nomē nō equo-
c*ū* possint cō*parari* i*illo* noie. C*In* p*2*^a i*git* p*ticula*
hui⁹ p*ts* p*h**s* p*pponit* q*p* q*ciūq*z** nō s*ūt* equoca s*ūt*
cō*parabiliā*. i. q*busciūq*z** p*uenit* nomē nō equoc*ū* illa
s*ūt* cō*parabiliā* i*illo* noie. et q*ciūq*z** s*ūt* equoca illa
nō s*ūt* cō*parabiliā*. et utr*uq*z** ho*z* p*h**s* decl*at* ex*ē*
plarit. q*m* q*r* acut*ū* d*ī* de stillo et vino et ultia chor-
da seu neumate. i*ō* stillus et vinū et neuma nō s*ē* cō-
parabiliā i*acutie*. Et q*p* equoce acut*ū* dic*at* d*ī* istis
p*z* p*b* q*r* acut*ū* f*z* q*p* d*ī* de istis h*ēt* diuersas diffō-
nes. q*r* q*m* d*ī* q*p* stillus ē acut*ū* tūc h*b* nomē acut*ū* po-
nit loco hui⁹ diffōnis. s. pot*es* fort*it* penetrare du-
rū. q*m* v*o* acut*ū* d*ī* de vino p*oīt* loco hui⁹ diffōnis.
s. pot*es* fort*it* p*ūgē* lignā. S*z* q*m* acut*ū* d*ī* de ultia
chorda pon*it* loco hui⁹ diffōnis. s. pot*es* for*it* p*cu-*
tē audit*ū*. et sic diffōnes acuti s*ūt* diuersē f*z* q*p* acu-
tū p*dicat* de his trib*o*. et sic acut*ū* f*z* q*p* p*dicat* de
his trib*o* ē equoc*ū*. et ista tria p*dicata* f*z* acut*ū* nō s*ē*
cō*parabiliā*. q*r* nō ē ne*z* dic*ē* q*p* stillus ē acut*ū* vino
ul*l* chorda. f*z* q*r* acut*ū* nō d*ī* de ultia chorda equo-
ce et de alijs chordis sibi p*pingi*s. i*ō* ille chordē p*nīt*
cō*parari* adiuicē f*z* acut*ū* ut dic*at* q*p* ultia chorda ē
acut*ū* alijs. Et ita ex*emplarit* p*z* utr*uq*z** p*posito*z**

s. q̄ f̄z nomē nō equiuocū sūt cōparatiōes: t̄ q̄ f̄z
equocū nō sūt cōparatiōes. Ergo nō f̄z idē. Et h̄
igit̄ cōcludit ph̄us q̄ aliḡ mot⁹ nō sūt cōparabiles
f̄z uelocitatē. q̄ uelocitas nō ē idē i oib⁹ motib⁹. h̄
ē uelocitas nō ē i oib⁹ motib⁹ vniuoce. nō enī ē idē
uelor hic t̄ ibi. i. i motu recto t̄ i motu circulari. h̄
est uelox dī equoce t̄ nō vniuoce de motu recto t̄
motu circulari. t̄ iō mot⁹ rect⁹ t̄ mot⁹ circularis nō
sūt cōparabiles s̄m uelocitatē: t̄ multo min⁹ loci
mutatio t̄ alteratio sunt cōparabiles s̄m uelocita
tem eo q̄ uelox dicitur de eis equiuoce.

CAut p̄mū qdē h̄ nō uer̄ est: q̄ si nō sint
equoca cōparabilia. Mltū enī idē signifi-
cat in aqua t̄ in aere: t̄ nō sunt cōparabi-
lia. Si aut̄ nō duplū quidē idē. Duo enī
ad vnu: t̄ non comparabilia sunt.

Clibec est^a ptila p^e ptis p^e ptil^e 2^e ptis p^{hi}^{is} hui^o ca.
i q^u phis mouet dubitatione circa p^m dcm i p^a pte
q^u dubitatio e illa. ut p^z f^z o^e nō equocū possint fieri
cōparatiōes: ita q^u oia qb^o cōpetit idē nomē nō eq^u
uocū possint cōparari i illo noie. Et p^o arguit ad p^r
tē negatiuā. 2° vō rñdet ad istatiā iductā. Prīo igr^r
phis arguit pbādo q^u nō fm o^e vniuocū pōt fieri
cōparatio. q^z mltū ē vniuocū aeri t aq^z q^z signifi-
cat idē in utroq^z: t tñ aer t aq^z nō cōparant fm b^z
nomē mltū. q^z nō dicim^o q^u aer ē magis mult^o q^z
aq^z: s^z si dicaf q^u mltū dī equoce de aere t aq^z. t iō
nō cōparant fm b^z nomē multū. t pp illā rñsione^z
adducit aliā istatiā de duplo. q^z b^z nomē dupliū vē
dici vniuoce de aere t aq^z. q^z dī de eis fm idē no-
mē: t fm eandē rōnē. q^m diffō dupli ē q^u sit ppor-
tio duoz ad vntū. t illa diffō dī de aq^z t aere. t p^z
p^z dupliū dī vniuoce de aere t aq^z. q^z fm idē no-
mē t eadē diffōnē: t tñ aer t aq^z nō sūt cōparabi-
lia fm duplum. q^z non potest dici q^u aer est magis
duplus q^z aqua: nec econuerso.

CAnt et in his eadē rō. et nāq̄ multū eg-
uocū. sed quorūdā et rōnes equoce sunt:
ut si dicat aliqs q̄ mltū est tamē: et adhuc
et si aliđ aliqd tantūdē: et equale equocuđ
eēt. Et vñū aut si contingit stati equocū.
Si aut et hec: et duo. q̄re vniuocorū cōpa
rabilia alia quidem sunt: alia ḫo nō: siq-
dem erat vna natura.

Chic p̄b̄s soluit illā dubitationē dicēs q̄ illa de qb̄
obiectū ē. s. magnū puū: ml̄tū paucū: duplū & dimi-
diū nō sūt vniuoca. qr vniuoca v̄a sūt illa quorū
diffō ē eadē uoce & rōne. s̄z diffōnes illoꝝ sūt eedē
fīm uocē s̄z nō fīz rōnē. Unī ml̄tū & pauctū: duplum
&c. nō dicūtur vniuoce de aere & aq. & qñ dī q̄ ea
dē ē diffō ml̄ti & ēt dupli fīz q̄ dī de aere & aq. dī
cēdū q̄ diffōnes istoꝝ fīz q̄ dīr de aere & aq. sunt
eedē fīm uocē & nō fīz significationē. qr i diffōnib⁹
istoꝝ pōif aliqd equocū. vñ q̄uis diffō sit eadē fīz
uocē: nō pp̄b̄ op̄z q̄ illō sit vniuocū: qr cū vnitate
uocis stat q̄ i diffōne pōaf aliqd equocū. & tē illō
nomē cui⁹ ē diffō nō ē vniuocū s̄z equocū & sic ē i p̄
posito de ml̄to & duplo. qr i diffōne ml̄ti q̄euqz sit
illa accipit̄ aliqd equocū. & ideo multū ē equocū
q̄uis hēat vñā diffōnē fīz uocē. & sūt i diffōne du-
pli accipit̄ equocū. dī enī q̄ duplū ē p̄portio duo

ru ad vnu. nā h̄ nomē vnu acceptū i diffōne dupli est equocū. t̄ nō solum hoc nomen vnum est equi uocum. s̄z ēt h̄ nomē duo ē equocū. si enim vnu sit equocū op̄z q̄ h̄ nomē duo ēt sit equocū. Stat igr breuit̄ solo i h̄ q̄ pdicta. i. mltū paucū duplū t̄ c̄. dicant equoce de aere t̄ aq̄: nec dñr de eis fz eadē rōnē vniuocā: s̄z fz eandē rōnē equocā pp qd̄ aer t̄ aq̄ nō cōparant̄ adiuicē. C Unū ē notadū q̄ p̄ or d. hic q̄ ista nō sūt equoca pura s̄z sūt de nūo equo coꝝ que dñr ambigua. hec p̄ or. t̄ intelligo fz p̄ or q̄ equoca pura sunt illa que sunt eadem fz uocem t̄ nō sunt eadem fm aliquā diffōnem. sed equoca abigua sunt eadē fz uocē t̄ h̄ sūt eadē diffōnē fm uoce. nō āt fm significationē. C Secū h̄ occurrit̄ tria dubia. Primiū ē circa istātiā de mltō t̄ pauco: magno t̄ puo: q̄ v̄ q̄ aer t̄ aq̄ possit̄ cōparari fz ista ita q̄ bñ dī. aer ē magis mlt̄ fz aq̄: ul' magis magn̄ t̄ eꝝ. q̄ multū t̄ magnū recipiūt̄ cōparatiōe. Vnū mltū sic recipit̄ cōparationē mltū plus plimū. t̄ magnū ita recipit̄ cōparationē. magn̄ maior max̄. Aut̄ āt nomē cōparatiui ḡdus ualeat idē qd̄ suū positiū acceptū cū h̄ aduerbio magis sīc p̄z. nā idē ē dice q̄ iste ē albior illo: t̄ dice q̄ iste ē magis alb̄ fz ille. s̄z bñ t̄ v̄ dī. h̄ ē plus de aere fz de aq̄. manifestū tñ ē q̄ plus ē de aere i tota spa aeris fz sit de aqua i secana. vñ i tota spa aeris ē plus de aere fz de aqua i secana. ḡ i spa aeris ē magis mlt̄ fz de aere fz de aq̄ i secana. t̄ sic aer ē magis mlt̄ fz aq̄. q̄ plus t̄ magis t̄ multū egpollēt̄. t̄ eodem mō ē de magno q̄ aer ē maior: q̄ aq̄. ḡ aer ē magis magn̄ fz aq̄. C 2° dubitat̄ q̄ v̄ fz duplū p̄t fieri p̄atio. q̄ fz p̄ or h̄ 2° dī q̄ istō mel ē duplū respectu isti⁹ aceti. t̄ eodē mō iste aer ē dupl̄ respe cti isti⁹ aque. C 3° dubitat̄ q̄ non v̄ q̄ illa noia. vñ. duplū t̄ mltū sint equoca q̄ h̄ nomē mltū sīḡt̄ vnu p̄ceptū. t̄ h̄ nomen duplū filr. q̄ audieſ h̄ nomē duplū ul' mltū t̄ intelligēs qd̄ illō nomē si gnificet sp̄ itelligit̄ idē. s̄z oē nomē significsā vnu p̄ceptū ē vniuocū. ḡ. C Ad p̄m dubiū dicēdū ē q̄ aer t̄ aq̄ fz v̄tate p̄nt̄ p̄pari fz mltū t̄ magnū sīc ar gutū ē. s̄z fz usū loquēdi nō cōparant̄ fm illa noia cū h̄ aduerbio magis. q̄ nō h̄ēm̄ talē modū loqndi. vñ. dicēdo h̄ ē magis mltū uel magis magnū. Unū nec due aq̄ fz cōes modū loquēdi cōparant̄ i mltō cū h̄ aduerbio magis. q̄ nō dī q̄ illa aq̄ ē magis mlt̄ fz alia. s̄z bñ dicim⁹ q̄ ē plus ul' maior: fz illa vñ istatia de mltō fūdaſ i mō loqndi t̄ nō i aliq̄ re ali. C Ad aliō dubiū dicēdū q̄ p̄bs nō itēdit dicē q̄ vnu aer nō ē duplus respectu aq̄ ul' eꝝ. s̄z intēdit dicē q̄ nomē p̄patiū hui⁹ nois duplū nō dī de ae re respectu aq̄ nec eꝝ q̄ nō h̄ēt p̄patiū. nec dī q̄ vnu corpus est magis duplū respectu dimidij. fz aliud corpus respectu sui dimidij. q̄ duplū si gnificat excessum determinattū q̄ nō recipit magis t̄ min⁹. C Ad 3° dubiū dicēdū ē vno⁹. q̄ duplū t̄ mltū p̄nt̄ dupl̄ p̄siderari. vñ. ul' p̄siderādo p̄ceptū utriusqz fz se t̄ absolute: t̄ sic rō utriusqz ē vna sīc rō canis fz se ē vna. Alio⁹ p̄siderān̄ ut p̄cernūt̄ di versas mās diuersaq̄ nārū. t̄ isto⁹ logtur phūs h̄ de istis. nā ex diuersitate nāe sbte: utputa aeris uel aq̄ h̄bit mltā diuersitatē. qm̄ plus de mā ē in vno pugillo aq̄ fz i vno pugillo aeris: cū ex vno pugillo aq̄ possint fieri decē pugilli aeris. C Qm̄ pp illō. Illa r̄n̄sionē de mltō t̄ pauco p̄siderās p̄bs mouē do fz dā rōnē supposito q̄ r̄n̄sio supi⁹ scā nō sit vñ

de equocatiōe mlti t̄ dupli. qm̄ si dicaf q̄ sit vna nā mlti t̄ dupli t̄ alioꝝ h̄⁹ q̄ nō sīc p̄abilitā sīc eoꝝ q̄ vniuoce p̄dicant̄ remanet qd̄ q̄re qdā vniuocoz sūt cōpabilitā t̄ qdā nō. cū de silib̄ sil'e sit iudiciū. cū igr̄ nō v̄ aliq̄ rō q̄re qdā vniuoca sūt cōpabilitā t̄ qdā nō t̄ mltū t̄ duplū nō sūt cōpabilitā sīc sīc alia vniuoca v̄ q̄ mltū t̄ duplū nō sīc vniuoca.

C Aut̄ q̄ sūt i alio p̄ susceptivo. Equ⁹ qdē igf t̄ canis p̄abilitā sūt: utꝝ enī albi⁹. In q̄ enī p̄ idē ē supficies: t̄ magnitudo filr. Aut̄ āt t̄ uox nō in alio nāq̄ subiecto sūt.

C Hec ē 2° ps p̄c p̄tīc 2° ptis p̄nū hui⁹ ca. i q̄ p̄bs ponit 2° p̄ditionē req̄ita ad p̄ationē q̄ē h̄ē idē suscep̄tiū p̄m i utroqz p̄atoꝝ. t̄ p̄remouet opionē erroneā circa h̄ q̄ ē r̄n̄sio ad qōnē imēc p̄cedēt̄. Opio igr̄ talē. vñ. q̄ qdā sūt vniuoca siḡtua vñā nāz receptā i diuersis susceptiū p̄mis: t̄ fm tale nomē vniuocū illa nō sūt p̄abilitā qb̄ cōpetit illō nomē. vñ. ḡ. Magnitudo cōpetit vniuoce aq̄ t̄ sono t̄ tñ aq̄ t̄ son⁹ nō sūt p̄abilitā. ut. s. aq̄ dicaf maior sono: ul' eꝝ: q̄ magnitudo h̄ēt i aq̄ t̄ sono diuersa susceptiua p̄m. qm̄ p̄m susceptiū magnitudis p̄ueniens aq̄ ē s̄ba. t̄ p̄m susceptiū magnitudis q̄ cōpetit sono ē q̄litas s̄esibl̄: ut son⁹ ul' uox. t̄ iō fm magnitudinē nō cōparant̄ aq̄ t̄ son⁹ q̄uis magnitudo sit eiusdē nāe cū utroqz. q̄ magnitudo h̄ēt i his diuersiū t̄ diuersiū susceptiū p̄m. Illa v̄o sūt vniuoca significatiā ēadē nām receptā i eodē susceptivo p̄. t̄ fz illō nomē vniuocū fit cōparatio ita q̄ illa qb̄ cōpetit illō nomē sūt cōparabilitā fz illō nomē. ut albedo p̄uēt̄ eq̄ t̄ cani significat vñā nāz receptā i eodē susceptivo p̄: q̄uis i diuersis susceptiū p̄remos. t̄ iō illa qb̄ p̄uenit albedo sūt cōparabilitā fz albedinē. Et ponit exēplū tale. Lanis t̄ equ⁹ fm suas s̄bas distiguūt̄: t̄ tñ fz h̄ nomē albū sūt cōparabilitā. q̄ v̄ dī q̄ equ⁹ ē albior cane. ul' eꝝ. t̄ h̄ iō q̄ albedo sīḡt̄ vñā nāz receptā i uno susceptivo p̄ t̄ imēc: q̄ p̄m susceptiū albedis: t̄ iō eq̄ fz i cane ē supficies q̄ ē eadē i utroqz: t̄ pp h̄ cōparant̄ fm albedinē: q̄uis susceptiua remota sūt disticta fz spēz.

C Aut̄ manifestū est q̄ erit oia sic vnu facere i alio aut̄ vnuqd̄ q̄ dicere esse: q̄ erit idē equale: t̄ dulce: t̄ album: t̄ in alio.

C Istā opionē remouet p̄bs p̄bādo q̄ oē illō i q̄ ali q̄ vniuocant̄ h̄ēt idē susceptiū p̄m i utroqz vniuocatoꝝ. t̄ h̄ēt i 13° p̄ de annexis: q̄ dupl̄ p̄bat. t̄ p̄ sic. Si ad vniuocationē nō regreref vñitas p̄mi suscep̄tiū foie fm quā vniuoca vniuocant̄: t̄ cū diuersitate p̄mi suscep̄tiū foie fz quā fit vñio stare vniuocatio foie. q̄na de se p̄z. t̄ falsitas p̄stis oñdī. q̄ si cū diuersitate p̄mi suscep̄tiū staret vniuocatio: t̄ cū diuersitate p̄mi suscep̄tiū staret vñitas nāe i q̄ vniuoca vniuocant̄: sed h̄ ē fz: q̄ si ita eēt tūc possem̄ dicē q̄ oēs foie sunt vniuoce t̄ eiusdē nāe: q̄uis sūt i diuersis s̄bas p̄mis. t̄ sic eēle eēt vniuocū i nūis t̄ i magnitudib̄. t̄ itē asper⁹ t̄ dulce ēt posset dici vniuocū ad melodias t̄ ad saporeſ. t̄ albū eēt vniuocū ad uocē t̄ colorē. t̄ sic posset dici q̄ oia eēt vniuoca: t̄ nulla eēt equoca. q̄ posset dici q̄ nō diversificant̄ nisi ppter diuersitatē recipiēt̄.

C Ampli⁹ susceptiū cuiuslibet accidentis nō p̄tingens est: h̄ vnu vnius est priuuz.

Secunda
edictio.

2. cō. 28.

13. ocluſio
de annexis.

2. cō. 29.

notandus.

Premium
cubulum.

Secundus.
cubulum.
Con. 28.
Tertium.
ibid.

Ad primus

Ad secundū

Ad tertius

Physicorum

Secundo,

Curº pbat eadē p̄ sic. **O**is vna nā recepta i uno suscep-
tiuo hēt vnu p̄ susceptiuū. qz nō qdēcūqz recipit
idifferentē t p̄tigentē vniūqdōqz: s̄z det̄miatū recipit
det̄miatū. t oē illō i q̄ aliq̄ vniuocant̄ ē vniº nāe i
utroqz vniuocatoꝝ. ḡ oē illō i q̄ aliq̄ vniuocat̄ hēt
idē susceptiuū p̄ i utroqz vniuocatoꝝ. Ex his ḡ ē
māifestū q̄ ad cōparationē regrif̄ vniitas p̄mi su-
ceptiuū t foīe s̄z quā sit cōparatio i utroqz cōpara-
toꝝ: t b̄ ē 2º p̄ditio req̄ita ad cōparationē. Un̄ ex
illo loco aliq̄ accipiūt q̄ oē accēs s̄z tūcūqz sit cōe
hēt aliqd̄ s̄b̄. p̄priū. Nā l̄ albedo sit accēs cōe ho-
mini t cani tñ hēt s̄b̄. p̄rimū qd̄ ē ei. p̄priuz. Qm̄
ut. d. p̄bz b. s. **O**is vna nā hēt vnu susceptiuū p̄pri-
uz: cu nō qdēcūqz s̄m recipiet idifferēter quācūqz
formā. si v̄o p̄ s̄b̄ itelligit s̄b̄ cui oī soli t sp̄ auenit
tal̄ foīa: sic dico q̄ nō ē ueꝝ q̄ oē accēs heat s̄b̄. p̄
priū. qm̄ si sic eēt tē ad destructionē cuiuslibet acci-
dens seq̄ref̄ destruc̄tio s̄be. qd̄ ē fl̄z. qz sic qn̄ hō ces-
saret a currēdo aliq̄ p̄s s̄be sue d̄strueref̄. qd̄ nō est
ueꝝ. p̄na p̄z. qz accipiat̄ aliqd̄ accēs t q̄ro de suo
s̄b̄. p̄prio. aut illō ē s̄ba: aut accēs. si s̄ba. uic ad de-
structionē illiº accēntis seq̄ref̄ destruc̄tio s̄be q̄ ē p̄
priū s̄b̄ illiº accēntis. si v̄o def̄ q̄ s̄b̄ s̄b̄ ē accēs tē
q̄ro sic p̄us de s̄b̄ illiº accēntis. s. utꝝ sit s̄ba uel ac-
cidēs. si s̄ba: tē ad destructionē illiº accēntis seq̄ref̄
destruc̄tio s̄be: s̄z si sit accēs: tē q̄rēdū ē de s̄b̄ illiº
accēntis an sit s̄ba ul̄ accēns. t sic i eēntialt ordiatis
p̄cederet i ifiº. qd̄ ē icōueniēs ul̄ saltē seq̄f̄ q̄ ad
d̄struc̄tio cuiuslibet accēntis seḡtur d̄struc̄tio s̄be
qd̄ ē fl̄z. qd̄ tñ seq̄f̄ si qd̄libet accēs heat s̄b̄. p̄pri-
uz s̄b̄ cōvertibile cu eo. **D**icēdū ē ḡ q̄ oē accēs
hēt p̄priū s̄b̄ p̄ ipiº p̄priū posito i libro porphirij
qm̄ oē accēs hēt p̄priū s̄m cui soli iest. nō tñ op̄z
q̄ i sit oī tali. t sic posito q̄ sup̄ficies sit s̄b̄ albedis
p̄priū t primū s̄b̄ albedis ē sup̄ficies. nō qz albe-
do i sit oī sup̄ficie: s̄z qz iest soli sup̄ficie. **E**t b̄ ē itē-
tio p̄bi b̄ dicēt̄ q̄ vniº nāe ē vnu susceptiuū p̄m̄
tñ ē poꝝ q̄ maior diuersitas sit i s̄b̄ recipiēt̄ p̄ t
p̄rio q̄ i accēnte recepto qd̄ sic pbāt. Due albedi-
nes: q̄ru vna ē i boie: t alia i cane: nō d̄int̄ spe. t tē
q̄rif̄ aut s̄ba p̄ria illaz albedinū i boie t i cane dif-
ferūt̄ spe: aut nō. si sic: tē hēt̄ur q̄ accēs ē vnu: t tñ
s̄ba p̄ria nō s̄t vnu i spe. si v̄o def̄ q̄ s̄ba illaz albe-
dinū p̄ria nō d̄int̄ spe. ḡ nō s̄t foīe s̄bales hoīs t ca-
nis. qz ille d̄int̄ spe. t p̄ oīs s̄t accēntia. q̄ dato q̄ri-
tur de s̄bis illaz accēntiū: aut d̄int̄ ul̄ nō. si sic. hēt̄ur
ppoꝝ ut p̄us. si v̄o nō: tē q̄rif̄ de s̄bis illaz sic p̄riº.
t tē ul̄ erit p̄celsus i ifiº: ul̄ qn̄q̄ erit deuenire ad
s̄ba q̄ plus d̄int̄ q̄ accēntia in eis recepta. **M**ibi tñ
v̄i q̄ illō nō sit ueꝝ s̄z itētio p̄bi: imo oia accēntia
eiusdē sp̄ei h̄nt̄ p̄us receptua eiusdē sp̄ei: t ēt acci-
dētia diuersaz sp̄erū t foīe h̄nt̄ idē susceptiuū
p̄m̄ s̄z sp̄em̄. qm̄ maior ē diuersitas iter foīas rece-
ptas: q̄z int̄ p̄a s̄ba susceptiuā foīaz: ut p̄z. qz maior
ē diuersitas iter foīas s̄bales diuersas s̄z sp̄es q̄z i-
ter mās p̄mas i qb̄ ille foīe p̄ recipiūt̄: qz vna por-
tio māe p̄nō d̄it̄ spe ab alia portio māe p̄: sic for-
me s̄bales d̄int̄ spe. **U**n̄ v̄i q̄ maior d̄z eē vniitas ex
pte susceptiuoz q̄z ex pte foīaz susceptiuaz. **A**ld-
ronē aut i h̄riū dico q̄ due albedies q̄ s̄t eiusdē
sp̄ei recipiūt̄ i s̄bis q̄ s̄t eiusdē sp̄ei i duab̄ sup̄ficie
b̄ q̄st̄ eiusdē sp̄ei. Et qm̄ d̄i q̄ illa s̄ba s̄t accēntia.
p̄cedo t dico q̄ illa s̄ba suscipiūt̄ i s̄bis eiusdē sp̄ei

ut i duab̄ portioib̄ māe p̄: q̄ portioē nō d̄int̄ spe
Ois eni q̄titas ē i mā p̄ tanqz i s̄bo p̄ q̄ mā p̄ nō
distiguit p̄ d̄ias specificas. t nō ē ult̄ p̄cedēdū:
qz mā n̄ hēt d̄ias specificas: s̄z ē foīalr i se disticta.

CSic ḡ nō solū op̄z cōpabilitia nō equoca
eē: s̄z nō hēre d̄ia neqz i qd̄neqz i q̄. **D**i-
co at̄ sic color hēt d̄isionē: nō ḡ cōparabi-
le s̄m h̄t ut utruz coloratū magis sit albū
q̄ nigrū. **H**ec eni cōparat̄ nō s̄m aliquē
colorez: s̄z inquātū calor: sed s̄m album.

Cl̄ec ē 3º p̄s p̄e p̄t̄l̄ 2º p̄tis p̄n̄l̄ h̄iū ca. i q̄ ponit
p̄bz 3º p̄ditionē req̄ita ad p̄ationē: q̄ ē vniitas spe-
cifica foīe s̄m quā sit cōpatio dicēs q̄ ad h̄ s̄z q̄ aliq̄
sint cōpa 1º s̄z aliqd̄ nomē nō solū regrif̄ q̄ illō no-
mē nō sit equocū: s̄z ēt q̄ illō nomē nō heat d̄ias.
Neqz q̄ vnu i alio h̄ ē q̄ illō nomē nō sit visibile
p̄ d̄ias: ita q̄ nō sit cōe ad diuersas sp̄es t ēt req-
rit̄ q̄ nō distiniat̄ p̄ s̄ba diuersa de qb̄ p̄dicat̄. h̄ ē.
op̄z q̄ res significata p̄ nomē nō sit cōis ad diuer-
sas sp̄es: t sic op̄z q̄ sit sp̄es sp̄alissima: t ēt regrif̄
q̄ heat vnu susceptiuū p̄m̄: t h̄ p̄z ex p̄cedētib̄ q̄
vniº nāe specificē ē tñ vnu susceptiuū p̄m̄: t q̄ h̄ ē
pus declatiū: o p̄bz solū declat̄ h̄ p̄m̄. s. q̄ nece est
ut illō i q̄ aliq̄ p̄panit̄ sit vniº nāe specificē t b̄ ē 14º
2º de anexis q̄ pbaf̄ pbatiōe exēplari sic. Albedo
ē sp̄es sp̄alissima ut suppōit̄. ex q̄ iḡr color ē genus
ptinēs s̄b se diuersas sp̄es s̄z albedinē sit p̄atio qz
aliqd̄ albū ē albiº alio t aliqd̄ minº albū. t s̄z colo-
rē nō sit p̄atio: qz nō d̄i q̄ albū sit magis colora-
tū q̄z nigrū. h̄ eni cōpatio nō ēt s̄z aliq̄ det̄miatā
sp̄es coloris: s̄z s̄z ip̄z colorē i cōi. s̄z s̄z albū qd̄ nō
didit̄ i sp̄es p̄t̄ fieri cōpatio. oia eni alba p̄n̄ p̄pari
ad albedinē: ul̄ s̄z magis t minº: ul̄ s̄z eēle: t sic p̄z
exēplarit̄ q̄ s̄z sp̄es fuit p̄atioēs: t nō s̄z genº. **I**n
telligēdū ē h̄ q̄ l̄z s̄z solā sp̄es fuit p̄atio p̄priissime
dcā tñ s̄z trāscēdēs p̄t̄ fieri p̄atio: t ēt s̄z ge-
nº: qz s̄z trāscēdēs fuit p̄atio qm̄ ueꝝ ē q̄ s̄ba ē ma-
gis ens q̄z accēns. s̄z genº ēt fuit p̄atio colorati: qm̄
p̄atio colorati ē p̄ se imutare visū. t b̄ cōatio su-
scipit magis t minº. t p̄ oīs s̄z cā fuit p̄atio: t cuz
p̄atio suscipiat magis t minº: illō cuiº ē p̄atio su-
scipit magis t minº. ut p̄z ex libro de ptib̄ aialitū.
t ex 4º methauroz. **I**ll̄iuptū pbaf̄. Nā aliqd̄ co-
loratū magis imutat visū t aliqd̄ minus. qm̄ ma-
gis albū magis imutat visū q̄z minº albū. iḡr ali-
qd̄ coloratū ē magis coloratū t aliqd̄ minº. sil̄t s̄z
visibile fuit p̄atioēs: qm̄ aliqd̄ visibile ē magis vi-
sibile t aliqd̄ minº. t visibile ē ḡnaliº q̄z coloratū:
ḡ coloratū suscipit magis t minº: t huic ēt cōcor-
dat usus loqndi. qz dicimº q̄ vnum vinum est ma-
gis coloratum q̄z aliud. propriissime tamen fuit
comparationē s̄m sp̄em̄ specialissimam.

CSic t circa motū eē uelox quod in eēli-
tpe monef eēle tante lōgitudinis in tali.
Cl̄ec ē 2º p̄t̄l̄ 2º p̄tis p̄n̄l̄ h̄iū ca. i q̄ sp̄alit̄ oñdik
qd̄ regraſ i p̄atioē motū adiūcē applicādo sp̄a-
lit̄ ad motū illa q̄ regrūt̄ ad p̄ationē motū i cōi
t p̄tinet̄ tres p̄tes: qz i p̄a oñdik q̄ mot̄ locales s̄t
p̄biles adiūcē uelocitate. i 2º ibi L De altatōe
at. Oñdit̄ q̄ altatōes s̄t adiūcē p̄biles. i 3º
ibi L Eti ḡnione. Oñdit̄ q̄ ḡnione s̄t adiūcē p̄biles.
t ēt q̄ corruptōes s̄t p̄biles adiūcē. de
augmētationē v̄o nō fac mētionē: qz eadē est rō de

Ratio all-
quatuor.

Aldronē

Tertia
ditio.

14. 2
de anno

augmentatioe et de loci mutatioe: quod utraqz est f3 alioz magnitudinē. Prīa p̄s p̄t̄et 4^{or} p̄t̄l^{la}: qd; i p̄p̄b̄s ap̄plicat p̄:i^o dca de spatiōe i coi ad motū. i 2^a ibi. Si at aliō. p̄p̄t̄ dubitationē circa diffōne eq̄ uelocis. i 3^a ibi. Utqz ḡ cā. Imouet et soluit vna dubōne q̄ e de cā q̄re mot^o rect^o et mot^o circlaris n̄ sūt sp̄abiles. et remouet vna r̄n̄sionē q̄ dat ad illā dubitationē. i 4^a ibi. Quare q̄ ieql̄ et c̄. Excludit p̄b̄s ex p̄dīc̄ q̄ mot^o locales sūt adiūcē sp̄abiles narrādo q̄ mot^o locales f3 p̄pus dca sūt eq̄ ueloces. In p̄ igr̄ p̄t̄l̄a hui^o partis narrādo dīc p̄b̄s q̄ sic i alijs reb^o ad h̄ q̄ alioz sūt cōpabilia regri q̄ sp̄abilia nō sūt equoca equocata: illo i q̄ p̄panē: et q̄ illō i q̄ p̄panē h̄eat idē susceptiuū i utroqz p̄patoz: et q̄ sit eadē sp̄es ita q̄ illō i q̄ p̄panē sit vni^o nāe specificē: ita et circa modū eq̄ uelocē e q̄ i eq̄li tpe p̄trasit tñ et eq̄le alioz lōgitudis: ita q̄ q̄lis e vna lōgitudo tal' sit alia longitudo. et si vna sit recta alia erit recta i h̄. s. fm mutationē eiusdē sp̄ei. Unde 2^{or}. d. h̄ q̄ illa q̄ sūt p̄iūgibilia. i. sp̄abilia debet eē illa q̄conueniūt i rōne h̄ e i diffōne i q̄ p̄panē et i sbo h̄ e i diffōne illi^o susceptiuū p̄mi. Itē 2^{or} 2° 2° hui^o li. d. q̄ ipo^{le} est de q̄stitatib^o eē eq̄les n̄i rectas tñ aut circlares tñ. i. q̄sūt eiusdē sp̄ei cū iste sibi supponant iō dicim^o q̄ q̄stitates curue nō eq̄būtūr n̄i eiusdes circlis sint. q̄ at dñt geometre liea recta et breuissima liea ducta i duo pūcta dī large. et eq̄litas dī i eis fere equoce. et silr h̄ qd̄ dicūt q̄ circūferētia alicui^o circlī e eq̄lis figure poligōie. dixit et geometr̄ decipe i h̄ q̄ ipo^{le} e existiare liea rectā q̄ icuruet: et fiat circlaris et q̄ h̄ accidit i mēte attribuit h̄ p̄p̄ie geometr̄. hec 2^{or}. Unū vñ mibi q̄ 2^{or} uelit dicē q̄ liea recta nō p̄ot fieri circlus nec curua: nisi f3 imaginationē. cui^o tñ p̄t̄l̄ vñ ueqz. q̄ idē corp^o n̄i o qd̄ e rectū p̄t fieri curuū ut p̄ de v̄ga recta q̄ p̄ot icuruari. Eadē igr̄ e mā p̄ in corpe recto: et postea i corpe curuo: cū igr̄ q̄stitas sit ssepabil^o a mā op̄z q̄ eadē linea q̄ p̄z fuit recta v̄ga exente recta sit postea curua. C Itē eadē difficltas e de corpe q̄ et e de v̄ga ul^o de liea. q̄ si corp^o rectū posset fieri curuū: ul^o circlare vñ q̄ corp^o curuū et corpus circlare possit eē eq̄lia. et post spatiū rectū et circlare p̄nt eē eq̄lia. Unū sustinēdo 2res credo q̄ 2^{or} p̄ liea recta etā itelligit totū aggregatū ex liea et figura liee: et q̄ p̄ liea circlare itelligat aggregatū ex liea et figura circlari liee et sic itelligēdo e manifestū q̄ linea recta nō p̄ot fieri circlaris q̄ vñ illoz aggregatoz nō p̄t fieri: aliō: unū liea recta q̄ e simp^o q̄stitas p̄t fieri liea curua et c̄. Ut forte 2^{or} sic itelligit. vñ. q̄ liea recta separata a q̄litatib^o sc̄sibilib^o f3 q̄ imajiat geometr̄ n̄ p̄t fieri curua. q̄ tal' linea nō e i re s̄ in sola imaginatione.

Si aut̄ aliō qd̄ alteratū est: altiud h̄o dubctū. Eq̄lis ḡ hec alteratio: et silr uelox loci mutatio: h̄ i cōueniēs. Lā at q̄ mot^o h̄et sp̄es.

Hec est 2^a p̄t̄l^{la} p̄e p̄tis 2^e p̄t̄l^c 2^e p̄tis p̄n^{la} hui^o ca. in q̄p̄b̄s p̄p̄t̄ quādā dubitationē circa diffōne eq̄ uelocis tā i motib^o diuersoz ḡnūz q̄ et i motib^o eiusdē generis: et p̄ i motib^o diuersoz ḡnūz dubitiū e tale. Nas dñm e q̄ uelox q̄d̄ i eq̄li tpe p̄ eq̄le mouet. Contra hāc diffōne obijcit sic. Moueat aliqud corp^o eq̄lit̄ localr et aliō corp^o eq̄le i eq̄li tpe p̄ eq̄le alioz. q̄ posito si p̄dcā diffō sit v̄a altatio erit eq̄lis loci mutatio. silr altatio erit eq̄ uelox. qd̄ est i cōueniēs. et cā q̄re h̄ sit i cōueniēs e q̄ mot^o h̄et diuersas sp̄es. s. motū locale et motū altatioz. illa p̄na. s. q̄ si eq̄ uelox e illō qd̄ p̄ eq̄le lōgitudinē p̄trasit eq̄le. ḡ mot^o localr e eq̄lis al-

tatiōi. p̄baſ. q̄ po^{le} e q̄ alioz trāslatio iuēiat i alioz lōgitudie det̄miata: et alioz altatio iuēiat i eadē lōgitudie: ut si idē mo^{le} moueat localr p̄ alioz lōgitudinē et silr alt̄ef̄ dū p̄trasit illā lōgitudinē ex h̄ seq̄tur q̄ si diffō eq̄ uelocis sit bona q̄ altatio sit eq̄lis trāslatio ni. qd̄ e i cōueniēs: et cā q̄re h̄ e i cōueniēs e q̄ motus h̄et diuersas sp̄es ut loci mutationē. et altationē et sic est i cōueniens q̄ loci mutatio sit equalis alterationi.

C Quare si q̄ in eq̄li tpe ducta eq̄li lōgitudine eq̄ uelocia: erit eq̄lis rect^o et circularis.

C hic h̄o p̄b̄s mouet dubitationem circa diffōne eque uelocis i motib^o eiusdē ḡnūs sic. Si eq̄ uelox e qd̄ mo uet i eq̄li tpe p̄ eq̄le spatiū cū po^{le} sit q̄ duo motū q̄z vñi mouet motu recto et aliō motu circlari i eodē te pōre mouant p̄ lōgitudies eq̄les. qm̄ po^{le} e q̄ motū circlare i eodē tpe cōpleat circlationē i q̄ motū motu recto p̄trasit tāta magnitudinē quāta e illa magnitudo circlaris: seq̄tur si diffō eq̄ uelocis sit bona q̄ motus circlaris e eq̄lis motu recto. qd̄ est i cōueniens.

Secundus,
dubium,

C Utrū ḡ cā q̄ loci mutatio genus aut q̄ linea gen^o. T p̄s qd̄ enī sp̄ idē athomo sp̄e.

C hec est 2^a p̄t̄l^{la} p̄e p̄tis 2^e p̄t̄l^c 2^e p̄tis p̄n^{la} hui^o ca. in q̄p̄b̄s mouet et soluit vna dubitationē q̄ e de cā p̄p̄t̄ quā mot^o rect^o et mot^o circlaris nō sūt adiūcē sp̄abiles. et silr cū h̄ remouet vna r̄n̄sionē q̄ posset dari ad illā dubitationē. Dubitatio

Dubitatio
aut q̄ loci mutatio e genus h̄ns s̄b se diuersas sp̄es: aut q̄ lōgitudo sup quā e mot^o e gen^o cōtinēs sub se diuersas sp̄es ut lōgitudinē circlare et rectā. op̄z enī boz alteqz cāz eē cū tps qd̄ est idē sp̄e nō possit eē cā.

C Aut q̄ sit illa sp̄e differunt: et loci mutatio sp̄es h̄et siqdē sp̄es h̄et illō sup qd̄ mouet.

C hic p̄b̄s remouet illam dubitationē dicens q̄ illa duo sūt silr cā q̄re mot^o rect^o et mot^o circlaris nō sūt Remotio.
adiūcē sp̄abiles. qm̄ tā cā mot^o q̄ linea h̄nt sub se v̄b.
diuersas sp̄es: nā mot^o circlaris et mot^o rect^o dñt sp̄e
et silr linea recta et linea circlaris dñt sp̄e: mot^o et lo calis h̄et diuersas sp̄es: si illō sup qd̄ est mot^o h̄et diuersas sp̄es. Unū q̄ linea recta et circlaris dñt sp̄e:
iō mot^o rect^o et mot^o circlaris differūt sp̄e. tñ cā p̄or est ex pte magnitudis. quoniā isti motus nō differūt sp̄e n̄i q̄ magnitudines super q̄s sunt differūt sp̄e.

C Aliqñ aut̄ i q̄: ut si pedis ambulatio: aut si ale uolatio: aut n̄ h̄ figuris loci mutatio alia

C hic excludit qd̄dam dubiū tale. qm̄ qñqz vñ q̄ motus dñt sp̄e pp diuersitatē istroz q̄b^o mouent motū. et cōparabilitas mot^o ipedit pp diuersitatē cāntium motū. v. g. i motu uolatiōis ale sūt istroz. et i motu am bulatiōis pedes sūt istra. et pp h̄ vñ gbusdā q̄ uolatio et abulatio differāt sp̄e. et q̄ sint cōpabiles i uelocitate. C Illō dubiū excludit p̄b̄s dices q̄ mot^o lo dubium,
cales nō dñt sp̄e pp diuersitatē istroz q̄b^o mouent motū: s̄z dñt pp figurā magnitudis sup quā fit mot^o istra h̄o se tenet ex pte mobiliū et figura se tenet ex pte rei sup quā fit mot^o. 2^{or} tñ alī expōit. d. q̄ trāslatio Remotio
q̄m̄ diuersitas istri facit in trāslatiōe diuersitatē figure. et diuersitas que e i figura nō est fm dñias eē tiales. Figura enī est i q̄litate trāslatiōis: s̄z dñia debet eē de nā ḡnūs qd̄ est trāslatio. s. de nā ubi. b^c 2^{or}.

Unū diuersitas instrumētoz facit diuersitatē figure:
EE iii

q; fm alias et alia figura mouef auis per alas et aial
gressibile p pedes: s; utru ambulatio et uolatio diffe-
rat spe ul' nō pbabile e q differat spe. q; magnitudi-
nes sup q; s; fuit differunt spe. C Aliq tñ dicut h et bñ
q; pb; b p ex eppla de istrumenüs qb; fuit mot' oñdit
q; ad vnitatem specificam motu localiū nō suffic q; mobi-
lia sunt eiusdē spēi: sed etiā regrit q; istra p q; fuit mo-
tus sint eiusdē spēi. ut p3. q; si vna auis uolat et alia
qd; mor' eay nō sūt eiusdē spēi. nec sūt pprie cōpa-
rables. et cā hui' ē. q; istra p q; fuit illi mot' non sunt
eiusdē spēi: et iō pcludit q; solū illi mot' sūt cōparabi-
les qui sūt eiusdē spēi spālissime. et ad b; q; mot' loca-
les sunt eiusdē spēi spālissime regritur q; istra medi-
antib' qbus fuit motus sint eiusdē spēi spālissime.

C Quare q; in eq̄li tpe mouent b; eadē ma-
gnitudinē sunt eq̄ uelocia: sed idē idifferēs
Ecc. 31. spe et moueri indifferēs spe. Quare b; cōsi-
derandum que sit differentia motus.

C Hec est 4^a pti^{1a} p^e pti^{1e} 2^e pti^{1s} pⁿ^{1s} hui' ca. i
q; et pdich pcludit pb; q; mot' locales sūt iuicē cōpa-
rables: et narrat tria. et p.d. q; mot' nō sūt cōparabi-
les nisi sint vni' spēi: et si sūt mot' locales eiusdē spēi
opz q; magnitudo sup quā fit motus sit eiusdē spēi.

C Et significat rō hec: q; genus nō vnū ali-
qd; ē b; iuxta b; latet mltia: sūt q; equocationū
alie qdē mltū distātes: alie vno hñtes quan-
dā similitudinē. Alie vno prie: aut gñe: aut
silitudie. Unū nō videf equocationes cū sit.

C Scđo pb; ponit qdā incidens. d. q; rō p̄us dcā p
quā notificat q; fm gen' nō fit cōpatio: significat q;
gen' nō ē aliqd vnū b; ē nō ē penit' vniocū s; multa
latet sub gñe q; videtur eē silitia: et eiusdē spēi spālissi-
me. et tamē nō sūt eiusdē spēi s; equocatur sub gñe. et
ponit tres modos equocorū et equocatorū. qm qda³
equocata iter se multū distat ut illa i qb; ē sola cōitas
uocis sicut ē de significatis hui' nois canis. et qdā hñt
quādā silitudinem ut patet de hoie vero et hoie pi-
cto. et qdā sūt p̄xima ut illa q; sūt in eadē gñe qru est
eadē diffō gñialis l; diffōnes spāles sūt diuerse: et in
illis nō vñ eē equocatio cū tñ equocatio sūt in illis.

C Quādo igit altera spēs: si eadem in alio:
aut alia in alio: aut alia in eodem.

C Tertio pb; ingrit qlit p̄t sciri q; aliq; sūt in diuer-
sis spēb: et qñ nō. et dic q; qri p̄t qñ ē alt'a spēs: b; ē
qñ aliq; sūt diuerse spēs aut qñ nō. si idē nō alio: b; est
qñ idē ē i diuersis lōis: ita q; aligd dicat diuersē spēs
ul'i diuersis spēb; pp b; q; p̄t igit eē i diuersis lōis sic
q; albedo sit in diuersis lōis pb; q; cōuenit diuersis.
hoi. cani. aut ē ita q; sp; opz q; alt'a nā sit i alio et alio
b; ita q; p̄t diuersitas nāe in se et nō solū pp lōta.

C Aut q; terminus: aut quo discernim' qd
idē est albū et dulce: aut aliud q; in alia vide-
tur altera: aut q; omnino non idem.

C Soluit dubitationē hāc intēdēs q; p cognitionem
t̄mior. i. p diffōne p̄t sciri an aliq; sūt eadē spē seu i
eisdē spēb; aut diuersis. Si enī termin' albi et dulcis
sint idē tūc albū et dulce sūt eadē. et si albū hēat diuer-
sos t̄mios. i. diffōnes spāles et eadē diffōne gñiale: t̄c
albū erit i diuersis spēb; et i eodē gñe: et si vnu albū
et aliđ albū nō sūt idē sic q; nullā diffōne vnu hēant
uec gñale nec spāle: tūc albū est equocū simpl'r. vnde

breuiter p idētitatē et diuersitatē diffōnū p̄t coḡsa
idētitas et diuersitas spērū: ut si albū diffōne eadē hē
at i oib' de qb' dī: tūc ē eiusdē nāe i oib' de qb' dī. et
si nō hēat eadē diffōne fm quā dī de diuersis nō est
eiusdē nāe specificē i diuersis. Et p̄t or dic b; q; ars in-
ducēs ad cognitionē puenīctie et diuersitatē i spēbus
cū nō fuerit manifeste p se ē fm reglas datas 7° to-
picoꝝ ubi dati sūt loci de eodē et diuerso. C Intelli-
gēdū q; ex dicti pb; b; sag p3 q; uelocitas dī equoce
de motu circlari et motu recto. q; hēt alia et alia dif-
initionē fm q; dī de motu circlari et de motu recto.
qm diffō uelocioris fm q; dī de motu recto ē q; uelo-
ci' ē illō qd; i miori tpe p̄t rāsit plus de spatio. ita enī
diffō cōpetit motui recto et nō cōpetit motui circlari
q; motu circlaritatis nō p̄t rāsit de spatio q; sp̄ ē i eodē
loco real' q; nō mutat locū real': sed diffō ueloci-
ris b; q; dī de motu circlari ē q; i minori tpe cōplet
eq̄lē circlationē. et ille diffōnes sūt diuerse. iō uelox
dī equoce de motu circlari et de motu recto sic distan-
tia dī equoce de distātia fm tps et de distātia b; ma-
gnitudinē. qm magnitudo et tps nō sūt cōpabilita: nō
enī dī q; plus ē de festo pasche ad festū ascētōis q; ē
de Parisi' ad Paduā. C Sed circa pdicā occurunt
dubitatiōes 4°. p̄t ē utru magnitudo recta et magni-
tudo circlaris sūt eiusdē spēi: 2^a ē ut p̄t mot' rectus et
mot' circlaris sūt cōparabiles adiūcē i uelocitate.
3^a ē utru ad b; q; aliq; sūt cōpabilita adiūcē regratur.
q; sūt eiusdē spēi. 4^a ē utru gen' sit equocū ul' vniuo-
cū. C Ad p̄ma dubōnē arguit pbādo q; magnitudo
recta et magnitudo circlaris sūt eiusdē spēi qm ipole
ē idē ididū migrare de vna spe i alia spēs ut p3. q; i-
pole ē q; idē ididū sit p̄ i spe hois et postea i spe assi-
ni et e2: s; eadē magnitudo nūo q; mō ē recta p̄t fieri
circlaris. q; liea q; mō ē recta p̄t fieri circlaris et cur-
ua. g; liea recta et linea circlaris sūt eiusdē spēi. g; et c.
C In h̄riū ē b; pb; d. q; pp b; mot' rect' et mot' circlari
dīnt spe. q; magnitudo recta et magnitudo circlari
dīnt spe. Et iō dī q; p magnitudinē rectā et magni-
tudinē circlare possū intelligē duo. v3. ul' illa q; isti
termini rectū et circulare denominat: uel illa que isti
ēmini magnitudo recta et magnitudo circlaris foia-
liter significat, si p ea intelligant illa q; denoiantur ab
istis denoiationib; rectū et circlare sic dicēdū ē q; ma-
gnitudo recta et magnitudo circlaris sūt eiusdē spēi.
ut linea de q; denoiatione pdicat b; nomē rectū. et liea
de q; denoiatione pdicat b; nomē circlare sūt eiusdem
spēi: et b; sag p̄bat argm' fcñ ad ptē affirmatiū dubi-
tatiōis. si vno p̄ linea rectā et linea circlare intelligātur
illa q; formal' et p̄cise significat p̄ hos t̄mios liea re-
cta linea circlaris sic nō sūt eiusdē spēi: q; uterq; illo
t̄mioꝝ significat aggregatū ex q̄titate. i. ex ma-
gnitudine q; ē q̄titas et ex q̄litate. f. ex figura q; ē de 4^a
spe q̄litatē: et ista aggregata nō sūt i eadē spe. q; nō se
p̄ se i aliq; gñe q; sūt aggregata p accīs eo mō q; sūt i
gñe ul'i spe. sed rōne formaz i eis sic dīnt spe q; figu-
ra circlaris et figura recta dīnt spe. vñ pb; supi' ubi
dic q; linea recta et linea circlaris dīnt spe: p linea re-
cta et linea circlare intelligit totalia p̄cisa significata il-
loꝝ t̄miorū q; significata sūt aggregata per accidentē.
C Sed h̄ hoc p̄t argui pbādo q; magnitudo recta
et magnitudo circlaris no sūt eiusdē spēi accipēdo il-
la. p̄ illis q; denoiant ab istis terminis rectū et circula-
re. Unū pbādo pb; q; h̄ magnitudes q; solū icludūt
res de gñe q̄titatē nō sūt eiusdē spēi. q; si sic. tūc eēnt
adiūcē cōparabiles fm magis et min' aut fm eq̄le:

ita q̄ linea recta eēt maior ul' minor q̄ linea circlaris ul' eq̄lis ei q̄ videt h̄ p̄em h̄ dicētē q̄ eq̄lia sūt que supponitūr sibiūnicē: sed linea q̄ ē recta t linea q̄ est circlaris nō possit sibiūnicē supponi. q̄ nō sūt eq̄les nec p̄nt linea recta t linea circlaris cōparari adiuicē f̄z magis t min⁹. q̄ sic vna eēt lōgio: ul' breuior q̄ al tera. q̄d v̄ fl̄z. q̄ sic vnu suppositū alī excedēt illō. q̄d ē fl̄z. q̄ nō possit supponi nec fm totū nec f̄z par tem. C Item non videt q̄ isti termini. Magnitudo recta t magnitudo circularis significant aggregatum. q̄ isti termini significant aliquas res. sed nulle res sūt talia aggregata. ḡ t c̄. Ad p̄m̄ horū ē dicēdū q̄ linea recta t linea circlaris p̄nt eēt eq̄les eq̄litate cōmēsuratiōis de q̄ supi⁹ dcm̄ c̄. Et tūc cū dī q̄ p̄nt supponi: dicēdū q̄ possit supponi absq̄ dissolutione atinuitā alicui⁹ illoꝝ. q̄ de linea curva ul' circulari p̄t fieri linea t eq̄ absq̄ dissolutione atinuitā alicui⁹ illarū. Unū cōcedēdo q̄ linea recta p̄t supponi linee circlari. tñ ista ē ipol̄is. linea recta supponit linee circulari: sic ista ē v̄a. v̄z. albū p̄t eēt nigrū: tñ ista ē ipol̄is albū ē nigrū. Et cū dī q̄ linea recta nō ē longio: nec breuior q̄ linea curva ul' circlaris. dicēdū q̄ aliquā linea eēt longiore ul' breuiore alia p̄t dupl̄r itelligi. Unoꝝ q̄ manēte eadē figura seu positiōe utriusq̄ li nee p̄tes vni⁹ magis ul' min⁹ distat q̄ p̄tes alteri⁹: t fm̄ h̄ nō dicim⁹ linea recta eēt lōgiore ul' breuiore q̄ linea curva ul' circlaris. Alioꝝ p̄t itelligi q̄ vna linea lōgiore ul' breuiore alia: qm̄ si utraq̄ p̄tēdā fm̄ re cū absq̄ dissolutione atinuitā t rarefactiōe t densatiōe: p̄tes vni⁹ magis ul' min⁹ distat q̄ p̄tes alteri⁹ t sic dicim⁹ q̄ vna chorda iuoluta iacēt i vno loco p̄ uo cui⁹ oēs p̄tes p̄tē distat adiūicē ē lōgiore q̄ alia cui⁹ p̄tes p̄tē f̄z rectū distat. Unū si aliq̄ chorda sit p̄ p̄tē fm̄ rectū: t postea sit iuoluta nō dicim⁹ q̄ pp̄ h̄ sit breuior q̄ pri⁹. t accepta lōgitudine isto mo sic v̄e dī q̄ linea circularis est lōgiore ul' breuior q̄ linea recta uel eq̄lis ei. vñ p̄t fieri distictio de lōgitudine ul' breuitate. q̄ qdā dī lōgitudo ul' breuitas accepta fm̄ p̄pingitatē ul' distatiā p̄tiū sici acētū ut nūc sūt si tuate. Alioꝝ accipit longitudo fm̄ p̄pingitatē uel distatiā p̄tiū p̄tēs q̄ fm̄ rectū. C Ad aliō cū dī. q̄ nll'e res sūt talia significata ul' aggregata ex reb⁹ diuerso rū geneꝝ. dicēdū per hui⁹ iterēptionē qm̄ p̄bs c̄ t 7⁹ metha⁹ ponit h̄ aggredata q̄ dī eēt accētia p̄ accētia t alia excludit a p̄sideratiōe metha⁹. Unū iste terminus hō alb⁹ significat aggregatū ex reb⁹ diuersorū generū. t p̄t ille termin⁹ supponē p̄ aggregato ex hoie t albedine. t sic illa ē v̄a. hō alb⁹ est ens p̄ accētis: p̄tēt supponere p̄ hoie qui denoiaſ alb⁹. t sic ē hec v̄a. hō alb⁹ ē v̄a. C Et si dicat q̄ nullo mō fit vnu ex hoie t albedine nec ex reb⁹ diuersorū geneꝝ. C Lōtra h̄ ē phūs exp̄sē scđo de aia. d. q̄ ex cera t figura fit vnu. t h̄ nō est alia cā nisi q̄ cera ē i potētia respectu figure. figura v̄o ē act⁹ cere. Unū. d. phūs q̄ i artificialib⁹ sūt mā t forma artificialis ex qb⁹ fit vnu. t sic ex reb⁹ diuersorū ḡnu⁹ fit vnu. Unū sicut ex mā p̄ma q̄ ē v̄a t forma v̄ali fit vnu p̄ se. ita ex materia cōposita ut ex v̄bo in actu t forma accētali fit vnu p̄ accētis. t q̄ h̄ negat nō itelligit phūz. C Sz adhuc ē dubiū circa p̄cedētia: q̄ v̄ q̄ linea fit gen⁹ ad linea recta t linea circlare. t per q̄ns linea recta t linea circularis dīt spēnā p̄bs q̄rit h̄ de cā pp̄ quā mot⁹ localis rect⁹ t mot⁹ circularis nō sūt cōparabiles. utrū cā hui⁹ sit q̄ loci mutatio est gen⁹ habēs sub se spēs aut q̄ linea ē gen⁹ t respōdet q̄ ppter utrūq̄ horū

mot⁹ rect⁹ t mot⁹ circularis nō sūt cōparabiles: q̄ loci mutatio t etiā linea est gen⁹ habēs sub se spēs: t per p̄sequēs linea circularis t linea recta nō sūt spēs diuerse. Dicēdū est q̄ linea nō est v̄e gen⁹. nec h̄ intēditph̄s. sed est q̄dā ḡniale ad linea rectā t linea cir clare. sicut hō est q̄dā ḡniale ad hominē albū t hominē nigrū. vñ dico q̄ oēs linee sunt eiusdē spēi spālissime. q̄ vna linea nō hēt aliqd in sua nā. ppter q̄d spēcificē differat ab alia linea nisi differat per figurā suā: sed nō p̄t differre spēcificē ab alia p̄ figurā: q̄ si gura est de ḡnē q̄litas t accidit linee: iō dīa p̄ figurā est differētia accētalis linee: sed nō est dīa spēcifica. C Et si dicat q̄ fm̄ h̄ triāgulus quadrāgulus t circulus eēt eiusdē spēi. dicēdū q̄ triāgulus quadrangulus t circulus nō cōponunt ex solis lineis: s̄t ex figuris q̄ differūt spē uel q̄ sūt figure spē differētēs. C Ad 2⁹ dubiū arguit p̄bādo q̄ mot⁹ circularis t mot⁹ rect⁹ sunt cōparabiles in uelocitate. qm̄ sol mo uef circulariter: sed mot⁹ solis ē uelocior motu testudinis mote motu recto. ḡ. C In h̄iū ē phūs h̄. Dicēdū q̄ aliquē motū eēt circularē p̄t tripl̄r itelligi: vno mō a figuratiōe sui sibi tm̄ut q̄ est in corpe spico seu circulari tanq̄ in v̄bo. mot⁹ enī figuraē ad figuratiōes sui sibi: t iō mot⁹ qui est sibiue in corpe spico p̄t dici mot⁹ circularis: t loquēdo de h̄ motu circulari: mot⁹ circularis t mot⁹ rect⁹ sunt cōparabiles adiuicē in ue locitate: q̄ polē ē q̄ corp⁹ spicū moueat motu recto sup spatiū rectū: t tūc certū est q̄ ille mot⁹ extēsus t figurat⁹ ad figuratiōe corporis spicē ē cōparabilis motui recto: q̄ polē est q̄ corp⁹ spicē: t corp⁹ qua dratū in eodē tpe p̄trāseat spatia recta eq̄lia. Scđo mō dicit motus circularis tm̄ a figura spatij circa q̄d est mot⁹: t isto mō corp⁹ nō circularē ut corp⁹ rectus aut tortuosū seu q̄dratū p̄t moueri sup circulū transīdo totū circulū ab vno p̄ucto circulari ad eūdē pūctū: ut p̄z de musca mota sup circulū. Tertio mō dicitur mot⁹ circularis tā a figura sibi q̄s a figura magnitudinis circa quā ē uel ifra quā est fm̄ vitatē uel fm̄ imaginationē. qm̄ p̄tingit aliqd corp⁹ circularē t p̄ca uū moueri circa magnitudinē circularē. ut patet de corporib⁹ celestib⁹. t p̄tingit aliqd corpus circularē moueri circulariter ifra magnitudinē circularē uerā ut si corp⁹ spicū solidū moueat circulariter i aere. t nō circa magnitudinē circularē: sed ifra magnitudinē circularē q̄ ē v̄a magnitudo circularis fm̄ ei⁹ concavū. t p̄tingit corp⁹ spicē moueri circulariter circa magnitudinē circularē imaginatā. ut si imagineſ aliqd corp⁹ spicē solidū motū circulariter in vacuo: il lud corp⁹ moueret circulariter: t tamē nec moueret circa nec ifra magnitudinē circularē imaginatā. Unū si totū mūdus esset corp⁹ solidū t moueret circulariter non moueret circa magnitudinē circularē nec infra magnitudinē circularē imaginatā. t partes corporis spicē sic motū nō aliter se haberet q̄ pri⁹ respectu alicui⁹ magnitudinis uel partiū magnitudis uere: sed respectu partiū magnitudis imaginatē. Unū dicūtur alī se hēre q̄ pri⁹: q̄ se habēt alī q̄ pri⁹ respectu magnitudinis imaginatē: uel q̄ se hērent alī q̄ pri⁹ respectu magnitudinis uere circūdatis si eēt talis magnitudo circūdās. C Iūs igit̄ p̄missis dicēdū est q̄ mot⁹ qui est circularis a circulatiōe mobilis tm̄. t motus rect⁹ sunt cōparabiles adiuicē in uelocitate ut dictū est. dico etiā q̄ mot⁹ circularis qui solū dicit circularē

Ad dubita tionem.

Replica,

Solum,

Rō secundi dubiū,

Secunda replica.

Ad p̄m̄ repli.

Ad secundā repli.

Dubita tio.

Pbificoꝝ

ris pp magnitudinē circlearē circa quā ē compabilis motu recto i uelocitate: nā vna musca sup circulū mo-
ta pōt ita uelocit̄ moueri sup circulū sic alia musca su-
per planū. mot̄ ēt ptis circlearit̄ mote: q̄ ps f̄ se totā
mutat locū t p̄trāsit spatū: ē cōpabilis motu recto:
dicim⁹ enī q̄ sol ueloci⁹ mouet q̄; aliqd aial b̄ iferi⁹:
q̄ maius spatū p̄trāsit i die q̄; aial. s̄ mot̄ circlearis
q̄ dī circlearis pp figurā s̄bi: t ēt pp figurā magnitu-
dis circa quā ul' ifra quā mouet nō ē cōpabilis motu
recto i uelocitate. t b̄ itēdit b̄ ph̄s de uelocitate: na⁹
derōne mobil' sic circlearit̄ moti nō ē q̄ p̄trāseat ali-
qd de spatio. q̄ pōt sp̄ eē i eodē loco: si tñ tal' mot̄ cir-
cularis ēt aliq̄ mō cōpabilis motu recto nō ēt cōpa-
bilis cōpatiōe pprie dicta de q̄ ph̄s b̄ loḡ. C Ad rō-
nē i gr̄ i h̄riū ē dicēdū cū dī q̄ sol mouet uelocius q̄;
aial t c̄. dōz ē pcedēdo q̄ mot̄ ptis corporis spici circu-
larit̄ moti ē cōpabilis motu recto ut p̄ ex dīc̄. C Ad
3^m dubiū argui⁹ pbādo q̄ ad b̄ q̄ aliq̄ sint cōpabilia
nō regrif̄ q̄ sint eiusdē sp̄ci. q̄ nix est albior cigno: t
nix t cign⁹ dīnt sp̄e: ḡ diuersa i sp̄e sūt cōpabilia adi-
uicē. C Et si dicaf̄ q̄ nix t cign⁹ nō sūt p̄ t imēt̄ cō-
parabilia adiuicē: sed mediātesupficie i q̄ albedo est
imēt̄ in utroq̄. Lōtra illō nō solū q̄ argētū t ferrū
sūt adiuicē cōpabilia i ḡuitate. q̄ argētū ē ḡui⁹ ferro
t tñ p̄m suscepitiū i utroq̄ nō ē idē fm sp̄e. q̄ i utro
q̄ s̄ba cōposita ē p̄m suscepitiū ḡuitat̄: t nō est eadē
s̄ba cōposita fm sp̄e i utroq̄. C Itē terra ē ḡuior aq̄
t ḡuitas ē imēt̄ i s̄ba utriusq̄. s̄. t̄re t aq̄: t tñ s̄ba t̄re
t s̄ba aq̄ dīnt sp̄e. C Itē. Corp⁹ sp̄ciū p̄t eē ḡui⁹ q̄; cor-
pus triū dimēsionū ul' eō. s̄ ista dīnt sp̄e. ḡ. C In op-
positū ē ph̄s. Dicēdū ē ḡ q̄ ad cōpationē cōez nō re-
grif̄ q̄ q̄cūq̄ cōpabilia sint eiusdē sp̄ci sp̄alissime ut
p̄z p̄ istātias adductas: sed ad cōparationē pprie di-
cta regrif̄ q̄ prima suscepitiua foie fm quā fit cōpa-
tio sint eiusdē sp̄ci sp̄alissime. q̄m ut vult ph̄s i b̄ capi-
tulo. foie eiusdē regrif̄ p̄priū suscepitiū eiusdē sp̄ci.
Sic ga albedo q̄ ē i boie: t albedo q̄ ē i cane sūt eiusdē
sp̄ci: iō bñt idē suscepitiū eiusdē sp̄ci i boie t i cane. s.
supficie. Dico i gr̄ q̄ ppria s̄ba foie f̄z quā fit cōpa-
tio debēt eē eiusdē sp̄ci: t iō illa q̄ p̄ sūt cōpabilia sūt
eiusdē sp̄ci: s̄ nō oī q̄ oia cōpabilia sint eiusdē sp̄ci:
q̄ nō op̄z q̄ cōpabilia remota sint eiusdē sp̄ci. Et qñ
dī argēdo i h̄riū q̄ argētū ē ḡui⁹ ferro: pcedo: s̄. p̄.
ximū suscepitiū ḡuitat̄ i argēto t i ferro nō ē s̄ba cō-
posita: sed ē corp⁹ de ḡne q̄titat̄ qđ ē idē f̄z sp̄e i ar-
gēto t i ferro. Et eodē mō dico q̄ i t̄ra t i aq̄ primū
suscepitiū ḡuitat̄ ē corp⁹ de ḡne q̄titat̄: op̄z enī ut
mibi v̄ sic dicē q̄ ē aliq̄ alia dispō eadē f̄z sp̄e i oib⁹
ḡnib⁹ q̄ ē primū suscepitiū ḡuitat̄ i oib⁹ ḡnib⁹: s̄ t̄c
ēt eodē mō q̄rēdū de pxio suscepitiuo illi⁹ dispōnis.
t sic pcederet i iſi⁹. ul' tādē deneniēdū ē ad q̄titatē
q̄ erit primū suscepitiū. Et eadē rōne v̄ mibi q̄ in
p̄n⁹ pōt poni q̄ primū suscepitiū ḡuitat̄ ē q̄titas. i.
corp⁹ de ḡne q̄titat̄: qñ ḡuitas extēdīs f̄z lōgū: latū:
t pfūdū: t iō op̄z q̄ primū suscepitiū ḡuitat̄ sit ex-
tētū fm lōgū. latū. t pfūdū. sed nll'a q̄titas p̄ter cor-
pus sic extēdīs. ḡ. C Sed adbuc dubitat̄ q̄ fm illud
nullū accūns cōe diuersis s̄bis f̄z sp̄e eēt̄ i s̄ba cōposi-
ta tanq̄ i primo s̄bo: qđ v̄ icōueniēs. Itē. Si corp⁹
de ḡne q̄titat̄ eēt̄ primū t p̄priū s̄bm ḡuitat̄: nūc in
oi corpe de ḡne q̄titat̄ eēt̄ ḡuitas: t sic oē corpus fo-
ret ḡue t c̄. C Tid hortū p̄m ē dicēdū q̄ accūntia cōia
sūt i s̄bis cōib⁹ p̄ sic accūntia ppria sūt p̄ t imēdiate in
s̄bis pprijs. Dico i gr̄ pcedēdo q̄ nullū accūns cōe di-
uersiū fm sp̄e ē i s̄ba cōposita tanq̄ i primo suscep-
tiū fm sp̄e ē i s̄ba cōposita tanq̄ i primo suscep-

uo: sed ē i sbo cōi diuersis sbis f3 spēz: t b vult pbs li. de sēsu t sēsato: t idē vult 1° de aia: qz qz dyaphanei tas nō iest aq f3 qz aq nec aerifm qz aer: iō dyapha- neitas iest p alicui cōi aq t aeri. C Et si dicat qz cor- pus de gñe qz titat nō ē cōe diuersis sbis cōposit. g accīs cōe diuersis sbis nō ē p i corpe de gñe qz titat. Dicēdū qz corp° de gñe qz titat nō ē cōe diuersis sbis fm pdicationē. ē tñ cōe p iherētiā oibz sbis cōposit. C Ad alid qñ dī qz f3 b oē corp° hēret gūitatē. Dicēdū qz nō segtut qz corp° nō ē pprū sbz gūitaz 4° p p:ij f3 qz pprū ē illō qd puenit oi soli t sp:sz ē imētus t pprū p mō ppr:ij. qz gūitas soli corpori iest imēt:sz nō iest oi corpori. C Et si qraf qre iḡr vna sba hēt gūitatē? alia nō: cū cā ois gūitaz sit eēntialr i utraqz. Di- cēdū qz qz uis cā mālis, prima gūitaz sit in diuersis sbis et b nō segtut qz gūitas erit i eisdē. qz sola cau- sa mālis alicui⁹ foie nō suffic ad pōnē foie: sed regri- tur cā agēs, prima qz sit eadē oiu⁹ sba⁹ cōpositarū. C Ad 4⁹ dubiū qd ē de equocatiōe gñis dicēdū qz aliqd dī vniuocū vniuocans triplr. v3. large stricte t magis stricte. vniuocū large ē oē illō qd hēt vnu⁹ cō- ceptū cōez mult⁹ siue ille pcept⁹ pueniat eis fm p:ij t posteri⁹ siue pueniat eis eq̄lit. t illo⁹ trāscēdētia: ut ens. vnu⁹ t c. sūt vniuocū ul⁹ vniuoca. Sed stricte lo- quēdo illō dī eē vniuocū qd plib⁹ puenit eq̄liter sine dīa p̄oris t posterioris: t sic gen⁹ ē vniuocū. qz pue- nit oib⁹ suis spēb⁹ eq̄lit. ;⁹ atūt mō illō dī vniuocum magis ppr̄ie qd hēt vnu⁹ pceptū idisibile f3 dīas spe- cificas t illo⁹ sola spēs spālissima ē vniuocū. Eodē iḡr mō dico qz equocū dī triplr: ut large stricte t magis stricte. Unī large loquēdo oē illō dī equocū qd non hēt vnu⁹ pceptū idisibile p dīas specificas: t illo⁹ ge- nus ē equocū. t sic loḡ pbs de equoco. d. qz i gñe la- tē ml̄te equocatiōes. S3 2⁹. s. stricte oē illō dī equo- cū qd nō hēt vnu⁹ pceptū eq̄lit puenitē oib⁹ de qb⁹ dī t illo⁹ ens. vnu⁹. act⁹. t cēt a accītia transcedētia dñr equoca. Magis vō stricte oē illō dī equocū qd non hēt vnu⁹ pceptū cōez illis de qb⁹ dī: t sic b nomē ca- nis t alia equiuoca actu dñr equoca: patet igitur q- liter genus est equiuocū t etiā qualiter est vniuocū. C De alteratione aut̄ quo ē eq̄liter uelox af- tera alteri: si iāqz est ipz sanari alterari. Est aut̄ hūc qdē uelociter: aliū tarde sanatū eē: t simul quosdā quare: erit alteratio equat̄r uelox: in equali enim tempore alteratū est. Hec est 1⁹ ps 1⁹ pti⁹ 1⁹ ptis pnb⁹ hui⁹ ca. i qz det̄mi- naf de cōpatiōe alt̄ationū adiūcē. t pti⁹ duas pti- l̄as: qz i p⁹ dcl̄af q̄lit alt̄atiōes sūt adiūcē cōpaſes. 2⁹ ibi. S3 qd alt̄af. Mouet t soluit duas dubita- tōes circa cōpaſes alt̄ationū adiūcē. In p⁹ iḡr pti⁹ ou⁹ p̄y pbs ppōit itētionē suā. d. qz de alt̄atiōe p̄s- lerādū ē ondēdo qñ vna alt̄atio est eq̄ uelox alteri. C Et itaqz t c. hic pbs det̄miat vītate ondēdo qz aliq̄ alt̄atiōes pñt eē eq̄ ueloces: t b̄ ē 15⁹ 2⁹ de anne- sis qz pbaſ sic. Si sanari ē alt̄ari t p̄tiḡt vnu⁹ hoīem sanari uelocit̄ t aliū tarde: t ēt p̄tiḡt aliq̄s sil̄ sanari m alt̄atiōes qz sil̄ fiūt eq̄les t eq̄ ueloces cetis pib⁹ p̄ole ē duas alt̄atiōes eē eq̄ ueloces: qz si b nō eēt oīe b̄ eēt. qz nō pñt eē i eq̄li tpe: sz b nō ē uey. qz due alt̄atiōes pñt ec i eq̄li tpe: qz qñqz sūt siml̄ i eodē tpe io. C Intelligēdū qz pbs nō assent̄ b̄ qz sanari sit al- terari cū p̄us pbauit qz ad sanitatē nō ē mot⁹. Unde b̄ nō loḡ b̄ de sanitate nisi grā exēpli. t p̄t pōi exē-

plū i his ad q̄ē p̄ se altatio: q̄ p̄ fit aliq̄ calefactibilia in eq̄li tpe calefieri. & per p̄sequēs alterari. ḡ due alterationes possunt esse eque ueloces.

Ced qd̄ alteratū ē in q̄le ē: eq̄le ē: eq̄le enī h̄ nō d̄: b̄ sicut i q̄titate eq̄litat̄: ita h̄ silitudo: b̄ sit idē qd̄ mutatū ē i eq̄li tpe eq̄ uelox. Ut rū ḡ i q̄ passio aut passionē op̄z cōpare. Hic qd̄ igit̄ q̄ sanitas eadē sit ē accipe: aut neq̄ magis neq̄ min? b̄ sitr̄ existit. Si autē altera passio sit q̄ alterat̄ qd̄ sit albū & qd̄ sa nat his nihil idē neq̄ eq̄le neq̄ sile. aut iaz hec sp̄es faciūt alteratiōis & nō ē vna: sicut neq̄ loci mutatio. Quare p̄siderādū quorū sūt sp̄es alteratiōis: & q̄ loci mutatiōis. Si quidē igit̄ que motūt̄: sp̄e d̄int: q̄rū sunt mot̄. fm ip̄a: & nō fm acc̄ns & mot̄ specie d̄int: si v̄o ḡnē: ḡnē. Si aut̄ nūero: nūero.

Chec est 1^a pt̄l^a 1^c pt̄is 1^e pt̄l^e 1^c pt̄is p̄n^{l^b} hui^c ca. i q̄. Lū eq̄litas p̄prie sit i q̄titate & nō i q̄litate & silitudo i q̄litate nō v̄i q̄ i altatioē ubi ē mot̄ ad q̄litatem sit eq̄litas s̄z magis silitudo. Ad h̄ p̄bs r̄ndet p̄ h̄ q̄ eq̄litas i altatioē attēd̄ penes q̄titatē t̄pis & nō penes q̄litatē. Usi q̄ i eq̄li tpe sanat h̄. & ill̄ d̄ oī altatio eq̄lis altatioē: s̄z q̄ t̄ps ē extrisēcū a q̄litate & a motu ad q̄litatē: si eq̄lis fuerit i sba mot̄ op̄z plus q̄ t̄pis eq̄litatē addē ad eq̄litatē altatioē ul̄ alteratioē: & sunt duo alia addēda. s̄. q̄ q̄litates f̄z q̄s s̄unt altatioēs sūt eiusdē sp̄ē sp̄alissime: & q̄ vna non sit itēsior q̄ alia. Tria igit̄ regritur ad eq̄litatē altatioē. v̄z. eq̄litas t̄pis i q̄ sūt altatioēs & vnitas speciifica q̄litatū fm q̄s sit altatio & silitudo q̄litatū i itēsione & remissione. Ita q̄ vna q̄litatū fm q̄s sūt altatioēs nō sit itēsior q̄ alia. Quare ad sciēdū q̄ altatioēs ul̄ q̄ mot̄ sūt cōpabiles p̄siderādū ē ad altatioēs & mot̄ utrū sūt eiusdē sp̄ē ul̄ nō: q̄ si nō sūt eiusdē sp̄ē nō sūt adiūcē cōpabiles. **C**Intelligendū q̄ eq̄litas p̄ & p̄ncipal^r rep̄i i q̄titate silitudo i q̄litate & idēt̄itas in sba. t̄n sc̄dario vnuqd̄q̄ eoꝝ rep̄i i vno q̄p̄ istoꝝ p̄dicamētoꝝ: qm̄ eq̄litas p̄ rep̄i i q̄titate sc̄dario v̄o i q̄litate & i sba: silitudo at p̄ & p̄ncipal^r rep̄i i q̄litate. & sc̄dario i q̄titate & i sba: s̄z idēt̄itas p̄ncipal^r inest sba sc̄dario v̄o alijs p̄dicamentis.

L. 33. CSi igit̄ utruꝝ op̄z ad passionē respicere: si idē: aut sint siles: aut eq̄liter ueloces alteratioēs: aut in id quod alteratur: ut si huius quidem huius albatum sit: huius autē t̄m.

CSc̄dā qō quā mouet & soluit p̄bs est ista. Lū i ip̄a alteratioē sint duo. v̄z. q̄litas f̄z quā altatio attēd̄ & dubitatio. fm deferēs altatioē ē dubitatio ut̄ equalitas alteratioē sit acc̄ns solū fm equalitatē q̄litas f̄z quā sit alteratio uel fm equalitatē sibi solū ul̄ fm utruꝝ.

CAit in utraꝝ: & eadē qd̄: aut alia passio ne fm q̄ eadē. Equalis autem: aut inequalis fm q̄ illa inequalis.

CHic p̄bs soluit dubitationē illā intēdēs dicē q̄ op̄z solo du respicere i utraꝝ. s̄. i passionē h̄ ē i q̄litatē: & i fm q̄li tatioē. tag ita q̄ ad eq̄litatē duarū alteratioē regritur duo s̄. eq̄litas q̄litatū: & eq̄litas sborꝝ. Ex pte qualitatē attē

dif̄ duplex idēt̄itas. v̄z. vna q̄ q̄litas sit vna fm sp̄ē. Alia q̄ nō sūt fm magis & min? sed equalē. ex pte at sibi regrit equalitas q̄titativa alterati ad alteratuꝝ. qm̄ ad h̄ q̄ due dealbatiōes sūt eq̄les op̄z q̄ tātū & nō plus dealbef p̄ vna dealbationē q̄tū dealbaſ per alia dealbationē. **C**Un̄ sciēdū ē h̄ q̄ eq̄litas alteratioē accipif dupl̄. s̄. large & stricte. Ille alteratiōes sūt eq̄les large loquēdo q̄ sūt i equali tpe. & ad q̄litas eiusdē sp̄ē. & sub eodē ḡdu nel oino p̄sili. s̄. ad equalitatē alteratioē pp̄rie loquēdo regritur ista nūc dcā & etiā plus. s̄. equalitas q̄titativa sborꝝ. Un̄ p̄tor. d̄. & debes scire q̄ p̄sideratio p̄iunctiōis. i. cōpatiōis in alteratioē si fuerit fm s̄bm tm̄ erit per accidēs: & si fuerit fm solā passionē nō erit equalitas p̄fecta sed solū silitudo. ḡ in p̄sideratiōe equalitatē perfecte hec duo regritur. v̄z. silitudo passiōis & equalitas sibi. hec p̄tor. **C**Intelligendū etiā q̄ fm q̄ apparet per p̄bm h̄ ad perfectā equalitatē alteratioē nō regritur identitas specifica alteratorum. sed magis equalitas q̄titativa sborꝝ que alterantur.

L. cō. 34.

CEt in ḡnatiōe at & corruptiōe idē p̄siderādū ē: quō eq̄ uelox ḡnatiō ē: si ineq̄liti p̄pe idē idisibile: ut h̄ nō aial. Uelocior aut̄ ē: si in eq̄li tpe alterū ē. Nō enī h̄em̄ aliq̄ duo: i q̄bus alteritas ē: h̄ ē ieq̄litas. Et si nūer̄ substatia: maior & mior̄ nūer̄ silitudo sp̄ē. S̄. eq̄ uocū ē qd̄ cōe. & utrūq̄ sicut que plus: passio aut̄ excellēs magis: quātū autē maius.

Chec est 3^a ps sc̄de pt̄l^a 2^c pt̄is p̄ncipal^r hui^c ca. in qua p̄bs determinat de cōparatione ḡnatiōis & corruptiōis ondēdo qd̄ regritur ad equalitatē ḡnatiōis & corruptionē. & p̄tinet duas pt̄iculas. q̄ in p̄ narrat quō sit cōparatio in ḡnatiōe & corruptiōe. In 1ª ibi. **Nō enī h̄em̄.** I remouet qd̄dā dubiū. In p̄ igit̄ pt̄icula hui^c pt̄is phūs itēdit dicere q̄ vna ḡnatiō dicit eq̄ uelox cū alia. sed si i equali tpe aliq̄d̄ indisibile fm sp̄ē silitudo ḡnaf cū alio. vñ si ḡnēt̄ ididua eiusdem sp̄ē sp̄alissime & nō tm̄ eiusdē ḡnēs ut si duo hoies i equali tpe ḡnēt̄: ḡnatiō vñ d̄i eq̄lis ḡnatiōi altiꝝ: & si ille ḡnatiōes nō sūt equales i tpe equali: sed ieq̄li iūc vna ḡnatiō est uelocior alia. **Nō enī h̄em̄** &c. **C**hec est sc̄dā pt̄icula hui^c pt̄is in qua p̄bs remouet qd̄dā dubiū: quoniam videſ q̄ ille descriptio[n]es ḡnatiōis equaliū & iequaliū sūt insufficientes. Nō enī videſ q̄ ad h̄ q̄ ḡnatiōes sūt equales sufficiat q̄ sūt subarū eiusdē sp̄ē & in equali tpe. nec ad h̄ q̄ sūt inequaliū q̄ sūt in tpe ieq̄li. sed v̄i q̄ op̄z plus addere. Sicut enī i diffiniēdo alteratiōes eq̄les non suffici dicē q̄ sūt in eq̄li tpe & ad qualitates eiusdem sp̄ē. sed op̄z plus addere. s̄. q̄ sūt ad q̄litas eiusdē ḡdus seu p̄fectiōis & p̄portionabil^r ē de altatioēbus iequalibꝝ. silitr̄ ad describēdū mot̄ locales eq̄ ueloces nō sufficit dicere q̄ sūt f̄z magnitudines eiusdē sp̄ē & in equali tpe: s̄z op̄z addere q̄ sūt fm magnitudes equales. Un̄ illi motus locales sūt eq̄ ueloces q̄ sūt equali tpe f̄z magnitudes eiusdē sp̄ē equales: ḡ eo dē mō videſ q̄ ad diffiniēdū ḡnatiōes eque ueloces nō sufficit dice q̄ sūt subarū eiusdē sp̄ē & in eq̄li tpe sed op̄z plus addere. **C**Ad ill̄ dubiū r̄ndet p̄bs. d̄. q̄ q̄ nō h̄em̄ aliq̄d̄ nomē cōe ad duo f̄z que attēd̄ diversitas ḡnatiōis uelocioris & tardioris: iō p̄tēt̄ ē in sic diffiniēdo ḡnatiōes eq̄ ueloces & ḡnatiōe ue lociore. Nō enī i silitatijs habem̄ nomē cōe ad duo

Dubium.

Responsio.

Physicorum

Fm q̄ diuersificant illa penes q̄ attēdit ḡnatio uelocior & tardior sic h̄m̄ nomē cōe ad illa fm q̄ attēduntur altatio uelocior & tardior q̄ d̄ h̄ nomē dissilitudo q̄ d̄ cōe illi fm q̄ alteratio d̄ uelocior & tardior fm eni q̄litatē iperfectiorē fm quā attēdit alteratio uelociorē aliquid alteri dissilitē: & etiā fm q̄litatē imperfectiorē fm quā attēdit alteratio tardior est aliquid alteri dissimile. & sic dissilitudo seu cā dissilitudinis est cōis qualitati pfectiori & imperfectiori fm q̄s d̄ alteratio uelocior & tardior: sed i s̄bstātijs nō d̄ vna ḡnatio tardior siue uelocior alia pp̄ maiorē ul' miorē pfectionē s̄be ḡnate. q̄ i s̄bstātijs nō sunt i eadē sp̄e sp̄alis sima vñū ididū pfecti⁹ & aliō imperfecti⁹ q̄s tū ad pfectionē eentialē in s̄ba: q̄ s̄ba nō suscipit magis & minus: & iō nō d̄ vna ḡnatio uelocior & alia tardior pp̄ter maiorē ul' minorē pfectionē s̄be ḡnate. s̄ op̄ q̄rere alia uel alias cās q̄b̄ causis uelocitas & tarditas nō est vñū nomē cōe ipositiū: & iō p̄bs p̄tētus ē p̄dict⁹ descriptionib⁹ ḡnatiōnū eq̄liū & ḡnatiōnis uelocioris & tardioris. si tñ eēt nomē cōe ipositiū causis ḡnatiōnū eq̄liū & ḡnatiōnis uelocioris & tardioris: illō nomē forte fuisse addēdū in sup̄dict⁹ descriptiōnib⁹ ḡnatiōnū eq̄liū & ḡnatiōnis uelocioris & tardioris. s̄ q̄ illō q̄d foret cōe talib⁹ diuersis fm q̄ attēdit ḡnatio uelocior & tardior ē inoiatū. Silt utrūq̄ istoū i sp̄ali fm q̄ attēdit ḡnatio uelocior & tardior est inoiatū: iō p̄bs ē p̄tētus sup̄dict⁹ descriptionib⁹ ḡnatiōnū eq̄liū & ḡnatiōnis uelocioris & tardioris. Sed in altatōde & motu locali ē nomē cōe ipositiū illis fm q̄ attēdit motus uelocior & tardior ut dcm̄ ē: & ēt ē nomē ipositiū illis i sp̄ali fm q̄ attēdunt uelocitas & tarditas i motibus altatōis. & fm locū illō nomē penes q̄d alteratio d̄ uelocior & tardior ē q̄litas magis excellēs qm̄ illa altatio ē uelocior p̄ quā i eq̄li tpe acgrī qualitas magis excellēs. Et silt illō penes q̄d mot⁹ localis d̄ uelocior & tardior ē inoiatū. q̄ uocat mai⁹ spatiū. na⁹ ille mot⁹ localis ē uelocior fm quē i eq̄li tpe p̄transit mai⁹ spatiū. Unū fm v̄tate illis rōne q̄rū attēdit uelocitas & tarditas i ḡnatiōnib⁹ nō ē nomē ipositiū i cōi nec i sp̄ali. si tñ nūs ēēt in s̄ba sic q̄ s̄ba cōponeret ex nūis ut dicebat antig ḡnatio uelocior sic describeret ḡnatio uelocior ē q̄ i eq̄li tpe ḡnatur nūs maior: & illa tardior q̄ i eq̄li tpe ḡnat nūs minor & h̄ i ḡnatiōnibus s̄baꝝ eiusdē sp̄ei. s̄ fm v̄tate nō est ita q̄ nūs sit s̄ba rep̄: s̄ bñ ē ueꝝ q̄ i s̄bstātijs nomē cōe causis uelocitas & tarditas ḡnatiōnis ē inoiatū & utraq̄ causa i sp̄ali ē inoata & i altatōe & i motu locali & augmēta riōis utraq̄ cā uelocioris & tardioris ē inoata i sp̄ali ut p̄us ē dcm̄. C S̄ h̄ s̄t q̄nḡ notāda. p̄m̄ ē q̄ cum p̄bs. d. h̄ vñā ḡnatiōne ēē uelociorē ul' tardiorē alia: nō intelligit p̄ ḡnatiōne mutationē subitā q̄ ē s̄bit⁹ p̄uet⁹ foie s̄balis: q̄ talis ḡnatio mēsuraē istāti. & per p̄ns nll'a ḡnatio talis est uelocior aut tardior: q̄ oēs tales ḡnatiōnes s̄t i mēsura eq̄li. & p̄ p̄ns nll'a tal' generatio ē uelocior: alia qm̄ uelocitas & tarditas tpe terminant: & nō s̄t i istāti. sed p̄ ḡnatiōne intelligit alternationē p̄cedētē inductionē s̄bit⁹ foie s̄bal' s̄l' cū inducētē foie s̄bal'. ita q̄ p̄ ḡnatiōne intelligit alternationē includētē t̄ minū sūt. i. inductionē foie s̄bal'. & taliū ḡnatiōnū vna p̄t ēē uelocior ul' tardior: alia. C 2° ē nōndū q̄ ad h̄ q̄ aliquid sint cōpabilitia s̄z uelocitatē & tarditatē regrif q̄ illa penes q̄ attēdit uelocitas & tarditas habent nomē cōe q̄ p̄ciūt: & noia, pp̄ria qb̄ distiguunt nā i noie cōi cōpant s̄z q̄litatē: & s̄z noia, pp̄ria cōparant fm uelocitatē & tarditatē. v. g. due altatōes eq̄

Primitū
noiandū.

Secundū
noiandū.

ueloces s̄t ad q̄litates s̄les & sic eq̄lis uelocitas attēdit penes q̄litates q̄ p̄ciūt i h̄ cōi q̄d ē eēsile⁹ aut s̄l's. & altatōes q̄rū vna ē uelocior alia distiguuntur p̄ noia, pp̄ria q̄litatū rōne q̄rū attēdit uelocitas & tarditas. q̄ altatio uelocior ē ad q̄litatē fortiorē seu itēsiōre: & altatio tardior ē ad q̄litatē obviliōre seu remisōre. & sic altatio uelocior & tardior cōpauf i uelocitate & tarditate p̄ noia, pp̄ria q̄litatū ad q̄s s̄t rōne q̄rū attēdunt uelocitas & tarditas & c. C 3° ē nōndū q̄ illa rōne q̄rū attēdūt uelocitas & tarditas i ḡnatio nib⁹ nō h̄nt nomē cōe p̄cise illis nec h̄nt noia, pp̄ria. Rō p̄mi c. q̄ uelocitas & tarditas i ḡnatiōnib⁹ p̄nt ex ml̄s cāis p̄tigē qb̄ p̄cise ē vñū nomē ipositiū. p̄t eni uelocitas & tarditas i ḡnatiōnib⁹ p̄tigē ul' rōne māe uel rōne agens ul' rōne distatia int̄ agēs & passū. & sic de ml̄s alij cāis. v. g. Ex pte māe q̄nḡ accidit uelocitas & tarditas. q̄ si vna mā sit maior alia cetis pib⁹ aut si vna mā magis resistat agenti q̄s alia vna ḡnatio erit uelocio: & alia tardior. ut si vñ⁹ ignis ḡnati ex aq̄ erit tardior pp̄ maiorē resistētiā māe ex qua sit: & ḡnatio ignis ex aere erit uelocior pp̄ minorē resistētiā passū seu māe ex q̄ sit. si ignis vñ⁹ ignis ḡnati ex magna aq̄ & alter ex pua aq̄ cetis pib⁹ ut si ḡnans utrobiq̄ sit eq̄lis p̄oe: ḡnatio ignis ex pua aq̄ erit uelocior q̄s ḡnatio ignis ex magna aq̄. Silt pp̄ distatia iter agens & passū p̄t vna ḡnatio ēē uelocior & alia tardior q̄ ubi ē maior distatia iter agēs & passū ceteris pib⁹: ibi erit ḡnatio tardior. & ubi est mior distatia ibi erit ḡnatio uelocior. Et q̄ oib⁹ istis cāis uelocitas & tarditas generatiōnis nō ē nomē cōe p̄cise ipositiū illis iō ḡnatio nib⁹ illa penes q̄ attēdūt uelocitas & tarditas i generatiōnib⁹ nō h̄nt nomē cōe p̄cise illis. Et pp̄ illō for sitā illa s̄z q̄ attēdit uelocitas & tarditas i ḡnatiōnibus nō h̄nt duo pp̄ria noia p̄cise vñū penes q̄d attēdit uelocitas: alid v̄o penes q̄d attēdit tarditas pp̄ ml̄ titudinē cārū. ex qb̄ uelocitas & tarditas p̄tigūt i ḡnatiōnib⁹. Ul' forte h̄ ē q̄ marie vident h̄ere pp̄ria noia ex t̄mis ip̄ay ḡnatiōnū sic p̄tigē i altatōe & in alijs motib⁹: s̄z ex diuersitate t̄mioꝝ nō h̄nt noia, pp̄ria. q̄ s̄be t̄minates ḡnatiōne uelociorē & tardiorē nō d̄int s̄z magis & min⁹. & sic rōne t̄mioꝝ nō h̄nt cāe uelocitas & tarditas ḡnatiōnis noia, pp̄ria. q̄ t̄mi ḡnatiōnū foiaꝝ eiusdē sp̄ei nō d̄int fm magis p̄fectū & min⁹ p̄fectū: t̄iō i s̄bijs nō ē nomē cōe ipositiū istis dñis nec ēt h̄nt noia, pp̄ria sic i q̄litate & q̄litatē: qm̄ i q̄litate d̄int s̄z magis & min⁹: & h̄ h̄t intelligi itēsive. Et p̄t̄ d. q̄ illa q̄ diuersificant i q̄litate dñr q̄litates fortiores & debiliores: s̄z i q̄litatē dñr magis & min⁹ q̄d h̄t intelligi extēsive. C 4° ē nōndū q̄ q̄s tū ad cās uelocitas & tarditas ē dñia iter altationē & ḡnatiōne: q̄ ad h̄ q̄ altatōes sint eq̄ ueloces op̄ p̄siderare ex pte t̄mi noꝝ ad duo. s. ad vnitatē specificā q̄litatū t̄minatū altatōes & t̄t ad vnitatē ḡduū p̄fectiōis ad eosdēt̄ mios: s̄z i ḡnatiōne s̄be ex pte t̄mioꝝ ē p̄siderādū solū ad vnitatē specificā ḡnatiōnū sic q̄ nō op̄ p̄spicē ad ḡdus cū s̄ba nō suscipit magis & min⁹. C 5° ē notādū q̄ uelocitas & tarditas ḡnatiōnis accipiūt dup̄. v. z. large & stricte. vñ large loquēdo de uelocitate & tarditatē ḡnatiōnū sic oēs ḡnatiōnes q̄s i eq̄li tpe dñr eq̄ ueloces: & q̄ cōplēt i miori tpe dñr uelociores: & q̄ i maiori tpe dñr tardiores: siue t̄mini illaz ḡnatiōnū sint eiusdē sp̄ei: siue differat sp̄e. Unde dicim⁹ cōiter q̄ ita uelox est ḡnatio ignis ex aere sicut ē ḡnatio aeris ex aqua. & h̄ si siāt in codētpe ul' i eq̄li: tñ stricte

loquētō de ḡnatiōne s̄be sic sole ḡnatiōes s̄be eiusdē sp̄ēi sunt cōparabiles in uelocitate & tarditate generationū: & sic loquiſ hic ph̄us de uelocitate & tarditate generationis. sed hec hactenus.

G. 35. q **A**toniā āt mouēs mouet sp̄ aliqd & in aliquo: & usq; ad aliquid. Dico aut̄ in aliquo: q̄ i tpe. Usq; aut̄ ad aliqd: q̄ ad quātā aliquā lōgitudinē. semp̄ enī simul mouet & mouetur: quare quantū aliquid erit: quod motum est. & in quanto. **C**Itud est 2^m capl̄ 3 hui^o fctat^o i q̄ p̄bs determinat de motib^o respectu suoꝝ motoꝝ oñdēdo p̄portionē iter motorē & moꝝ regitā ad h̄. q̄ ab aliq̄ motore mobile moueat & t̄tinet duas p̄tes p̄n'es. qm̄ i p̄ cōpat ad in uicē motū & moꝝ f̄ locū oñdēs qd̄ regrat ad h̄. q̄ motorē moueat moꝝ. In 2ª ibi. **S**ic ḡ i altationē. **L**Com parat motorē & moꝝ f̄ altationē adiuicē oñdēs p̄portionē q̄ regrat iter illa. **P**rius p̄s p̄tinet tres p̄t^{as}. qm̄ i p̄ ponit regl̄as v̄as firmis obfūadas acceptas f̄ disionē mobilis & motoris. i 2ª ibi. **E**t si ip̄z. **R**e mouet duas regl̄as f̄l'as. i 3ª ibi. **S**i v̄o. Iponit vna regulā uerā acceptā f̄ additionē factā mobili & motori. In p̄ 3 iḡt p̄tcl'a hui^o p̄tis p̄bs p̄ pmittit qddas neciū ad p̄positū s̄l'iponēs noia motori & mobili & spatio. 2° v̄o p̄oꝝ p̄bs regl̄as. **P**rius iḡt p̄bs p̄mittit qd̄dā neciū ad p̄positū. & ē q̄ mouēs localr sp̄ mouet aliqd mobile. s. q̄tū i aliqd: q̄ i aliqd tpe & usq; ad aliqd. i. usq; ad aliquē terminū. i. ad aliquā lōgitudinē seu spatiū q̄tū ad ip̄m mouēs qd̄ siml̄ dū mouet mouet: & i oꝝ p̄bs ip̄z mouēs sit quātū i quāto. i. spatio quāto & q̄ moueat i tpe q̄tū. vñ de mouēte corporeo de q̄ p̄bs h̄ logtū op̄z q̄ fil' moueat duz mouet & q̄ sit q̄tū exñs i loco seu spatio q̄tū: & 2°. **D**. q̄ p̄bs logtū h̄ de motore extrisec q̄ e corp^o: qmias motor: q̄ qm̄ mouet mouet ē corp^o necio. qd̄ nō ē uerē de oꝝ motore. Et credo q̄ oꝝ corp^o mouēs f̄m locum tm̄ fil' mouet f̄ locū & mouet f̄m locū: & tñ nō op̄z oꝝ corp^o mouēs f̄m locū & fil' alterādo moueri f̄ locū. ut p̄z de magnete mouēte ferz f̄ locū alterādo ferz. **C**Sit iḡt. a. qd̄ est mouēs. b. āt qd̄ mouet: quātacūq̄ aut̄ lōgitudo mota. c. i quātacūq̄ ē tpe i q̄ ē. d. In eq̄li iḡt tpe eq̄lis p̄o ei in q̄ ē. a. medietatē ipsi^o. b. duplice ipsi^o. c. transibit ipsum autem. e. in medietate ipsius. d. sic enim erit analogia.

Demonstratio.

- A. mouens.
- B. mobile.
- C. Spatiū.
- D. Lempus.

Chic ph̄us iponit noia motori & moto & spatio & tēpori iponēs. a. ad significādū motorē. & b. ad significādū mobile motū. & lōgitudini sup̄ quā mouet iponit hāc l̄raz. c. & tpi i q̄ sit mot̄ iponit hāc l̄raz. d. qb^o noib^o sic posuī ponit regl̄as & h̄ ibi. s. **L**In eq̄li ḡ & c. **I**ubi p̄bs ponit regl̄as acceptas f̄ disionē motoris & mobilis: & p̄ponit duas regulas acceptas f̄ disionē soli^o mobilis: q̄rū p̄ ē. q̄ si aliqd p̄o mouet aliqd mobile p̄ aliqd spatiū i aliqd tpe eadē p̄o ul' eq̄lis sibi p̄t mouē me^o illi^o mobil' ul' aliqd eq̄le me^o p̄ duplū spatiū i eodē ul' eq̄li tpe. & h̄ p̄oꝝ p̄bs it̄mis. a. b. c. & c.

CEt si eadē p̄o idē in h̄ tantūdem mouet: **T. cō. 36.** & medietatem in medietate mouebit.

CScđa regl̄a cōsistit in h̄. v3. q̄ eadē p̄o ul' eq̄lis mouebit medietatē mobil' ul' eq̄le medietati p̄ idē ul' eq̄le spatiū i medietate tpis ul' i tpe eq̄li medietati illi^o tpis. Un̄ iste due regle sūt due ḡnes annexe p̄posito p̄ncipali. v3. 16^a & 17^a q̄s p̄bs p̄bat vnicō medio. **16. 17. cō. clones an-** nexe.
q̄ si erit analogia. i. p̄portio nel cōparatio p̄uenies & p̄t vñū me^o adduci ad utrāq; istaꝝ ḡnū qd̄ ē tale. Que ē p̄portio p̄orū mouētiū ad p̄os rex motarum eadē ē p̄portio uelocitat̄ vni^o mot̄ ad uelocitatē alteri^o mot̄. nā p̄portio uelocitatū i motib^o seq̄ p̄por tionē p̄oꝝ motoris ad p̄oꝝ rei mote. Intelligēdo per p̄oꝝ motoris v̄tutē actiuā seu motiuā ei^o. & p̄oꝝ rei mote v̄tutē ei^o resistiuā. p̄ illō igit̄ me^o p̄baꝝ p̄ ū sic p̄oꝝ motoris excedit p̄oꝝ medietat̄ mobil' in duplo magis q̄s excedat p̄oꝝ toti^o mobil'. ḡ i duplo uelocius mouebit medietatē mobil' q̄s totū mobile. sed per motū locale uelociorē i duplo p̄trāſif duplū spatiū i eodē tpe ul' eq̄li. ḡ si aliqd p̄o moueat localr aliquod mobile p̄ aliqd spatiū i aliqd tpe eadē p̄o ul' eq̄lis mouebit medietatē mobil' p̄ duplū spatiū i eodē tpe uel i eq̄li: cū p̄portio motoris ad p̄oꝝ medietat̄ mobilis excedat i duplo p̄oꝝ eiusdē motoris ad p̄oꝝ resistitiū toti^o mobil'. **C**Scđa āt 2^a p̄baꝝ p̄ idē me^o. q̄ p̄portio p̄oꝝ motoris respectu medietat̄ ē dupla ad p̄portionē eiusdē p̄oꝝ motoris resp̄ciū eiusdē mobil'. ḡ mouebit medietatē motu uelociori i duplo: s. p̄ motū i duplo uelociorē p̄trāſif idē ul' eq̄le spatiū i medietate tpis: ḡ tota p̄o mouet medietatē mobil' p̄ eq̄le spatiū i medietate tpis. **C**Un̄ h̄ sūt tria nōndā. p̄m̄ ē q̄ p̄bs logf h̄ de motorib^o disibilib^o q̄lis nō ē motor corporꝝ celestii: qm̄ motor de q̄ h̄ logf p̄bs ē motor extrisec^o & nō v̄t^o i corp^o. & f̄ 2° tal' motor: nō ē nisi corp^o disibile qd̄ ē q̄tū. & sic p̄bs nō logtū h̄ de motorib^o corporꝝ celestii nec de corpib^o celestib^o mot. **U**n̄. d. 2° q̄ p̄bs nō logf h̄ nisi de motorib^o mālib^o & illa p̄scrutatio ē utili^o dispōnib^o motoꝝ nō māliuꝝ ut postea dcl'abit. **C**Scđo ē notādū q̄ oꝝ regl̄e h̄ posite sūt intelligēde cū illa additioē. s. cetis parib^o: & iō si me^o plus resistat i motu vni^o q̄s alteri^o nō tenent dicte regl̄e: q̄ nō oia reliq̄ a motore & mobilis sūt paria: & iō si aliqd posset p̄ijcere aliquē lapidē p̄ aliqd spatiū nō op̄z pp̄ h̄ q̄ posset p̄ijcē medietatē lapidis p̄ duplū spatiū i eodē tpe ul' eq̄li. q̄ me^o plus resistit medietati mobil' q̄s toti^o mobil. ul' forte ph̄us p̄ mobile itelligit totū resistēs. vñ si i p̄o resistitua mobil' itelligif tota resistētia ex pte mobilis: & ex pte medijs sic sūt ille regl̄e oino v̄e dūmō alia oia sint pia. **C**3° ē notādū f̄m 2° h̄ q̄ i oī motu ē resistētia int̄ moto re & rē motā siue motio fuerit nālis siue nō nālis: & illa resistētia ē cōis f̄m q̄ alterū ē agēs & reliqui p̄tēs. vñ dicim^o i v̄tutib^o mouētib^o celestib^o q̄ nō que cūq̄ p̄o mouet qd̄cūq̄ corp^o celeste. sed q̄libet potētia mouet corp^o propriū i uelocitate pp̄ria & oꝝ motores p̄cētū i h̄ q̄ mouet i ifi^o: & f̄ 2° h̄tū motū nō ē p̄portio int̄ eas & motū. s. f̄ 2° q̄ vnaq̄q̄ eaꝝ mouet cor p̄oꝝ pp̄riū uelocitate pp̄ria f̄m h̄tū motū h̄tū p̄portio nē pp̄riū ad motū ul' cū moto. h̄ 2°. vñ vno^o ē p̄por tio iť motores corporꝝ celestii & alio^o nō. f̄ 2° enī q̄ ē re sistētia int̄ motore & rē motā ē p̄portio q̄ int̄ aliquēs motore corporis celestis & rē motā ab eo ē maior resi stētia q̄s iter illū motore corporis celestis & corp^o celeste motū ab eo. & iō vñū corpus celeste mouet ueloci^o &

Primum no tandum,

Secundū no tandum.

Tertium no tandum

Phisicorum

Primum
dubi.

Responsio.

2. dubius.

Responsio.

aliō tardī: sū nō ē pportio iter motores corporū celestū q̄; tū ad mouē i tpe. Nō enī mouet vn̄ motor celestis i maiori tpe & aliō in minori. sed oēs mouēt p̄ sp̄s infīm. C̄ Sed dubitatib̄ p̄t q̄ ex q̄ ista pportio iter motores celestes ē idisibilis ē dubiū: vn̄ accidit istis potētijs mouētib̄ q̄ vna mouet uelocius & alia

tardi. H̄uic r̄ndet p̄t. d. q̄ forte h̄ accidit ex diuersitate istoꝝ motoꝝ celestū i nobilitate b̄z magis & minus & ex diuersitate corporū q̄ mouent ab eis. h̄ at. s. q̄ mot̄ corporū celestū ē in tpe l̄z nō sit pportio iter potētijs motiuas & moles. s. quātū ad h̄ q̄ vn̄ motor moueat suū mole i maiori tpe ul̄ i minori: ut i tpe duplo uel dimidio accidit ex nā mot̄. s. q̄ de nā mot̄ ē ēē i tpe. si tñ aliquē motorē hēre i mā potētiā ifinitaz s. an mouēdū p̄ tps ifinitū p̄tigerē ut mot̄ ēē i nō tē pore. h̄ p̄t. Et ut mibi v̄ cā huī ē. q̄ si motor i mā posset mouē p̄ tps ifīm. & si motor ēē ifiniti vigoris pos

sibile ēē q̄ ille mouēt i nō tpe. C̄ Sū dubitatib̄. q̄ cū motores celestes sint idisibiles: nō v̄ q̄ vn̄ excedat alii i vigore aut nobilitate: q̄ oē excelles didif i illō p̄ qd̄ excedit & i eq̄le excesso ut patet. q̄ tria excedunt

dūo i vno: iō tria didunt i duo & vnu. si iḡr vnuus motor celestis excedat alii: sequit̄ q̄ ille motor excedēs

fit disibilis. Dicēdū ēiḡr q̄ oē excedēs didif & c̄. nō ī se sū i cōparatiōe ad aliō extrisecū. puta i cōpatione ad actionē ul̄ resistētiā. q̄ agēs pōt i duplo ul̄ in tri-

ple plus agere. & mole i duplo ul̄ i triplo plus agē. & mole i duplo uel i triplo min̄ pōt ei resistere. C̄ Un̄

ēsciēdū q̄ i oī motu ē triplex resistētia alr̄ nō ēē suc-

cessio i motu. & h̄ resistētia ē triplex. s. qdā ex parte

moles tm̄ ut i motib̄ corporū celestū. & qdā ex parte

medij tm̄ ut in motibus nālib̄ eltoꝝ ad sua loca. In

bis enī motib̄ mēm resistit motori & nō mole. q̄ idē ē

mouēs & mole. & idē nō resistit sibi ipsi. qdā v̄o ē resi-

stētia ex pte mobil̄ & ex pte medij ut i motu p̄gressi-

uo aialis i aere & aq. C̄ Intelligēdū ēt q̄ cū dī q̄ pō

motiuā motoris excedit pōz resistitiā moles. aut q̄

pō resistiuā est mior̄ q̄ pō motiuā motoris: h̄ nō itel-

ligit sic. s. q̄ pō resistitiā pōt min̄ mouē: sū itelligit

sic. v̄. q̄ pō resistitiā ē mior̄ i resistēdo q̄ pō motiuā i mouēdo. C̄ Et si dubitatib̄. ut p̄ resistētia sit pō ac-

tiua ul̄ passiuā. pōt pbabil̄ dici q̄ pō actiuā est du-

pler. q̄ quedā est p̄ductiuā: qdā v̄o ipeditiuā actio-

nis: dico tūc q̄ pō resistitiā est actiuā ipediendo ul̄

tardādo actionē non in producendo actionem.

C̄ Et media v̄t̄ mediū mouebit in eq̄li tpe p̄ eq̄le: ut ip̄. a. potētie sit medietas q̄ ē ip̄z e. & ip̄. b. z. sit mediū. Similr̄ iḡr se hēt & b̄z analogiam v̄tus ad grane. Quare equale & in equali tempore mouebit.

Demonstratio.

E.

Sit medietas potentie.

z.

Sit medietas mobilis.

C̄ Posit̄ regulis q̄ sumūt b̄z disionē mobil̄ pōt vnaꝝ regulā acceptā b̄z disionē tā mobil̄ q̄ motoris q̄ talē. Si aliq̄ pō moueat aliqd̄ mole p̄ aliqd̄ spatiū i aliqd̄ tpe medietas illī pōt p̄t mouē medietatē illī moles p̄ idē spatiū i eq̄li tpe: & h̄ ē 18° 2̄ de annexis quā 2̄ne pōt p̄bs i t̄mis. s. a. b. c. & pbat 2̄ne p̄b. Q̄ q̄ ē ppor-

18. conclusio
de annexis,

tio pōrū mouētiū ad pōs rey motaz talis ē pportio uelocitas vnī mot̄ ad uelocitatē alt̄ ī mot̄. sū pportio pōe totī motoris ad pōz totī moles ē sic pportio pōe medietas motoris ad pōz medietas moles. q̄ motus totī mobil̄ a toto motore ē eq̄ uelox cū motu medietas mobil̄ a medietate motoris. sū p̄ mot̄ eq̄ ueloces p̄ trāsit eq̄le spatiū i eodē tpe ul̄ i tpe eq̄li: q̄ si aliq̄ pō moueat aliqd̄ mole p̄ aliqd̄ spatiū medietas pōtētie motori p̄t mouē medietatē mobil̄ p̄ idē ul̄ eq̄le spatiū i eodē tpe ul̄ i eq̄li tpe cū illī mot̄ sint eq̄ ueloces. Un̄ cū uelocitas mot̄ sit p̄ ex cessu pōe motu sup̄ rē motā op̄z q̄ ubi sit p̄silis excessus q̄ ibi sit eq̄ lis uelocitas. C̄ Intelligēdū q̄ illa regl̄a hēt v̄tates si nec medietas mouent nec medietas mobil̄ corrūpaf p̄ disionē ita q̄ utriusq̄ medietas retineat medietatē totī v̄tus cū erat medietas an̄ disionē. C̄ Sed du dubitatib̄. q̄ nō v̄ q̄ h̄ regl̄a hēt v̄tate: qm̄ pō totī mouētis plus excedit pōz resistitiā totī mobilis q̄ medietas pōe motoris excedat pōz resistitiā medietas mobil̄. q̄ totū mouēs excedit p̄ totā pōz mouētis: & medietas mouētis nō excedit nisi p̄ medietatē pōe: q̄ totū mouēs plus excedit: & p̄ 2̄ns uelocī mouēt i eodē tpe. & p̄ 2̄ns mouēt p̄ maī spatiū i eodē tē pore. nō iḡr tota pō mouēt & medietas pōe mouētis mouēt p̄ eq̄le spatiū i eodē tpe. C̄ Ad h̄ ē dicēdū q̄ aliqd̄ excedē aliō plus ul̄ min̄ p̄t ecē dupl̄. v̄. geo mē. & arithmē. Un̄ arithmē excedē ē excedē p̄ q̄tate ul̄ p̄ v̄tutē maiore. sū excedē geomē ē excedē p̄ aliquā maiore p̄portionē. v̄. g. nouē plus arithmē excedit sex q̄ 4̄r̄ excedit duo. q̄ p̄ maiore q̄titatē qm̄ nouē excedit sex p̄ tria. & 4̄r̄ nō excedit duo n̄ si p̄ duo. attī 4̄r̄ plus excedit duo geō ē q̄ nouē excedat sex. q̄ 4̄r̄ ad duo ē p̄portio dupla. sū nouē ad sex ē p̄portio sergalta: sū p̄portio dupla ē maior̄ q̄ p̄portio sergalta. p̄ h̄ iḡr ad rōnē q̄ dī q̄ tota potētia motoris plus excedit pōm totī mobil̄ q̄ p̄ medietas motoris pōz medietas mobil̄. dico q̄ uez est arithmē q̄ p̄ maiore q̄titatē seu v̄tutē. sed nō excedit plus geomē. q̄ eadē ē p̄portio totī ad totū & medietas ad medietatē & penes excessu arithmē p̄ōe motoris ad pōz mobil̄ nō attēdit p̄portio uelocitatis ad uelocitatē mot̄: sū penes excessu geometrī. q̄ talis ē p̄portio medietatis motoris ad medietatē mobilis qualis est totius motoris ad totum mobile.

C̄ Et si. e. ip̄. z. mouet in ip̄. d. fm. c. non z. necessariū est in equali tpe. e. duplum ip̄. z. mouere fm̄ medietatem ipsius. c.

C̄ H̄ec est 2̄ pticula p̄t p̄tis p̄ncipal̄ huī ca. i q̄ p̄bs excludit duas reglas fl̄as fcā additioē ad mole aut diuisioē a motore. P̄tia regl̄a accipit fcā additioē ad p̄t mole & nll̄a additioē fcā ad pōz mouētē: & p̄sistit in h̄ gula q̄ si aliq̄ pō moueat aliqd̄ moles p̄ aliqd̄ spatiū i aliqd̄ tpe eadē pō mouebit duplū mobile p̄ medietatē spatiū i eq̄li tpe: b̄z iḡr regula ē falsa. iō p̄bs pbat 2̄ns illius regule. Un̄ p̄bū pbat q̄ nō op̄z q̄ si aliq̄ pō moueat aliqd̄ mobile per aliqd̄ spatiū in aliqd̄ tpe: q̄ pp̄ h̄ eadē pō possit mouere duplū mobile p̄ medietatē spatiū i eq̄li tēpore. & h̄ est 18° 2̄ de annexis. Ista iḡr 2̄ q̄ ē 2̄dictoria illī 2̄ditioal̄. s. 2̄ditioal̄ q̄ ē regula fl̄a iā p̄posita: pbat p̄ h̄. q̄ oppositū 2̄ntis illī 2̄ditioal̄ stat cū ante illī 2̄ditioal̄. & p̄ 2̄ns 2̄dictoriū ip̄ ē uer. & sic 2̄ p̄bāda ē v̄a. pbat p̄ assumpti. s. q̄ oppositū illī 2̄ditioal̄ stet cū ante p̄z. q̄ illa stat si mul. s. q̄ aliqd̄ mouēs moueat aliqd̄ moles p̄ aliquod

spatiū i aliq̄ tpe: et idē mouēs nō sit mouē duplū i eodē tpe p medietatē spatiū: nec op̄z q̄ i q̄cūq̄ tpe possit mouē duplū p aliquā ptē spatiū sic manifeste p̄z: qm̄ aliq̄ p̄t portare pōdū decē libraz p̄ aliqd̄ spatiū in aliquo tpe. et tñ non op̄z pp̄ hoc q̄ possit portare pōdū. 20. libraz p̄ medietatē illi spatiū: nō igit̄ op̄z q̄ si aliq̄ p̄ moueat aliqd̄ mobile per aliqd̄ spatiū in aliq̄ tpe q̄ pp̄ h̄ eadē p̄ possit mouere duplū mobile per medietatē spatiū i eq̄li tpe.

CSi v̄o.a.b.mouebit i ip̄o.d. q̄ta ē ip̄m c.medietas ip̄i. a.q̄ ē i q̄ ē. e.ip̄z.b.nō mouebit i tpe i q̄ ē. d. neq̄ i aliq̄ ipsi. d. ipsi c.fzq̄ ē analogia ad totū. c.sic ē. a.ad.e. oio enī si p̄tiḡt nō mouebit nihil. Si enī tota v̄t totū mouet: medietas nō mouebit: neq̄ q̄tā neq̄ i q̄cūq̄. Un̄ enī mouēt nauē: siqdē nauē trahētiū decidit p̄ in nūez t lōgitudinē: quā oēs mouerūt.

C2 regla s̄l'a accip̄if ex disiōe mouēt t̄ illa. Si aliqd̄ mouēs moueat aliqd̄ mōe p̄ aliqd̄ spatiū i aliq̄ tpe medietas' mouētis p̄t mouē totū illō mōe p̄ aliquā ptē illi spatiū: et q̄ illa regla ē falsa: iō p̄bs p̄bat ḥriū illi regle. s. q̄ nō op̄z q̄ si aliqd̄ mouens moueat aliqd̄ mōe p̄ aliqd̄ spatiū i aliq̄ tpe q̄ medietas mouēt possit mouē totū illō mōe p̄ aliquā ptē illi spatiū: et h̄ ē 20. 2 de annexis. quā p̄bs ponit i f̄mis ut p̄z t̄ p̄bat ḥnē per ipo sic. Si det q̄ oporteat q̄ ps mouentis possit mouē totū mōe per aliqd̄ spatiū i aliq̄ tpe seḡt q̄ si cētū hoies p̄t thē nauē q̄ ē vñ illōz p̄fit thē nauē. qd̄ ē f̄lī: p̄na p̄z didēdo totā magnitudinē. i. totā pōm cētū hoīmīt thētiū fz nūz. Un̄ p̄t 2 p̄bari p̄batiōe exemplari p̄. q̄ nō op̄z q̄ si. 20. hoies p̄t thēre nauē p̄ aliqd̄ spatiū in aliquo tpe q̄ pp̄ hoc qnq̄ hoies possint trahere nauē p̄ aliqd̄ spatiū in aliquo tpe.

CPropter h̄ zenonis rō nō est v̄a q̄ sōnet milij q̄libet ps. nihil enī q̄libet ps. phibet nō mouē aerē i nullo tpe tātū quātū mouēt cadēs totū modi. Neq̄ itaq̄ tāta ps quātacūq̄ mouebit cū toto si sit p̄ se h̄ nō mouet: neq̄ nihil ē potētia i toto

CPer h̄ excludit rō Zenonis p̄ quā p̄banit q̄ aliqd̄ ḡnū milij p̄iectū i trā fac̄t aliquē sonū. et h̄ p̄banit p̄. q̄ totū modi milij qñ p̄iect̄t i trā fac̄t sonū: ḡ q̄libet ps milij p̄iecta i trā fac̄t sonū. et p̄. q̄nū vñuz ḡnū milij p̄iectū i trā fac̄t sonū. Illā rōnē soluit p̄bs negādo illō p̄nāz. v̄z. totū modi milij p̄iect̄t i trā fac̄t sonū: ḡ q̄libet ps modij milij p̄iecta i trā fac̄t sonū: q̄ nihil phibet dicē q̄ ḡnū milij in nullo tpe mouet aerē i tātū ut faciat sonū q̄uis totū modi moueat aerē ad faciēdū sonū. **C**Intelligēdū ē q̄ q̄uis ps ex̄s i toto moueat iuuādo actionē totū nō tñ pp̄ h̄ ē nečiū q̄ ps sepata atoto possit mouē. q̄ ps ex̄s i toto nō ē i actu mouēs s̄ i p̄o ad totū t̄ h̄ ē uez marie i p̄tiuis. **C**Nōndū fz 2re h̄ q̄ ps modij plēa milio nō mouet i actu motiōe faciēte sonū. et si vnaq̄q̄ p̄tiū largif aerī ad recipiēdū sonū pp̄ p̄parationē quā p̄us nō h̄ebat. et post dic̄ q̄ vnuq̄q̄ motor d̄ se p̄i simp̄ mouē neq̄ ps q̄ cū alijs p̄tib̄ addif mouet totū. v. g. trigesim⁹ vir nō mouet totā nauē. **C**Nōndū h̄ q̄nq̄ p̄la agē

tia p̄currūt ad aliquē affectū p̄ducēdū. et h̄ p̄tiḡt dupl̄r. vno q̄nū nullū eōz ē p̄ se sufficiēs ad talē effectū p̄ducēdū. et h̄ ē p̄tiḡt dupl̄r. vno q̄nū p̄currūt successiue: ita q̄ vñū p̄ mouet seu agit. deinde aliud sic accidit i cauatiōe lapidiū a guttā successiue cadē tib̄ sup lapidē: et i h̄ casu qd̄libet agētiū p̄cedētiū aliqd̄ fac̄t ad cauationē: q̄ disponit lapidē ad cauationē molliēdo ip̄m t̄ ultia gutta canat lapidez sic dispositū. Un̄ dic 2^{or} q̄ illa ps ut ultia gutta nō vñiter alias p̄tes eē fortior: nisi pp̄ p̄parationē p̄ce dētē i moto t̄ ul̄r q̄nū p̄la agētia agit i aliquē effeciū p̄ducēdū. sic q̄ vñū agēs agit p̄ p̄i t̄ aliud p̄ posteri. si agēs qd̄ p̄us agit aliqd̄ mō disponat ad p̄ducēdū effeciū tot p̄nt eē agētia q̄t vñū illoz agētū p̄ducet effeciū ad quē p̄ducēdū agētia p̄cedētia disponebāt: sec̄ ē si nullū agētū p̄cedētū reliquit aliqd̄ in passo: ut si vñū hō coneſ ad leuādū vñū lapidē quē nullus hō p̄t p̄ se leuare. ac deinde vñū aliqd̄ hō coneſ ad leuādū cūdē lapidē: et sic de i-finī alijs: nunq̄; alijs eōz leuabit illū lapidē: q̄ nullus eōz conātū leuare lapidē largif lapidi aliqd̄ p̄parationē disponētē ad h̄ q̄ lapis leuetur. **E**lio p̄tiḡt p̄la agētia q̄tū nullū ē p̄ se sufficiēs ad p̄ducēdū effectū p̄currūt s̄l' ad effectū p̄ducēdū. et h̄ p̄tiḡt dupl̄r. vno q̄nū p̄la agētia p̄iūcti producūt totū effectū: ita q̄ qd̄libet illoz agētū p̄ducit aliquā ptē effectus. ut in p̄ductione melodie a p̄lib̄ cātātib̄ tota illa melodia p̄ducif a p̄lib̄. et vna ps melodie seu p̄sonātie p̄ducif ab vno t̄ alia ps ab alio. **E**lio p̄tiḡt q̄ totū effectū p̄ducif a p̄li b̄ p̄iūcti t̄ nll'a ps effectū p̄ducif ab aliqd̄ illoz agētū sic accidit i motu nauis ē tēte a vigiti hoib̄ q̄tū nullus p̄t p̄ se thē nauē totū ille motū nauis ē a. 20. hoib̄ t̄ nll'a ps illi motū ē ab aliqd̄ illoz. s̄ totū motū nauis t̄ q̄libet ps eī ē ab oib̄ p̄iūcti. **C**Et si dī h̄. si q̄libet illoz. 20. aliqd̄ fac̄t p̄nter aliqd̄ cāt tñ nll'uš eōz cāt totū. ḡ q̄libet eōz cāt ptē motū. **C**Et p̄firmat p̄. q̄ q̄libet eōz mouet. ḡ q̄libet illoz mouet aliqd̄. et null's eōz mouet totā nauē: i gr̄ q̄libet eōz mouet ptē nauis. et p̄. q̄nū q̄libet illoz cāt motū q̄ ē i pte nauis. et motū p̄tis ē ps motū totū: ḡ q̄libet thētiū cāt ptē motū. i gr̄ t̄ c̄. Dicēdū q̄ q̄libet thētiū cāt ptēlārit totū motū. q̄ q̄libet thētiū trahit ptēlārit totā nauē. Un̄ q̄libet thētiū ē cāptia lis totū motū t̄ cuiuslibet p̄tis motū nec aliqd̄ thētiū p̄ se largif nauī aliquā p̄parationē ad motū sed motū t̄ q̄libet dispō motū est ab illis hoib̄ p̄iūcti.

CSi v̄o duo t̄ utrūq̄ horum aut utrūq̄ mouet tātū in tāto: et cōposite potētia cōponit ex graib̄ eēli mouebūt lōgitudie t̄ in eēli tpe analogum eandem nām.

CHez est 3^a p̄tēlā p̄ p̄tis p̄ncipalis hui caplī in q̄ p̄bs ponit vñā regulā uerā que accip̄it ex h̄ q̄ tas ad mōe q̄z ad mouēs fit additio. Un̄ illa regla accip̄it cōpando duo mouētia t̄ duo mota t̄ addēdo vñū mouēs altī mouētia t̄ vñū motū reliqd̄ moto q̄ r̄la ē tal. Si duo mouētia mouēt duo mōe p̄ aliqd̄ spatiū i aliqd̄ tpe illa duo mouētia s̄l' p̄gregata p̄nt mouē p̄gregatū ex illis duob̄ motib̄ p̄ eēle spatiū i eodē tpe. et h̄ ē 2re 2 de annexis hui li. q̄ p̄bat p̄ h̄ q̄ eadē ē p̄portio seu analogia duoq̄ mouētū s̄l' aggregatoz ad duo mota s̄l' aggregata q̄ ē illoz mouētū sepatis acceptoz ad illa duo mota sepati accepta. et ubi ē eadē p̄portio p̄rū mouē

Obiectio
Lōfirmatio

Responsio

L. cō. 38.

Regula

21. cōclusio
de annexis.

Phisicorum

Notandum.

Dubium.

Solutio.

tiū ad pōs motoꝝ ibi sūt motꝝ eꝝ ueloces. et pōs
p̄ illos motꝝ p̄ trāscēntur eꝝ lia spatiā i eodē tpe ul' i
eꝝ li. i gr̄ si duo mouētia disiꝝ mouēat duo moꝝ di
siꝝ p̄ aliquid spatiū i eodē tpe illa duo mouētia simili
aggregata p̄nt monē fil' aggregatū ex illis duobꝝ mo
tis p̄ eꝝ le spatiū i eodē tpe cuꝝ sit eadē p̄portio. et
p̄n illi motꝝ sūt eꝝ ueloces. Cū ē notādū fīm
2° h̄ q̄ illa regla ē itelligēda q̄n motores eꝝ ue
loces mouēt p̄dera eꝝ li spatio et i eꝝ li tpe. et p̄t
istatiā ubi motꝝ diversificat i spatio. d. q̄ si alterū
mouētū mouet vna āchorā i vna hora p̄ medietatē
vniꝝ leuce: et aliō mouēt mouet duas āchoras
i vna hora p̄ vna leucā: nō seq̄t q̄ duo motores
faerit aggregati et āchore fuerit aggregate ut mouēa
tur ab eis i illa hora neq; p̄ vna leucā neq; p̄ dimi
diā. et rōnē huiꝝ assignat 2°. d. q̄ p̄portio eiꝝ qd̄
aggregat ex duobꝝ potētis ad duo p̄dera nō ē sic
p̄portio soliꝝ vniꝝ potētie ad vniꝝ p̄odus. cū at fue
rit spatiū et tps fuerit vniꝝ tūc p̄portio eiꝝ qd̄ co
gregat ex duobꝝ potētis motiuis ad duo p̄dera
mota erit eadē p̄portio. C Sed h̄ arguit sic. q̄a
sit ita q̄ vniꝝ ut plato possit portare duas libras p̄
vna leucā i vna hora: tūc plato p̄t portare duas li
bras p̄ medietatē leuce i vna hora: et sit ita q̄ sor.
possit portare vna librā p̄ medietatē leuce i vna ho
ra: tūc arguit sic. Sor. p̄t portare vna librā p̄ me
dietatē leuce i vna hora. et plato p̄t portare duas li
bras i vna hora p̄ medietatē leuce. ḡ sor. et plato
p̄nt portare tres libras p̄ medietatē leuce i vna ho
ra: q̄ ē eadē p̄portio cū spatiū et tps sit idē. seq̄t
i gr̄. si sor. p̄t portare vna librā p̄ medietatē vniꝝ
leuce i vna hora et plato duas libras p̄ vna leucā i
vna hora q̄ sor. et plato p̄nt portare tres libras p̄
medietatē vniꝝ leuce i vna hora. cuiꝝ oppo^m. d. 2°
Et h̄ arg^m tenet p̄ illā regulā uerā. v3. q̄cqd seq̄t
ad 2ⁿs cū aliq̄ addito seq̄t ad aīs cū eodē addi
to. C Dicēdū ḡ q̄ platonē portare duas libras in
vna hora p̄ vna leucā p̄t itelligi duplū. ḡ iūcti. v3
et disim. et p̄iūcti sic q̄ nō p̄t portare vtrāq; librā
p̄ totū spatiū. i. p̄ medietatē leuce i vna hora ita q̄
p̄ totā horā portet aggregatū ex duobꝝ libris ul' di
sim sic q̄ in vna medietate hore portet vna librā p̄
medietatē leuce et i alia medietate portet alia librā
i. i alia medietate hore si itell'r q̄ plō portet duas li
bras disiꝝ p̄ leucā i vna hora et sor. vna librā sic nō
opz q̄ sor. et pla. aggregatū p̄nt portare tres libras p̄
medietatē leuce i vna hora ut māifestū ē d se. Nec
seq̄t. plō p̄t portare duas libras i vna hora p̄ vna
leucā: ḡ p̄t portare duas libras p̄ medietatē leuce
i vna hora ut sās p3: et forte illo sēsu loqtur 2°.
Si vō itelligit p̄iūcti sic q̄ plō p̄t portare duas li
bras p̄iūcti i vna hora p̄ vna leucā et h̄ seq̄t ut de
ductū ē i arg^t q̄ plō p̄t portare duas libras per
medietatē leuce i vna hora: et q̄ abo fil' p̄nt porta
re tres libras p̄ medietatē leuce i vna hora: ubi at
p̄ portare p̄ tm spatiū i tāto tpe itelligat f3 ultimū
pōe ul' pōrū portatiū sic nō seq̄t q̄ abo p̄iūcti. s.
sor. et pla. possint portare tres libras p̄ medietate
leuce p̄cise portādo f3 ultimū pōe utriusq; tres li
bras solū p̄ medietatē leuce i vna hora: imo bñ seq̄t
q̄ p̄nt i vna hora portare tres libras p̄ maius
spatiū q̄ p̄ medietatē leuce ut p̄t patere cuilibet i
telligēti. C Itē sciēdū q̄ 2°. d. h̄ i fine huiꝝ 2°. q̄
duo et tres hoies mouēt aggregatū qd̄ nō p̄nt mouē
f3 segregationē. qd̄ itelligo sic. v3. q̄ p̄tes aggrega

ti p̄nt sic segregari absq; p̄portio ad qnq; hoies
disiꝝ q̄ qnque hoies diuīsum nō p̄nt portare p̄tes
cētū segregatas: et tñ qnq; hoies p̄iūcti p̄nt porta
re aggregati ex illis p̄tib⁹. Uerū p̄tes possit sic se
gregari p̄portioabilitē in cōpatiōe ad qnq; hoies
q̄ possit portari a qnq; hoib⁹ diuīsiz. et sic itelligit
2°. s. q̄ duo et tres hoies p̄nt mouē aggregati: qd̄
tamē nō p̄nt mouē per segregatiū q̄literūq; fīm.

C Sic igit̄ i alteratiōe et i augmēto aliqd. q̄
dē enī ē angēs: aliqd aut̄ et qd̄ auget. In
q̄sto at tpe et quātū aliō qdē auget: aliqd
aut̄ auget. Et alterās qdē et qd̄ alterat: si
milr aliqd et quātū: fīm maius et minus al
terata sunt: et in q̄sto tempore.

C Nec ē 1^a ps p̄n^l huiꝝ caplī i q̄ p̄bs cōparat mouē
tia ad mota i motu augmētatiōis et altatiōis: et cō
tinet tres pticlas. qmī i p̄p̄bs p̄mittit suā itētionē
et qdā neciū ad p̄positū suū. In 2^a ibi. In du
plo duplū. J P̄oīt v̄as reglas i motu augmētatio
nis et altatiōis. i 3^a ibi. Si at alterās. J Excludit
vna regulā falsā i motu altatiōis et augmētationis
cōparādo adiuicē mouētia et mota. In p̄ i gr̄ p̄t¹
huiꝝ p̄tis phūs p̄ p̄mittit itētū suū. d. q̄ sic ē i mo
tu locali ita ē i altatiōe et augmētatiōe. i. q̄ eedē re
gle q̄ sūt i motu locali sūt ē i motu augmētatiōis
et altatiōis. C Deinde phūs p̄mittit qdā neciū ad
ppo^m suū sic feci ē i etiādo de motu locali. d. q̄ i mo
tu augmētatiōis aliqd ē angēs. et aliqd qd̄ auget
et eodē mō ē i motu altatiōis. v3. q̄ ibi ē aliqd al
terās et aliqd qd̄ altat̄ et illō qd̄ auget et illō qd̄ au
get ē q̄stū. et tē illō qd̄ altat̄ et illō qd̄ altat̄ ē q̄stū
et tā augmētatio q̄ altatiō sit i tpe q̄sto. et illā q̄ al
terant f3 magis et minꝝ sūt altata fīm maiorē et mi
norē excessū potentie alterantis sup potentia alte
rati. et ideo alteratio semper fit in tempore quāto.

C In duplo duplū.

C Nec ē 2^a p̄t¹ huiꝝ p̄tis i q̄ phūs p̄t reglas v̄as i
motu altatiōis et augmētatiōis q̄ sūt 4°. H̄ia re
glā ē q̄ si aliqd alterās altat̄ aliqd altat̄ seu aug
mētās augmēt et aliqd augmētabile i aliqd tpe ea
dē vt̄ i duplo tpe altabit ul' augmētabile idē altab
ile ul' augmētabile ad q̄stitatē duplā. s. i duplo i
tēsiorē ul' ad duplā q̄stitatē: et h̄ ē qd̄ dīc p̄bs i du
plo. s. tpe duplū cābit: et h̄ ē 2^a 2̄ de annexis q̄ p̄t p̄
bari p̄ h̄ q̄ eadē ē p̄portio agēs ad aliquē effectū i
aliqd tpe et eiusdē agēs ad duplū effectū i duplo tē
pore: et hec regula intelligit ceteris parib⁹. i. q̄
agens nō debilitet in agendo et q̄ non sit aliqd i
pedimentū magis ex vna parte q̄ ex alia.

C Et duplū in duplo.

C 1^a regla ē q̄ dupla vt̄ i eꝝ li tpe cābit duplā q̄lit
atē ul' q̄stitatē. Et h̄ ē 2^a 2̄ de annexis q̄ p̄t p̄bari sic
et 2̄ p̄cedēs. v3. p̄ h̄ q̄ eadē ē p̄portio agenti ad ali
quē effectū et duplicitis agenti h̄ ē agenti i duplo for
tioris ad duplicitē effectū et hāc regulam intendit
p̄bs cū dicit. Et duplū in duplo. J hoc ē vt̄ in du
plo fortior: causabit duplū effectū in eꝝ li tempore.

C Medium autem in medio tempore.

C 2^a regla ē q̄ si aliqd p̄t cāt aliqd q̄litatē ul' q̄stitatē i
aliqd tpe causabit medietatem q̄litatē ul' quātitatis
i medietate tēporis. et hec est 2^a 2̄ de annexis que
potest p̄bari per hoc. q̄ p̄portio totius virtutis

2. co.

Tōt
gula.

21. c
de an.

22. c
de an.

23. c
de an.

Cad medietatē ē dupla ad pportiones toti⁹ vtrū ad totū: ḡ i duplo i miori tpe cābit medietatē effect⁹.
C Aut in medio mediū: aut in eqli duplū.
C Quarta regla ē. Si vtr⁹ aliq̄ cāt aliq̄ q̄litatē ul' q̄
titatē i aliq̄ tpe medietas vtrū cābit medietatē q̄li
tatis ul' q̄titat̄ i codē tpe: t h̄c ē 1:4 2 de aneris q̄
pōt, pbari p̄ls φ eadē ē pportio toti⁹ ad totū. t me
diatas ad medietatē: t h̄c 2nē itēdit p̄ls cū dic.
aut i medio me⁹. h̄c vtr⁹ i medio h̄c ē medietas vtrū
tis cābit mediū. i. medietatē effect⁹ i codē tpe: t si
sit dupla vtr⁹ i eqli tpe cābit duplā q̄litatē ul' q̄titatē:
t hec est regula secunda posita superius.

CSi aut̄ alterās: aut augēs tātū i tāto tpe
auget: aut alteret:: nō nece ē mediū i me-
dio: ⁊ in medio mediū. Sed nihil si cōtin-
git augmētabit aut alterabit: sic ⁊ i graui.

Chec é; pti^{la} et pti^{le} hui^o capli i q pbs exclu-
dit vna regulá falsa i motu alteratiois et augmēta-
tiōis et ē q si aliq vt^o alteret ul^o augeat tātū in tāto
tpe medietas vtus mouebit tātū i tāto tpe ul^o i me-
dio tpis ul^o in duplo tpe. ista regl'a ē falsa. qr ei^o op-
positū ē uex. s. q nō opz q si aliq vt^o alteret uel au-
geat tātū i tāto tpe q medietas vtus alcet ul^o aug-
mētet tātū i aliq tpe siue i tpe eqli siue in duplo si-
ue i medietate tpis sic dcm ē de ḡui. Un opp^{ri} re-
gle pdicte false pōt poni s^z q de annexis hui^o li.
s. q nō opz q si aliq vt^o alteret ul^o augmētet aliqd
totū i aliq tpe q medietas vtus possit alterare uel
augmētare tātū i aliq tpe: hec q pba p sil'e sic. Si c̄
ē in motu locali ita ē i motu alteratiois et augmēta-
tiōis. s^z i motu locali nō opz q si aliq vt^o possit mo-
vē local'r aliqd ḡue h̄ ē aliqd ḡue pōdus q pp h̄
medietas vtus possit mouē local'r tātū pōdus i ali-
q tpe ut visū est supi^o. **C** Ita p̄bōnē tāgit pbs. d.
sic r i ḡui h̄ ē sic i mouēdo ḡue ut i portādo pōdus
ḡue nō opz q medietas vtus possit mouē totū ḡue
i aliquo tpe. Ita nec i motu augmētatiōis et altera-
tiōis opz q medietas vtus possit alcetare ul^o augmē-
tare totū i aliq tpe. **C** hic sc̄ duo nōnda. p^m est q
cā pp quā aliqd totū pōt alcetare aliqd corp^o: et tñ ei^o
medietas nō pōt alterare idē corp^o ē dup^x. vna cā
pt eē pp distatiā ut. s. qr corp^o alcabile tātū distat
q̄tū medietas distat toti^o. nō pt agē p tātā distati-
am p q̄tā totū alterās pōt agē. Alia cā pōt eē prie-
tas q̄e er pte vna et nō ex pte altera ut qr totū al-
terās h̄ēt p̄rietatē ad alcabile sufficiētē ad actionē
et medietas alterans nō h̄ēt tātā p̄rietatē ad alte-
rable q̄tā regrit ad actionē et augmētationē. Ul^o
di q cā hui^o ē qr vt^o toti^o maior et fortior ē q̄z vt^o me-
diatas. **C** 2° ē notādū q cū ph̄is dic i tex. In me-
dio mediū aut in equali duplū. q pbs p medium
uel duplū in alteratione nō semp intelligit duplū
uel mediū mobilis: sed per duplum uel medium
intelligit duplū et me^m foie fm quā sit alteratio uel
augmētatio q̄litat ul^o q̄titat q se h̄ēt ad altētationē
ul^o augmētationē sic se h̄ēt lōgitudo spatiū ad mo-
tū locale. Et p h̄ finit h̄ modicū de expōne septimi
p̄bicon q̄ mibi visū ē eritētiōe p̄bi et 2° t̄c.

Conclusio libro octauo. **E**ccl^{is}ia sacerdotum. **C**onclusio libro octauo.

bil sit: aut neq̄ fact⁹ ē: neq̄ corrūpit⁹: sed
erat semper ⁊ erit: ⁊ hoc imortale: ⁊ sine
quiete existit in his que sunt ut vita que-
dam nā oīb⁹ subsistētib⁹. Esse qdē igitur
motū oēs affirmāt de nā aliqd dicētes. p
pter b̄ q̄ nōdū faciūt ⁊ de ḡnatiōe ⁊ cor-
ruptiōe esse p̄sideratiōe⁹ oīb⁹ ip̄is. q̄ im-
possibile est esse: nisi sit motus.

Ste ē octau⁹ & ultim⁹ liber phicor i q̄ pti
nenf 4° t̄ctat⁹ q̄ i p̄ det̄miaſ de et̄nitate &
finitate mot⁹. In 1° ibi L Pr̄m̄ at̄ siderō-
nis. J det̄miaſ de imobi^e p̄mi motoris. In 3° ibi
L Aut v̄o aliō. J det̄miaſ de p̄mitate motuū ingrē-
do & declāndo q̄s mot⁹ ē p̄m⁹ motuū. In 4° at̄ ibi
L Q̄d at̄ ipartibile. J det̄miaſ de ipartibilitate p̄-
mi motoris. Pr̄m̄ tractat⁹ p̄tiet duo capl'a. q̄ i p̄
declarat⁹ q̄ p̄m⁹ mot⁹ ē et̄n⁹ er̄ yte aī & ex pte post.
In 2° ibi L Cōtraria at̄ & c̄. J ponunt & soluunt rō-
nes q̄ vidēn̄ destruē eternitatē p̄mi mot⁹. Pr̄mū
cap^m p̄tiet tres ptes p̄n^{le}. q̄m̄ i p̄ p̄hs ppōit itēti-
onē suā & cām intētionis. In scđa ibi L Incipiem⁹
aut̄. J Declat itētionē suam ostēdēdo q̄ semp fuit
mot⁹. In 3° ibi L S̄z nō aliqñ. J reprobat opiones
ponentiū nō semp fuisse motuū ut opionē Elnara.
& Empedo. Pr̄ma ps p̄tinet tres p̄t^{la}: q̄m̄ i p̄
phūs p̄oit itētionē suā & cāz itētionis. In 2° v̄o ibi
L S̄z q̄ti qdē. J p̄oit opiones antiq̄ru³ ad utrāq̄
pt̄e q̄ōnis. i 3° ibi L Cōsiderādū igif. Joñdit utili-
tate hui⁹ iquisitiōis. In p̄a igif p̄ticula hui⁹ partis
phūs p̄ponit itētionē suā & q̄ōne suā. d. q̄ post p̄
dcā q̄redū ē & cōsiderādū: utrāq̄ mot⁹ sit fact⁹ aliqñ:
ita q̄ nunq̄ p̄ri⁹ fuit mot⁹. & ē q̄redū utrū mot⁹
alinq̄ cōriūpet: ita q̄ nihil mouebit postea ul̄ nūq̄
fact⁹ ē mot⁹ de nouo qn sp fuit mot⁹: neq̄ aliqñ cor-
rūpet s̄z sp erit mot⁹ taq̄: q̄dā imortale & ideficiēs
sine gete. Ita q̄ nunq̄ oia gescūt: s̄z q̄ mot⁹ ē taq̄
vita ideficiēs & imortalis oib⁹ er̄ntib⁹ p̄ nāz. Un-
breuiter itētio phī ē q̄rere an sp fuit mot⁹ & sp erit
uel nō sp fuit mot⁹ & erit. Et est sciēdū q̄ phūs
hic cōparat adiuicē motuū & vitā q̄ sic videm⁹ esse
i aialib⁹. v3. q̄ aialia viuūt q̄ diu appet i eis aliq̄
mot⁹. s̄z cessāte oī motu ab aialib⁹ dñr aialia morū:
& iō mot⁹ assil'af vite. Est enī mot⁹ q̄si vita corpōz
nāliū quēadmodū aia i vita corpōz aiator⁹. Et
qdē & c̄. Lāz hui⁹ iqsitiōis assig^t. s. an sp fuit mo-
tus & ē ista: q̄ p̄hs itēdit p̄scrutari an mūdus sit et̄-
nus ul̄ de nouo factus: quā p̄scrutationē faciet in
libro celi. S̄z ad sciēdū an mūdus sit etern⁹ op^z
p̄scire an mot⁹ sit etern⁹. q̄d p̄z. q̄ oēs loquētes de
nā. i. de factura mūdi affirmāt motuū eē: nō enī p̄st
aliḡ ponē mūdi eē icm̄ aut̄ ḡnatiōnē & corruptio-
nē mūdi nisi p̄cedāt motuū eē. vñ mūdus & motus
p̄sequūt se q̄stū ad eē et̄nu³ & q̄stū ad eē de nouo
factū. ita q̄ ad hoc q̄ scia^t mūdū eē et̄nū uel de
nouo fēm̄ op^z scire motuū eē et̄nū ul̄ de nouo fēm̄.
Esse qdē igif. J Quidā aut̄ dicit^t q̄ phūs i hoc
loco rñdet cuiā tacite q̄oni q̄ talis est. Motuū eē
et̄nū p̄supponit motuū eē. ḡ phūs v̄i esse ingrēdu³
an motus sit in reb⁹ q̄ sit ingrēdu³ an mot⁹ sit eter-
nus. Lui rōni rñdet phūs dicēs q̄ nō est ingrēdu³
in scia nāli an motus sit in rebus: q̄ hoc est per se
manifestum oib⁹ loquētibus de natura & de p̄
se manifestis non est ingrēdu³. Q̄d aut̄ motuū eē i